

העולם הזה

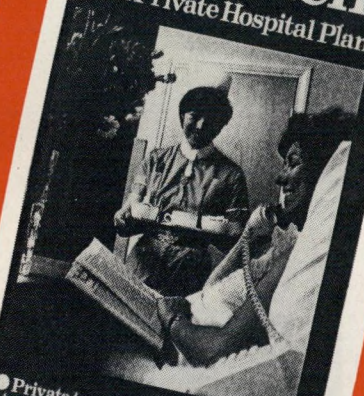
**"העולם הזה" בודק
בפעם הראשונה
את התוכניות**

ביטוח ההשתליות - סיפור מפוקפק!

התוכנית הבריטית:
דוגמה כוזבת

Prompt
hospital
treatment
with Private Hospital Plan

- Private treatment at a price you really can afford
- Up to £26 a night cash benefit for NHS

איכויות בגובה רב

פוג'י - סרט הצילום
המפותח ביותר בעולם

שאלה אכזרית

על תחושותיו של קורא המשרת ב"מילואים."

בחודש יוני 1967, אחרי שזכיתי להיות בין המאשרים הראשונים שנכנסו לחברון, עיר הא-בת, הרגשתי את התענוג האדיר להיות חלק מ-ה"ל, המשחרר את ארץ-ישראל ההיסטורית. בשנות ה-70 הרגשתי פחות ופחות את הטעם המתוק של שחרור החלק האבוד של המולדת ובמקום זה הרגשתי יותר ויותר את הטעם המר של חייל ישראלי כובש.

אירועי האינתיפאדה גרמו אצלי למהפך נוסף. אל ההרגשה של חייל כובש, עם ותק של יותר מ-20 שנות שרות חובה ומילואים, הצטרפה הרג-שה של חייל נכבש, הנכבש על-ידי כל מיני שא-לות אכזריות, כגון האם לא הגיע הזמן להחליף את סדר האותיות של צה"ל לצל"ה — צבא לפי זור הפגנות?

אין להם קרניים

על נשים בשרות שרי ש"ס ("דוברות לש"ס", "תשקיף", העולם הזה 8.3.89).

אחרי שהעולם הזה גילה כי לליכור אין קרניים, הגיעה השעה שיג-לה עוד עובדות-חיים אחת: גם לש"ס אין קרניים (עובדה שקיבלה חיזוק בשבועות האחרונים, מעל מירקע הטל-וויזיה, בהופעותיו הנכבדות והענייניות של שר הפנים, איש ש"ס, הרב אריה דרעי).

דרעי

קיים נשים כדוברות במשרד-השר? הרי אין מקום לתמיכה. דווקא אנשים חרדים, ואפילו הם אינם אשכנזים, מתייחסים לאשה בכבוד ובהער-כה.

חשבון פמיניסטי

על שוויון של עבודת-הבית של נשים ("פמיניזם", "מה הם אומרים", הער-לם הזה 8.3.89).

פמיניסטיות, פמיניסטיות, אבל בחשבון הן חלשות. או שהמראית של העולם הזה או שהמ-ראיית של העולם הזה פישלה, כאשר, במישאל לרגל יום האשה הבינלאומי, קבעו, כי מאחר של שוויון (במונחים כלכליים) של עבודת-הבית של 50 מיליון נשים אמריקאיות הוא מיליארד דולר, היתה צריכה כל אשה כזאת להשתכר 35 אלף דולר לשנה. וכמובן שהן לא משתכרות אף אחו-קטן מזה.

זה בהחלט מובן, כי אם באמת העריכו את עבו-רת 50 מיליון האמריקאיות במיליארד דולר, הרי ששוויון של כל שנת-עבודה לאשה אמריקאית הוא 20 דולר בדיוק — זה מה שיוצא כאשר מחלקים מיליארד דולר ב-50 מיליון.

בני ורלססמל, חלרביב

ימי-הביניים חוזרים

על התקנת מזוזה במקדש-בטיחות ("אנשים", העולם הזה 8.3.89).

המעשה במישפחת התעשיינים, שבניה נפגעו בזה אחר זה בגפיהם וגם אס-המישפחה שכרה אחת מצלעותיה, ואז הם הגיעו למסקנה שהמזוזה הקליקה בפתח ביתם אשמה בכל ויש להחליפה במזוזה כשרה למהדרין, הוכירה לי את תגובת אותו רב, אחרי תאונת-האימים של ילדי פתח-תיקוה (בהתנגש האוטובוס שבו נסעו ברכבת) — "הכל בגלל מזוזות פגומות!"

בקיצור: ימי-הביניים חוזרים.

חזי שלו, ירושלים

לקרוא כל מילה

על ביקורת ספרותית ("ה' עוז לעמו יתר", "דף חדש", העולם הזה 8.3.89).

לא הבנתי בדיוק לאן נתן דן רצה להגיע בדוח המבריק והמשעשע שלו על מצב הספרות, הסופ-רים והמו"לים בארץ, וכל זה בהקשר לסיפור החי-רש של עמוס עוז, לדעת איש.

מה שכן הבנתי זה שדן גם "הכניס" לעוז וגם (המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקדמי:

עבודה בעיניים

מה שוות תוכניות-ביטוח הבריאות המופעלות באחרונה בארץ? עד כמה שוות הבטחות חברות-הביטוח? מה יכולות התוכניות לתרום למערכת-הבריאות? האם הן עונות על דרישות הרפואה המודרנית ועוזרות לפתור את המצוקה הבריאותית הקיימת בארץ? ומה פירוש האותיות הקטנות? התוצאות המדהימות בתחקיר שערך העולם הזה.

כתבת השער האחרון:

נפרדים

ביני נתניהו הוא אמנם כוכב-תיקשו-רת, וכל הצהרה שלו גוררת פולמוס, אבל את חייו הפרטיים הוא מעדיף להשאיר בצל. בשקט-בשקט, רחוק מעין הציבור, נפרדו הוא ואשתו השנייה, פלייר (בתמונה). על סיפור נישואיו ומה שהביא לפרידה בחשיפה של העולם הזה.

טריב

פסולת ואיללים

על הקשר שבין פסולת, איללים-דחלילים ופוליטיקה בתערוכה של הפסל והצייר אורי אליעז • על אליל נעוריו של אנטולי שצ'רנסקי • על קובה זילברנג שפרש לחור-לון והמוצ'אצ'וס שהתנחלו בפנינת בן-יהוד-דה-ז'בוטינסקי • על מיפגש בין הומו-סכסואל לסטרייט, שהוליד קומדיה אנגלית.

דך חדש

טייח בדימוס

אחרי גלות-מרצון בת 22 שנה באירופה, התגלה לפתע שימעון צבר, צייר, סופר ועיתונאי בעל מעורבות מוליטית-סוציאלית עמוקה, כשהוא יושב בקפה פראק בתל-אביב. בתקופת שהותו בגלות עבד למחיתיו כטייח, עד שאצבעותיו התחילו לכאוב ואז "נאלץ" לחזור לצור. לישראל אינו יכול לשוב. הוא מסתובב כאן כאילו לקח אסיד (סם קשה). למרות זאת אינו אדיש כלל לקורה בארץ ואף כתב מחזה פוליטי. מעבודת-הבניין ל-מד: לא לקחת יותר מדי ללב.

נפסל!

עורך-הדין מאיר זיו לא האמין למישמע אוזניו. השופט אפרים דורון פסל את רישיון-הנהיגה שלו ל-12 שנה. על דוגמאות דומות, פסק-דין מקלים ו-מחמירים ועצות לנאשמי ת-נועה ולאלה שרישיונם נפסל.

רחל המרחלת מדווחת:

שיחת-היום במושב הדיפלומטית - השגר-ריר והמחזרת העקשנית • מעשה באלוף שהתרגל להיות רחוק מהבית • מירה לב ודני מעוז - ביחד או לחוד? • הבעל, המאהב והאשה המשותפת - דליה מזור • ניקול הלפרין ורוני מאנה, ימית נוי וקובי טרייביטש - אולי חתונה משו-תפת • סוזי מילר בדרך לרביעי • יש או אין רומאן בין עדנה לב לאלי פפושדו? • ומי החבר של גלי עטרי (בתמונה)?

עד אבסורדום

איך משרתים גורמים פלסטיניים קיצוניים את ממשלת ישראל? מדוע שמחה ממשלת ישראל על כל פעולה של אויביה הקיצוניים? ומה ה-קשר של חפס' אל-אסד?

צ'אנס לשלום

לירון נלסון חושב שמקדם מדי לדבר, לחרוץ דיעה. בינתיים הוא מנסה, מסתדר עם המצרים, כועס על שר-התיירות ונותן צ'אנס לשלום. הגבול החדש קצת ממריע לו. גם הניירת. על טאבה היום, אחרי ה-15 במארס. על נשות האח"מים, על הסכס באמצע המידבר ועל גרעין של אדיבות.

טאבה - הסוף!

שרגא בירן מלווה את טאבה - את הדיונים, חילוקי-הדעות, ה-סיכסוכים וההסדרים - כבר מההסכמים הראשונים. בראיון ל-

העולם הזה הוא מגלה טפח ממשכת ארוכה ומיינעת של הסכמים והסדרים סביב החז-רת טאבה, מספר את סיפורה של אבן-הגבול המפורסמת ונותן קרדיט לאלי פפושדו.

האונייה שוקעת

האונייה של מיפלגת-העבודה, מי שהיתה פעם ספינת-הדגל של הצי הפוליטי היש-ראלי, שוקעת. שום התפוצצות לא זיעזעה אותה. שום טורפדו לא הרס אותה. ובשעה שהיא שוקעת, רבים העסקנים על הפיקוד.

גם הוא ברוצחים

מדוע רצח יוסף ששון, חולה סרטן, אדם קשיש, נמוד-קומה ושבירי, את אשתו במהלומות במכשיר מתכת כבד? מדוע חנק אותה למוות ושרף את גופ-תה? סיפורו, כפי שהוא מת-ברר במישפט שנערך עתה.

סמן ימני

לדפוק ולזרוק

המנוצלים של סוף-השבוע שהפכו לשומר תעמולה • אין סיבה למסיבה בשמאל הישראלי • על מונופול ההתיישבות ומור-נופול ההתפרקות • על שנקינאים מן חדש • על הג'וב החדש של דן אל-מגור ועל פניה החדשים ו-העגומים של נהריה, דווקא.

פרשת המיכנסים

ניקול בן-חמו ודליה פרץ, שתי סוהרות בשורות בתי-הסוהר, לא תיארו לעצמן איזה רעש יעוררו המיכנסים ש-לקחו באפסנאות. מה שהת-חיל כבדיחה, נגמר בפיתורן.

- 18 בית-חלמי
- 21 טריב - הומוסכסואליות הורנת
- 22 לילת ישראל - הן וקדוח לבן
- 26 דף חדש - טייח בפנסיה
- 28 דורסוקלם - לא תמיד ורוד
- 29 איך להיות חורה - האם להתערב?
- 32 תשבץ
- 33 קולנוע - הצהובים האדום
- 35 זה וגם זה - חיים
- 36 מיכתבים לרזותי - מסיבה לרותי
- 40 רחל מרחלת - על כל העולם
- 42 סמן ימני - לדפוק ולזרוק

המדורים הקבועים:

- מיכתבים - אין להם קרניים
- איגרת העורך - דימיון סוזר
- הנרון - אוניה שוקעת
- תשקיף - ארנס סכיר באשף
- במדינה - פרק שחור
- אנשים - שימעון סחכה לחיים
- תמרורים - שוברי קופות
- יומן אישי - אהמד וסוחמד
- מה הם אומרים - אריה (דקס) רקל
- רובי ריבלין, הדיר שמואל ברר, הפרופ' עמוס קורצין, עדנה שבתאי, אפרת

4

ובסוף יישאר רק הכובע צף על פני המים

אונייה שוקקת

לגבש בשורה חדשה, מחשמת, שתגרום להמוני צעירים להסתער על סניף המפלגה, להירשם ולהתגייס? סיסמות — יש. הודעות לעיתונות לשירור בשבת בבוקר, כשאין חרשות — ועוד איד. נאומים בפורום של סוכני-ביטוח — למה לא.

אבל בשורה? מסר חדש? ההרגשה שהכל מתחיל מחדש, שיוצאים להרפתקה גדולה וחדשה?

די בהצגת השאלה כדי לדעת את התשובה. האם משהו מעלה על דעתו כי מפלגת העבודה תגרוף ניצחון סוחף כאשר יעמוד בראשה רשימה משה שחל? כאשר יישא את ריגלה מוטה גור? כאשר מועמדה לראשות-הממשלה יהיה גר יעקובי?

ואם נתעלם מקבוצה זו, ונחפש בקרב הדור הבא של מנהיגי מפלגת העבודה — האם שם התמונה מעוררת יותר? האם שם נראה כיום המנהיג הכריזמטי של מחר או מחתריים, האיש שיביא בכוא היום את הגאולה?

אינני רואה. אף לא אחד.

אבל כל העובדות העגומות האלה אינן אלא סימפטומים. לא הן המחלה. המחלה היא הרבה יותר עמוקה.

מפלגה חיה, מפלגה המאמינה ביעודה, מסוגלת להתגבר על כל סימפטום פאטולוגי. היא יכולה לגייס מתוכה כוחות חדשים, אנשים חדשים, מסרים חדשים.

אבל מפלגת העבודה אינה מפלגה חיה. ואולי נכון יותר לומר: זוהי מפלגה הגוססת לאיטה, המדאברת את החשק לחיות.

הרופאים נוהגים לומר לחולה במצב טרמינלי: הכל תלוי בך. אתה צריך להילחם. כל עוד אתה רוצה לחיות, כל עוד אתה מוכן להילחם, יש תיקווה.

אבל באישר החולה נוטש את המאבק, כאשר הוא מרשה מן החיים, איזו תיקוה יש לו?

כאופן אובייקטיבי יש למפלגת העבודה מכשירי-כוח אדירים. יש לה מאות מוסדות, קרנות, מעוזים פוליטיים וכלכליים, אשר יכלו להיות בעלי-עוצמה. אך מיטב הסנקים וההתחמים אינם עוזרים לצבא, אשר קציניו וחיליו איבדו את הרצון להילחם. אישם בשרון יש למפלגה פיל לכן גדול ויפה, בית ברל. שנועד לגידול דור חדש של מנהיגים. משהו יודע שזה קיים? משהו יודע לשם מה זה קיים?

אין למפלגה אף כלית-קשורת יעיל אחד. מכשיריה הכל-כליים נהרסו על-ידי חבורה גדולה של טפילים, מנכ"לים בעלי משכורות-ענק, פרוטקציונרים מתנשאים ונעדרים-כשרון, ששמנו ובעטו. העסקנים מיטיבים להכיר את רחובות לונדון וניו-יורק יותר מאשר את רחובות קריית-שמונה וירושם.

לא, אין זה גוף הלוחם על חייו. זהו גוף עיף, לאה, תשוש. הוא לא הוכה על-ידי איש. הוא הובס על-ידי עצמו.

זה אופייני למישטר ישן, ל-ANCIEN REGIME, ערב ירידה מן הבימה.

הטבע אינו טובל חלל ריק, כך אומרים. ככל שמפלגת העבודה מצטמקת, כן מתקרבים כוחות אחרים, המבקשים לתפוס את מקומה.

הכוח העיקרי הוא, כמובן, הליכוד. יש לו תיאבון, הרבה תיאבון.

קורה משהו מעניין: מכיוון שבמרכז מתפנה השטח, הליכוד נספג אל תוך המרכז.

פעם היתה תנועת-החרות מפלגת-שוליים, שהאידיאולוגיה הקנאית שלה גזרה עליה מעמד של מיעוט.

לא עוד. היא מסרה תפקיד כפוי-טובה זה לתנועת-התחייה ובנותיה (וגם אריאל שרון מתעקש, משום-מה, להישאר שם). ואילו המפלגה הגדולה זזה אל המרכז, וזה אל הפיתרונות הפרגמטיים והדרושים במרכז.

אומרים שהיא זזה "שמאלה", ששמיר וארנס ידברו עם אש"ף כמציאות האמריקאים. בווריא.

אבל מהות התהליך היא הפיכת הליכוד למפלגת-שילטון קבועה, למפא"י של שנות ה-90.

לא בשל כישרונה המופלג, לא בשל הוורר הכריזמטי של מנהיגיה, לא בשל האופי המלהיב של המסר אשר בפייה — אלא להיפך, חרף כישרונה הדל, חרף חוסר-הכריזמה של מנהיגיה, חרף הבשורה אשר בפייה. היא נספגת אל המרכז מפני ששם יש חלל ריק. וכאשר תגיע למרכז, היא תצטרך להתנהג ולדבר כמו מרכז, כמו מפלגת-שילטון פלורליסטית, שעליה לספק פיתרונות לב-עיות.

הראשון מבין מנהיגי-הליכוד, שיתפוס מה קורה למפלגה, ויבל גם לתפוס את המנהיגות בה. אולי יהיה זה יצחק שמיר עצמו.

ינתיים ממשיכה האוניה לשקוע. לאט-לאט. לאט-לאט.

רק מי שמודד את גובה המים בתחתית האוניה מרגיש בכך. כל עוד נשאר גשר-הפיקוד מעל לפני המים, יימשך שם המאבק על תפקיד רבי-החול, על הכובע בעל קישוטי-הזהב.

בסופו של דבר יישאר רק הכובע הזה צף על פני המים.

תחת לחפש את הסיבות לשקיעת מפלגת העבודה מחוצה לה, מוטב לאתרם בתוך המפלגה עצמה.

הכל מדברים כיום על "ברקבית". צירוף-מילים נהדר. סיסמת-קסם. מי אינו רוצה בברקבית? מי אינו מבין שהוא ררוש?

כן, בהחלט. אבל... סליחה, מה זה ברקבית?

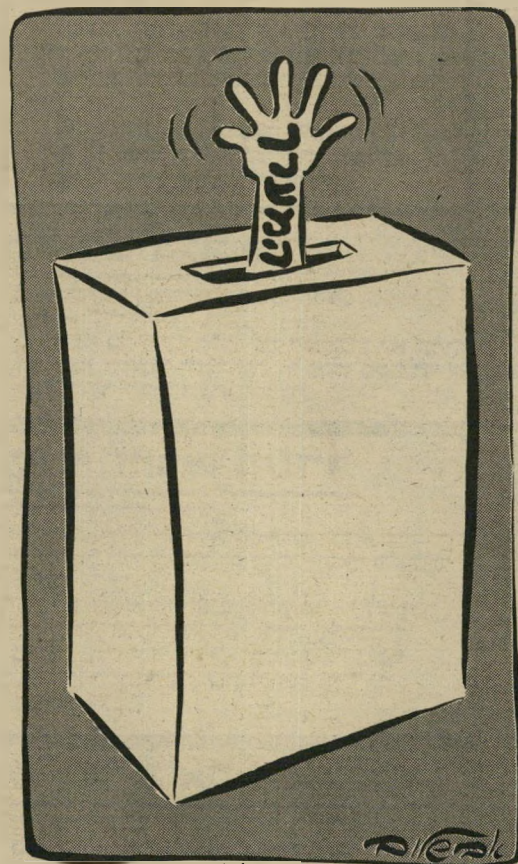
ברקבית פירושה: לאתר את סיבות התבוסות, את הגורמים העמוקים לשקיעת המפלגה. ולא כדי לכתוב על כך רוח מרתק, אלא כדי לשנות את הדברים מן היסוד.

האם יש אישורו סימן, ולוא הקטן שבקטנים, המורה שהמפלגה מוכנה לכך, מסוגלת לכך?

אין לזה זכר!

הבעיות ידועות היטב. מבחינה סוציאלית-דמוגרפית מוזהה המפלגה עם מעמד שוקע, בעוד שיריבתה העיקרית רוכבת בכיסחה על המוני ישראל החרשה.

מפלגת העבודה היא מפלגת הכוחות של אתמול, העייפים,

הצילו!

המצטמקים במיספרם, השבעים, חסרי המוטיבציה, השקועים בעבר, מפני שכל זכויות-היתר שלהם נובעות מהמצב הקיים.

כדי לשנות את המצב, צריכה המפלגה להיחלץ מן המילכוד הזה ולהכות שורשים חדשים בשיכבה החרשה, העולה, המתרבה במיספר, הדינאמית, הרעבה מכל הבחינות, החותרת לכיבוש עמדות חברתיות וכלכליות, שפניה אל העתיד.

הכל מבנים זאת. אבל איש אינו יודע איך עושים זאת. איש גם אינו מנסה. לאיש אין פיתרון לבעיות המדינה. לאיש אין בשורה חדשה. איש אינו מסוגל להביא בשורה חדשה אל מקומות-היריבו המתאימים.

בשורה המבטאת פיתרון לבעייה היסודית. לי-מפלגה אין מה להגיד.

אשר מדברים במפלגת העבודה על ברקבית, מתכוונים בדרך כלל למשהו אחר: להרחת חבורה של עסקנים על-ידי חבורה אחרת של עסקנים.

מוכן שהמפלגה זקוקה לטיהור יסודי בצמרת. שימרון פרס הוכיח סופית שאינו יכול להוביל מפלגה לניצחון בבחירות. יש לו הרבה תכונות, הוא בעל התמדה וחריצות, אבל אין הוא מסוגל להלהיב המונים, לשאת בשורה. מדליקה, לנצח.

כך גם עמית-ידידיו, יצחק רבין ושאר הוותיקים.

אבל היכן המנהיגים החדשים?

האם מוטה גור יצא אש בלב ההמונים ברימונה? האם גר יעקובי יעורר את הכיסופים הסמיים בנפש בני נתיבות ואופקים?

האם משה שחל יגרום להמונים לעלות על הבאריקות?

ואם נתעלם מן התכונות האישיות — האם משהו מהם מסוגל

האוניה של מפלגת העבודה שוקעת. זהו מחזה מעצב מאוד. כי אוניה זו היתה פעם ספינת-הרגל של הצי הפוליטי הישראלי.

אין זו שקיעה דרמטית. לא אירעה שום התפוצצות גדולה. שום טרופוד לא חפר בה חורענק, שדרכו חודרים המים בנחשול אדיר.

וזהי שקיעה איטית, כמעט בלתי-מרגשת, כפי ששקעה בשעתו האוניה טיטאניק.

המים חודרים מבעד להרבה חורים קטנים. כל רפנות האוניה כאילו סדוקת.

וגרוע מכל: לאיש לא איכפת. עדיין רוקרים בסאלונים. התיז מורת העייפה עדיין מנגנת. על גשר-הפיקוד עומדים כמה קצינים ומדברים על כך ש-צריכים לעשות משהו, שאולי. כראי לכרוך מה קורה שם למטה.

ובינתיים, לאט-לאט, שוקעת האוניה.

ומרים שהתנאי המוקדם לכל מהפכה מוצלחת הוא התפטרותו הנפשית של המישטר הקיים.

בספרות ובקולנוע נראה תמיד כאילו מתחוללת המהפכה מפני שכוון אררי חדש מסתער על מיכצרי השילטון וכובש אותם.

המוני פארים מסתערים על הבאסטיליה. חיילי פטרוגראד עולים על ארמון-החורף. הקלגסים החומים מתפרעים בחוצות הרובליקה הווימארית.

אולם הראמות האלה היו תמיד שוליות. כיבוש הבאסטיליה היה מאורע של מה בכך. ארמון-החורף לא היה אלא בניין משרדים גדול וריק, שקומץ חיילים הגן עליו. הצבא הגרמני המעולה והממושם יכול היה לרכא את ההתפרעויות הנאציות במחיר-יד.

הסיבה האמיתית, העמוקה יותר, של כל מהפכה היא ההתפטרות הנפשית, התהיברתית, של בעלי המישטר הקודם.

שה להסביר את התופעה, אבל קל להבחין בה. המעמד השליט מתעיף. אין לו עוד הבוח הסנימי הדרוש כדי להתמודד עם אתגרים חדשים.

אין לו מחסור באמצעי-כוח ובמכשירי-כפייה, אבל הוא מאבד את הרצון להשתמש בהם.

יש זמנים חדשים, אתגרים חדשים. יש בעיות חדשות הדרושות פתרונות חדשים. בקרב המישטר הקיים יש הכוחות האינטלקטור אליים הדרושים כדי למצוא פתרונות, אבל חסרה לו האנרגיה לעשות זאת. המישטר יכול רק לחזור על עצמו, על פתרונות אתמול ושילשום, הפתרונות שאבד זמנם ובטל קורבנם.

וכך הולך המצב ורע.

הפונקציונרים של המישטר הקיים אינם נעלמים. להיפך. הם קיימים ופעילים מאוד. הם עוסקים כולם באירגון קנוניות הרדיות, בחרישת מזימות, במילחמות על עמדות-כוח אישיות. הם לוחמים בשצף-קצף על פינה זו או אחרת על גשר-הפיקוד, בשעה שהאוניה כולה שוקעת מתחת לרגליהם.

כמה זמן יכול התהליך הזה להימשך? זה תלוי בכמה גורמים.

זה תלוי בנכסים שצבר המישטר הקיים בימי זוהרו. זה תלוי ביכולתו להפעיל את שרירי כוחו הנפשי והמעשי. אבל זה תלוי קודם כל בזמינותו של כוח חדש, תקיף, נמרץ, בעל מוטיבציה חזקה, שיש בפיו פיתרונות חדשים לבעיות, תשובות חדשות לאתי-גרים.

כמי שלימור טרוצקי: לא די בהתנוונותו של המישטר הקיים, דרוש גם מישטר חדש המסוגל לתפוס את מקומו.

מפלגת העבודה, מפלגת-השילטון מאז 1933 ועד 1977, שוקעת זה מכבר.

השקיעה התחילה זמן רב לפני שאיבדה את השילטון ב-מהפך, והיא נמשכת מאז.

נרמה שבאחרונה עברה המפלגה את הנקודה הקריטית, ואין עוד אפשרות לשנות את התהליך.

הבחירות המוניציפליות, שלא היו בליכך חשובות כשלעצמן, היו סימ-דורר כזה.

לא קרה שום דבר דרמטי. הגותים לא עלו על רומא, ההונגים לא עלו על אירופה, התורכים לא הגיעו לשערי וינה. הליכוד לא הסתער על מעוזי המערך וכבשם.

השקיע פתח את השערים בעצמו. לא היה לו עוד חשק להילחם על המעוזים. הוא לא היה מסוגל לגייס בתוכו את כוחות-הנפש הדרושים למאבק.

הוא לא היה מסוגל למנוע פילוגים בסניפיו, והופעת אנשיו זה נגד זה בכמה מקומות. הוא לא היה מסוגל להדיח מועמדים חסרי-סיכויים, ולהציב במקומם מועמדים מוכשרים ומושכים. הוא לא היה מסוגל להתגייס ברצינות.

במקומות המעטים שבהם היה מסוגל לעשות זאת, הוא ניצח. במקומות שהססיר, בצדק הססיר.

2

במשך חודשים לחמה ישראל כל-
כאיה כרי לאפשר גישה חופשית לטא-
בה המצרית וכדי לקיים ניהול ישראלי
של המלון.

לכסוף זה הושג. ניתן היה לקוות כי
טאבה תהיה לאי של שלום ודירקים.

עד שבא שריהתירות, גידעו פת,
ואמר את ההיפה. הוא גינה את ה-
ישראלים היוצאים לבלות בטאבה (מ-
אזכיסטים), איים על המלון וקבע, ל-
מעשה, שטאבה היא ארץ-אויב.

נירוד-מערכות. לכאורה, זוהי
דוגמה של טירוף-מערכות. שר אחד
אינו יודע מה עושה השר השני, אף ש-
הוא חבר במפלגתו. משרד-התירות
מצפצף על משרד-החץ, ומתנהג כאי-
לו הוא מהווה מדינה אחרת.

אבל התופעה עמוקה יותר.
פת הבחין בתופעה שאפשר לקרוא
לה „רתע השלום“ — הרתיעה מפני
השלום כאשר הוא הופך ממשי. זוהי
תופעה ישראלית.

היא התבטאה בכך שישלם לא קיי-
מה טכס רישמי מכובד של הורדת-דגל
והעלאת-דגל, והסתלקה מן המקום
כנגב בלילה. היא התבטאה גם בדיווח
על הטכס המצרי הקטן והצנוע ביום
העברת הריבונות. קריאות רגילות של

„תחי מצריים“ „אלוהים גדול“ תוארו
בטלוויזיה הישראלית כאילו היו קרי-
אות מסמרות-שיער ומקפאות-דם ל-
השמרת ישראל ולטבח היהודים.

לעומת זאת, תוארה ההפגנה המכר-
ערת של עובדי-המלון, שנועדה לס-
חית טכסים בלבד, באהדה, כאילו
היתה זאת הפגנה של כאב פטריטי
שאינו ניתן לכיבוש.

להעכיר. כל פרשת טאבה באה
מלכתחילה כדי להעכיר את שימחת ה-
שלום עם מצריים. השבוע נעשה ניסיון
להעכיר גם את הספיח הקטן של ה-
שלום שהושג סוף-סוף בטאבה.

ההתקוממות

סוכה של

אגדה

מישמר-הגבול הבא

בתרועת-ניצחון כדי

להצליח במקום

שוכנעו אנשי הסדר

והמילואים.

השבוע מתה עוד אגדה.
האגדה היא של מישמר-הגבול. כפי
שביטא זאת קצין בכיר בצה"ל, בקינאה
גלויה, לפני שנה: „אני לא יודע איך
הם עושים זאת. אנשי מישמר-הגבול
הם הרבה יותר אכזריים מאשר חיילי
צה"ל, והם עושים בשטחים רבדים
נוראים. אבל אצלם אין הרוגים, ואצלנו
יש“.

השבוע הופעל מישמר-הגבול בר-
צועת-יזע, והיו הרוגים. הרבה הרוגים.
יריות במיסגר. נראה כי האני-
תיפאדה שיתנה את פני הדברים גם
לגבי מישמר-הגבול, חיל שכיר המור
כב מיהודים ומדרוזים.

ההצלחה של מג"ב בעבר היתה מבר-
ססת, במידה רבה, על הפחד שעוררו
אנשיו בעצם הופעתם, מאז טבח כפר-
קאסם ב-1956. הם התפארו בהכרת
„המנטליות הערבית“, ונהגו בשיטות
המקובלות על מיטרה קולוניאלית.

נראה כי ההתקוממות שכרה את מח-
השבוע פרצו השבוע אנשי מישמר-
הגבול לתוך מיסגר, כדריפה אחרי מש-
ליך-אבנים בורה והרגו את האיש,
החלה ההתלקחות התמורה ביותר ש-
היתה ברצועת-יזע מזה חודשים רבים.
הרוחות התלהטו, מתאבד פלסטיני
שלף סכין ודקר שלושה אנשי מג"ב
לפני שנורה ונהרג.

כאילו דבקה רוח המג"ב גם בחיילים
בגדה, נורו שני ילדים בתקרית אחת
בגדה המערבית. הקציר השבועי של
ההרוגים היה הגדול מזה זמן רב.

סדר, מילואים, מג"ב. נראה
כי חוזר על עצמו אותו המחזה, שהוצג
שוב ושוב במשך 15 החודשים: שרה-
ביטחון וראשי צה"ל מכריזים בקול
קולות שנמצאה שיטה חדשה לשבירת
האינתיפאדה — בדרך כלל אמצעי
ברוטאלי יותר מקודמיו — וכלייה-
תיקשורת חוזרים על כך בהתלהבות.
כעבור כמה ימים מסתבר כי האמצעי
החדש גרם לתוצאה הפוכה.

אין ספק כי קציר-הדמים של השבוע
יגביר את האינתיפאדה ויכניס למעגל
צעירים וקשישים נוספים. כל הרוג מג-
ביר את תאוות-ההנקה, וגם מישמר-
הגבול עומד חסרי-אונים מול התופעה.
בראשית האינתיפאדה הופעל נגדה
הצבא הסדיר. החיילים הצעירים לא
התאימו לתפקיד, וצה"ל חשש כי נגדם
אצא נזק בלתי-היפה. הוחלט להוציא
את הסדיר, ולהפעיל נגד האינתיפאדה
את אנשי-המילואים, שהם בוגרים ו-
שקולים יותר. גם יחידות אלה נהרסו,
ועל כן הוחלט להפעיל את מישמר-
הגבול.

היו בצמרת צה"ל מי שהתחרטו על
כך שמישמר-הגבול לא הופעל מלכ-
תחילה, במקום צה"ל. עוד לפני ה-
אינתיפאדה הציע דן שומרון להרחיב
את מישמר-הגבול ולהטיל עליו לבד
את הטיפול בשטחים הכבושים.
השבוע הסתבר כי גם מישמר-הגבול
אינו מוכשר לתפקיד זה. לא נותר על
מי להטיל את התפקיד.

לכו לאש"ף. כאילו כדי להדגיש
את הנקודה, מסר השבוע המוסר הביט-
חוני העליון, המוסמך להערכות-מצב
אסטרטגיות, את חוות-הדעת לממש-
לה. נאמר בה כי אין כל דרך להתגבר
על האינתיפאדה, וכי זו תימשך שנים
גם לא ימצא פיתרון מדיני. נאמר בה
גם כי אין שום גורם פלסטיני שאפשר
לנהל עימו משאומתן, מלבד אש"ף.
בכך השמיט המוסר הביטחוני המר-
סמך ביותר את הקרקע מתחת ליומרתו
של שמיר למצוא פלסטינים „שאנים
אנשי אש"ף“, כדי לנהל עימם משא-
ומתן (ראה יומן א'ש').

המוסר הביטחוני אינו מוסמך לה-
ציע לממשלה מדיניות. אבל חוות-
הדעת שלו אמרה, למעשה, בלשון חד-
משמעית: לכו לנהל משאומתן עם
אש"ף, כי אין דרך אחרת.

אסד מכה שוב

רצח מצב: מוחזר: הגורמים הפלס-
טיניים הקיצוניים ביותר, שונאי-
ישראל, משרתים את ממשלת-ישראל.
וגם להיפך: ממשלת-ישראל שמחה על
כל פעולה של אויביה הקיצוניים במח-
נה הפלסטיני, ומנצלת אותה כראוי
למטרותיה.

לשני הצדדים יש אינטרס משותף:
להרוס את יאסר ערפאת ואת מדיניות-
השלום שלו.

על רקע זה קורה מה שקרה כמה
פעמים בזמן האחרון: אחד הפלגים הקר-
צוניים מבצע פיגוע, ממשלת-ישראל
מנסה לייחס את הפיגוע לערפאת
ולאש"ף.

ג'רסה א'. שני נערים פלסטיניים
— האחד בן 15, האחר בן 17 ומשהו
— ניסו לתקוף מחנה של צה"ל ליד
גבול הדרום. היתה זאת פעולה נועזת.

אך בניגוד לגלשן, האיש של אחמד
ג'בריל, שחדר למחנה צה"ל בגליל
ערב האינתיפאדה, היו שניים אלה בלי
תיאומנים וחסי-נחישות. הם נכנעו
אחרי שפתחה עליהם אש.

כעבור כמה שעות כבר היתה כפי
האלוף איציק מרדכי בשורה: השניים
שייכים לג'יהאד המוסלמי, והפעולה
בוצעה בתאום עם אש"ף, על פי
הוראתו האישית של יאסר ערפאת.

היא גם אמרה: נמאס למערכת-
הביטחון להתמודד עם האינתיפאדה,
כי בהתמודדות זו אפשר רק להפסיד.

טור

פרק שחור

רצח לשם סתימת

פיות של השפויים

המכירים במציאות:

זוהי השיטה המוזהה

עם הסיקריקים.

הסיקריקים מסמלים את אחד הפר-

זה היה אבסורד על גבי אבסורד.
אירגון הג'יהאד המוסלמי שונא את
ערפאת ומתנגד למדיניות-השלום שלו
שבה רואה האירגון חטא כלפי אלה.
הם חפצים בהשמדת ישראל ובהקמת
מדינה איסלאמית — ולא מדינה לא-
מית פלסטינית, כדרישת אש"ף.

יתר על כן: העניין כולו מגוחך.
ערפאת הוא האיש האחרון בעולם המד-
עוניין בפעולה כזאת בשעה זו, כשמית-
קפת-השלום שלו היא בשיא התנופה.
יותר מזה: בעל-בריתו העיקרי של ער-
פאת בשעה זו הוא חוסני מובארכ, ולא
יעלה על הדעת שערפאת „אישית“ יתן
הוראה שתעכיר בהכרח את יחסי
מצריים-אש"ף.

ג'רסה ב'. כעבור יום הבניה גם
ממשלת-ישראל שהסיפור על תיאום
ג'יהאד-פת"ח דימויני מדי. באה הדועה
חדשה, הפעם ישר מפי השבוי המפוחז:
הוא לא נשלח על-ידי הג'יהאד, אלא
על-ידי פת"ח. ערפאת עצמו נתן את
הפקודה. ומרוע נאמר תחילה שהוא
שייך לג'יהאד המוסלמי או ככה, המד-
פקד שלו בפת"ח שמו ג'יהאד...

היה זה כאילו סיפר שבוי ישראלי בן
18 לבנכנו כי „שמיר בעצמו נתן את
הפקודה לפעולה שלי...“

רמז פורי. ימים מעטים אחרי
הפעולה בגבול המצרי באה פעולה יצר-
לה יותר בגבול הירדני, השטק מכל
גבולות ישראל. שניים חדרו, שכבו
במארב והרגו חייל צה"ל. הם נסוגו
לשטח ירדן, ושם נעצרו.

הפעם לא נותר ספק לגבי זהות
התוקפים. אירגונו של אברמוסא, פר-
רשפת"ח ואויב ערפאת, קיבל על
עצמו את האחריות.

זה סביר לגמרי. כל מבצעי הפי-
גועים מעבר לגבול, בחודשים האחרון
נים, שייכים לאירגונים הכפופים למי
רותו של חאפס' אל-אסד. זוהי דרכה
של סוריה לרמוז שלא ייתכן הסדר בלי
עדיה, ולפגוע ביומרתו של יאסר ער-
פאת, השנוא על הסורים.

הפיגועים באים עתה מכל הגבולות
— לבנון, ירדן, מצרים — מלבד
אחד. אין אף פיגוע אחד מן הגבול

קים השחורים ביותר בתולדות העם היי-
הודי.

הם היו אנשי-הטרור הפנימי, שגרמו
לחורבן „הבית השני“. שיטת-הפעולה
שלם היתה הרצח, ונישקם הפיגיון
(„סיקה“ בלאטינית). כשהם לבושים
בבגדי-רישום היו מתערבים בהמון ה-

ירושלמי והורגים את אנשי-הציבור ה-
מתונים, שהבינו כי המרד ברומא הוא
מעשה של התאבדות לאומית.

הפיגיון של הסיקריקים הוא חלק מן
הפיתרון לתעלומה הבלתי-נפתרת:
איך זה עלה על דעת היישוב היהודי
הקטן בארץ, שהיווה פחות משליש העם
היהודי דאז, למרוד במעצמה העולמית
האחת והכלי-יכולה, רבר שהביא בהכרח
להשמדת היישוב?

רבים הבינו אז שזהו שיגעון, והת-

תגובת המחזרת החדשה: ציור כתר
בות-השמצה נגד יצחק שמיר, שנחשד
בסטייה לעבר הפלסטינים. שריפת ד-
לת דירתה של מינה צמח, סוקרת רעת
קהל ימנית דווקא, שגילתה כי רוב
אזרחי-המדינה היהודיים דוגלים עתה
בהיבדות עם אש"ף. שריפת רלתו של
העיתונאי דן מרגלית, שריאין בטלוויז-
זיה את פייצל אל-ח'וסייני. שריפת
דלת-הדירה של מישפחת יאיר צבן,
ח"כ מפ"ם, שהגיע באיחור-מה לידי ה-

הכרה שצריכים לדבר עם אש"ף.

ג'יהנום פנימי. עד כה הצטיינה
ישראל בתכונה שהפתיעה את העולם:
בוויכוחים הפנימיים בציבור היהודי לא
הופעלה שום אלימות. ייחסו תופעה
חרגה זו לאופי היהודי ולפסיכולוגיה
של עם שנדרף במשך דורות.

יתכן כי גם תכונה חיובית זו של
החיים בישראל עומדת להיעלם. אם כן,
יתווסף על האינתיפאדה והפיגועים גם
ג'יהנום פנימי.

החיים בישראל עומדת להיעלם. אם כן,
יתווסף על האינתיפאדה והפיגועים גם
ג'יהנום פנימי.

החיים בישראל עומדת להיעלם. אם כן,
יתווסף על האינתיפאדה והפיגועים גם
ג'יהנום פנימי.

החיים בישראל עומדת להיעלם. אם כן,
יתווסף על האינתיפאדה והפיגועים גם
ג'יהנום פנימי.

החיים בישראל עומדת להיעלם. אם כן,
יתווסף על האינתיפאדה והפיגועים גם
ג'יהנום פנימי.

החיים בישראל עומדת להיעלם. אם כן,
יתווסף על האינתיפאדה והפיגועים גם
ג'יהנום פנימי.

החיים בישראל עומדת להיעלם. אם כן,
יתווסף על האינתיפאדה והפיגועים גם
ג'יהנום פנימי.

דרושים שניים לטאגנו!

חוסני מובארכ הניח את דגל מצרים. דפנה ברק היתה שם. היא ראתה את הדברים אחרת

טאבה: דגלים

וביקיני

כמה צבעים... כל גיחה לאוניה וממנה דורשת מהם לעבור ממדינה למדינה, החל בסוף-השבוע. הם לא אהבו את זה. בפעם הבאה נלך לנפטון הודיע לי מישור במטוס, בדרך חזרה. במשך שלושת הימים שהייתי בי

רים על שלום, שלום, אבל כשזה מגיע ליד ביצוע... אני לא שמח שכל זה קורה כשאבא שלי לא בחיים, מפני שאינני שמח ש- הוא לא בחיים, אבל... אבא שלי היה אנטי-ערבי. הוא לא היה נשאר כאן

רביעי קיבלתי 40 אנשים. הם עשו ניקיון פה. רואים: הסדרתי איתם יופי. אין לי בינתיים עובדים מצריים, אבל הומנטי כמה מסונסטה.

היתה לי ברירה לעזוב ב-15 בי חודש. החלטתי לקחת תקופת-ניסיון. אני לא חתום על שום נייר. אני יכול לקום ולעזוב מחר בבוקר. השאלה היחידה היא אם העסק פה יעבור. העניין הזה של כל הפיתקות בגבול...

האנטי-מצריים כינינו כווראי שלא יגיעו. שרתיירות גידעו פת! תנסחי זאת בזירות — הוא ריכר על הצאת כספים מהמדינה. יש דברים חשובים יותר. כמו מה? כמו שלום.

ביקרו כאן הרבה מצרים מאז יום הרביעי. אתמול (יום השישי) פתחתי את הכפר רישמית אחרי 15. האיסור על שיוך בעידום? זה פלברות? ביני תיים, ממשיכים להשתוק כאן בעידום. נכון שאמר לי שהחל ב-15 עלי לראג לזה, אבל גם בסונסטה (במלון) משתד פים בעידום, אז אם שם...

אני לא מעיר על כך. אני אוהב את זה. מוקדם מדי לרבר מה השתנה. אני מבולבל. בעיקר מה שמפרע לי זה ה- גבול, וכל הנייר. זה יעצור בעד המ בקרים. אם זה לא יפתר — יהיה רע. הכעיות הן אצלנו, לא אצל המצרים. אצלנו יושב במחסום ארם אחר, ואילו במחסום שלהם — 30.

לא תיכננתי שיבואו מייד בתחלה מאות אנשים, אבל זה ניסיון שכראי לנסות אותו, ניסיון מעניין. כולם מרבי

המצרים. לא שנרקנו הצידה בגלל הדוחק (בין שמונה ל-11 אנשים באותה שעה). פשוט יש נושאים שהפינה יפה להם. מוקדם מדי לרבר. אספקה, למ- של, קניתי עוד מהספקים שלי בישר אל. הלאה נראה. אני עובר בכפר כי משכורת מלאה מסעם סונסטה. אני לא מרגיש שהכפר לא שלי, שאני לא בעל- הבית.

המצרים נחמדים. הם בסדר. כיום הראשון שהם נכנסו לטאבה (יום ה-

לירון ולסון:

הכל שלהם? מוריע לירון נלסון. הבן של, המנסה להר- כנס לנעליו האגריות של האב. עוד לא גמרי פרטים. אני לא יודע כמה אני מרוויה, מהם התנאים. אני תחת ה- מלון (סונסטה-אינסורשיואל) — זה מה שאני יודע.

אנחנו יושבים בפנה כפא המפור- סם בכפר של רפי, בעצם בכפר של

עירום? למה לא?

עשות בין אנשים שונים. זה כמו ההבדלים בין גבר לבין אשה, אבל אי-אפשר בלי אהבה, סכס...

● אנומליה — זה להקשיב לדבריו הבוטחים של היושע לבית נלסון, שהוא בכלל לא חיוב לאף אחד, ומה לו ולמצרים, הוא בכלל כפוף ל-סו- נסטה, ומה הרעש ומה... ופתאום, בעיקבות תנו- עת-אצבע מיזערית, ממש מיקרוסקופית, של חייל מצרי, הוא מזנק ממקומו לעבר החייל (זה השומר!) הוא מסביר לי במהירות) ונראה כסר למקדונו.

● לשמוע את הקונסול המצרי באילת מדבר עברית רהוטה, עד שקשה להאמין שאינו צבר כשר למתדרין, ולשמוע את ג'ו סולטן האלגנטי, מנהל "סונסטה", שואל את מאהה מיחסי-הציבור של רשת "סונסטה" המצרית: "את צריכה משהו? יש לך הכל?" ולשמוע את מאהה, בעלת המיבנה המוצק, צוחקת לעברי: "הכל! אני צריכה גבר! אתה יכול לסדר לי?"

● אנומליה — זה לרבוץ בניהותא, בביקיני, על מירפסת במלון ולנסות לתפוס שלוה (בברכה אין הישראלים מעזים, לפי שעה, להתרחץ, בגלל הצ- לפים המצריים המכתרים אותה מכל גיבעה ומיני- גיבעה), כשלתע נשמעים ליחשושים קרובים בי יותר: "שוף, שוף!" (תבטי) (בערביית). ארבעה חיי- לים מצריים חמושים מנופפים לי לשלום במרחק של שלושה מטרים, אולי פחות, מעלי.

● אנומליה — זה כשכל זה מתרחש, וחסין-עיסא, מי שהיה הקונסול המצרי הפופולרי באילת בפרט, ובשיראל בכלל, ומי שניהל את שיחות המשא-ומתן על טאבה, מתבודד בביתו היפהפה בקאהיר (צמוד לשגרירות-ישראל שם), לא עונה לטלפונים, לא רוצה לדבר עם איש. עיסא הושעה לפתע פתאום מתפקידו הבכיר כראש-דסק ישראל במישרד- החוץ. הרכילות הגבוהה אומרת שהנה זה בהוראה ישירה של הנשיא, וששר-החוץ עצמת עבד-אל- מגיד פועל בשקט לטובתו. מילת-המפתח כאן היא: "שקט". "אצלנו", הסביר עיסא השבוע, בשיחה פרטית, "כשדבר כזה קורה, מסתגרים בשקט עד יעבור זעם..."

ש המגדירים זאת כ-דוקיום". אחרים, המ- דקדקים יותר בפרטים מעבר למשאת-הלב הלי- אומית, יקטלנו את כל המתרחש בימים אלה בטאבה תחת הכותרת: "אנומליה".

● אנומליה היא לסעוד את סעודת ליל-השבת במלון "טאבה-סונסטה-אינסורשיואל" (השם אבי- יה, שעל שמה היה קרוי המלון, נמחק). הארוחה כללה נעמילטע-פיש, שנראו משכנעים למדי, וש- בושלו על-ידי הטבח המצרי, שהגיע למקום שעות ספורות קודם-לכן (הדריכו אותו...) הרגיע אותי אחד המלצרים). באשר לשאר מרכיבי הארוחה — אין לטעות בהם. הם מזכירים את המזון במ- לונות-הפאר של קאהיר, כמו: "שרתון-גיזה" ו- "הילטון-נייל", הן בצורת היסוד, והן מבחינת העומס שבמרכיבים. כמעט לא ניתן לנוע אחרי כמה נגיסות. לעומת זאת, לא הירשו לי לקנח בקפה וחלב אחרי המנה הבשרית (לא כשר, הוסבר לי) ותלו עניינים די נוקבות בישראלי שחשק בסיגריה בליל-שבת. "בכל זאת, יום נישואין" נאמר לנו. לידנו חייך העובד הבכיר ביותר שהוצא ממצריים — הסגן של סגן-מנהל המלון, ודיבר על "ביס" (שלום) בגנולית, במיבטא המצרי, "ביס אנד לאב!" (שלום ואהבה).

● להיכנס לכפר של (פעם רפי, כיום לירון) נלסון ולהיעצר לצורך הזדהות ובדיקה בכניסה, עד שמ- גיע האישור הנכסף באינטרקום — והיה אנומליה. אחרי הכניסה המפתיעה הזאת, ממתין כפר ריק: שלוש חתיכות משתזפות בביקיני (לא, לא בלי), קומץ-קמצוץ של ישראלים, ושידי ארץ-ישראל הי- פה ברקע. ליאור ייני, גבי ברלין, אריק איינשטיין, אריק סיני — כולם מנעימים את השיוף של מעט הישראליים ושל מגיד המצרי (הסגן-שליהסגן) המופיע בכפר, כשהוא לבוש בעניבה, במיקטורן מישבצות, מביט סביבו, יושב לצידו כשהוא נוטף זיעה וממלמל: "זהו הפעם הראשונה שלי פה. יפה פה, יפה..." מביט בביקינים מסביב, "מה פתאום נאסור על שיוף בלי בגדיים? אנחנו מעוניינים שזה יצליח, שיבואו תיירים! מהי היתדות? זה ים, שמש, אהבה, סכס..." השמש נותנת לו, כפי הנראה, העורא, והוא נסחף: "שלום — צריך להי-

מושב הכוכבים על הבימה*

בכל פעם, מודקן אחר

טאבה, לא פגשתי ולוא במהמר-מרוויח אחד. מורד. "לא מורד" הסבירו לי המומחים, גם מי שמרוויח — מתפאר בכמה ש- הפסידו? למה? ככה. יש, כמובן, המרוויח חים, שמולם התהפך והרווח הקטן הפך להפסד ענק.

"מרתק" צווחה לעברי אשה בחרד- האוכל, אחרי דוחה-הפסדים של בעלה, "כסף זה לא היכל!"

"ולא איכפת לך שבעלך הפסיד?" שאלתי, שאלה מטופשת כנראה, לפי המבט שבו זכיתי, עד שהבנתי: גם ה- גברת מהמרת. קשה, קשה לטעות בהם.

נשות האח"מים

באת לראות את מובארכ? שאלה אותי גברת מצרית בחי- ביבות מופלגת. הייתי מהופנטת ממ- שמניה, שכוסו כגוני הסגול (בשלל גוונים). הצלחתי לשאול רק: "ואת?" "אנחנו" ציחקקה בטובלב אחרת, בחומים, שהזכירה לי את אמא-אדמה, "אנחנו מכירות אותו".

"אישית? התעניינתי. "המטופחות-המעוגלות מסביבי, כי- שלל צבעים, שנראו כאילו ברחו מא- תריהרטה של פדריקו פליני, הביטו זו בזו ופרצו בצחוק.

"היא, הצביעו לעבר אשה שופעת, בשלל ירוקים וסרס שחור (נוצץ) כי-

* מימי: שאדיה, מחמוד יאסין. יוסרה. האיש היושב משמאל לא זוהה.

שולחן ישראלי בשבת ב"סנסטה"
מוחק, בסף זה לא הכל

עם תום השיר, אני יוצאת עם אחורני העצלנים לדרך, לחולות. את הכתבים והצלמים מפנים לאזור המ' גורד בחבל אדום. אותי ועיתונאי נוסף, המייצג עיתון צרפתי, וחזותו מכוברת ביותר — מפנים אחר כבוד (בליו, בליו...) לעבר בימתהמכוברים. אולי טמונה הסיבה בעורכי העיתונים והפוליטיקאים הכבירים ממזריים, שהגיעו בחבורה אחת עימנו, ואולי לא. אני מתקמת בשורה האחרונה, ה' גבוהה מכולן, כדי שיהיה אפשר לצפות בנעשה ולברוח, אם הנאום יתארך. מהצר השני של הרחבה מנופפים רא' שיהממשלה לשעבר מוצטפה חליל וכמאל חסן עלי, השוען על מקל, השר לענייני מדינה בוטרוס בוטרוס-ע'אלי וראשלישכתהעיתונות המצרית. משי

בוטרוס-ע'אלי עם דפנה ברק*
תשאלי אותו! תשאלי אותו!

נשות הצמרת המצרית ב"סנסטה"
זה, אחרת. להגיע הנה ולדעת שזה שלנו

המידבר עיר לתיפארת: תלו דגלים, פרסו שטיחים, ליקקו מרצפות, הציבו עציצים. היה בזה משהו סוריאליסטי, לראות איך כל זה קם באמצע המידבר, לשבת רגל על רגל, בנימוס, בהידור, על שטיח דמויפרסי (בעת הטכס הנשי אותי), כשמסביב מידבר, רק מידבר. ביום הראשון בבוקר מלאה הרחבה, שהוכנה למען נאום של מובארק, כי עיתונאים, בצלמים ובמהמני חיילים מצוחצחים. כל שניים-שלושה מטרים, הוצב חייל משני עברי הכביש, שזכה לארח את הפמליה הנשיאותית. נוסף על כל אלה: המוני צלפים, שהתמקמו על כל גיבעות, וחיילים וקצינים גבר'ים, רוברי שפות, שעמדו ליד המח' סומים לרחבה. מדוע רוברי שפות? מפני שהמצרים כבר מכירים את המוח היהודי. "תיכנסו למקום, ואחר כך תני לי את האישור", ביקש ממני עיתונאי, שלא זכה באי' שור. שבע רקות אחרייך שאל אותי קצין צחמד בצרפתי: "אפשר לראות את הרובות שלך?". "מדוע? התעניינתי". "כדי לבדוק שאותו השם מופיע כי רכונן ובאישור..." ענה בחיוך עליון. כל זה קרה בשעות הצהריים. ה' לוחטות. הנשיא אמנם היה אמור להגיע קודם-לכן, על פי חישובים שונים, אולם בעת שהרחבה המתה בנציגי התיקשורת, צפינו מתימעת בשירות ישרי מקאהיר. נשיא מצריים עדיין כי' קר בקבר סאראת, נשא ורפרחים. ניתן היה לצפות בו בנחותא באולם הממוג, ולהקשיב לרבר הקריין המצרי: "אנחנו מודים לאלוהים..."

שיער, "היא וייראייפי (אשה חשובה מאוד)" כמה שניות אחרייך ניגשה אלי אשה חייכנית, חביבה אף יותר, והסי' בירה לי שהיא אירגנה 40 חברות — "כולן נשות צמרת" — כדי לחזות במרענייה ב"טאבה שלנו" הירקרקת, למשל, היא אלמנתו של ראשי-ממשלת מצריים לשעבר, פואד מוחיא-אל-דין, ששימש במשרה זאת עוד כימי אנוור אל-סאראת. משנרצה סאראת, המשיך שנתיים וחצי בתפקידו תחת חוסני מובארק. הגברת השנייה של מצריים לשעבר היא אשה לבבית, הנוסה לצחקק. היא סיפרה לי איך היא מרגישה, "אבל אל תכתבי". הארמדת שהציגו לי היא אשתו של מושל אל-עריש. הסגלגלה והחומה ביקשו ממני לשלוח צלם שינציח בחדרהאובל. "זה אחרת להגיע הנה ולדעת שזה שלנו" אמרו זו לזו בערבית, משטיימו להתיידר באנגלית. ביום השבת בלילה עזבו. הן לא המתינו לנשיא.

● מובארק:

NO MORE WAR. NO MORE BLOODSHED. "וכי' רות מילותיו ההיסטוריות של הנשיא המנוח אנוור אל-סאראת. מילים אלה שימשו גם את הנשיא הנוכחי, חוסני מובארק, בנאומו בטאבה. אולי בגלל זה מכנים ישראלים רבים בטעות את נשיא מצריים — סאראת. הנשיא, אמר לי ראשי-ממשלת מצ' ריים לשעבר, מוצטפה חליל, בטלפון, יגיע לטאבה כמעט ישר מפאריס. הוא יעבור דרך קאהיר, יהיה נוכח בטכסים הקשורים בהשבת טאבה, ויטוס עם פמליה ענקית — כל המרומי במצ' ריים — למה שכונה עד לפני כמה ימים "נקודת-המחלוקת". לקראת ביקור הראים עברו המצרים "מסביב לשוען". המראה הראשון, כשי' עברתי את הגבול, הזכיר לי את המיש' פט. עברדים היינו לפרעה במצריים... בדוויס חתפים, הלבושים בלואי-סלכות, בנו במרדייהם, בשיטות הפרמיט'יות ביותר, מישטחים, קירות, בימות, רחבות. תוך שעות מעטות קמה באמצע

יונקא עם מגיד
הסנן של הסנן

מאלי יושבים מנהל הטלוויזיה המ' צרית, סופר מפורסם, עורכי-עיתונים מפטפטים באנגלית. כולם חביבים אלי להפליא, עד שמישהי צועקת לעברי בעברית. שכני נראים מופתעים. אני ממשכה לחייד: בולעת חול ומחייכת. לפתע אני מזהה סביבי פרצופים יותר מדי מוכרים — יום שישי בערב! שש בערב! שעת הסרטים המצריים בטלוויזיה הכללית! בשורה הראשונה ישב מחמוד יאסין, המתמחה בתפקידי המאהב. כיאה לס' טאר, הוא הסתתר מאחורי מישקפי' שמם. היה שם גם הקומיקאי נור אל-שריף, הזמרת שאדיה (שכמה משיריה עוסקים בהחזרת טאבה). אבל את הורקורים מיקדה אל עצמה, בכל דרך אפשרית, הומרת-שחקנית יסרה. כשימלה כחולה, שמחשופה רמיו פרווה שחורה, צעיף בצבע חרדל, שיער ארוך פוור וחוטבים שופעים, עיכסה מדי פעם, כשהיא שעונה על כתפי של גבר מוזקן — בכל פעם מוזקן אחר.

עניי הגברים ברחבתהכבוד שוטטו אחריה, נזרקו הערות, עד שבה למקר מה לצידו של "המאהב". כך — עד למופע הבא, וחורחליליה. מסוק שחג בשמיים היווה אועקת' שוא. כך גם קריאותההימנום ומחיאות הכפיים. הם מומחים, המצרים האלה, בחימום האווירה. כשעה 13.00 הוא הגיע. חוסני מובארק הוא גבר ממוצע קומה, רחב-כתפיים. הוא יוצא מתוך מכונת שחורה נושאת דגלים, המוקפת באינספור מכונות דומות, עומד דום למישמע מהמנון. אחרי נאום המכונים כמה מהישראלים "אחריך". לא חזר איתנו במילה: לא ציין איך עמדנו בהבטחתנו והחזרתנו את טאבה("). הוא נושק לרגל, בחברתו של שרה-הנהגה, ומעלה אותו אל"על. אחר-כך, ואת זה המצרים לא צפו, לא יכלו להעלות ברימיונם הפרוע ביותר — מתחיל בהדרק: העיתונאים פורצים את הסימון האדום ושועטים לעברו. אני תופסת מקום למרגלות ראשי' הממשלה, ליד מוצטפה חליל ומחכה שמובארק יתקרב.

*סימן: ראשההסמלה לשעבר כאסל חסן עלי.

תשאלני אותי, מעורד אותי ראש' הממשלה לשעבר, "תשאלי אותו" או הוא התקרב ללחוז את ידי המוכרים, ושאלתי אותו. כל מה שהצלחתי לש' "תשאלי אותו", מעורד אותי ראש' הממשלה לשעבר, "תשאלי אותו" או הוא התקרב ללחוז את ידי המוכרים, ושאלתי אותו. כל מה שהצלחתי לש'

● עומר שריף:

ג'ו סולטן אומר: "לקחתי זאת כאתגר אישי" זאת — שטאבה

מוע בהמולה היה: "... אין צורך לפחד מהשלוס... שהישראלים יפסיקו לפ' חר..." אנשיהביטחון לחוצים, מועים, דר חפים לכל הצדדים. גם העיתונאים דוחפים. חליל ממש מסוכן עלי, עד שהוא מביא אותי לפינה בטוחה. עוד כמה רחפות, שאלות, הבוקר-מצלמות וצעקות — ושיירת המכוניות נבלעת במידבר. במלון מאוכזבים על כך שהוא לא בא לבקר, להסתכל. כל הבוקר סבבו שם אנשי-ביטחון, בדקו, נטעו תיקוות בקרב התיירים, העוברים. אחד מיועצי הנשיא סימן עוד כמה לך הטכס, בתשובה לשאלתי, לשלילה, לאמור: הנשיא לא יבקר במלון. אחרי תום הטכס "תפסתי" את היועץ החיידן בדרכו החוצה מהמלון: "לא יכולתי להחמיץ", התנצל, "שמעתי על המלון כליכך הרבה..." "חבל", אמר לי עובד במלון שהצ' טייד במצלמה, "חבל שסאראת לא הגיע. התכוונתי לומר מובארק..."

גיל הוא עומר שריף: * חסישית משמאל: אלמנתו של ראשההסמלה פואד מוחיא-אל-דין.

עכשיו זה נקי יותר!

את המילים הבאות לא יאהבו ישראלים רבים ומתאבלים, אבל "טאבה-סנסטה-אינטרנשיונאל" (עד היום הרביעי: אביה-סנסטה) נקי יותר, מטופח יותר, ממוחזק יותר ובעל שרות יעיל יותר, מאז שעבר לשליטון המצרי. נכון, הסתיימו ימי-הזהר, שבהם כלב כל היפים והיפות, הזרזים והזרזות. הסתיימו הימים שבהם מי שהשתולל יותר, הסתלבס יותר (יש ביטויים נוספים לכך) — הפך ל"IN" יותר.

המצרים לא ראו בסיפוחנו את טאבה מעשה-שובבות, וזה לא הפך אותנו ל"IN" ביניהם. הם מתייחסים לעצמם (ולעצמם כתיירים מוסט-אלים) ברצינות גמורה, משתדלים, מחייכים, חולכים לקראת.

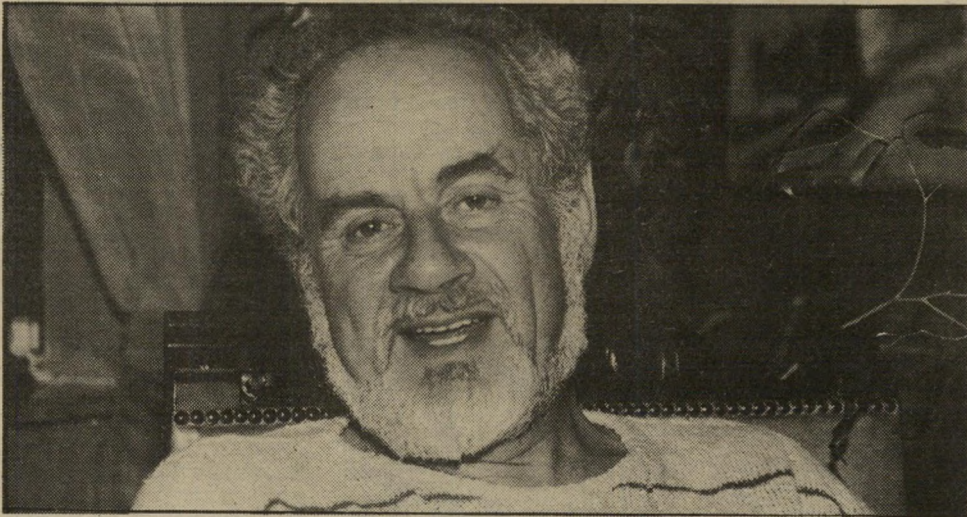
העיתונאים הם דיוקא בצד הישראלי של הגבול. היחס המעליב והחסרת המעצבנות את דיוקא מצידנו. בצד המצרי, זוכים בחיובים, והעיקר — בטיפוח מהיר.

טאבה היא מצרית, מה לעשות, על כל הגיונים והמחזות. היא לא תשוב להיות מה שהייתה — שטח שסיפוחנו לעצמנו במעשה קונדסות, הנחשב על פי הקודים שלנו לחבר'מני" — היא שבה להיות מצרית לטוב ולרע. המזוכים שעליו דיבר שר-תיירותנו (לא תיירותם!) גידעו פת הוא בצד שלנו. מהעבר השני — ג'רעדן של אדיבות וחביבות.

עורך־הדין שרגא בירן, האיש שמאחורי הסכם־טאבה, מספר על דרך ניהול המשא־והמתן, מגיב בכעס על הצהרות גידעון פת ועל האווירה בארץ, הטוענת שפכושדו רצה רק להרוויח. בירן טוען באוזני ענת סרגוסטי שפכושדו הפסיד כדי לבנות משהו חיובי לעתיד

יירות, הצליחו להקפיץ אותו ממ־קומו. הסכומים של עשרות מיליוני הדולרים – שווי מלון סונסטוה בטאבה – שהועלו במהלך החו־

ענת סרגוסטי, העולם הזה

מהלך הראיון קם שרגא בירן עשרות פעמים מכיסאו. לעי־תים היה זה כדי לענות לסלפון, לעיתים כדי להחליף תקליט בקו־מפסט, ובדרך־כלל מתוך מה שנה־

**הכסף הופך
לחור, אם זה
אמצעי לשיחור־
בעולה**

**ההעברה היתה
צריכה להיעשה
באופן פורמלי בן
שתי המדינות**

לא מורידים דגל בלילה!

דשים האחרונים, ושהיו אמורים לזרום לכיסו של פשוטו, העלו לא־אחת את חמתם של ישראלים רבים. חלק מאזרחי מדינת־ישראל לא הבין מדוע נציגים רשמיים של ממשלת־ישראל ומדינת־ישראל צריכים לנהל משא־ומתן, כדי שאיש פרטי יזכה ברווח גדול יותר. רבים אמרו שכל העניין מקורו בתרגיל מתוחכם ומתוכנן, שנעשה בזמן כהונתו של מנחם בגין כראש־ממשלה, ושאינן שום סיבה שבי־עיקבות התרגיל הזה יזכה פשוטו ברווח כה גדול. מה גם שהיה ידוע מראש שהשטח הוא בעייתי, וש־שאלת הריבונות עליו אינה מוח־לסת.

בירן דוחה טענות אלה מכל וכל. הוא מאמין בכנות המטרה הנעלה של קיום ההסדרים בטאבה, כי־מודל ממעלה ראשונה להסדר־שלום בריא בין ישראל למצרים. הוא בטוח שפשוטו היה מוכן לו־תר על רוח גדול יותר, כדי לבנות משהו חיובי לעתיד. וכשהוא מס־ביר את הדברים האלה, עיניו בור־קות והוא מתמלא ברוח חזון ו־תיקווה. קשה שלא להאמין לו, גם כשיודעים שחשבון־ההבנק שלו בור־דאי תמך בעיקבות העסקה המור־צלחת.

ביום עם המצרים שניהלו את המ־שא־ומתן ועם האמריקאים, ש־היו שם על תקן של משקיפים, דוחפים, מפקחים ופטרונים. קשה לשמוע ממנו דברים ספציפיים על דרך ניהול המשא־ומתן, שכל־כך הרבה גורמים – כספיים, כלכליים, תיירותיים, פוליטיים, פסיכולו־גיים ובינלאומיים – היו מעורבים בו. הוא אינו נכנס להשמצות אי־שיות, וגם לא לסיפורי־הווי. רק דבריו של גידעון פת, שר־הת־

מאז ליווה את הדיונים, חילוקי־הדעות, הסיכסוכים, הפוליטיקות וההסדרים שנעשו במהלך השנים בין ישראל למצרים, בין אלי (פפו") פשוטו לבין שאר הגורמים הנוגעים בדבר. דיונים שנמשכו שנים, ושהגיעו לסיומם ביום הרביעי האחרון, כא־שר הורד בחשכת־לילה דגל־יש־ראל, והריבונות הועברה באופן רי־שמי לממשלת מצרים. הוא קשר, לדבריו, קשרים טו־

במשך שנים אחדות, ואחר־כך נפ־רדו. עד היום יש לבירן הרבה דב־רים טובים לומר על תמיר המנוח. הוא איש־שיחה נעים, אינו מרים את קולו, מנסח את דבריו בבהירות ומסרב בכל תוקף לדבר על דברים שיש להם איזושהי נגיעה אישית. אין הוא מוכן לדבר על עברו, ולא על אובדן אשתו. בירן נקשר לטאבה כבר מן ההתחלה, כאשר נחתמו החוזים הראשונים להקמת מלון סונסטוה.

אה כמו דחף פנימי לדבר בעמידה. במשך המשא־ומתן (בסדר גור־דל מיוערי) לקביעת מקום וזמן לר־איון, נאלצתי לעבור (דרך הסלפון) כמה מזכירות במישרדו הגדול וה־מהודר של בירן בירושלים. הוא היה עסוק, בשיבה, מחוץ למיש־רד, בטאבה, נוסע היום, חוזר מחר – קצב מהיר, חד, מתוכנן. עורך־הדין בירן, האיש שמאחורי הסכם־טאבה.

בסיום נקבעה הפגישה ליום השבת אחרי־הצהריים בביתו של בירן, בשכונת יפה־נוף בירושלים, בדיוק מול הבית של בגין, אמרה לי המזכירה היעילה.

הבית האחרון בשורת בתים ברחוב צר, שהחומה שלו, המקיפה את המיבנה, נחשקת לערי־יור־שלים. שער־חשמלי חום מסתיר את החנייה המישפחתית. שער ברזל מסוג מוביל אל גרם־מדר־גות עשויות־אבן ירושלמית גסה. היציאה מגרם־המדרגות מגלה בית עצום־מימדים, בנוי על צלע ההר התלול, מוקף בגינה מטופחת. הנוף בשעת בין־הערביים מדהים. ביום טוב, אמר לי, אפשר לראות למר־חוק, עד לקסטל. סבך של עצים צפופים במורדות שטופים בגונים אדמדמים של שקיעה בין עננים. נכנסתי לתוך חלל ענק. מצידו האחד שלון גדול, שחלקו רהיטו עור וחלקו עץ כהה, משרה אווירה חמה.

מעל השולחן הגדול בפנית־האוכל תלו ציור ענק של הפרו־פסור שושנה בירן, רעייתו של שר־גא, שנפטרה לפני יותר מחודש מ־מחלת־הסרטן. הפרופסור בירן הי־תה ראש־המחלקה האונקולוגית של בית־החולים הדסה בירושלים, והיתה רופאה יוצאת־דופן ביחסה לחוליה. רבים היו עולים אליה לרגל, כדי לשאוב עידוד ותיקווה ממאגריה הבלתי־נדלים.

זקן לבן קטן מעט את פניו של בירן, זקן שהוא הסימן החיצוני בלבד לאבלו על מות אשתו. הוא יליד־רוסיה, ועדיין דובר רוסית רהוטה, דבר שעזר לו לא־מעט בקשירת קשרים עם כמה מן המצרים, שעשו את הלימודים הא־קדמיים שלהם בברית־המועצות, כאשר זו היתה הפטרונות של מצר־יים בשנים של טרום מלחמת ששת־הימים. הוא עלה לארץ לבדו והצטרף עם רעייתו לקיבוץ מסי־לות של הקיבוץ הארצי. כשהל הפילוג במפ"ם, סולקו בני־הזוג בירן מן הקיבוץ ועברו לירושלים.

שם למד הוא גם מישפטים והיא רפואה. אז גם נגע בפוליטיקה, כאשר היה ראש תא־הסטודנטים של המפלגה הקומוניסטית. מאוחר יותר הכיר את עורך־הדין שמאל תמיר ועבד איתו במישפט ישראל קסטנר, האיש שנטען נגדו שיתף פעולה עם הנאצים. תמיר ובירן היו שותפים

● רבים שואלים את עצמם מדוע ממשלת־ישראל היתה צריכה לנהל את המשא־ומתן בשביל אלי פשוטו. כי אחרת הממשלה היתה צריכה לשלם. אם אתה מפנה שטח, אתה חייב בתשלום עבור הנכסים שנמצאים בו, ולא משנה אם זה לפי חוק ספונטני, או לפי החוק הכללי. המדינה אחראית לחיים ולרכוש של האזרחים שלה בתחום הריבונות שלה, ואם היא מור־תרת על הריבונות, היא חייבת לפצות את אזרחיה.

לא קרה ביחסי ישראל־ארצות־ערב שהועבר שטח קרקע מתוך הסכמה, ושזה מצורף להסדרים בפועל של פיצויים והמשך שיתוף־פעולה לעתיד. דבר נוסף: איפה עוד היה מיקרה של ויתור או נסיגה בהסכמה, כשהצד הי־ש־ראלי ממשקל להיות גורם בהחזקת הנכס? מדוע שלא לראות בזה אקט של שיתוף־פעולה בין מדינות?

● אני לא מערערת על שר־תוף־הפעולה...

לא, אבל צועקים שלום, ופה יש מר־דל של שלום על פיסת־קרקע קטנה, וזה תמיד יהיה קשור בכסף ובאינטר־סים.

● אני שואלת מדוע המדינה היתה צריכה לנהל משא־ומתן לאדם פרטי?

להיפך, המדינה החליטה שהמשא־ומתן הישראלי ייעשה בין האזרח למצ־ריים, שאנחנו נגיע איתם להסדרים. האמריקאים, שליוו את המשא־ומתן, היו מעוניינים שנגיע לקודר הזו. עניין אותם לראות שסביב אותם אל־

ברור שהם לא היו מקבלים 80 מיליון דולר. המלון נפתח ב־1982, אחרי שתסכמיה־שלום כבר היו נתונים, כשהנסיגה כבר בוצעה בחלקה. והעובדה היא שהם הקימו את ההבזרה כתבת־חזון. בעת הדיונים על חוק ספונטני עמדה לנגד עיני המחוקקים בניית מלון סונסטוה, והמועדים נקבעו כך שהם לא כלולים בחוק. אם הם חושבים שמגיע להם – אדרבא, שיתבעו ויקבלו.

● בבית־מישפט? כן. אבל אני חושב שגם הממשלה וגם הם לא רוצים להגיע למישפט, מכיוון שברור לכולם שבמישפט תיפתח תבית־פנדורה, ויהיה ספק רב בתוס־הלב שלהם. כל משבר־טאבה נוצר בגלל המלון, אחרת הסיכסוך הזה היה נגמר בשקט, כמו שהסתיימו בשקט סיכסוכים על 14 נקודות־גבול אחרות.

עצם העובדה שהם נדרשים לאישור של ועדת־הכספים מעיד שהדבר חריג, ולא עלי־פי חוק.

● למה האוצר נוטה לתת להם הקלות במס?

אין לי הסבר לזה. זה גם תמוה וגם מוזר. לדעתי, הממשלה לא רצתה לתת להם כסף, כי היא יודעת איזה ועם ציבורי זה היה מעורר. אבל חושבים, בטעות, שפסטר־ממס זה לא כסף.

● לא רצו לעורר סערה?

לתת כסף זה יותר מסובך, והעובדה היא שלעובדים במלון לא נתנים פטור. למה? מישרד־האוצר רוצה לתת להם את אותו הפטור כמו למפונ־סיני, אבל שלא לפי התוק, וזה אי־אפשר לעשות.

זה גם תמוה וגם מוזר

מטבע הדברים מהווים דבריו של שרגא בירן רק צד אחד של המטבע הקרוייה טאבה. מטבע הדב־רים בירן, כעורך־דינו של אלי פשוטו, הוא אינ־טרסטנט בשאלות השנויות במחלוקת.

בירן הסביר בראיון שפשוטו יכול היה לקבל 80 מיליון דולר מהממשלה, אך בחר לקבל רק 40 מיליון מהמצרים, כדי להמשיך ולנהל את המלון וכדי לשמור על שמו הטוב. בירן מתבסס על חוק מפונ־סיני, שהבטיח פיצויים לכל בעלי־הנכסים הישראליים בסיני, שנכסיהם נבנו באישור ועדות ממשלתיות, כשהאישור אינו מתנה את הבנייה בויתור על הפיצויים, ושנאלצו לעזוב עקב הנסיגה הישראלית והסכמיה־שלום. מפונ־סיני שילמו מס מופחת, בשיעור של 7.5% מהפיצויים.

כרגע עומדת לדיון שאלת גובה המס שישלמו בעלי מלון סונסטוה. מישרד־האוצר ביקש את אי־שור ועדת־הכספים של הכנסת כדי שהמס יהיה מוקטן, כפי ששילמו מפונ־סיני. רבים מחברי הו־עדה מתנגדים, בינתיים, ואחד המתנגדים הרא־שיים הוא ח"כ חיים רמון.

● בירן מדען שבעלי "סונסטוה" נכללים ב"חוק מפונ־סיני", ולכן מגיעים להם אותם תנאים כמו למפונ־סיני.

תוך כדי הדיונים על בניית המלון בטאבה נאמר ש־בעלי־המלון לא יקבלו פיצויים.

● הם אומרים שיכלו לקבל פיצויים בסך 80 מיליון דולר תמורת המלון ממשלת־ישראל.

צהיר הצהרות, ויש משני הצדדים קנאות אדירה.

● **למה בכל זאת הוא בחר להרוויח רק 40 ולא 80 מיליון דולר?**

כדי להישאר עם הניהול ועם השם הטוב, וכל יום אנחנו חרדים, וכל יום יש הצהרות מטופשות כמו ההצהרה של פת.

צריך להבין שכל התיירות הביני-לאומית מבוססת על תנועה. התיירות העולמית היא בסדר-גודל של 400 מיליון, למיזרח-התיכון מגיעים רק 2.5% מתוכם. ולא משום שזה לא מעניין אותם, אלא משום שאין רצף גיאוגרפי. אתה מגיע לירדן ואתה לא יכול להמשיך לישראל. עכשיו נוצר רצף בין ישראל למצרים, ותחת לנצל את זה, מצהירים אנשים אינטליגנטים הצהרות מטופשות.

במקום ליצור לחץ כללי, להשתתף בפסטיבל של השלום, הכל תופסים על זה טרמפ כדי לתפוס כותרות.

איו רדיפת-כצע יש בזה? אילו זאת היתה רדיפת-כצע לא הייתי מטפל בזה. הגענו פה למצב שממשלת שמיר נתנה את ידה להסדר-פשרה שהוא הסדר אמיתי של פשרת שלום. עובדה שקודם לכן זה לא נעשה. שמיר נתן לזה את אישורו, זה נעשה בזמן שיל-טונג.

● **אתה מאמין שההסדר יציח?**

אני מתפלל שזה יצליח. התיירות ניוונה גם מתחושות ומאווירה. אנשים לא יוצאים לאזורי-תיירות כדי לסבול. אם המעברים יהיו קשים, אם האווירה תהיה קשה, זה לא יילך, וכולם יידעו מי הכשיל את זה, לא המצרים.

● **במה זה תלוי?**

כרצון טוב, באווירה טובה. אם האי ווירה בארץ לא תשתנה לרעה זה ימשיך להיות סיפור-הצלחה ואף יתפתח.

● **היית שם ביום הרביעי שעבר, כשהמקום נמסר?**

כן.

● **ואיך זה נראה לך?**

היה קשה. ● **למה?**

כי זו היתה סיטואציה שהיא נחלת המיזרח-התיכון. זה היה קשה ומעצב.

● **ריים?**

לא. ● **אלא?**

זה היה צריך להיעשות באופן פור-מלי בין שתי המדינות. אני חושב שלא מורידים את הרגל בלילה, מורידים אותו ביום. כבר עשו ג'סטו יפה לעם המצרי ולנשיא, שיופיע שם נציג של ממשלת-ישראל וימסור את השטח בצורה גלווית. הם עשו את זה לא נכון, וזה חבל.

● **זה מה שהיה קשה שם?**

לא, זה רק אחד מהדברים.

שרגא ויחזקאל בירן (1975)
היה משאיתם קשה, והיו גם נסיבות אישיות קשות...

בירן ובתאבא (1985)
אילו היה בזה רדיפת-כצע, לא הייתי מטפל בזה.

פיים קילומטר של גבול, שעוקפים את ישראל, יש נקודה אחת של שיתוף-פעולה ריאלי.

הרי הכסף איננו הופך לדבר מלך-כלי. זה הופך את זה לטוהר אם זה אמצעי לשיתוף-פעולה.

● **אבל היחיד שהרוויח מזה הוא ספישוד?**

הוא הפסיד. הוא קיבל 40 מיליון דולר. זה סכום גדול לעומת אפס, וסכום קטן לעומת רווח של 6 וחצי מיליון לשנה. בכסף הזה אי אפשר לבנות מלון כזה מחדש.

היה אלמנט של סיכון. הוא יכול היה לקחת את המקסימום לפי חוק ספוני טיני מממשלת-ישראל. החוק מפצה כל אדם שפעל ובנה כסיני עד ספטמבר 1979, ושחקנותיו אישרו עליי ועדות ממשלתיות שלא התנו את הי אישור בויתור על פיצויים.

לפי חוק ספוני טיני הוא יכול היה לקבל מהממשלה 80 מיליון דולר. ● **קשה להאמין שהוא עשה שיקול פטרייטי וזיתר על 40 מיליון דולר.**

קשה להרבה להאמין. חושבים שא למנט של רצון טוב ושם טוב לא שווים. אבל אם זה יצליח, זה שווה פי כמה מאשר כמה עשרות מיליונים שאפשר היה לקבל לפי חוק-ספוני-טיני.

הרי הימין אמר לשרוף את המלון, והשמאל אמר לוותר ולברוח. אף אחד לא אמר שאפשר להפוך את זה למודל של שיתוף-פעולה. למה? כי לא רגילים לדבר על שלום כשזה קשור בכסף ובטובים, כי זה לא ועידות ופרחים וצהרות. וכשזה מגיע לעשייה בשטח זה קשה. יש שאלות של כיוב ומים וחשמל ומעברים ועובדים ומתחים ואיד לענות לטלפונים ובאיה שפה היו השלטים, ועל זה אי אפשר לה

היה חוק ספוני טיני הוא יכול היה לקבל מהממשלה 80 מיליון דולר. ● **קשה להאמין שהוא עשה שיקול פטרייטי וזיתר על 40 מיליון דולר.**

קשה להרבה להאמין. חושבים שא למנט של רצון טוב ושם טוב לא שווים. אבל אם זה יצליח, זה שווה פי כמה מאשר כמה עשרות מיליונים שאפשר היה לקבל לפי חוק-ספוני-טיני.

הרי הימין אמר לשרוף את המלון, והשמאל אמר לוותר ולברוח. אף אחד לא אמר שאפשר להפוך את זה למודל של שיתוף-פעולה. למה? כי לא רגילים לדבר על שלום כשזה קשור בכסף ובטובים, כי זה לא ועידות ופרחים וצהרות. וכשזה מגיע לעשייה בשטח זה קשה. יש שאלות של כיוב ומים וחשמל ומעברים ועובדים ומתחים ואיד לענות לטלפונים ובאיה שפה היו השלטים, ועל זה אי אפשר לה

היה חוק ספוני טיני הוא יכול היה לקבל מהממשלה 80 מיליון דולר. ● **קשה להאמין שהוא עשה שיקול פטרייטי וזיתר על 40 מיליון דולר.**

קשה להרבה להאמין. חושבים שא למנט של רצון טוב ושם טוב לא שווים. אבל אם זה יצליח, זה שווה פי כמה מאשר כמה עשרות מיליונים שאפשר היה לקבל לפי חוק-ספוני-טיני.

הרי הימין אמר לשרוף את המלון, והשמאל אמר לוותר ולברוח. אף אחד לא אמר שאפשר להפוך את זה למודל של שיתוף-פעולה. למה? כי לא רגילים לדבר על שלום כשזה קשור בכסף ובטובים, כי זה לא ועידות ופרחים וצהרות. וכשזה מגיע לעשייה בשטח זה קשה. יש שאלות של כיוב ומים וחשמל ומעברים ועובדים ומתחים ואיד לענות לטלפונים ובאיה שפה היו השלטים, ועל זה אי אפשר לה

היה חוק ספוני טיני הוא יכול היה לקבל מהממשלה 80 מיליון דולר. ● **קשה להאמין שהוא עשה שיקול פטרייטי וזיתר על 40 מיליון דולר.**

קשה להרבה להאמין. חושבים שא למנט של רצון טוב ושם טוב לא שווים. אבל אם זה יצליח, זה שווה פי כמה מאשר כמה עשרות מיליונים שאפשר היה לקבל לפי חוק-ספוני-טיני.

הרי הימין אמר לשרוף את המלון, והשמאל אמר לוותר ולברוח. אף אחד לא אמר שאפשר להפוך את זה למודל של שיתוף-פעולה. למה? כי לא רגילים לדבר על שלום כשזה קשור בכסף ובטובים, כי זה לא ועידות ופרחים וצהרות. וכשזה מגיע לעשייה בשטח זה קשה. יש שאלות של כיוב ומים וחשמל ומעברים ועובדים ומתחים ואיד לענות לטלפונים ובאיה שפה היו השלטים, ועל זה אי אפשר לה

היה חוק ספוני טיני הוא יכול היה לקבל מהממשלה 80 מיליון דולר. ● **קשה להאמין שהוא עשה שיקול פטרייטי וזיתר על 40 מיליון דולר.**

קשה להרבה להאמין. חושבים שא למנט של רצון טוב ושם טוב לא שווים. אבל אם זה יצליח, זה שווה פי כמה מאשר כמה עשרות מיליונים שאפשר היה לקבל לפי חוק-ספוני-טיני.

האשה שהיתה

ההידרדרות במחלתה של הפרופסור שושנה בירן היתה מהירה. היא חשה ברע, חשבה שלקחה בשפעת, ושבוועים אחר-כך נפטרה בביתה.

בירן התפרסמה כאשר החליטה לאמץ שיטת-טיפול חדשנית בסרטן-השד, שאינה מצריכה כריתה.

מאז שהתבססה עמדתה במחלקה האונקולוגית בבית-החולים "הדסה" בירושלים, ואף כאשר היתה מנהלת-המחלקה ועד למותה, היתה דלתה פתוחה גם בביתה וגם בחדרה שבבית-החולים. היא היתה יעד לעלייה-לרגל של רבים, שהלם הפגיעה במחלה הממאירה פגע בהם. אצלה מצאו תמיד אוזן קשבת, חיוך, הסברים רפואיים מפורטים ובעיקר - הרבה עידוד ותקווה.

בראיון עיתונאי אמרה פעם: "הקשר עם חולה-הסרטן הוא קבוע והדוק מאוד, ואין זה קשר פשוט. אני מאוד עסוקה בקשר הזה. למרות שאני מכירה את החולים, אני משתדלת שלא להתמקד רק בבעיות הרפואיות שלהם. ההתמודדות עם מותם של אנשים קרובים אינה קלה. לפעמים זה קשה מאוד. רק הידיעה שעשיתי את כל מה שהיה אפשר לעשותו מקלה עלי. אנחנו חיים את המוות במחלקה. חגיגות ה-40 של מדינת-ישראל הכניסו את הפרופסור בירן לרשימת 11 הנשים המצטיינות של העשור.

לידידים ולמי שעבדו איתה, אמרה בימיה האחרונים שיש לה דלקת-ריאות. אבל הם ידעו. ידעו ולא דיברו. איש מהם לא יכול היה לתת לה, כנראה, את מה שנתנה היא לכל-כך הרבה חולים אחרים.

הפרופסור שושנה בירן
היא ידעה

והיא ידעה בדיוק מה טומנת לה המחלה בחובה, מהם סיכוייה ואיך יראו ימיה האחרונים.

ספישוד (מימין) ושרה-תיירות שריר בעת הקמת המלון
הישארות השם, אביה סוססה' לא נדונה בצורה מפורטת... זה דבר רגיש...

זה זכה לכיסוי יומימי שעה-שעה, ולכן היו בו כל האלמנטים של אינטר-אקציה בין הקהל והעיתונות.

גם אצלנו זה זכה לכיסוי מתמיד, ורדע-הקהל בישראל לא תמכה בהסדר בכלל. התיקשורת היתה נגד המשא-והמתן.

● **נגד מה?**

כל המשא-והמתן התנהל על פרטים, על מים וחשמל וביוב ואספקת חוונה ושטראוס ומגור-יעובדים והעברת רכבי-חרום ועל ניסיון להשפיע על הסדרים של מכס ומס-קנייה. זה מודל נהדר של שיתוף-פעולה, שנמדד בר-ברים הקטנים האלה וכל העיתונות אמרה לנו ללכת הביתה.

● **למה התעקשת?**

כי ראיתי בזה דבר יפהפה.

● **מתוך אידיאולוגיה?**

כן. יש לך הרבה הזדמנויות בחיים להגיע לכך שאת ממצה את האמונה בשלום בהסדרים ריאליים בשטח? זו הזדמנות חרפעמית.

● **רצית להיכנס להיסטוריה?**

לא. לעשות משהו יפה.

● **הרגשת כמו מישהו שהור-לך נגד כולם?**

לא. קיבלנו תמיכה של משרד ראש-הממשלה, וקיבלנו תמיכה וגייבוי של משרד-האוצר ומשרד-החוץ. הם ליוו את המשא-והמתן. קיבלנו תמיכה בלתי-מסוייגת של המישלחת האמריקאית, שעורדה ועזרה כל הזמן.

● **במה זמן התנהל המשא-והמתן?**

הרבה זמן. החל מ-1984. מאז הבאנו לממשלה הסכמים שונים בתמיכת הכנס העולמי, ואף אחד לא התקבל.

אין דבר יותר פרובינציאלי, מחליא, מושחת, חסר-טעם מאשר לחשוב שמי שמתחרה בטאבה זו אילת, ומי שמת-חרה באילת זו טאבה. זו התגלמות הפרובינציאליות.

תיירים לא באים הנה כי זה קצה העולם. ותיירות זו סימבוליקה של שיתוף-פעולה. תיירות היום זו תנועה עמי-מית.

ראש-עיריית אילת, רפי הוכמן,

(המשך מעמוד 11)

מצהיר שהוא מעוניין שיהיה גבול פתוח, כי הוא יודע שתייר בא לאילת, כי היא יפה ויש שם ים יפה ובתי-מלון ומקור-מימיה אחרים, שבין היתר נמצאת שם גם טאבה, ואפשר לנסוע משם לנואיבה, ואפשר להגיע משם בכביש יפהפה עד לקהיר.

● **המצרים היו נבונים יותר מהישראלים להגיע להסדר?**
זה היה כתוצאה מכך שהממשלה לא ריכזה בקול אחד.

● **למה בעצם זה היה בליכך חשבו? הרי זה שטח קטן ושולי.**
האדמה הזו יכולה להיות מכלה ביחסים שבין ישראל למצרים, ויכולה להיות ניצחון ביחסים שבין ישראל לארצות-ערב. אין לעשות ריאליסטיקה בין קנאות ליחסי-שלום.

■ ■ ■

● **למה, לדעתך, הפכה טאבה לדגל?**

כי הקנאות חגגה, ואף אחת מן המפלגות לא רצתה לתת יד לנסיגה. ומרוב 100 דונם, שהם שטח שיש לשניים וחצי משקים בנהלל.

הדבר הזה ייבחר במעשה. התיירות בישראל סובלת ממספר עמוק. אילת המשיכה בצמיחה, כי היא נמצאת מחוץ למעגל האינפלארה. לישראל מגיעים פחות ממיליון תיירים בשנה. למצרים מגיעים יותר משני מיליון.

אצלנו התיירות היא בשפל, בין היתר, משום שאנחנו סגורים ונעולים. יש כניסה אחת ויציאה אחת. היום אני שר להגיע לסיני, לראות את סטסה-קט' רינה, לראות את פטרה ולחזור לטאבה,

התיירות ירים אלי טלפון באמצע הלילה, כדי לשאול מה מצביה-רוח במלון? **גם שררה-תיירות שלנו התעניין.**

שמעת אותו. מנכ"ל משרד-התיירות היה שותף במשלחת, וכל היה סדרים נעשו על דעת משרד-התיירות, זה לא יפה עכשיו לעשות כותרות.

● **כשישראל נסוגה מסיני, חשבו שהישראלים ימשיכו לנהל סוד לנאיבה בהמוניהם וזה לא קרה.**

כי שם לא היה גורם של שיתוף-

"כפו בחר להרוויח 40 מיליון ולא 80, כדי לשמור על הניהול ועל השם הטוב"

פעולה. טאבה תישען על הצפון מב- חגגת אווירה ותיירות, היא לא יכולה להישען על הדרום.

■ ■ ■

● **ניהלת פעם משא-ומתן בסדר-גורל כזה?**

מבחינה כספית כן, מבחינת מורכ- בות בינלאומית, לא.

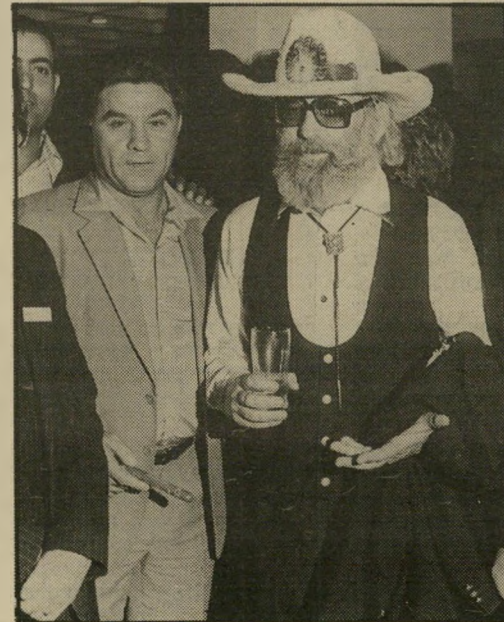
● **הרי כל העניין של מלון "סונסטאה" בטאבה התחיל כ- תרגיל בזמן כהונתו של בגין,**

הבריטים שלחו אוניית-מילחמה ל- מיפרץ עקבה, שהתמקמה ליד אירא-ל מוגיס, ואיימו על העותומנים שיוזו. הם סיכרו, והבריטים הודיעו שאם הם לא זויס תוך 10 ימים, הם יתפסו איים בדרגלים ויראו בזה אקט מילחמה. ואז, כתוצאה ממשא-ומתן בין הבריטים לבין העותומנים, הוקמה ועדה כדי לסמן את הגבול הבינלאומי בין פלס- טין לבין מצרים. הוקמה ועדה משר- תפת שעסקה במדידות, ובהסכם שנוד- תם נקבע שיהיה קרגבול יסיר בין רפיח לראס-טאבה.

מרדו, המכשירים לא היו ברורים, והקו שהיה צריך להיות ישר לחלוטין, היו בו מובלעות, ואחרי מדידות הגיעו למקום שעליו היה ויכוח איפה זה ראס- טאבה. בסוף הגיעו להסכם ותקעו אבן. ומושל סיני אז, פארקר, הצטלם ליד האבן וכתב רוח על ההישג שלו. את הצילום הזה שלח הביתה כי מוכרת ונכדתו מסרה אותו לבוררים. זו אבן פארקר.

זה היה ב-1906, וכבר מאז היו וי- כוחים מהו בדיוק הגבול הנכון. בפועל הקו עבר צפונה לטאבה, וכך סומן במ- פות המנדטוריות. אבל היתה מחלוקת, וזה מעולם לא נחתך סופית. מחלקת- המדיניות של ישראל הכירה את ה- היסטוריה ואת המחלוקת ההיסטורית. ● **ואיפה עבר הגבול בין 1948 ו-1967?**

כמו הקו המנדטורי, צפונית לטאבה. ● **וכל ההסבר הזה לא פותר את השאלה, אלא מצדיק אותה. אם היה ברור שיש מחלוקת, מזה היה הטעם להקים שם מלון?** ב-1982, כשנחתם הפרוטוקול, המ- לון היה קיים. התחילו לבנות אותו כי

ספישד עם נלסון

פפו בחר להרוויח 40 מיליון ולא 80, כדי לשמור על הניהול והשם הטוב!

בירן (1975)

פפו בחר להרוויח 40 מיליון ולא 80, כדי לשמור על הניהול והשם הטוב!

מדוע היה צריך בכלל לפצות? אני עשיתי את החוזה הראשון על טאבה, והאמת היא שאז נסגרו סיכרות חסנו, והבעיה היתה מה לעשות עם פליטי חסנו. כמה מהחבר'ה, כחלק מה- פיצויים, קיבלו הקצאת שטח בטאבה, שלימים הפכה סונסטאה פאבה, והם לא ידעו מה לעשות עם השטח. פפו היה מנהל מלון באילת וחשבו להקים מלון במיפרץ. ב-1976 נחתם ההסכם בין פליטי חסנו לבין פפו, כדי להקים מלון, ואני ערכתי את ההסכם. האנשים האלה שותפים במלון עד היום.

● **ומה הסיפור עם התרגיל על בגין?**

ב-1979 בגין האמין שהאיזור הזה שייך לישראל מבחינת הגבול ההיסטורי, וזו האמת. מה שקבע בבוררות זו האבחנה בין הגבול המנדטורי וההי- סטורי.

ב-1905 הופיעה בטאבה פלוגה של חיילים עותומניים והתחפרה שם. זה ישנו בפסק-הבוררות. משרד-המיל- חמה הבריטי, ששלט במצרים, קיבל ידיעות שהעותומנים מנסים להזיז את הגבול בראס-טאבה. הם שאלו מה זה ראס-טאבה? הצוק הדרומי, הצפוני או האמצעי.

הפסידו אותו בבוררות ומסרו אותו בהסכם, בלי כפייה מבחוץ.

● **כמה מהצוות הישראלי נשאר במלון?**

מתוך 350 עובדים נשארו בערך 270. אבל זה לא חשוב. מה חשוב הוא שיהיה שיתוף פעולה פורה.

● **אתה תיסע לשם לחופ- שות?**

לא, אני עושה את החופשות שלי בבית.

● **מה היה הקטע הכי קשה במשא-ומתן?**

ליצור את האמון בין שתי המי- שרות, ולאחר את האינטרס המשותף.

● **משהו ספציפי?**

ברגע שמוציאים משא-ומתן מדרגת מיקוח לדרגת ויכוח, וברגע ששמים את זהות האינטרסים על השולחן, אחר-כך הדברים נובעים מזה.

● **את מי היה הכי קשה לשכנע?**

זה תהליך שיכנוע של שני הצדדים במקביל. משא-ומתן כזה מתחיל בחר- סראמון, מתוך תחושה שכל צד רוצה לזכות ביתרונות.

● **היו רגעים שהרגשת שזה לא יילך?**

לא, כלומר, לא הייתי בטוח שזה ילך.

● **אתה חושב ששני הצ- דים מרוצים?**

שני הצדדים יהיו מרוצים, רק אם זה יצליח.

● **איזה צד היה יותר קשוח?**

המישלחת המצרית מאוד קשוחה.

● **מההתחלה היה להם קלף יותר חזק ביד.**

עמדות-הפתחה שלהם היו חזקות יותר. היה ברור שהמלון עובר לידיהם.

הזמן היה מוקצב והמיסגרת היתה כפוייה. יחד עם זה ניהלנו את המשא- והמתן תוך כדי הצגת אלטרנטיבות בתוך סיסטואיה קשוחה, וזה דרש עבודה קשה. הבהרתי להם מההתחלה שיש לי אלטרנטיבות.

● **מה הן היו?**

הצלחתי לשכנע גם את מדינת- ישראל וגם את ארצות-הברית שאנחנו ננהל משא-ומתן בתוסילב ובצורה הר- גנת, שלא נסחוב את העניין, אבל לא נהיה מוכנים לקבל גבול של זמן כלולא על הצוואר.

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

הדגם של "סונסטאה" אני מתפלל שזה יצליח

לא תיסוג. גם האמריקאים קיבלו את העיקרון הזה.

● **נהנית מהמשא-ומתן?**

בנסיבות אחרות הייתי נהנה יותר. היתה משא-ומתן קשה, והיו גם נסיבות אישיות קשות.

● **התייחסת אליו כאתגר.**

נכון.

● **ידעת מראש מה אתה רוצה להשיג?**

בקווים כלליים כן.

● **והצלחת?**

ההצלחה תימדר בעתיד. בנינו מע- רכת יפה מבחינה מישפטית, כלכלית ופוליטית בגיבוי אמריקאי.

● **אתה חושב שזה יכשיל?**

למען האמת אני חושש. זה דורש בליכך הרבה רצון טוב.

● **אבל זה כבר לא תלוי בך.**

המערכת חיה, מקורית, יצירתית. אי-אפשר להעתיק רגש שקיים כבר. זה משהו חדשני. אני מתפלל שזה יצליח.

● **מה ספישד חושב?**

הוא ויתר הרבה כדי ליצור את המערכת הזאת, אבל זה טבע האדם.

אני מכיר הרבה אנשים שיהיו מוכנים ללכת על דבר בליכך קשה, אקוטי וניסויי.

● **בעורך-דין שלך, לא היה נכון יותר להציע לו לקחת את 80 מיליון הדולר מן הממשלה וללכת?**

ב-1984 הוזמנו על-ידי ממשלת מצ- רים שהציעה לנו 50 מיליון דולר אם נצא, אבל מהרגע הראשון לא היה ספק שזו לא הכוונה שלנו.

● **השם "אביה סונסטאה" יישאר?**

זה לא נדון בצורה מפורטת.

● **מדוע?**

משום שזה היה דבר רגיש מאוד.

● **לא היה חשוב לו שהשם יישאר?**

ברור שחשוב לו. נראה איך שזה יסתדר. באופן טבעי בדברים נטטימי נטילים כאלה צריך לתת לזמן לעשות את שלו, זה לא עניין של הסכם.

כמובן.

● **למשל?**

בשלבים הראשונים הושמעו איומים מצד העיתונות והפוליטיקאים המצ- רים, שאמרו שאם לא נותיר ונסכים לעמדותיהם, זה יסכן את תהליך-השי- לום. וזה מייד קיבל גיבוי בעיתונות הישראלית. אבל במהירות הבהרנו להם, בצורה חריגה-משמעת, שאם הם מעוניינים בתהליך-השלום, טאבה לא תשבור אותו, ואם הם לא מעוניינים, טאבה לא תעשה את התהליך. לכן כדאי שיעשו מאמץ, ולא יכופפו לנו את הידיים, וגם אנחנו לא נכופף להם את הידיים.

מהצד השני עמדו אנשים מאוד אינטליגנטיים ומנוסים, וכולם הפכו בסוף לידידים. כל ההסכמים נחתמו באווירה טובה, כשכל צד הגיע למסקנה שמיצה את המקסימום.

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

לא. המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

המהלך היה התנסות יוצאת-מדר- טעים רע?

"הקנאות חגגה, ואף אחת מן המיכלאות לא רצתה לתת ידה לנסיגה"

יצחק רבין. הפעם בעלה ★ רמז קל לבעיות המישקל של רפי גינת ★ דודו רותן מסיין זונות

בנידחוק ניזחל לפתות, ועכשיו הוא משותק בחלק מגופו. **■ רבים שאלו למה הזמר חיים משה לא הפיע באירוע של אמ"י. התשובה פשוטה: הוא התבקש שלא להפיע, מאחר שלא בא לאחת החזרות הגדולות.**

הכניס את שלושת ילדיו למכר. גינת. הם נסעו לתל-אביב, ושם הסביר להם את החלוקה בין העובדות והלקוחות, ועמד על הסיכונים שבעניין, כולל המודעות. **■ לשחקן ראובן בריר**

הציג לו אחד מהם בחור צעיר, הקראו בקפידה. הכירומנט גילה לבראון שעוד נכחו לו אתגרים רבים בתחום המיקצועי, ושכבר בימים הקרובים הוא עתיד לטוס במפתיע לחיל בעניינירעבדה. **■ הזמר שימי תבורי מע**

אך רפי גינת סירב לשתיהן, בטענה שדמות תיקשורתית אינה ערובה לכך שההמונים יצביעו עכורה. גינת הוסיף גם שכיום, אחרי התחקיר השערורייתי שלו על החמום, שהוקרן בתוכנית הסלווויזיה בלבנט, הוא אוכל חומום בכל מקום שאליו הוא נקלע, למרות שהוא יודע שהחומום של חמותו הוא האמין ביותר.

■ רק עתה נראות המראין איתן דנציג לספר על האירוע המוזר שאירע לו ערב הבחירות לרשויות המקומיות. דנציג הוזמן לראיין בערב של נעם בקולנוע ספיר בקריית ביאליק. כשנכנס לאולם בידו עם הקהל, נדהמו הכל לגלות שגורמים מסויימים שפכו קצף ממספריהכיוו על כל הכסאות. הקהל לא יכול היה לשבת, והסדרנים נאלצו לנקות את הכסאות במשך שעה ארוכה. לאחר מכן, כשכבר הכל היו ישרים עם כל סאטוריהם ודנציג פתח בראיון, קפצו מאחוריו שלושה בריונים. אחד מהם תפס את היד מיקרופון והורה לקהל להישאר במקומות ולא לזוז. השלושה היו דהו כשטורים, והסבירו לקהל ש כמה דקות קודם לכן התקבלה ב מישטרה הודעה על מיסען חשוד. השוטרים עברו בין השורות וברקו את כל המושבים. אחרי בדיקה יסודית, כשהתברר שהיה זאת הודעה שווא, נמשך הערב כמ תוכנן. דנציג טוען שהוא מנע את פירסום האירוע כאמצעי להתיק שורת הארציים, מכיוון שלא רצה לגלות כל מעורבות במילחמת הבחירות המקומיות.

■ שרהאוד שומעון פרס היה אורח הכבוד במסיבה של נהג חיים בורבה. מארגני הסימחה ביקשו מפרס להמתין עד כוא של הזמר חיים משה, שיהיה שרהאוד המתין 40 דקות, ואז עזב את המקום. חמש דקות לאחר מכן הגיע הזמר למקום, והצטרף לשמוע שפיסס את מר פרס.

■ אדריכל הניצחון ברשויות המקומיות, חבר הכנסת מטעם הליכוד דודי כגן, טען השבוע שסדר הניצחון טמון בשמות ה אטרקטיביים של המועמדים. כ שנשאל אם הליכוד יחליף את יעקב שמאי, נציג הליכוד כי הסתדרות השיב שהציעו לו להחליף את שמאי, אך הוא רחוק ואת. כשאמר לו שזה נוגד את התיאוריה שלו, שכדי לנצח וקרקם לכוכבים, הוא חזר ואמר ש המועמד שלו היה ונשאר יעקב שמאי.

■ מי שכאודנה נראה עצבני מתמיד הוא מתי דודוביץ, סמנכ"ל מרכז ההשקעות של מר שו"ר וזעזעיה המיסר. השר שלו, אריאל שרון, עדיין מתי לבט בעניין מינוי לראשות ה משרד. עוזר שמי, המנכ"ל הקודם, עזב את תפקידו ועבר ל חברת סיבי תעשיות, בתפקיד ש כראש מועצת המנהלים. אמו של דודוביץ, שהיתה מאוד מקר רבת אליז, נפטרה לא מכבר.

■ ראש עיריית בתים מלפני שתי קדנציות, יצחק וולק, שרץ ברשימה עצמאית בבחירות האחרונות, נקלע לקשיים תקציביים אחרי כישלונו. וולק עדיין חייב עשרות אלפי שקלים לסני קים שונים. כאשר באו אחרים מהם למישרדו ולביטו, כדי לתקן את כספם, הפנתה חיה וולק, רעייתו, את כל הגושים למישרד תנועת אומץ של יגאל ללקין, אשר לסענתה סיכם עי מה ועם בעלה שהוא רק מטעם תנועה זו ונגיביות. כשהגיעו ה ספקים למישרד אומץ, כשה חשבונות בידיהם, הכחישו שם כל קשר לתשלומים ולהתחייבות כיות כלפי וולק. ראשהעיר לשעבר נאלץ להזדחל לספקים שכרגע אין כיוו אמצעים להחזיר העובות, אך הבטיח לעשות זאת בהקדם האפשרי.

■ בבחירות האחרונות היו לו פניות מצד שתי מפלגות, שבר קשו ממנו להצטרף לרשימותיהן.

לאה רבין יושבת-ראש אגודת אל"ט, האגודה למען ילדים אוטיסטיים, היתה כוכבת הערב באירוע ההתרמה למען האגודה. בעלה, שרהביטחון, צעד מאחוריה, ונראה משועשע מהעובדה שבאירוע זה התייחסו אליו הכל כאל "בעלה של". מאחורי השר רבין עולה שומריאשו.

כשהופיע בחזרה הכללית הודיע לו המארגנים שהם מוזמרים על שרותיו. הזמר טען להגנתו שהוא היה בחזרות למופע המשותף שלו עם הזמר אבידו מדינת, אך טיעוני לא עמדו לו.

■ לכבוד הגרול ביותר בד תונת בנו של הבאבא ברך זכה הרב יחיא שניאור, בן ה 80. שניאור, שהיה ידד קרוב לבאבא סאלי, עשה מאמץ וד גיע לשימחה. עם באו התגפלו עליו עשרות מהאורחים ונישקו את כידו. הרב הישיש, שנראה תשוש מהמאמץ, עזב את המקום בשעה מוקדמת.

■ טרגדיה פגעה השבוע ב מישפחתו של יחזשע שלוש, בן למשפחת שלוש המפורסמת, ממיסדי שכונת נוהצדק. נכדו בן שלושת העשרים נפטר בש נתו. תחילה הועלו השערות ש הוא נתק ממזון שאל כמה שעות קודם לכן, אך בדיקות הע לו שהוא נפטר ממה שהרופאים מכנים מות-עריסה.

■ הבן עושה עסקים, וגם מצ ייר ציורישמן בזמנו החופשי, והאב מוכר את יצירותיו של הבן במישרדיו ב'נווה. אישהעסקים הצעיר מוני סולמי אינו אוהב כל-כך למכור את פרימחולו. לעזרתו בא אביו, בנקאי אמיד ממוצא תורכי, המתגורר בדרך קבע ב'נווה, שהעמיד את כתלי מישרדו לרשות בנו. בין עיסקה לעיסקה מצליח האב למכור יצירות. השבוע מכר את אחת התי מונות ב'10 אלפים דולר. הבן, המתגורר בישראל, הדיע במק ביל לאביו שבזמן שאביו מכר את אחד מציורישמן שלו, הוא הס פיק לרכוש את הסופמרקט הש ליש שלו בארץ.

■ השחקה מזה תקופה ארוכה בלוסאנגלס, יש, ככל הנראה, קשרים טובים בעיריהטריס 1/1 או סוכן טוב. אחרי שנראה בתפ קיד בולט למדי בסדרה בלוז לכחולי המדים, הוא הפיע לפני שבועיים בתפקיד דומה בסדרה המאורפופולרית פרקליט אר איי כאמן רגיש, וחשד בהטוריה מינית.

■ הרב אדוארד חיון, ש התפרסם בשנים האחרונות בא רץ בזכות המכתבים שלו לטיפר באחרונה, בהתבא, את הארץ, לים בשיעור ובעזרהפנים, עזב כשהוא משאיר אחרי חובות גדולים למטההכנסה. מזלו של חיון בן ה-64 לא שפר עליו. האיש, הגרוש פעמיים, עבר

דין הופעה בפאריס על הופעה בארץ, בעיקר בגלל סיבות כל-כליות. תבורי, המופיע במופע משותף עם אבידו מדינת, ביטל מופע בארץ. הוא טס לצר פת, וכעבור כמה ימים חזר.

■ הזמר אדם עבר השבוע לדידה חדשה. הוא נאלץ לעשות זאת, מכיוון שדירתו השכורה, בבניינגורים מפואר, נמסרה למכירה. הזמר לא הצטרך לתת אמן יותר מדי, מכיוון שהוא עבר לגור בדירה הסמוכה לשלו, באותה הקומה.

■ ידני (8), בנו של הכררן דודו רותן, אמר השבוע כאמ צע ארוחת הערב: אבא, קח אותי נו פעם לראות מה זה זונות. רותן

אוהד על בעלה. מבין בני-מישפחתו של השחקן המנוח, נכחו באירוע אחיו נתן (בצילום משמאל) ואחייניתו, העומדים בתצלום מתחת לציר שמן של השחקן. לבניהזוג קלצקין לא היו ילדים.

אלמנתו של השחקן רפאל קלצקין, החליטה להתראיין אצל גיא פינס, עורך-תוכניות בגלי צה"ל, בערב שהוקדש לצאת סיפרו של מיכאל

ההבדל בין פורל לדוברמן ★ מה חשוב יותר – השם או התואר?

בפעם הראשונה, מאז קום הי מדינה, נערכה תחרות ארצית משותפת לשני איגודים בעלי אינטרסים מנוגדים. האיגוד הישראלי לפירסום, גוף הכולל את הפירסומאים, והאיגוד של המסורסמים, שהם הקליינטים שלהם, התאחדו יחד לתחרות לשם בחירת מסעידה פירסום המוצלח ביותר בשנה האחרונה, במסגרת מסטיבל ניריורק.

יותר מאלף עבודות הוצגו, ו-107 שופטים עברו עליהן בקיפידה. כל התונים נאספו והודו

לא יהיו אנשים רבים במקום, וכך תוכל לנות. אך מאשה לובי לסקי, מזכ"ל ועמ"ת, נדרמה לגלות שלמרות הגשם הגיעו מאות רבות של נשים לאירוע. בבית התרבות המקומי, לובלסקי נאלצה לגייס את כל כוחותיה, כדי שלא להתמוטט מהעייפות המצטברת.

זאת הפעם הראשונה שזוהי כה ישראלית בתואר סגנית מיס הוואיטופיק בתחרות העולמית. עינת זמורה בת ה-16, תלמידת תיכון מחיפה שזכתה בתואר הארצי, העפילה לגמר בתחרות העולמית, עובדה שמד כה אותה בחווה עבודה בחו"ל, וכן בפרסים יקרי-ערך. הפרט המעניין בכל הסיפור הוא שמ ארגוני התחרות בארץ לא רצו לקבלה לתחרות המקומית, בטענה שאין היא עומדת בקריטריונים של התחרות. אך הצלם עדי ברקן, שגילה אותה ושם המליץ עליה, הפעיל סנקציות והצליח להכניסה לתחרות.

בתוכנית סיבה למסיבה, שתוקרן ביום השישי הקרוב, תרפיץ הזמרת ירדנה ארזי בשירי שירים מתקליטה החדש "דימיון מיוחד". ארזי הכינה שלוש וידאו קליפים עם שיריה, שיוצגו במסגרת התוכנית. כך זוגה לריקודים בקליפים אלה הוא הדוגמן מומי רייף, אבל

פסוקי השבוע

● **מנפרד מסרש' מידט**, עד לאחרונה הי היסטוריון הצבאי הראשי של צבא מערב-גרמניה, המבקש בימים אלה בארץ: "אידיאולוגיה דומיננטית היא מסוכנת; האלחתי מנהיגים היא מסוכנת; המעטת ערך חיי-אדם היא מסוכנת!"

● **גידי מאיר**, נכד של גולדה מאיר, ננצ'ם בלו במיקצועו, ששב ארצה אחרי כמה שנות לימודי-מוסיקה בארצות הברית: "הרבה אנשים לא יכולים להתמודד עם הרעיון שנהפוך לחלק מהמיזרח התיכון. הם חושבים שאנחנו במרכז אירופה!"

● **הזמר שימי תבון**, רי, על ההבדל בהשקפת העולם של יוצאי העדות השונות: "הספרדים: מי' לוסופיית-החיים שלהם זה לחיות. האשכנזים: לעשות רושם כאילו אתה חי!"

ההפתעה הגרולה תהיה הרוגי מנית אנבל טמיר, חברתו לחיים של רייף, שתופיע גם באחד הקטעים ככפילה של ארזי.

קורב לאלף איש באו לפי תחת תערוכתו של הצייר המנוח יצחק פרנקל, שנערכה בגלריה של עמליה ארבל בראשון לציון. בין המוזמנים בלט דוק מואירוביץ, יושב-ראש הפרלמנט של ראשון, שסיפר למי שהיה מוכן להקשיב שאביו היה חבר-קרוב של חיים וייצמן, הנשיא הראשון. אביו תמיר התרעם על העיתונאים, שלא טרחו לכתוב ליד שמו של וייצמן את התואר פרופסור. וייצמן עצמו היה אמר שהעיקר הוא שמאיי תים את שמו נכונה.

נעמי רון ודוד אודליאב ■

אביבה נעמן אחותו של המיליארדר הישראלי משולם והאלגנטיות ביותר בארץ. לאירוע חברתי הגיעה עם בתה, העיתונאית עידית ויטמן. בתצלום עומדת לידה (מימין) ירדנה.

הומרסקסואלים מכיוון שזה יביא גם לחקיקת חוקים נגד השפלות נשים, ואי אפשר לחוקק חוקים נגד חוקים אחרים, כי זה מעגל שלא ייסגר לעולם.

■ **השר משה שחל** הצהיר השבוע שהוא מתכוון לרוץ לראשות המפלגה בשנת 1992. בירשיבת "שרינו" שמע יצחק רבין על הצהרתו של שחל, ואת

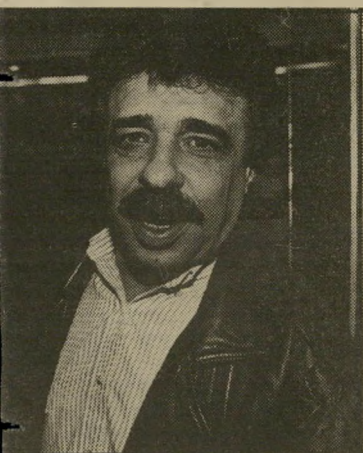

(משמאל) הנחש הפעיל ביותר בארץ, רכש לאחרונה נחש-פיתון באורך של ארבעה מטר, השוקל 50 קילוגרם. באחד מסיוריו פגש במלכת-היופי שירלי בן-מרדכי (במרכז), והוציא את הנחש מתיקו כדי להתנאות בו. מרום סיפר שהנחש אמור להגיע לאורך של שיבעה מטרים.

מי שהיה קצין-חקירות בירחידה הארצית לחקירות-הונאה נשאל השבוע מי האיש שהיה הקשה ביותר לחקירה, מבחינת רמתו האינטלקטואלית. **בנימין זיגל**, החוקר המפורסם, טען שהיה זה **מיכאל צור**. זיגל שיחק איתו במישחק-מילים, ואמר לו שאם הוא ישים עליי עין, הוא יהיה עצור. הוא הסביר שהתכוון לכפל-משמעות: האחת פשוטה כמשמעה, והשניה האות עין, שאותה הוא שם לפני השם צור, חיבור היוצר את המילה "עצור". כשנשאל עם מי היה לו הכי קשה להתמודד מבחינה אישית, השיב זיגל שהחקירה של חבר-הכנסת **אהרון אברחם-צירא** היתה הכי קשה מכולן, בגלל התמיכה האדירה שה"כ זכה בה מצד כנר עדתו.

■ העיתון מעריב הפסיד ליום היסטורי, בגלל טעות במערכת-הצילום שלו. צלם-מעריב יוסי אלזני שהיה ערב הפינוי בטאבה, וצילם באישור-לילה כי צד מסירים חיילי-צה"ל את ריג לי ישראל, כדי שלא יצטרכו לע"ש וזאת לאור היום, בנוכחות נציגי התיקשורת מהארץ ומ"ח"ל. אלזני מסר את הסרט לפי תוח במעבדה של עיתונו, ושם, בגלל טעות טכנית, נשרף הנגיד סיב ונהרס כליל. לשונות רעות סוענות שמעורב עשה זאת ככה וונה, מתוך רגש פטריטי.

■ כאולם צוותא בתל-אביב התקיים רבי-שיח על שיויו-זכויות להומוסקסואלים בישראל. האירוע, שנערך בחסות העמותה עוצמה, היה מעניין בגלל הרכב משתתפי הדיון: חבר-הכנסת **חיים אורון** ממפ"ם, **אברהם פורו** משינוי ורובי **ריבלין** מהליכוד, וכן עורכת-הדיון **שרה דונבין** ועדה **רבון** מו-עמ"ת. אורון זכה במחאות-כפ"יים רמות כשאמר שמי שמפלה בגלל העדפותיו המיניות מוזמן לפנות אליו, אך אורון ביקש שלא ימאזו לו כפיים והוסיף בהתברחות שאין צורך בכך עכ"ש, מכיוון שהבחירות לכנסת הבאה יערכו רק בעוד ארבע שנים. עדה רבון הצהירה שאינה רוצה להיות חברת-כנסת במהלך 10 השנים הבאות, ולרעתה אין צורך בחקיקת חוק נגד אפליית

צבי פרידמן הנכונה, שיש"מ מעלי משרד-הפירסום "קשר בראל".

יוסי קרסו עזב לפני כמה חודשים את משרד עצמאי. בינג לינאל, ופתח משרד עצמאי.

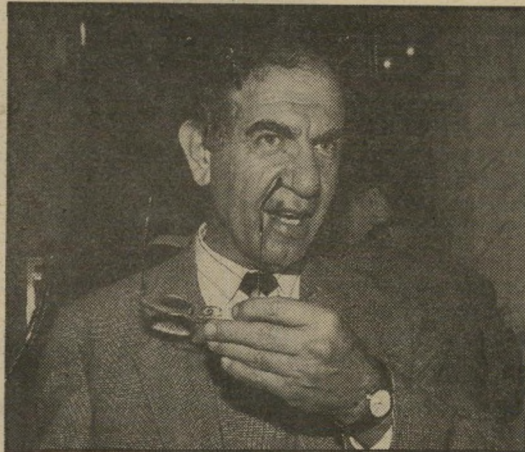
דוד טמיר מהוותיקים שבין אנשי הפירסום, שזכה בקטגוריה של שמות-מוצרים.

זה היה תכל'ס

נו למחשב. התוצאות הסופיות נשמרו בסדר במשך חודש וחצי, עד לערב הגדול המכונה "אוסקר הפירסום הישראלי". מאות גברים בחליפות יערב כהות, מלווים בבנות-חוגן, באו לאירוע. רובם כבר ניחשו שר הזוכה יהיה מייסד-הפירסום "פוגל לוין", שהבין את מסע הפירסום של "בנק המזרחי".

אך גם מייסדים אחרים זכו במדליות-זהב על קמיקוריות פירסום שונות, כמו שלמיידר צות, גינגלים ומודעות-צבע. מעבר לסרס הראשון, ספל שעוצב עבור האירוע, זכה מייסד "פוגל לוין" גם בכרטיס מייסד לניר-זרק ואירוח במשך שבוע בפסטיבל סירטונייה.

פירסומת של ניר-זרק. אך עם כל השימחה, נילוה לאירוע אקורד צורם. בעוד ש בתחרות הקודמת הופיעו עורכי-עיתונים רבים באירוע, הרי הפעם נכח רק עידו דיס נציק, עורך "מעריב". בלט בהיעדרו גם בני גאון, שהיה עד לשנה שעברה יושב-ראש איגוד המפרסמים.

דוד אדמון שנבחר למועצת העיר תל-אביב, אמור לקבל את תיק התברואה, בניגוד לתיקויותו לקבל לידיו את תיק-התחבורה.

יעקב פרנקו הפירסומאי שהתמחה בתחום האופנה, ושהספיק גם לפתוח ולסגור מיסעדת-דגים, נראה צוהל לקראת עמיתיו.

דוד פוגל (מימין), הזוכה המאושר באוסקר הנכסף של עולם הפירסום הישראלי, מחבק את שותפו-לעסקים, צבי לוין. פוגל קיבל את הפסל שעוצב במיוחד עבור התחרות הזאת.

ירם באומן ממייסדי-הפירסום החדש-יחסית, "באומן פרס בר". אף שחברת הפירסום שלו לא זכתה באחת הקטגוריות, הוא הירבה להשתעשע באירוע. נעדר מהאירוע שותפו של באומן, מיקי בר, שבעבר שימש כדוגמן צילום.

שלום פרודהאוס המנכ"ל של חברת-הפירסום החדשה, "ערוצים", המשותפת ל"קו-אופ" ול"כור", בחברת אשתו היפהפיה אירית, שהיא עובדת בכירה בחברת-האשראי "ויזה". השניים מוכרים היטב גם בחוגי הבליינים.

שמואל ורשבסקי שיש לו בענף-הפירסום מתחרה בעל שם זהה, עומד לצידה של צביה כהן, עורכת ביטאון-הנשים של נעמ"ת, שניסתה לברוח מהמצלמה, אך לשווא.

עמוס מל-שיר המנכ"ל הנאה של חברת-הפירסום, "אריאלי", היה מאושר באירוע. חברת-הפירסום שלו זכתה בשש קטגוריות. טל-שיר היה בעבר הרחוק בעלה של ירדנה ארזי.

רבקה פלד מנהלת הפיר-סום של "ד-לק", האשה החזקה בעולם הפירסום.

תמרורים

אנשה אחת בשרון

נבחרה ♦ בסיבוב הבחירות השני לרשויות המקומיות, לראש מועצת אנשיהודי שברון, זיוה בן-דרור (52), שהיתה בכך לאנשה היחידה הערה מות כיום בראש רשות מקומית בארץ. בן-דרור, נציגת הליכוד, היא דור חמישי לילידי הארץ, מורה במיקצועה, אם לארבעה וסבתא לחמישה, הנשואה לישראל בן-דרור, לשעבר שחקן נבחרת הכדורגל הלאומית.

קצין בריטי בפולין

נחוג ♦ בתל-אביב, יום-הולדתו ה-85 של **שימון סאמט**, זקן עיתונאי ישראלי. סאמט, יליד פולין (ואביו של איש הארץ וירחון רץ, פוליטיקה, גיד עון סאמט) החל את דרכו העיתונאית כעורך עיתון-תלמידים ואם כי כיום הוא כותב בהארץ בלבד, הוא כתב בעבר גם בדבר וגם בהעולם הזה (עור) בגילגולו הראשון, עת נקרא 9 בערב). הוא נודע במיוחד בספריו, שבהם ריכז על רישמי מסעותיו העיתונאיים ביותר מ-20 ארצות, כרוגמת פולין אחרי השואה, שאליה הגיע, מיחופש קצין

עיתונאי סאמט
הבן בעיקבות האב

בריטי, על סיפונה של אוניית-פחם, ואת שראה העלה בספר שהיה לרב מכר: בבואי למחרת.

מיגרל בתל-אביב

נפטרה ♦ בתל-אביב, בגיל 65, **רפי בלומנפלד** אחד האדריכלים הידועים בארץ. בלומנפלד, יליד גרמניה ואחד משלושת ילדיו של מנהיג ציוני גרמניה ערב עלות השילד לשליט טון, יהודה קורט בלומנפלד, עלה ארצה בגיל תשע, היה בנעוריו אלוף הארץ בטניס, התגבר לצבא הבריטי של מיל-חמישים, ומשנפצע בחזית איטליה ופונה ללונדון, החל לומד שם אדריכלות, מיקצוע שאיפשר לו להשאיר את חותמו על נוף הארץ. הוא עיצב בנייני ציבור רבים (בין השאר: בית-החולים הדסה בירושלים; בניין העירייה ומיני דל שלום בתל-אביב), מה שלא מנע ממנו לעסוק גם בעיצוב פרייקטים קטנים יותר, כחווילתו התל-אביבית של התעשיין אברהם (שטיין) כרמל) שפירא או אולסהמליאה של הכנסת בירושלים.

ירושלמי באירופה

נפטרה ♦ בתל-אביב, בגיל 83, **יהושע לוי**, מי שהיה בשנות ה-60, גיבור הסתדרות העובדים. לוי, דור שביעי לילידי ירושלים, יוצאי ליטא שעלו ארצה ב-1806 במיגרת עליית תלמידיו של הגאון רבי אליהו מוילנה (ההור"א), היה עסקן מיפגות העבודה עוד בגילגוליה הראשונים, וכבר בגיל 20 שימש מזכיר-המיפגה (אז: הפועל הצעיר) בירושלים. לכס גיבור-ההסתדרות הגיע אחרי מיכאל תפקידים, ביניהם זה של נציג הסוכנות היהודית באירופה שאחרי השואה וזה של המזכיר הכללי של הסתדרות הפקידים, המסונפת להסתדרות הכללית.

* מושבה בת 6000 תושבים, עד נוסדה לפני 57 שנים והקרייה על שם מחיה הלשון, אליעזר בן-יהודה: א. בן-יהודה.

יוסף ששון

מורה קשיש

(מימין, עם)

פרקליטו צבי

רוזנברג) חולה

סרטן. גרונו שוסע

בניתוח. הוא אינו

נראה כרוצח

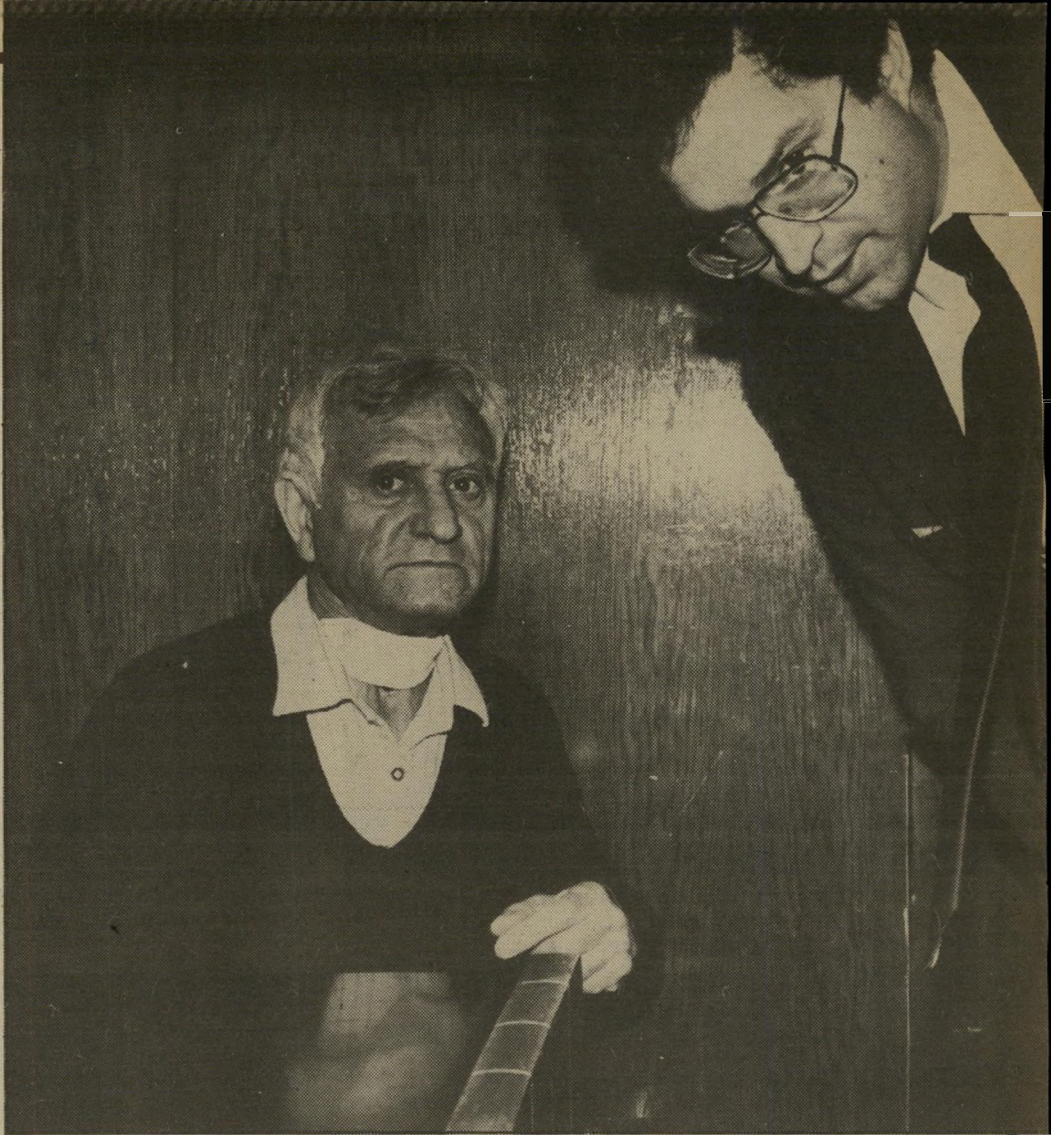
וצבי הכהן ביקשו מהנאשם להתמקד באירועים הרלוונטיים למישפט.

סיפור ששון:

בעשור הרביעי לנישואיו עברתי ניתוח במיתריהקול, ב-1985. וכאן קבור הכלב. כוש-הדיבור המוגבל שלי השפיע על יחסי עם אשתי. משך 30 שנה התגברנו על כל הבעיות בעזרת שינוע, הסברה וריבוי. התיקשורת היתה העיקר. כאשר אבד לי הקול, נותרתי בלי נשק. נתקלתי בקיר אטום. אשתי לא רצתה לקרוא את מה שכתבתי לה, לא רצתה להסתכל בי כאשר ניסיתי לבטא מילים בשפתי. היא רצתה רק להיפטר ממני, לסלק אותי בכל מחיר.

יכולתי אז לנהל תיקשורת רק בעזרת כתיבה, מכיוון שטרם למרתי לדבר בעזרת הוושט. אבל היא סירבה

אלי דסל, העולם הזה

גם קשישים רוצחים

לקרוא, ואני נכנעתי ונכנסתי לדיכאון. הסיפור הפסיכיאטרי שלי מתחיל ב-1969, כאשר ביקשתי לשחרר אותי מהעבודה. רופא-המישפחה המליץ ש-אשתה בשיתוף, בבית-חולים שלור תה, מכיוון שחשב שיש לי בעיות בריאות פסיכוסומטיות. לא ידעתי אז מה זה שלוחות, אני אוהב לשוחח והלכתי לי לתומי. הייתי בקבוצה, שר חתנו על דא ועל הא, בסוף נכתב על כל אחד דוח, והתברר לי, יותר מאוחר, שנכתב עלי שאני כפייתי.

הייתי מטופל שם רק במשך כמה חודשים, ומאז לא היה לי כל טיפול פסיכיאטרי.

אלרגיה

לפסיכיאטרים

שנה לפני המיקרה הטראגית קיר בלתי התקפת-עצבים ראשונה. ניציתי את אשתי. זו היתה התקפה בלתי-רצונית. ההתקפה הראשונה היתה בדצמבר 1986. הבן שלי והמישפחה אמרו אז שאני זקוק לפסיכיאטר. אבל יש לי אלרגיה לפסיכיאטרים. מפני שהמישפחה, שנכתיב עלי בבית-החולים שלוחות ושנשלח לרופא-המישפחה, נוצל לרעה עלי ידי המנותח. היא עברה באותה מרפאה כאחות, והיא נטלה את המיטת ועשתה בו שימוש בתביעת-הגירושין שלנו.

על כן התנגדתי לטיפול בכל תוקף. הצעתי שכל המישפחה תלך, שהיה לנו טיפול מישפחתי, ולא רק טיפול עובדי. הרגשתי את עצמי שפוי לגמרי, ולא ראתי צורך בטיפול. חששתי שבעיקבות טיפול כזה אמצא את עצמי מאושפז בבית-חולים לחולי-נפש.

כן, במישפחתי היו מיקרים של (המשפט בעמוד 31)

אילנה אלון

לבית-המישפט על חייו, הוא נשמע כאיוב. כל-כך הרבה תחלואים ומצוקות, בעיות בריאותיות ונפשיות עברו על הגבר, שאין כל פלא שהוא נראה זקן כל-כך.

משירות-המילואים בצה"ל שוחרר בגיל 40, בגלל בעיות-עצבים. מאז התגבר לשורות. באותה תקופה לקה גם

הגיעו לדירה הנוצרת מכביהאש, ש' הוועקו עליידי שכנים.

אדם

בלי קול

למיקרא כתבי-אישום נורא כזה מצטייר בדימיון גבר אלים, ביריון גרל-מידות, שאש בורקת בעיניו. אולם

הוא מילא בקבוק בבנוז, הכין

אכזרים, נטל מכשיר-מתכת כנד

— וכך הוא המתין לבוא אשתו

במחלת-עור. פצעים קשים כיסו את גופו, והוא פנה לרופא. הוא אושפז בבית-חולים, מאחר שהיה חשש כי ידבק את כל בני מישפחתו. אחר-כך חלה בגסטריטיס (מחלת קיבה), והיה לכור בלחץ מישפחתי וסביבתי קשה. ששון: "פגשתי את הבעייה, ביקשתי מהמפקח לצאת לשנת מנוחה. אבל לא יכולתי להישאר בלי עבודה. הלכתי מיוזמתי למסדהכנסה ועברתי שם ארבע שנים. אז ראיתי עצמי שוב כשיר לחזור לעבודה כמורה, פניתי לוועדה והם קיבלו אותי.

אלא שבעיני ביורוקראט אחד כי משרד-החינוך זה לא מצא חן, והוא אמר לי שלא אוכל לחזור לעבוד בבית-הספר בכפר-סבא, אלא רק להיות ממלא-מקום בכל מיני ישובים מרוחקים.

ב-1978 היתה תביעת-גירושין ביני ובין אשתי. אני מצטער שאני לא הולך בסדר כרונולוגי, אמר הנאשם לבית-המישפט.

השופטים מנחם אילן, שושנה ברמן

על ספסל-הנאשמים ישב אדם קשיש, נמוך-קומה ושברירי. שערו לבן ועיניו מזולות רמעות. לעיתים קרובות הודו רידו את אולס-המישפט קולות ציפצוף, שיעול וכיחכו העולים מהחור בצ' ווארו, שם נותח לפני שלוש שנים בגלל סרטן. מיתריהקול שלו הוצאו. כאשר הגיע תורו של הנאשם לע' לוח ולהעיד, נוצרה בעייה. בגלל הניתוח בגרונו, אין הקשיש יכול לדבר. הוא אמנם עבר קורס לדיבור ושטי (מתוך הוושט), אולם לא כל אדם מסוגל להבין את הקולות הבוקעים מגרונו. לכן הוזמנה לבית-המישפט קלינאית-תיקשורת, פרידה קורנבלאו, המכירה את הנאשם מאז הניתוח. היא עמדה לידו ותירגמה לבית-המישפט את דבריו של הנאשם.

יוסף ששון נראה קשיש בהרבה מגילו (62). הוא אב לילדים וסב לנכדים, והיה נשוי עם אשתו יותר מ-30 שנה. הוא עבד כמורה בבית-ספר והוא אדם משכיל. כאשר הוא מספר

על מי כתבי-האישום היה הרצח של סוזאן ששון אחד האכזריים ביותר שהיו אי-פעם במדינת-ישראל. התובעת, יהודית אמסטרדאם, מפרטת כי ביום הרצח, ה-7 בפברואר 1988, בטרם יצאה סוזאן לעבודתה כאחות בקופת-חולים בכפר-סבא, ניסה בעלה, יוסף, לשכנע אותה כי תחזור בה מכוונתה להתגרש ממנו. היא סירבה. אז גמלה בליבו ההחלטה לנקום בה ולהרגה.

הבעל ידע כי אשתו מסיימת את עבודתה בצהריים, ותחזור הביתה בשעה 12 וחצי. הוא נטל בקבוק טיפולוקס, מילא אותו בכנזין, הכניס לתוכו מיכל-גאון, והניחו מתחת לכיור במטבח. חוץ מזה נטל עלי כנר, עשוי מתכת, ששרי מש כקישוט בסלון, ושם אותו בכיס מעילו. אחר-כך הניח על השולחן קופסת-גפרורים. אז ישב וכתב מיכתב, שבו פירט את נימוקיו לרצח.

כאשר חזרה האשה בצהריים הביתה, הודיעה לו סופית על כוונתה להתגרש ממנו. הוא נעל את דלת-הכניסה מכפי גים, וכאשר היפנתה את גבה אליו כדי לסלף לעורך-דינה, הלם בראשה תשע פעמים בעליהמתכת שהוציא מכיסו. האשה נפלה לארץ, מתבוססת בדמה ומחוסרת-הכרה. הבעל הביא תגורה של חלוקה-חצצה שלו, ליפף את צווארה וחנק אותה למוות.

אחרי כל זה הוציא את מכשיר הטיפולוקס מתחת לכיור, התיז בנוז על האשה והציג גפרור. על הגופה השליך את ארנקו של האשה ואת מיסמכיה. אז החזיר את הטיפולוקס למקומו ויצא מהבית הבוער, ררך הרי לת האזורית.

הוא נעצר כאשר ישב בבית-החולים מאיר, הקרוב לביתו, ורשם את מה שעשה. את המכתב מסר לאחות, שהועיקה את המיטרה. בינתיים כבר

(או: כך יושג השלום המייחול)

האמריקאים מאיימים שאם יצחק שמיר לא ימצא פלסטינים כדי לנהל איתם משאומתן משמעותי, הוא יאלץ לשאת ולתת עם אש"ף, טרסטרסטרספו.

שמיר נענה לאתגר. הוא כבר מנהל משאומתן עם פלסטינים אותנטיים. אולם, כפי שהודיע הדובר שלו, אין הוא יכול לזהות את הפלסטינים האלה, שמא יירצחו עלידי כנרעמם.

אם כן, זהו התסריט למשאומתן בדרך לשלום: כבוא העת יפתח המשאומתן הרישמי. המוני עיתונאים מכל העולם יצבאו על בניין משרד ראש הממשלה.

בשעה היעודה תגיע המישלחת הפלסטינית במכונת אטומה, בלי חלונות, שתועמר לרשותה עלידי שרות בתי הסוהר. מן המכונת ייצאו הנציגים המוסמכים של העם הפלסטיני כאשר ראשיהם ופניהם עטופים בכפיות. לעיתונאים לא יינתן להתקרב. במישרד ראש הממשלה יונהגו סיוריריטחון קפדניים. כל הפקידים יורחקו מראש מן הכניין. השרותים המישרדיים יסופקו עלידי אנשישכ"כ בכירים.

במהלך המשאומתן יינתן לטלוויזיה הישראלית לראיין את דובר המישלחת הפלסטינית. הנציג יצולם מאחור, וקולו יסווה עלידי מיתקן אלקטרוני, לבל יזוהה.

בתום המשאומתן ייחתם חוזההשלום ההיסטורי בין מדינת ישראל והנהגה האותנטית והמוסמכת של העם הפלסטיני. מטעם ישראל יחתמו יצחק שמיר ומשה ארנס. מטעם המישלחת הפלסטינית יחתמו שני אישים אותנטיים. אחרי יחתום באיקס אחד (א) ואחר בשני איקסים (א,א), כדי שזהותם לא תיודע לעולם, וכך יינצלו חייהם.

כך יושג סוף-סוף השלום המייחול, אש"ף יחולל והאינתיפאדה תגוע.

איר להרוויח 37 מיליון

מישהו מעוניין להרוויח קצת כסף, נגיד 37 מיליון דולר? הנה עצה: פנה אל שריהתירות וגלה לו שהחלטת ליישב את המולדת עלידי הקמת בית-מלון בלב ארץ-ישראל השלמה, בשומרון. בחר לך מקום מתאים. נגיד: אריאל. אתה יכול לקרוא למלון בשם המלך אריאל, ואולי תזכה גם בתסורתו של שריהתעשייה והמיסר.

פנה לראש-הממשלה ולשאר שריהליכוד. הסבר להם שבניית המלון תיצור עובדה בשטח, ועל כן תבטיח את שליטת עמיישראל בארץ-ישראל לנצחנצחים.

חפש לך ידיד במישרד ראש הממשלה. תמיד יימצא ידיד למי שתועמד להרוויח 37 מיליון דולר. אין לך כסף להשקיע? אל דאגה. אין צורך.

אהבת-ארץ-ישראל תעזור לך. רדוש מהממשלה מענק, הלואה, שיתרוך מאיסים, איוור-פיתוח א', קרדהתנחלות, גוש-אמונים — לא חשוב מה. תמיד יש קרנות גלויות וסוריות למען יישוב ארץ-ישראל. יש גם מיליונרים יהודיים-אמריקאיים המוכנים לעזור לתוכנית לאומית כזאת.

בנה את המלון. קרא לראש-הממשלה לתתן אותו, ולשריה תיירות לשאת את רכרו. הטלוויזיה תבוא לסקר בהרחבה. אורי פורת או יורשו ידאגו לך.

אחרי-כך חכה. אם התפוסה תהיה מלאה — מה טוב. אם יהיה המלון ריק — גם טוב. תוכל תמיד לומר שזה בגלל האינתיפאדה, ולהאשים את אוולתירו של שריהבטיחון.

העיקר הוא לחכות. שנה, שנתיים, שלוש. כבוא היום המר והי נמר יישלמו לך 37 מיליון דולר, חופשיים ממס, כדי שתסתלק משם בשקט, ולא תקים מהומות.

אם תהיה חכם, תישר במלך אריאל גם אחרי הפיגוע, ותזיל דימעה חרישית כאשר הרגל הפלסטיני יעלה בתורן. תוכל לנהל את מלך אריאל, כפי שזה ייקרא אז, ולארץ את יאסר ערפאת בכבודו ובעצמו כסוויטה המלכותית.

ספויטרו

אורי אבנרי

יוני אישי

"התחייבות זו היא בלתי-חוזרת, ואינה ניתנת לביטול. היא ניתנת בשמי ובשם כל בני מישפחתי, יורשי ועיזבוני. ולראייה באתי על החתום..."

איש דגול לגמרי

את ג'ז סיסקו פגשתי רק פעם אחת, ואו יצאתי מהפגישה ברגשות מופלגים.

זה היה בסוף שנות ה-60, בימי הנשיא ריצ'ארד ניקסון. ערכת סיור בארצות-הברית כדי לשכנע מדינאים בכך שלא יהיה שלום בלי הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל.

פגשתי את הלורד קארדון, אבי ההחלטה. את הארולד סונדרס בבית-הלבן, ואת האיש המוסמך במישרד-החוץ. זה היה סיסקו.

הפגישה נקבעה לשעה 11, ונאמר לי שמר סיסקו יוכל להקדיש לי חצי שעה. הגעתי למקום כחמש דקות לפני המועד. הובילו אותי לחדר-האורחים, ושם הצטרפו אלי כמה פקידים. שוחחנו על הנושא. בשעה 11 בדיוק — על הדקה: — נכנס ג'ז סיסקו הגדול. הוא שאל אותי עלי ועל ריעותיי, ונתן לי הרצאה על עמדת ארצות-הברית, השיב לשאלותיי. עזרתי לו 11.30 בדיוק — על הדקה: — קם, נפרד ויצא מהחדר. עזרתי נשארו איתי עוד כמה דקות, ולבסוף ליוו אותי כבוד עד לשער הבניין.

כל זה היה קצת חשוד בעיניי. הכל היה מרויך מדי, חלק מדי, מבויים מדי. האיש נראה יותר מדי כמו בוס של המאפייה בטרט הוליוודי.

מובן שלא שיכנעתי אותו. גם את שאר בעלי-שיחי לא שיכנעתי אז. (בינתיים הגיעו כמעט כולם לריעות שהבטתי באוזניהם אז.) אולם היה מקובל להניח שסיסקו פועל למען השלום, שהוא בעל ריעות מאוחרות, שהוא פועל מאחורי הקלעים כדי לדרוץ את ממשלת-ישראל (ממשלת גולדה מאיר) לעמדות פשרניות יותר. עכשיו נתקלתי בשמו של סיסקו שוב. הוא התנוסס תחת גילוי דעת שפורסם כמודעה בניו-יורק טיימס. הוא הופיע ברשימת 14 מדינאים ומרענים רגילים, כפי שהגדירו את עצמם, שהתכנסו וחיברו גילוי-דעת משותף.

כדי לדעת מי העורב, כראי לזהות את הורזירים. ובכן: ג'וזף צ'ורבה (או חורבה), שותפו הוותיק של מאיר כהנא, כש שניהם פעלו כסוכני האפ-בי-איי והקימו מכונים פיקטיביים לצורך זה. האלוף (מל') ג'ורג' קינן, לשעבר איש-המודיעין של חיל-האוויר האמריקאי, איש הימין הקיצוני-קיצוני, מין גנדי אמריקאי. שמואל כץ, הרוויזי תהיה חכם, תישר במלך אריאל גם אחרי הפיגוע, ותזיל דימעה חרישית כאשר הרגל הפלסטיני יעלה בתורן. תוכל לנהל את מלך אריאל, כפי שזה ייקרא אז, ולארץ את יאסר ערפאת בכבודו ובעצמו כסוויטה המלכותית.

ומה אומרים הרגולים? שמדינות-ערב מסרבות להכיר בישראל. שישראל כבר החזירה 91% מהשטחים שכבשה ב-1967, ושנסיגה נוספת תגרסם לאסון. שהאינתיפאדה ("ההתפרעויות") אינה מרי אמיתי, אלא מזימה להשמדת ישראל. שישראל צודקת בכך שהיא רוצה לנהל משאומתן עם תושבי "יהודה, שומרון ועזה" (כך באנגלית) ושאש"ף עוסק ברציחות כדי למנוע זאת. וכו' וכו'.

גנדי היה חותם על כל מילה. גם מאיר כהנא. גם בימי תנחיהו. מותר לסיסקו לחתום על כל גילוי-דעת שהוא, בכל חברה שהיא. אם אלה ידידי, יבושם לו. אך הוא הוא דוגל בריעות כאלה כיום, יש להניח שהוא דגל בהן גם אז, כאשר התיימר לפעול למען "תהליך-השלום". אל תנפלא אם יתגלה לנו, בעוד 20 שנה, כי אלה הן גם ריעותיהם של הפועלים למען "תהליך-השלום" כווינגטון כיום.

מיכתב לשרהתיקשורת

לגד יעקובי, שלום,

הייתי שולח לך מיכתב זה בדואר, אבל אני חושש שמא יאבד בדרך. לכן אני מעבירו בדרך זו.

אז ככה. יש לי בעייה. היא לא התחילה מהיום, ולא בתקופת-הכהונה שלך. זה התחיל לפני הרבה-הרבה זמן. עוד בימי כהונתו של מר איסר הראל כממונה על ביטחון-המדינה, לפני שהחליף תפקיד בדינוני זה כספרות בידינונית.

באותה עת התחלתי לשים לב לכך שחל עיכוב גדול וקבוע במסירת המיכתבים לדירתי. העיכוב הממוצע היה חמישה ימים. כאשר נבחרתי לכנסת, היה איחור זה מורגש במיוחד. את כל הדואר שנשלח אלי מהכנסת קיבלתי באיחור של חמישה ימים, בהשוואה לשאר חברי-הכנסת. זה כלל גם מיכתבים שנשארו את חתימתו של נשיא-המדינה, הומנות לישיבות הכנסת ולאירועים ממלכתיים אחרים, שהגיעו לרוב אחרי שהאירוע כבר התקיים.

כדי לבדוק את הדברים, שיגרתי מיכתבים לעצמי ולאחד השכנים שלי. השכן קיבל את המיכתב חמישה ימים לפניי. כאשר זה נמאס לי, פניתי אל שרה-דואר דאז, אלימלך רימלס. ביקשתי ממנו לחקור תופעה מוזרה זו. רימלס, איש הגון, אמר לי בגילוי-לב: אין לך מה לפנות אלי. זה לא נוגע למישרד-הדואר. זה נוגע למישהו אחר.

כששאלתי מי זה המישהואחר, אמר: "השתמש בשכל שלך". כך זה נשאר עד היום. את רוב ההומנות לאירועים אני מקבל אחרי שהתקיימו, וזה פוטר אותי מן הצורך ללכת לתגיגות בר-מיצווה ולחתונות, לפתיחות של תערוכות-תמונות ולהצגות-תיאטרון.

אבל באחרונה, אדוני השר, ירדה עלי צרה נוספת. והיא נוגעת במישרין למישרדך שלך.

אנשים מטלפנים אלי מכל רחבי הארץ, ולא יאחזת גם מרחבי העולם, ושואלים אותי מהי כתובתי החדשה. כשאני משיב להם שאני גר מזה 30 שנים באותו המקום, ושאלו לי כל כוונה לעבור לדירה אחרת, הם מגיבים בתמיהה. כפי כולם אותו הסיפור: הם שלחו מיכתבים לדירתי, והמיכתבים חזרו אליי, הם, תוך ציון רישמי שהגענו אינו גר שם.

זה לא הפריע לי כל עוד היו אלה הודעות של הבנק על אובר-ראפט וחשבונות שונים. אבל כשהודיעו לי אנשים בארצות-הברית שהם שלחו לי חומר חשוב, ושהו החזיר להם עלידי דואר-ישראל, זה התחיל להרגיז אותי.

פניתי לדואר. ביקש סליחה, הודיע שיש אי-הבנה, שהכוונה הייתה להעביר את המיכתבים מכתובתי הפרטית לתא-הדואר של השבועון. הבטיחו שמעתה הכל יתוקן ויסתדר. אבל שום דבר לא תוקן, שום דבר לא הסתדר, ומנהל סניף-הבנק שלי הודיע לי בייאוש שאינו יודע מה לעשות. ההודעות הנשלחות לביתי חוזרות אליו. הוא מבקש לשלוח מישהו שייקח את כל החבילה. אז כבוד השר, אני פונה אליך. עשה משהו. תודה.

נ.ב.: את התשובה אלינא תשלח בדואר. המיכתב יחזור אליך.

פאטנט יהודי

יש לי שעון-שבת בבית. לא חזרתי בתשובה. אבל יש שעון-שבת. מכיוון שהרעיון לא היה שלי, אלא של רחל אבנרי, אני יכול להגיד שהוא גאוני.

וזה העניין: בתוקף תפקידי אני אמור לשמוע חרשות בכל שעה. בעיקר בבית.

השעונים בביתי יודעים זאת. אבל יש להם חוש-החומר משלהם. ההומור של השעונים מתבטא בכך שהם משחקים בי. אני נזכר בעוד מועד שעור מעט יסודי החדשות. אני מבטי בשעון, והנה השעה היא שבע דקות לפני. שבע דקות, רומז לי השעון, זה המון זמן. בשבע דקות אפשר לעשות כל מיני דברים. להוציא את המרק מהמקרר ולשים אותו על האש. או להדיח את הכלים. או לחפש בארון-הספרים את הספר הדרוש לי למאמר, וכו'.

אני מבטי בשעון. השעון צוחק לי בפנים. השעה היא ארבע דקות אחרי.

כך כמה פעמים ביום. רחל מצאה את הפיתרון. יהלום חותך יהלום. שעון ידפוק שעון. ולא סתם שעון, אלא שעון-שבת. שעון שהמצא המוח היהודי כדי לרמות את אלהים בכבודו ובעצמו.

עכשיו מחובר הדריד לשעון-שבת. דקה אחת לפני כל שעה שלמה מופעל הדריד אוטומטית. אני שומע את החרשות. כל מהדר רה.

הוא שנאמר: המוח היהודי ממציא לנו פאטנטים.

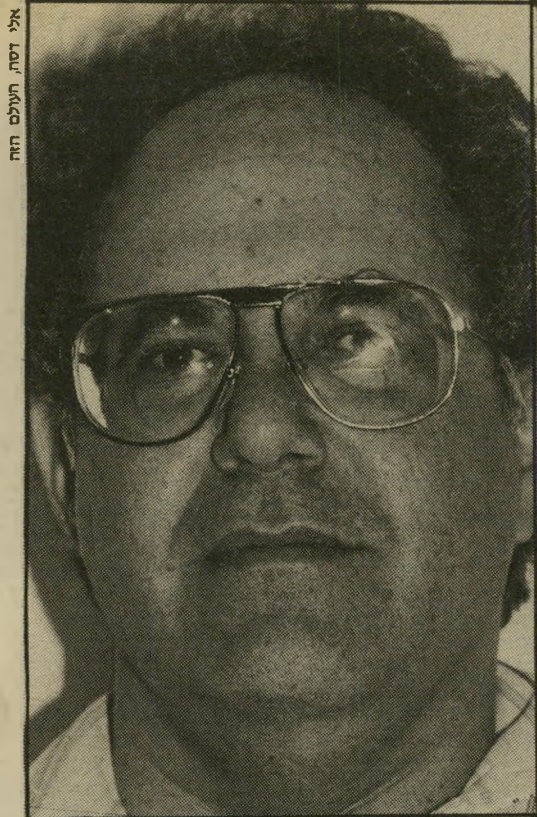
הומור סובייטי

מוטי חייט, הספר שלי, עולה לא-חדש מליטא שבברית-המועצות, סיפר לי את הבריוה האחרונה המתהלכת במוסקווא. כמה חברה' גנבו משיית עמוסה בארגזים של וודקה. המישיט רה הצליחה לתפוס אותם למחרת היום. המשיית הייתה ריקה. "איפה הוודקה?" חקרו השוטרים.

"מכרנה"

"אז איפה הכסף?"

"שתינו ווודקה..."

אלי דסה, תעלום חוז

שמואל ברנר:

„נעשו הרבה עבירות ונפיק את הלקחים!“

התפוצצות חומרים כימיים באתר הפסולת הרעילה ברמת-חובב דליפות ברום ממשאיות שהתהפכו, ועכשיו גם תאונת-קרינה במפעל בראשון-לציון. ביקשתי מהד"ר שמואל ברנר, מנהל המכון לחקר בריאות-הסביבה, הכפוף למשרד-הבריאות, שיתאר את תאונת-הקרינה בשבוע שעבר.

יש כארץ 200 צרכנים של רדיואקטיופים — בתיחולים, מוסדות-מחקר, חברות-תעשייה — המחזיקים בחומרים רדיואקטיביים, וכולם עובדים בהיתר. כל מי שמחזיקים חומרים רדיואקטיביים לצרכים שונים מקבלים היתר לשם כך. יש סוג מסוים של פעילות הנקרא רדיוגרפיה, לדוגמה, בדיקת-דיתוך בעזרת קרינה רדיואקטיבית. מה שידוע לנו בשלב זה הוא שמנהל-מעבדה של חברה בעלת היתר השאיל, ללא רשות, מקור רדיואקטיבי לכיצוד צילום רדיוגרפי לגורם שלישי באיווררת-תעשייה בראשון-לציון. מי שלקח את האירידיום לא נמצא ברשומות כבעל-היתר. לצורך הצילום צריך להוציא את המקור הרדיואקטיבי ממחבת עופרת המסכת אותו. הדבר נעשה באמצעות שליטה מרחוק על-ידי כבל.

אנחנו מניחים שהחיבור לא היה תקין. אי-אפשר היה לשלוט במקור הרדיואקטיבי, והמפעיל התחיל לדאוג. הוא הוריד לבעל-ההיתר, ובעיקבותיו הוזמנו אנשי הוועדה לאנגריה אטומית ואנשי המכון לבריאות-הסביבה. בפעולה שארכה שעתיים, הצלחנו להחזיר את המקור למצובת-העופרת. מבחינה טכנית הסתיימה הפרשה. לא היה סיכון, לא לעובדים ולא לסביבה, ומידת החשיפה לא היתה משמעותית.

● ומהן ההשלכות?

בתור הממונה על הקרינה הוריתי לאנשי הוועדה לאנגריה אטומית להשלים את החקירה. מבלי להיכנס לעומק הדברים, נעשו הרבה עבירות. כאשר נקבל את הרוח, נקיים דיון עם כל הנוגעים בדבר, לשם הפקת לקחים.

● האם נעשה די כדי למנוע הישנות מיקרים כאלה?

תאונות

כל הנושא מטופל. התקלה הספציפית הזאת אירעה כתוצאה מעבירה, אבל תודות לטיפול מהיר לא נשקפה כל סכנה.

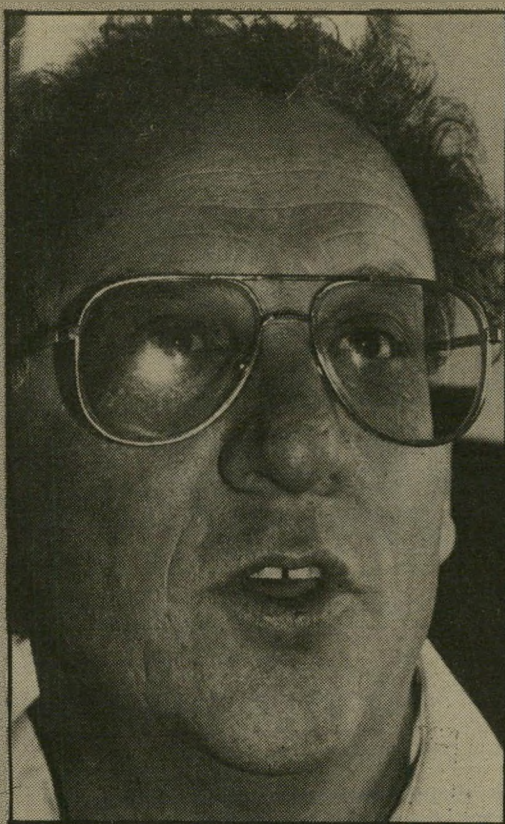
● אתם עורכים לטיפול במיקרים כאלה?

יש נוהלים ברורים לטיפול במיקרים כאלה. אנחנו עובדים בשיתוף-פעולה פורה עם הוועדה לאנגריה אטומית, ומיקרה צ'רנוביל, למרות שאין מקום להשוואה, הביא למודעות גבוהה לעניין.

● איך היות מסביר את האירועים האחרים, דליפת הברום והתפוצצות החומרים הכימיים?

הייתי מפריד בין האירועים הכימיים לנושא הקרינה. לגבי חומרים רדיואקטיביים אני מרגיש שיש לנו יותר שליטה. יש פיקוח. סילוק הפסולת מסודר. בנוגע לחומרים כימיים, היתה התקרמות, אבל נשאר מקום לשיפור ולאירגון.

(ראו: דובבל)

רובי ריבלין:

„בגרוש היה חור ובפה היה שיר!“

באפריל יתקיים בבנייני-האומה ערב-הצדעה לפצועי צה"ל.

התאחדות-הסטודנטים הארצית איגנה את הערב ב"מטרה להביע את תמיכת הסטודנטים במאבק היומיומי של הפצועים. הסטודנטים ניסו למצוא אמנים שיפיעו בה"תנדבות, ורצו לתרום את ההכנסות ממכירת-הכרטיסים לאגף-השיקום במשרד-הביטחון. התברר שאמני-ישראל לא היו מוכנים להתנדב למטרה זו.

שרון ליפשיץ הסכימה להופיע במחיר מוזל של 1500 דולר, ומוטי גילעדי במחיר העלויות — 2500 דולר.

לעומת זאת, 10 חברי-כנסת הסכימו להקים מקהלה ולהופיע ללא כל תמורה. נבחרו העם שיבדרו את פצועי צה"ל והסטודנטים, הם אמריים גור, חגי מרום, מיכה גולדמן, עובדיה עלי, אוריאל לין, יהודה פרח, יוסי שריד, רן כהן ואחרון חביב, רובי ריבלין.

שאלתי את רובי ריבלין אם לדעתו חברי-כנסת צריך למלא גם תפקיד של ליצור-תחצור.

מה שלא נגיד ומה שלא נעשה, תמיד יהיה מי שיחשוב שהיינו צריכים להתנהג בדיוק להפך.

כשהבתי נכונות לשיר במקלה בערב למען הפצועים, ידעתי שיהיו מי שיאמרו שאני וחבריי ליצנים ורודף-פידסום. אילו הייתי מסרב היו אומרים שהאף שלי נישא ואני מנותק מהעם.

אני אשיר במקלה, כי לדעתי — אם אנחנו גימיק שבסופו של דבר עוזר לפצועי-צה"ל — לא רק שצריך להשתתף, אלא חייבים להשתתף. אלכסנדר ינאי אמר לשלומציון המלכה: „לא מה פרושים ולא מהצדיקים, אלא מהצבועים“.

● אתה שומע גם ביקורת מחבריי בכנסת?

צחי הנגבי, מיכה גולדמן, שימרון שיטריט ואני הופענו בפורים בתוכנית הטלוויזיה לילדים קח סיכון. עשינו בפורים מה שהילדים עושים בכל השנה, כדי להראות מעורבות, וגם שכולנו בעצם ילדים בנפשו. בא יוסי שריד, שהופיע בכל תוכנית אפסרית, ומצא לנו להעביר ביקורת על הופעה זו.

● זאת חלטה, או שיש לך ניסיון בשירה?

יש ניסיון. בודאי. שרתי במקלה בית-הספר בנימניה

כנסת

העברית כירושלים. גרלתי על בירכי תנועות-הנוער. הייתי חניך בצופים וחניך בכית"ר. עברתי בשירה הרבה זימדות, מחנות-עבודה, קורסי-מררכים ושעות של ריקודים. אני מאוד מוסיקלי. לכן גם חזרתי אחרי כחורות בשירה. אפשר לסכם את התקופה במישפט: בגרוש היה חור, ובפה היה שיר.

● מתי הופעת באחרונה בזמר?

אני ועוזי ברעם שרנו בערב שאורגן לכבוד טדי קולק.

● הדיעה הפוליטית לא הפריעה להרמוניה הי קולית?

לא. הסתרנו מצויין. התברר שאפשר להגיע להרמוניה קולית גם כשהזמרים הם משני קצוות הקשת הפוליטית. גם בתופעה הקרובה יהיו זמרים בעלי רעיונות פוליטיות שונות. אני מאמין שהופעתנו תהיה מוצלחת, למרות שלא תהיה חזרה מוקדמת. (גלית קר)

אריה (דקס) דקל:

„אני מציע לרדת משני הנואמים הגדולים האלה!“

למרות שדבריו של שר-התיירות גידעו פת על „המאזכרים“ של הישראליים הנוסעים לטאבה, ועל התוכנית שלו להטיל מיסים על הנוסעים למצרים בכלל, נאמרו בסוף השבוע, הם עדיין מעוררים כעס גדול ותימהון.

היחיד שהיה מוכן להגיב על דברי השר פת היה מנהל מלון „סונסטח“, אלי פשוטו, שאמר כי מעולם לא שמע משום שר-תיירות דיבר-הבל כל כך חמורים ומטומטמים. שאלתי את יו"ר התאחדות בתי-המלון באילת, אריה (דקס) דקל:

● מילחמה בשטח שלד?

אני מקווה שלא מילחמה, אלא שני אנשים המתרחמים מהר ושכאותו הזמן הם גם מדברים.

אני פשוט מציע, לטובת כולנו, לרדת משני הנואמים הגדולים האלה, ולראות לך שהם יפגשו בארבע עיניים ויפתרו את הבעיות ביניהם.

צריך להוכיח להם שתיירות זה לא עסק פרטי של אף אחד.

● אתה חושב שעמיישראל ישמע לפת, ולא יסע למצרים, ובעיקבות זה לא יתקיימו תוכניות רבות שתוכננו?

אף אחד לא יגיד לעם-ישראל מה לעשות, ושום איומים לא ישפיעו עליו.

אני באמת חושב שצריך לשכוח מה שיותר מהר את ריבירי שני האדונים בטוף שבוע האחרון, לטובת כל הצדדים.

תיירות

אני מקווה שלא מילחמה, אלא שני אנשים המתרחמים מהר ושכאותו הזמן הם גם מדברים.

אני פשוט מציע, לטובת כולנו, לרדת משני הנואמים הגדולים האלה, ולראות לך שהם יפגשו בארבע עיניים ויפתרו את הבעיות ביניהם.

צריך להוכיח להם שתיירות זה לא עסק פרטי של אף אחד.

● אתה חושב שעמיישראל ישמע לפת, ולא יסע למצרים, ובעיקבות זה לא יתקיימו תוכניות רבות שתוכננו?

אף אחד לא יגיד לעם-ישראל מה לעשות, ושום איומים לא ישפיעו עליו.

אני באמת חושב שצריך לשכוח מה שיותר מהר את ריבירי שני האדונים בטוף שבוע האחרון, לטובת כל הצדדים.

מבצעיה המתנות של חברות האשראי וושתות-השיווק
השונות צוברות תאוצה.
המלחמה ה"ירוקה", ב"בחולים" בוודאי מעניינת את
עקרת-הבית, חשבת לעצמי, וחקרתי את אפרת בית-
תלמי אם שינו מיבציה המתנות במשהו מהרגליה הצריכה
שלה.

אני מעדיפה את הקראפ, כי הוא נמצא ליד הבית. מעבר לזה אני לא עושה שום חישובי כראיות.

● את רוצה להמר שמי בצעירותי לא יגרמו לך לקנות יותר?

לא. אני באה עם רשימות מהבית, וקונה בדיוק את מה שאני צריכה. כמו שנהגתי לפני המצעים.

● ואין לך בוזנות להחליף את הרשת, למשל?
כל עוד אני לא עוברת דירה, אני לא אשנה את הרשת. אם יש
החלה חורשית של מצבים מסוימים אני אקנה יותר, אבל
המבצעים הספציפיים האלה לא אומרים לי כלום.
בעיקר, אם כבר נכנסים לזה, הייתי מעדיפה חנויות יותר
מסודרות ונקיות, היצע רב יותר. אבל שוב אנתנו חוזרים לנקודה
של קירבה לבית. אין לי רכב. מסביבה הקרובה שלי יש רק חנויות
מכולת וסניף של הדואר. כשלא נותר לי אלא להפתור.

● זאת אומרת, שברמה האישית אין למיבצעים כל השפעה עליך?
אני לא אגיד שאני לא מנצלת את המיבצעים לטובתי, אבל לא המיבצעים קובעים לי את ההחלטה היכן לקנות.

(אורית זרובבל)

ציון צפירי. העולם הזה

סיפורו של הסופר המטח יעקב שבתאי, "יזכרון דברים" ההפך אידוע תרבותי בארצות-הברית. העיתון "וויל" ו"וס" הקדישו לו עמוד שלם, ובין שאר המחמאות משהו ה-ביקורת את יעקב שבתאי לרסטייבסקי. כל מחזות שאלתי את עדנה שבתאי, אלמנתו של יעקב שבתאי וסופרת בזכות עצמה (והרי את), מתי תורגם הספר לאנגלית ומתי יצא לאור.

דן מירון היה יום רעיון התרגום. הוא פנה לינקלה, וביקש את רשותו לתרגום. ינקלה היה עסוק מאוד באותו זמן, ומה שהיה חשוב לו יותר מכל זה להספיק לזמור את סיפורי האמרון, סוף דבר. דן מירון הצליח לשכנע אותו, אבל כשתם התרגום ינקלה כבר לא היה בחיים.

הספר יצא בכדיכּה קשה כבר בשנת 1985 בארצות הברית, קיבל ביקורות מצויינות, ואפילו פרס. אבל הוא לא הגיע לידיעת הציבור הרחב.

אחרי שלוש שנים, כלומר בשנת 1988, החליטה הוצאת שווקר מודרנקלאסיק להוציא לאור את הספר, הפעם בכריכה רכה, ומתאם שורה מה שסודה.

● יש לך איזה הסבר לזה שלפני שדו"ש שנים לא קרה כלום מלבד ביקורות מזדבנות, ועכשיו מתאבד כום גדול?

לא. אין לי הסבר מדוע עכשיו הספר מעורר עניין בליכך גדול, ולמני שלוש שנים לא.

● **אולי ההבדל הוא במחיר של הספר** — בריכה קשה תמיד עולה כסלים מבריכה רכה.
אני נאמת לא יודעת. ויכוח דברים הוא לא ספר קל. אולי עכשיו השתל יתור מוכן אליו.

● אחרי העידוד הזה, תעשי מאמצים לתרגם את שאר ספריו של יעקב שבתאי?

זיכרון דברים יצא כבר בספרדית, ועכשיו עובדים על התרגום
שלו לצרפתית. מדברים על חתימת חוזה עם מו"ל גרמני,
ובעצבות זה בוודאי יבוא עוד פניות.

● **ואת שמחה?**
לא היה לי ספק שינקלה יתפוס את מקומו בספרות העולמית, וכל-כך כואב לי שהוא לא זכה לראות איך זה הולך וקורה.

(דניאלה שפי)

אבי ולדמן. העולם הזה

המודעות למחלת אלצהיימר גוברת והולכת. באחרונה הוקמה עמותה למען אלצהיימר, ובימים האחרונים מורס כי בבית החולים, "איכילוב" נבדקת תרופה בריטית חדשה למחלה.

ביקשתי מהפרופסור עמוס קורצ'ין מבית־החולים „אי־כילוב“, העוסק בניסויי ביחד עם הד"ר תרז טרבס, להסביר מהי מחלת אלצהיימר ומהן סיבותיה.

השיטיון הוא שם כללי לתופעה, והוא בא מלשון "שוטה". מדובר בירידה בתיפקודים השיכיליים, והדבר יכול להיגרם מסיבות רבות. אחת מהן היא מחלת אלצהיימר.

במקרים רבים מתחילה מחלת אלצהיימר בהפרעות בזיכרון. כשבשל מתקדם מובנות הפרעות ביכולת החשיבה, כזיהוי הסיבוב, זיהוי הסובבים, ובסופו של דבר כאיבוד האישיות והאנושיות.

● **איזה אחוז מהאוכלוסייה לוקה במחלות?**
מעל גיל 65 סובלים כשישה אחוזים מהמחלה. המיספרים
עולים עם הגיל. באוכלוסייה המערבית, שבה מגיעים לממוצע גיל
גבוה, אנשים רבים מתקשים בתפקוד יומיומי, בגלל שיטיון,
בדרגה זו או אחרת. חלק מהחולים יכולים להמשיך ולתפקד
סביריכלים הדינעית, בתנאי שיש מסביבם בני-משפחה תומכים.
אבל במצב שבו המחלה מחמירה, האפשרות היחידה היא אישפון
במוסד טיפול מתאים.

● האם תזכר הקשר שבין כישורים אינטל-
כטואליים כודמים לדתסתחות המחלה?

מצאנו שאצל אנשים בעלי השכלה גבוהה הסכנה נמוכה יותר.

● ובאיזו מרוסה מדובר?

יש כמה תרופות. התרופה העיקרית שבה אנו מטפלים כרגע היא של חברה בריטית בשם ביצ'ס. זהו תכשיר בשם הורופילין

והוא תכשיר ניסיוני, שעדיין לא נמצא בשימוש חופשי. חברת
כיצ"ם מנסה לבחון את יעילות התכשיר, ובאילו שלבים הוא צורך.

● **הוצאתם כבר מסקנות מהמחקר?**
מדעני לא שומע בדיוק. הוא שרבע מחשולים מחבלים מרומת-

דמה, ושלושת יריביו יודעים מקבלים תרופה פעילה במנות שונות. רמא אנתנו ולא החליים יודעים מיהו מ. רק אחרי סיום מחקר נוכל לזהות את הנבדקים. בינתיים הרוצים שנוצר הוא שמצבם של חלק גדול מהחולים משתפר.

● אתם רואים סיתרון באוסק?
לא מדובר בפיתרון ממש. שימנץ את התקרמית המחלה ואיבוד

התאים, אלא בפיתרון שישפר את יכולת התיפקוד של התאים הקיימים. תחת להגיע למצב המחייב אישפוז סיעורי והשגחה מתמדת. יזכרו חולים להישאר בבית ולתפקד.

(אורית זרובבל)

גלית פרי

מנחם בגין בודאי שמח מאוד ביום הולדתו ה-75, ביולי האחרון, כשפתח את סמורו וקרא את מודעתה בדרכה שפידסמו חברי המפלגה הליברלית. הם כינו אותו "מביא השלום", ובידכחו כבריאות, באושר ובנחת.

איש לא סיפר לו שהם מתחמקים מאז משלם עבור המדעה. הוא עלול היה להיעלב אילו ידע. בקרב יהיה בן 76, ועדיין לא נמצא משלם למדעה. לא להגיד לקדוש. חיים הברמן, מהמפלגה הליברלית, העביר את גוסס המדעה לחברת שיווקסוספיפירטום, כדי שתפרסם אותה במעריב. המדעה פורסמה ביולי, ובאוגוסט נשלחה לי מפלגה הליברלית חשבונית לתשלום על-סך 2875 שקלים.

הכסף לא שולם. אחרי כמה שבועות חגגו את סכס איחוד הליכוד. אמנם היו בין אנשי המפלגה הליברלית כמה שרים שלא הסכימו לשלם את החשבון ביולי, אבל הסכס הרישמי לא נפגע, ושתי המפלגות אחזו בדת וכדין.

אחרי האיחוד, הסתיימו כל הניסיונות של חברת שיווקסוספיפירטום לגבות את הכסף המגיע לה בתשובה "המפלגה הליברלית לא קיימת עוד". פנו לגיבורת הליכוד לא היו מוכנים בגיבורת הליכוד לא היו מוכנים לשלם חשבונית של המפלגה הליברלית.

באוקטובר שלח עורך-הדף ארנון שוטלנו, המייצג את שיווקסוספיפירטום, מיכתב למפלגה הליברלית, ובו הוא ביקש להעביר לו את החשבון שבו, והוודי שאי-הענות תגרום לתביעה משפטית.

הכסף לא שולם. שוטלנו צילצל למפלגה הליברלית וביקש לדבר עם איתן גולן, גיבור המפלגה. המזכירה ותומק. כשהצליח לדבר איתו בטלפון, היפנה אותו גולן לאשר קדוש, גיבור הליכוד, וביקש משוטלנו שלא להגיד לקדוש שהוא היפנה אותו אליו. קדוש הסכים שהכסף ישולם.

הכסף לא שולם. בנובמבר הגישה חברת שיווקסוספיפירטום תביעה ליתלום הכסף בבית-מישפט השלום בתל-אביב.

ברצמבר נתן בית-מישפט השלום בתל-אביב פסק-דין, שחייב את המפיצי לגה הליברלית לשלם 3600 שקלים. הסכום כלל את החוב, ריבית, הפרשי-הצמדה ואגרות.

הכסף לא שולם. בפברואר כתב ער רדיון שוטלנו מיכתב לשלם יצחק מודעי, ובו תיאר את השתלשלות האירועים וביקש לקבל את הכסף באותו השבוע.

אחרי שבועיים קיבל מיכתבתשובה מהשר: "היני להסכ את תשומתי ליכד כי המפלגה הליברלית, התבטעה בכתיבתה תביעה שכנגד, התמוגה בלי כד, ואינה קיימת יותר כגוף בפני עצמו".

איתן גולן, גיבור הליכוד, טוען שם עולם לא ראה את החשבונית הזאת. אני לא ידע על מה מדובר. המפלגה הליברלית היא גוף גדול, ותפקידו של הגיבור הוא רק להסכל בדף הוובה הזכות. לא לקבוע מדיניות. אילו הייתי מקבל הוראה לשלם את החשבונית, הייתי משלם אותה".

השבוע, שמונה יחדשים אחרי פידסם מודעתה בדרכה, הבטיח קדוש מהליכוד שהכסף ישולם בשבועיים הקרובים. אולי עוד לפני יום-הולדתו ה-76 של מנחם בגין, שאיריך ימים.

נעמי אדוה, תעלם חזק

פרשת

המייכנסיים

על טופס, שבו היא ממליצה לנציב לפטר אותנו. היא אמרה שעל הטופס אנחנו חייבות לחתום. קראנו מה שכתוב שם ולא הבנו כלום. ביקשנו הסבר. חתמנו על הטופס בליט ברירה, אך רי שוהם אמרה לנו שתוך 10 ימים אנחנו רשאיות למסור את הגירסה שלי.

כלא ריק

ביום המישמרת קראה לנו אסתר ברנס, השלמת של הכלא, רמסרה לנו שעלינו לצאת לחופשה של שבוע ימים. סירבנו והבנו שזוהי חופשה מאולצת. רצינו לפנות לשוהם, אך היא לא הייתה בכלל.

למחרת דיברנו איתה בטלפון, ושאלנו אותה בקשר לחופשה שנכפתה עלינו. שוהם ענתה: "מאחר ששמעתי שהשמצתן, גידפתן, וקיללתן אותי, תצאו לחופשה". את עניין המייכנסיים לא הזכירה בכלל.

אמרנו לה שאנחנו מקללות ומשמרת צות אותה במשך שנים. זה כלל לא חדש, ואם תשלח את כל הסוהרות והקצינות שמשימרות אותה לחופשה, הרי שבית-הסוהר יישאר ריק. הזכרנו לה שיש לה וזו שהחזירה לנו לראש לא לעבוד לפי הרגש ולא להתייחס לרכילות, רהנה היא בעצמה פועלת לפי הרגש. באותו רגע הבנו שהמילחמה היא לא על המייכנסיים, אלא על רקע אישי. לא הבנו מה יכול להיות לשוהם נגדנו. שתינו עברנו במסירות. לפעמים, כשי לא היה כוח-אדם, עברנו שם סוהרות בכל הכלא. לא היה לנו זמן לאכול ארוחת-צהריים ולא לנות, בלי מיקלחת ובלי כוסיקפה. עברנו בציפיות 24 שעות ביממה ללא שינה או מנוחה, ועם אוכלוסיה קשה ובעייתית.

יצאנו לחופשה בת שבוע בעל כורחנו. בחרה קצינה סיפרה לנו שהמנהלת נופה בחן על הקשרים עימנו, והאשימה אותה בשיתוף-פעולה איתנו. היא ניסתה להסית את כולן נגדנו.

כשחזרנו מהחופשה ליחידה בישרה לנו (המשך בעמוד 32) **נעמי אדוה**

מנהל בית-הסוהר במהירות, לפני ה-27 בינואר, כדי שהמיקרה לא ייצא החוצה ויגיע לגורמים זרים, וכדי שזה לא יעבור ליועץ המישפטי.

בינתיים עשה הסיפור רעש וכל אחד בשרות בתי-הסוהר ידע על המיקרה. את המייכנסיים החזרנו, כמוכן. אנשים מהשרות אמרו לנו שהבריחה של הרצל אביטן מהכלא לא עשתה רעש כמו "מיקרה המייכנסיים", שנפח לממדים אבסורדיים, ומהסיפורים שהפצו התקבל כל הרושם שזהו הדבר החמור ביותר שקרה בשרות בתי-הסוהר אי פעם.

אחרי יומיים שוב נקראנו, כל אחת בנפרד, לשוהם, והסיפור שוב עלה. אמרנו שנכתוב מיכתבת-הנצלות, ושנאחד נו מוכנות לקבל עונש הכי חמור במיסגרת החזירה.

שוהם ררשה שנגיש התפטרות מיד או שהיא תפטר אותנו. היינו מכולכלות ולא ידענו מהן הזכויות שלנו. שוהם אמרה שלא תרחיב את הריבוי, וזהו הוראה שקיבלה מהיועץ המישפטי. גם הפחידה אותנו כשאמרה שזה עניין פלילי, ויפתחו לנו תיק במישפטה.

דליה אמרה לשוהם שאינה מתפטרת לפני שתקבל ייעוץ מישפטי. למחרת בבוקר נקראנו אליה שוב. היא רדה את מיכתבתה-התפטרות. אמרנו לה שאנחנו רוצות להעביר ליועץ המישפטי פטי מיכתב בנתיבי פיקור, ולהתייעץ איתו מה עלינו לעשות. מסרנו לה את המיכתב ליועץ המישפטי בנוכחות מול עורסי, הפקידה שלה. שוהם קראה את המיכתב ואמרה לנו: "אני לא אמרתי לכן להתפטר". היא קראה את המיכתב לגורים. היינו המומות, כי זאת הזכות היחידה שיש לנו לכתוב דרך נתיבי פיקור, כי איראפשר לקרוא את המנהלת אחרי קריעת המיכתב אמרה לנו שרשה היא ייעצה לנו להתפטר ולא ציוותה עלינו. וכל זאת היא אמרה במצח נחושה, כשיום קודם איימה עלינו להתפטר, ואף הביאה את הטפסים בעצמה.

שאלנו אותה באיזו זכות היא קרעה את המיכתב, שהיא מיועד ליועץ המישפטי. כשהיא ראתה שאנחנו מוכנות להתפטר, היא ביקשה מאיתנו לחתום

שוהם, מנהלת הכלא, קראה לנו בנפרד למישפטה.

שוהם רתחה מזעם. היא שאלה: "מה קרה אתמול?" המשיכה, בלי לחכות לתשובה, ודיברה על המייכנסיים. אמרתי שקיבלתי אותם מהאפסנאי. היא צעקה שאני רמאית, נבבת ומתחזה.

נשאיתי פועות-פה ואמרתי: "איזה זיוף? איזה מירמזה? הסכרתי מה שקרה באפסנאות. אמרתי שלא באיתי לשם עם אקדח ולא איימתי על אף אחד. היא סירבה לשמוע, האמרה לי שהמיקרה הועבר לנציב שרות בתי-הסוהר, ליועץ המישפטי ולמנכ"ל כוח-אדם, הם יעשו מהו סיפור גדול.

נכנסתי להלם, ולא ידעתי איך להגיב. אמרתי לה: "מה את עושה מזה עניין כזה גדול? מדובר בסך הכל בזוג מייכנסיים מטולאים. אין להם אפילו עוד כספי".

יצאתי ופגשתי את ניקול. מפיה נרדע לי ששוהם אמרה לה את אותם הדברים. היינו מכולכלות לגמרי. לא גררה לנו הגיטי שמעפדים דבר פועט לממדים כאלה.

כעבור יומיים קראה לנו שוהם ואמרה לנו שהנציב חרד שתפטר, וכמיקרה שלא נסכים — היא תפטר אותנו.

יום קודם לכן התקשרנו לכל פונקציה שהכרנו, למנהל-כלא, לסגירמנהלים וגם לרפי סחיסה, הנציב הקודם. רצינו להתייעץ מה לעשות. כולם, בלי יוצא מן הכלל, אמרו לנו שאין לשוהם זכות לעשות לנו שום דבר, ודון מאשר לשפוט אותנו. היא גם יכלה לפטור את העניין. הסכרנו לנו שזהל בידיה.

חזרו המייכנסיים

יום בוע לפני כן יצא חק שלפיו מרה 27 בינואר 1989 עובר כל מיקרה חריג ליועץ המישפטי. קיבלנו תדירוד בקשר לחק, ואף שמענו רוגמת של קצינים בכלא אילון שהיכו אסירים בראש ופצעו אותם. אמרו לנו שהקצינים נשפטו עלידי

דליה (מיזין)

וניקול ביקשו

מיכנסיים לעבודה.

התוצאות זיעזעו

את אמות הסינים

בשרות בתי-הסוהר

ניקול ברהמנו (28) ודליה פרי (35) נאלצו להתפטר משרותן בשרות בתי-הסוהר למרות רצונן, בעיקבות מיקרה שסנה בשרות. מפרשת המייכנסיים.

ניקול שרתה כסוהרת במשך שלוש שנים ודליה הייתה סמלת-חצר ומילאה, במשך 5 שנים, תפקיד של קצינה.

את שתיקן הכרתי כאשר הייתי אסירה בוונה-חירצה בשנה שעברה. שתיקן התסיידר אז בעיני כסוהרות קשוחות ונמרצות.

השבוע פנו אלי וביקשו לספר על העול שנועשה להן עלידי שרות בתי-הסוהר. שתיקן גרושות, אמהות לילדים ומתגוררות ברמלה.

דליה וניקול טוענות כי נאלצו להתייחס פסור בגלל סינה אישית של המנהלת חיה שוהם נגדן, ולא בגלל "תקריט" המייכנסיים.

הן סיפרו על דברים חמורים שנועשו בכלא נווה-חירצה עלידי שרותן וקצינות הממשכות לעבוד בכלא עד היום.

ובי סיפור: כ-18 בינואר 1989 החזנו ליום-טפוס של קרבמגע בבית-ספר לשוטרים ועוררים.

משועה 9 בבוקר קיבלנו תדירוד, ולמנו שלבים ראשונים של קרבמגע. לקראת הצהריים פגשו קצין ושאלנו אותו אם יש אפשרות לקבל מייכנסיהם. דגמל, שוהם מייכנסיהם-עבודה של צה"ל. הוא הפנה אותנו לאפסנאי.

אחרי ארוחת-צהריים ניגש אלינו שוטר, אמר שהוא האפסנאי והזמין ארבעה לברא איתו למחסן.

ברוך שאל לשמתינו, צחקנו והתברר לנו איתו, וכשהגענו למחסן הכין לנו השוטר קפה.

הוא נתן לנו מייכנסיהם-דגמל, וארבע אותם בשקיות-ניילון. המייכנסיים היו מטולאים ומלוכלכים בכיתמדידיו, אבל התאימו לעבודה בכלא.

הוא ביקש שנחתום שקיבלנו מייכנסיים.

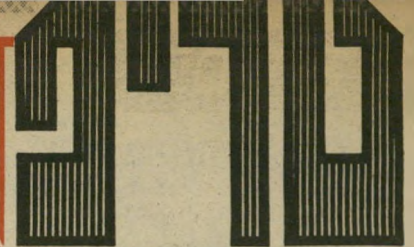

מנהלת שוהם קרעה את המיכתב

סיים, כי הוא צריך לרווח על כל דבר. אמרנו לו שכתוב מה שהוא רוצה. הוא ביקש שנכתוב סמס שם, ובצחוק אמרנו לה: "תכתוב שזה אמלג ורונית פינטו". הוא ידע את השמות שלנו, ואם הוא חשב שזה לא בסדר, הוא יכול היה לומר לנו, והיינו חותמות בשם נכון.

הכל בידי שוהם

מחרת הגענו לעבודה בנווה-חירצה 20 רשת לפני הזמן. חיה

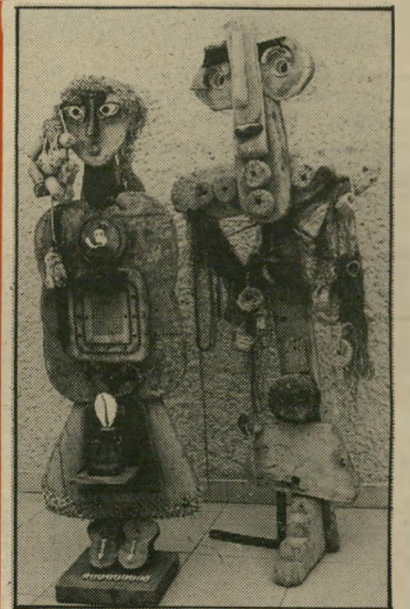

תהי אילון

פסולת וארילים

התערוכה, "אלילים-דחלילים" של הפסל והצייר אורי אליעז, בבית ראשונים, גיב עתיים.

בתערוכה, "אלילים-דחלילים", הדחלי לים בנויים מלקט-חפצים כמו שברי רהיטים, כלי-מיטבח, ידידות, שאריות של נגרות-בניין ועוד.

אורי אליעז: "אלילים דחלילים"

אורי אליעז עושה בהם שימוש, כשהם מחוררים ומחוספסים, אכולים ובלויים. אפשר לזהות על הקשר שבין פסולת, אלילים-דחלילים ופוליטיקה.

חוק בפיסיקה

אנטולי שצ'רנסקי פגש את הבימאי הר"ר יורי לובימוב, במסדרונות מישרד-ה' חוף. הוא כרע על ברכיו וקרא לעברו: "אליל נעורי!"

בינאר הבא יוכל גם הקהל בארץ לצפות בהצגותיו של לובימוב, כשתיאטרון. טגאני-קה" יעשה את הדרך ממוסקוה לתל-אביב. בפברואר יצא תיאטרון "הבימה" לסיור גומלין במוסקוה, העיר שבה נוסד.

האם אלה הן סוגיות תרבותיות לחידוש הקשר עם ברית-המועצות?

מנהל התיאטרון, טגאניקה, ניקולאי דו-פאק, אמר על-כך בביקורו בארץ: "אתם תעשו צעד אחד קדימה, אנחנו נעשה צעד, לבסוף ניפגש". חוק פשוט בפיסיקה.

עומרי ניצן (עומד) עם שמואל עומר, ניקולאי דופאק, והתאטרון, דודי בורובסקי

תיאטרון

ההומו-סכסואליות הורגת

האווורד לסטר ואנדרו אלטי: תיאטרון של גברים

גברים הטרנססואליים. אני, יצאתי מהארון בגיל 22. אחרי ההתמודדות עם העובדה שאני אוהב גברים, התחלתי להתרחק מגברים. סטי-רייטס, חשבתי שהם גסרדות, חסר-רגישות. החברה תובעת מגברים להיות חזקים, ולכן הם מתקשים להביע רגשות. כיום אני מתייחס לעניין הזה אחרת. אני עדיין חושב שקשה להיות גבר הטרנססואל ולחשוף רגשות. אבל אני מבין את הבעיות שלהם, ולכן אני יכול לקיים מיסגרת ידיוותית עם גבר, סטרייט.

● גם האווורד עבר תהליך דומה? כן. להאווורד לא היה קשר עם הומואים. מערכת-היחסים בינינו דרשה ממנו פתיחות רבה. אני רציתי שהוא ידבר על דברים שהוא לא היה רגיל לשוחח עליהם. הקשר בינינו היום פתוח ורגיש. כל אחד מקבל את השני כמו שהוא.

● אתם התחלתם להופיע ב-go go boys לפני עידן האיידס. האם יש תגובה שונה למחזה בעיקבות האיידס?

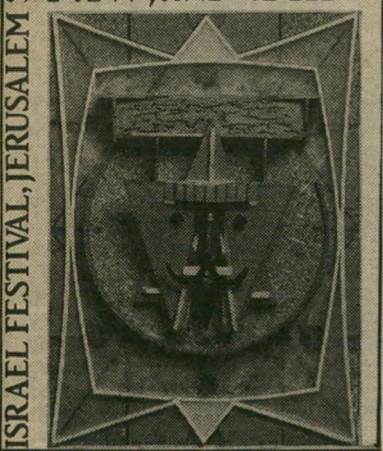
כן. המחזה יותר רלוונטי. שינינו את ההצגה בעיקבות. עידן האיידס. יש עכשיו בעיות חד-שות, שלא היו כשכתבנו את המחזה.

תמיד היתה חברה התייחסות שלילית להומו-סכסואלים. היום יש הכוחות שהם מהשטן. עובדה: ההומו-סכסואליות הורגת.

בתוך החברה ההומו-סכסואלית חלו שינויים. בהתחלה פתחו מאוד מהאיידס. אבל היום יודעים יותר על המחלה, ואיך להתגונן מפניה. בכל זאת, האיידס הכתיב זהירות כללית ביחסים בין גברים.

● אתה מאמין שההצגה יכולה לשר נות את הגישה כלפי הומו-סכסואלים? לא יודע כמה הצגה יכולה לשנות אנשים. אבל זה יכול לגרום לפתיחות מסויימת. צריך לזכור שאנשים הם רק בני-אדם.

פסטיבל ישראל, ירושלים 89

מהעובדה, שהתוכנית נכתבת על-סמך חומר כתוב, שנשלח להנהלת הפסטיבל על-ידי הלה קות עצמן.

היה נוח יותר להתייחס לתוכנית, אילו ניתן בה פירוט רחב יותר של תוכן המופעים, ולא הסופר-לטיבים שנכתבו עליהם.

כמצב הנוכחי אין צורך להימנע מקניית כרטיי-סים. היה רצוי לדרוש מידע נוסף כדי למנוע עוגמת-נפש.

יהודה-שטראסה. להקה חדשה, בוגרים טריים של בית-הספר לסמבה של עיריית תל-אביב. בית-הספר נסגר כ־10 שנים, ולואיס קרלוס, המנהל, כבר איננו בארץ.

ורחו מנשבת מתוך המוסיקה המתגלגלת בפ"י נתייבשה בחורים צעירים, כולם עולים חדשים, מנגנים בלהט דתי ראגי בראולי. הקהל מגיב במחאות-כפיים סוערות ובשריקות.

בשלב הראשון מתחילים להתנועע על הכס"א, אחר-כך מנענעים את השולחנות. בשלב הסופי יקומו ויתנו לגופם לחוש בעצמו את מיקצב הזמן. הכל מותר, ובלבד להישאר בקצב הנכון, למרות האווירה הביתית והשימחה, שור לא יוכל לדרת לעומקה.

לאט-לאט נופלות המחיצות, וגם הילידים, הצברים של ז'נזל-תל-אביב, מצטרפים לחגיגה. בסוף ההופעה, הנמשכה הרבה לתוך הלילה, הבטיח אחד הנגנים, שוהי רק ההתחלה לאביב הסמבה הבראזילית. אותו הרכב יחזור ויפיע ב־31 במרס בצעריים בג'ושניקין.

יזאיר-רומניה ואיגור-הייקס-המשוחררים הותירו את פינת כ"ה-יהודה-ז'בוטינסקי ריקה. במשך שנים נשאר המקום מיותר, ללא דורש. גם פקח-העירייה התגעגעו. לפני כמה שנים שוב זרחה התקווה על פינת-ז'בוטינסקי, ומישהו שם את מיטב כספו על קרדי-הצבי. שברו קירות, הוסיפו חלונות ובעיקר החליפו יריים.

לפני שנה עוד היה שם מועדון, שהתכוון לקלוט את אסופי-הלילה של ג'ו-העצמאות, שביקשו לגנום משהו חם בין פעולה לפעולה. אלא שהתברר שתל-אביב, תהיה ליברלית ככל שתהיה, לא קיבלה התכנסות-המונים מהמין השלישי בפרהסייה.

זה כמה שבועות שוב דולקת מגורה פירחנית בקצה רחוב ז'בוטינסקי. הפעם על טהרת המר-צ'אצ'וס: יוצאי רוס-אמריקה. המתכונת הפעם סולידית. פאב-מיסערה, פיקאדס, המגיש מאי-כלים בסיומת "צ'וס", ומלצרים בעלי יריש מתגלגלת. בימי רביעי מיללים הסקסופונים בפינת בן-

הפטיבר יריית הפתיחה

בר שאין לקהל המקומי הכלים להבין את פשר הריצה ההיסטרית של השחקנים מצד אחד של הבימה לצד השני, כשברוך הם אווזים בגוררי עיתונים.

חוסר-האמנה בין מה שמשמע מתוך התוכי-ניה לבין המציאות הבימתית של המופעים, אינו ייחודי לתחומים של תיאטרון אוטנטי-פולחני.

בשנה שעברה הובא ארצה תיאטרון ראאם מכלגיה. על התיאטרון כתבו שזוהו אנאמבל נועז, מיקצועי לעולם וצעיר ברוחו, מופת לעבר-דת-תיאטרון מגוונת. על ההצגה חלום ליל קיץ.

שהוצגה על-ידי התיאטרון ראאם נכתב שוהי-גירסה מבריקה, מעובדת, לחלום-הבלחות הא-רוטי של שייקספיר.

בתום ההצגה אפשר היה לסכם בקיצור. חלום בלחות. אי-אפשר היה להימלט מהמחשבה שמקומה של הפקה מהסוג הזה הוא במסיבת-סיום של בית-ספר, ולא דווקא בית-ספר לאמנויות הבימה.

לעומת זאת, על הדרך ליצחיות — חלק שני של קבוצת ווסטר נכתב: "עניינה המרכזי של ההצגה הוא רמסטי-פיקציה של דור שנות ה-60 בארצות-הברית, על משוררי, הוגי-הרעיונות ונבי-אי-הסמים שלו, בבואה קליידוסקופית."

התוצאה: בערב הראשון שבו הועלתה ההצגה האולם היה ריק-למחצה. למחרת שיבתו מבקר-התיאטרון המקומיים, והקהל הגיע בחיוב. ההופעה הזאת היתה אחד האירועים האמנותיים החשובים והמעניינים ביותר בפסטיבל אשתקד.

גם השנה המצב דומה. הרבר ניבע בעיקר כתום ההצגה אפשר היה לסכם בקיצור. חלום בלחות. אי-אפשר היה להימלט מהמחשבה שמקומה של הפקה מהסוג הזה הוא במסיבת-סיום של בית-ספר, ולא דווקא בית-ספר לאמנויות הבימה.

לעומת זאת, על הדרך ליצחיות — חלק שני של קבוצת ווסטר נכתב: "עניינה המרכזי של ההצגה הוא רמסטי-פיקציה של דור שנות ה-60 בארצות-הברית, על משוררי, הוגי-הרעיונות ונבי-אי-הסמים שלו, בבואה קליידוסקופית."

התוצאה: בערב הראשון שבו הועלתה ההצגה האולם היה ריק-למחצה. למחרת שיבתו מבקר-התיאטרון המקומיים, והקהל הגיע בחיוב. ההופעה הזאת היתה אחד האירועים האמנותיים החשובים והמעניינים ביותר בפסטיבל אשתקד.

גם השנה המצב דומה. הרבר ניבע בעיקר כתום ההצגה אפשר היה לסכם בקיצור. חלום בלחות. אי-אפשר היה להימלט מהמחשבה שמקומה של הפקה מהסוג הזה הוא במסיבת-סיום של בית-ספר, ולא דווקא בית-ספר לאמנויות הבימה.

לעומת זאת, על הדרך ליצחיות — חלק שני של קבוצת ווסטר נכתב: "עניינה המרכזי של ההצגה הוא רמסטי-פיקציה של דור שנות ה-60 בארצות-הברית, על משוררי, הוגי-הרעיונות ונבי-אי-הסמים שלו, בבואה קליידוסקופית."

התוצאה: בערב הראשון שבו הועלתה ההצגה האולם היה ריק-למחצה. למחרת שיבתו מבקר-התיאטרון המקומיים, והקהל הגיע בחיוב. ההופעה הזאת היתה אחד האירועים האמנותיים החשובים והמעניינים ביותר בפסטיבל אשתקד.

גם השנה המצב דומה. הרבר ניבע בעיקר כתום ההצגה אפשר היה לסכם בקיצור. חלום בלחות. אי-אפשר היה להימלט מהמחשבה שמקומה של הפקה מהסוג הזה הוא במסיבת-סיום של בית-ספר, ולא דווקא בית-ספר לאמנויות הבימה.

לעומת זאת, על הדרך ליצחיות — חלק שני של קבוצת ווסטר נכתב: "עניינה המרכזי של ההצגה הוא רמסטי-פיקציה של דור שנות ה-60 בארצות-הברית, על משוררי, הוגי-הרעיונות ונבי-אי-הסמים שלו, בבואה קליידוסקופית."

התוצאה: בערב הראשון שבו הועלתה ההצגה האולם היה ריק-למחצה. למחרת שיבתו מבקר-התיאטרון המקומיים, והקהל הגיע בחיוב. ההופעה הזאת היתה אחד האירועים האמנותיים החשובים והמעניינים ביותר בפסטיבל אשתקד.

גם השנה המצב דומה. הרבר ניבע בעיקר כתום ההצגה אפשר היה לסכם בקיצור. חלום בלחות. אי-אפשר היה להימלט מהמחשבה שמקומה של הפקה מהסוג הזה הוא במסיבת-סיום של בית-ספר, ולא דווקא בית-ספר לאמנויות הבימה.

לעומת זאת, על הדרך ליצחיות — חלק שני של קבוצת ווסטר נכתב: "עניינה המרכזי של ההצגה הוא רמסטי-פיקציה של דור שנות ה-60 בארצות-הברית, על משוררי, הוגי-הרעיונות ונבי-אי-הסמים שלו, בבואה קליידוסקופית."

התוצאה: בערב הראשון שבו הועלתה ההצגה האולם היה ריק-למחצה. למחרת שיבתו מבקר-התיאטרון המקומיים, והקהל הגיע בחיוב. ההופעה הזאת היתה אחד האירועים האמנותיים החשובים והמעניינים ביותר בפסטיבל אשתקד.

מקום

ריש מתגלגלת

פעם זה היה המקום של קובה זילברניג, אמרגן תל-אביבי, דמות מיתולוגית בעולם-הבידור של שנות ה-60. הרבה לפני שהפאנים "עלו" על העיר. כשכל מה שהבדארם יכול היה לבקש הוא כסא גבוה במקום אפל ליד הבר.

קובה ידע את נפש לקוחותיו, והביא להם אטרקציה מהיבשת, ייבוא אישי. בדרך-כלל כשהן ירדו מכבש-האוויה, בשיער בהיר למדי. לקובה היה תמיד פיתרון לטובת טעם הקהל, שאהב לא רק שיער בלונדי נפוח, אלא גם מיגוון נפחיות נוספות.

מאז נעלם קובה בכיוון העירייה חולון, והבלונד-ריות חזרו לייבשת. במשך שנים ארוכות עוד נר-תר שריד מחלון-הראווה בחזית המוסד, ובו תמונה אחת דהויה של ערכי-חשפנות עברי.

הקהל, שמנה ברובו מתוכי-ירידות קטנים וסוחר-מכונות-משומשות, הזדקן ונפוצ לכל רוח. שרידיו עוד מהלכים בקורבוקר אל כסאות בתיקפה של רחוב כ"ה-יהודה. קואליציות של

קובה ידע את נפש לקוחותיו, והביא להם אטרקציה מהיבשת, ייבוא אישי. בדרך-כלל כשהן ירדו מכבש-האוויה, בשיער בהיר למדי. לקובה היה תמיד פיתרון לטובת טעם הקהל, שאהב לא רק שיער בלונדי נפוח, אלא גם מיגוון נפחיות נוספות.

מאז נעלם קובה בכיוון העירייה חולון, והבלונד-ריות חזרו לייבשת. במשך שנים ארוכות עוד נר-תר שריד מחלון-הראווה בחזית המוסד, ובו תמונה אחת דהויה של ערכי-חשפנות עברי.

הקהל, שמנה ברובו מתוכי-ירידות קטנים וסוחר-מכונות-משומשות, הזדקן ונפוצ לכל רוח. שרידיו עוד מהלכים בקורבוקר אל כסאות בתיקפה של רחוב כ"ה-יהודה. קואליציות של

125 מלצרים ו"1500

עופות ל"3000 אורחים

לא רק ספרית, אלא גם מוסד

הפאשלות באירגון מופע הענק של אמ"י

פיקודת הרב הבאבא ברוך, אביו של החתן, יושב בשולחן הכבוד, כשמסביבו נכבדים ובני-מישפחה שונים. כל הערב צבאו עליו רבים, ביקשו את ברכתו או שביקשו לנשק את ידיו. הוא ה

הבתולה החסודה יהודית אבו-חצירא בת ה"18 מוקפת בחברותיה בעזרת הנשים. יהודית לבשה שימלה מפוארת שהובאה מפאריס, ולראשה היה כתר יהלומים.

על הגובה החתן הצעיר, משה אבו-חצירא בן ה"20, נישא על כתפי אחד ממקורביו, שרקד עימו במשך דקות ארוכות. חבריו האברכים עמדו ומחאו כפיים והשימחה היתה רבה.

עזרת נשים חלק מהנשים, שהרגישו מקופחות בגלל המחיצה שהפרידה ביניהן לבין הגברים, הצטופפו בפתח הצר, וצפו בשימחה הגדולה בעזרת הגברים, עד שנתבקשו לזוז.

אחוזה תימנית השחקנית הוותיקה גאולה נוני (משמאל), בלבוש מסורתי מהמחזמר סלאח שבת, מחבקת את ידידתה הזמרת מרגלית צנעני, בשימלת-ערב מפוארת.

פכיון וטוקסידו, כך הגיע השחקן חיים טופול, ובלט על רקע התילבושות של שאר המשתתפים. גם השחקן עזיקרי ומוסקו אלקלעי עלו לבימה בטוקסידו.

אקורדים צורמים כאמ"

לאירוע הגדול של אמ"י גלוו אקורדים צורמים. ראשית, נפקד מקומם של אמנים רבים, כמו שלמה ארצי, ריקי גל, שלום חנוך, אריק איינשטיין, יהודית רביץ ונורית גלרון, הנחשבים לאנשי ה"שורה הראשונה בתחום המוסיקה והבידור. מי שהסתובב מאחורי הקלעים הבי חין כנראה במפורסמים מתחום התיאטרון והמוסיקה של שנות ה"60 וה"70 ובעשרות צעירים, כוכבי מחזות-זמר שונים, המועלים כיום ברחבי הארץ. מילחמות היחצנים גם גרמו לכך ש"עורכי מדוריתרבות בעיתונים ובאמצעי-התקשורת האחרים לא קיבלו הזמנות לאירוע הגדול, ובכך נגרם קצור בינם לבין מארגני האירוע. מוסקו אלקלעי, יושב-ראש אמ"י, שלח מיכ"ל תב התנצלות לכל מי שהיו אמורים להיות מוזמנים, אך מסיבות שונות לא הגיעו.

קריצה רומנית השחקנית לואה קנרתי ידידה, והשתיי רומנית עסיסית. מדי פעם נוספו אליהן דוברי-ר

הן רוקדות לבדן

מאות אברכים לבושי שחורים ומאות בנות ישראל חסודות רקדו בחתונתם של **משה אברהם צירא** (20), בנו של **הבאבא ברך** מנתיבות וכן חירת ליבו **יהודית אברהם צירא**, בת דודו, בתו של הרב הראשי של רמ"ל, הרב **יהואל אברהם צירא**. אבל בניגוד לחתונות חילוניות, הפרידה מחיצת ענק בין הגברים לנשים, והם רקדו בנפרד. השימחה האמיתית היתה בעזרת הגברים, ונשים רבות עמדו במחיצת הגברים. החתן הונף אל-על על כתפיהם של חבריו שחוללו במרץ. כמות האורחים הארירה, שמנתה קרוב ל-3000 חוגגים, חיבה את ההנהלה ונאוטים לנהל את החתונה כמיבצע צבאי לכל דבר. 125 מלצרים היו מופיעים על האורחים הרבים שכובדו במאכלים שונים ובמנות הרבות החל מהשעה 8 בערב ועד לשעות הלילה המאוחרות. 1500 עופות נשחטו לצורך האירוע וגם כמות הכשרים והרגלים היתה עוגת החתונה שקלה קרוב ל-150 קילו. למרות כמות האורחים התנהלה החתונה במכוונות ראויה לציון.

שלוש הגרציות אשת החברה והעסקים פנינה רוזנבלום (מימין) משוחחת עם רינה מור (במרכז), מי שהיתה מייס עולם וכיום עוסקת בכתיבה עיתונאית, אחרי שהחליטה

לזנוח את עיסוקיה העוגות שלה, וישראלה שטיר (משמאל) אשת העסקים. שלוש הבלונדיות ייצגו את הדור הבוגר של החתיכות באירוע, ומעל כולן בלטה הרוזנבלום בשימלה סכסית בשחור. מור באה בחברת אחותה.

ספריית או מוסד

יש מסיבות ויש מסיבות. יש ספריות ויש ספריות. מסתבר שהספריית **ג'קלין ליכטנשטיין** היא לא רק ספרייה, היא פשוט מוסד, שאליו באים לא רק להסייף אלא גם לשפוך את הלב. אחת שהחברה פשוט אוהבים. ערב אחד אמר לה בעלה, **אביגדור**, שבאולם הווי-איריפי בסינרמה יש מיפגש של נשים. הקוראות בקפה והמנחשות את העתיד. **ג'קלין** נדלקה על העניין ומיד עם סיום עבודתה, בסביבות השעה 10, היא הגיעה לסינרמה, אלא ששם התברר לה שהיא אורחת הכבוד במסיבת יום הולדתה ה-40 ומסיבת 20 שנות נישואיה. במקום היא פגשה גדודים של יפהי פיות בוגרות תחרויות יופי, מלכות ומועמדות שעברו תחת ידיה ומיספריה, ולצידן נשות חברה, עיתונאיות, אנשי עסקים, בני-מישפחה וחברים. על כל המלאכה ניצחה **ג'קלין נירי מוזס**, שאירגנה את האירוע ביחד עם **אביגדור ליכטנשטיין**. **ג'קלין** כמעט התעלפה מכמות האנשים ומגודל ההפתעה, עברה מאחד לאחר כלא מאמינה, ורק אחרי שעה התאוששה.

היורית של הליכוד בכנסת, חברת הכנסת שרה דורון, היא לקוחה ותיקה של בני-הזוג **ג'קלין ואביגדור ליכטנשטיין** (מאחוריה). שרה דורון ירבה כל הערב בחברת עורכת "דבר" חנה זמר.

ד ממצלמות השחקנית חנה מרון באה בשימלת-ערב ארוכה וקיצית, ולא כל כך אהבה שהמצלמות התמקדו בה. מרון העדיפה רוב הזמן לשהות בחדר-ההלבשה עד למועד הופעתה.

לא בדיאטה השחקן צחי נוי, המופיע כיום במירסומת ליוגורט, נמצא במישטר-דיאטה. עליו להתמיד בה, כדי לא לפגוע במסע-הפירסום.

השכנות חנה זמר (מימין), עורכת "דבר" ור"חל דיין (במרכז) מתגוררות במיגדלי דויד בשכונת למספרתה של **ג'קלין**. הן נמנות על

☆ "הערבים פתחו במילחמת העצמאות"

☆ "היהודים קיבלו את החלטת האו"ם"

☆ "הערבים ברחו מרצונם"

כל אלה הם כזבים — כך טוען אורי מילשטיין, במחקר שיעורר סערה

של ההגנה את "תוכנית ר", לקראת סיום המנדט והקמת המדינה. זאת אחת ממטרות התוכנית: השתלטות... על גושי ההתיישבות והאוכלוסיה העברית שמחוץ לגבולות. וזה חלק מהפרוש היהודי להסכם עם עבדאללה: אחד השלבים ביישום התוכנית החשאית, שהושלם הסופי שלה היה ארץ-ישראל יהודית שלמה.

ב ישיבת ועדה ביטחון ב-28 באוקטובר 1947 אמר בן-גוריון: "תפקיד הביטחון (הוא) לשמור על שלום היישוב. אם המשבר יבוא, הוא יהיה חמור. אלה שילחמו נגדנו, בשבילם תהיה זו מילחמה לחיים ולמוות. צריך יהיה להגן... הדיון שלנו (מתנהל) מתוך אילוהיה (אשליה) שאיננו יכולים להפסיק. אנחנו יכולים להפסיק!" בישיבת הוועדה הפועל של ההסתדרות, ארבעה ימים אחרי פרוץ המלחמה, אמר בן-גוריון שיש לפעול למען שתי מטרות-הציונות, ההתיישבות והעלייה, ונקב במיספר: עלייה של מיליון וחצי יהודים לארץ-ישראל ב-10 שנים. באותה ישיבה הגדיר בן-גוריון את מטרותיו, שהיו, לפי תפיסתו, מטרות תנועת-העבודה: השתתפות כל היישוב באחריות למאמץ המלחמה והקמת קואליציה לאומית ל-10 שנים, שעקרונותיה היו הגשמת הציונות, מיסוד דמוקרטי המבוסס על חרות היחיד, חרות והכרעת הרוב, ידידות יהודית-ערבית. מטרות-הפנים שהציב היו ההגמוניה של תנועת-הפועלים במדינה היהודית, קביעת ירושלים כמרכז העם היהודי — גם אם לא תהיה בריבונות המדינה היהודית — ומניעת תעמולה למען התפשטות וכיבוש שטחים מעבר לתוכנית החלוקה, דהיינו, הגבלת פעילותם של הר-וויזיוניסטים ושל אצל ולח. דרישה זאת היתה מכוונת גם כלפי התנועה לאחדות העבודה ומנהיגיה, יצחק טבנקין וישראל גלילי.

בן-גוריון סבר שמותר, ואף רצוי, ליזום כיבוש שטחים מעבר לתוכנית החלוקה, אך אסור לנהל תעמולה למען מטרות אלו.

במילים אחרות: כיבוש שטחים הוא מעשה לגיטימי, אך יש לתכנן אותו בחשאי, בחוג מצומצם וסגור, מפני שריבוים כפומבי על כיבושים, שיגיעו לאזוני הערבים, לאזוני מקבלי ההחלטות בעולם, לאזוני צאצאיהם ויהיה נפשו בתנועת-העבודה, עלולים לסכל את תוכנית הכיבושים ואת תדמית המתינות והשפיות, שהוא התאמץ להקרינו, לעומת בגין וטבנקין הקיצוניים. ב-11 בדצמבר 1947 אמר בן גוריון, בישיבת ועדה-ביטחון: "איננו צריכים לקבוע כל יום (את) המדיניות שלנו. המדיניות שלנו ביסודה קיימת, אך שום פורמולה (נוסחה) אינה ממצה את המציאות המשתנה יום-יום".

כלומר, גם ועדה-ביטחון מנוע מדיניות בבטחון הביטחוניות האמיתיות, ורק בן-גוריון ועוזריו ראויים לדון בהן. באותה ישיבה הגדיר בן-גוריון את מטרות המלחמה: "ביטחון החיים והרכוש... שהמדינה תוקם, שלא נפסיד אותה במערכה... שאיפה לידי דות יהודית-ערבית עד כמה שאפשר. איננו עומים להסל ערבים... לא לתת לאנגלים ערב צאתם (את) ההרגשה שאנחנו רוצחים. ההרגשה ישנה, לצערי. ההרגשה (היא) לא לגמרי בלי יסוד".

מוכן, בטווח הקצר, לפשרות טריטוריאליות יותר מהחסינים, מנהיגיהם של הפלסטינים, ושבטוח הארוך יתכן שהממלכה האשמיית תיפול, ואז יהיה אפשר לקרוע ממנה שטחים לפחות ממערב לנהר-הירדן.

רפיפותה של הממלכה האשמיית היתה עוד גלוי. היא נחשבה (ועדיין נחשבת) כיציר מלאכותי של הקולוניאליזם הבריטי, האיש החר לה במיזרח התיכון, אם מותר לעשות פרפראזה להגדרה המפורסמת של תורכיה לפני מלחמת העולם הראשונה.

רמו להערכה זו אפשר למצוא בדברי גולדה מאיר, אז מנהלת המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית בירושלים. בישיבת הוועדה הפועל של ההסתדרות, ב-29 באוקטובר 1947, אמרה גולדה: "עבדאללה אינו בעל-בית בארצנו. אין לו בעלות מלאה על צבאו... אין לעבדאללה שליטה מלאה בארצו".

מתיקודם של רוב מנהיגי-ישראל במלחמת ששת-הימים, ומקבלת ההחלטה לכבוש את ירושלים ואת הגדה המערבית, וההחלטות לה-תנחל שם, שנתקבלו בשנים שבהן היתה תנועת העבודה בשלטון בישראל — וברובן ללא שותפות הרוויזיוניסטים וממשיכי דרכם, אנשי חרות והליכוד — אפשר ללמוד שמטרות טריטוריאליה אלה היו קיימות ברוב הנסתר של תנועת-העבודה. לפחות ראשיה-ממשלות, לוי אשכול וגולדה מאיר, שקיבלו את ההחלטות בין אמצע שנות ה-60 לאמצע שנות ה-70, היו אישים מרכזיים במפא"י גם בתקופת מלחמת-העצמאות.

אני טוען כי האוריינטציה על עבר-הירדן, וההסכמים עם עבדאללה בתקופה שקדמה למלחמת-העצמאות, מעידים שהיתה למנהיגי-היישוב העברי אסטרטגיה וקופנית נגד הפלסטינים. אסטרטגיה זו רואי אינה מתיישבת עם הא-דיאלוגיה המוסרית של תנועת-העבודה, וכנראה היתה זאת אחת הסיבות לרצונם של החסינים במלחמה. החסינים קיוו שמלחמה בארץ-ישראל תסייע להם להחזיר את הגלגל אל לפחות למנוע את הירדניזציה של השטחים שיעד האו"ם למדינה הערבית-פלסטינית.

וכאן אני מרשה לעצמי לשאול לעניין זה מונחים מתקופה מאוחרת. גם אנשי תנועת העבודה וגם המפלגה הרוויזיוניסטית רצו במדינה יהודית ככל ששתי ארץ-ישראל (לפחות ככל ארץ-ישראל המערבית), אך היה הברל ביניהן. הרוויזיוניסטים היו בעד "ארץ-ישראל-השלמה-עכשית". אנשי תנועת-העבודה אימצו בחשאי את תוכנית ארץ-ישראל-השלמה-בשלבים.

זאת אחת הסיבות לכך שרוב המתנגדים למחקר אמפירי ואובייקטיבי של מלחמת-העצמאות משתייכים למה שקרוי תנועת-העבודה, דהיינו מפא"י ומפ"ם. במשך יותר מ-40 שנה הם מתייפיים בגישה שפוייה-כביכול, בנכונות לפשרות ובהליכה לקראת הפלסטינים, בעוד שהם ומנהיגיהם עשו בסתר כל מה שיכלו כדי שמדינה פלסטינית לא תקום ב-1948/7. קשה לאותם יפיי להורות שבמשך יותר מ-40 שנה היתה סתירה בין האדיאלוגיה שבה נופפו לבין המעשים שאותם ביצעו.

בתחילת מארס 1948 סיכם אגף-המבצע

☆ "הערבים פתחו במילחמת העצמאות"

☆ "הערבים ברחו מרצונם"

השקרים של 1948: מי רצה במילחמה?

הגנתית. ראשי מדינות-המערב, לעומת זאת, לא ראו בכפיית החלוקה משימת אי-ברירה. לכן הבטיחו להם מנהיגי-היישוב שלא יהיה צורך בהפעלת כוח צבאי למענה; אחרי החלוקה תהיה לעובדה ישלימו איתה הערבים. מהלך זה הומין שתי ממשלות:

● ראשיה-היישוב האמינו בתעמולה של עצמם, ולא התכוונו כראוי למלחמה הצפויה.

● המלחמה, שאכן פרצה, איכזבה את ראשי מדינות-המערב, שחש כי היהודים הוננו אותם. כדי להבטיח את החלק הערבי של החד-למתי-האזורים ולמנוע את הקמת המדינה הפלסטינית, פיתחו דויד בן-גוריון ומנהיגי-היישוב האחרים את האוריינטציה על עבר-הירדן, והסכימו שהמלך עבדאללה ישתלט על השטחים שייעיד האזורים למדינה הפלסטינית העצמאית. ההסכם נוסח לפרטיו בפגישת בין גולדה מאיר ויועציה עם המלך עבדאללה ויועציו בנהריים, ב-17 בנובמבר 1947, ובו נקבע כי עבדאללה ישתלט על השטחים שנועדו למדינה הפלסטינית, ובתמורה לא יפלוש למדינה היהודית. כפי שכבר כתב ישראל בר בספרו ביטחון ישראל, אתמול. היום ומוחר, שני הצדדים עמדו בהסכם, מחוץ לחיכוכים בירושלים ובלטרון, שנגמרו בה תאם לאסטרטגיה-הרבתי של בן-גוריון.

בהסכם עם עבדאללה ביקש בן-גוריון לא רק למנוע את הקמתה של מדינה ערבית נוספת בין המדינה היהודית ובין עבר-הירדן, אלא גם לספח למדינה היהודית שטחים נוספים על אלה ש-היקצה האזורים.

נראה שהוא ויועציו סברו כי עבדאללה יהיה

א בן-יסוד בתרבות הישראלית היא שהע-רכים תקפו את היישוב היהודי אחרי החלטת האו"ם ב-29 בנובמבר 1947, וכפו עליו את המלחמה המכונה כפי היהודים "מלחמת-העצמאות", ובפי הערבים "שואת 1948".

ברביש ביד בן-צבי ב-1976 אמר נתנאל לורר, שהיה ראש מחלקת-הביטחון של צה"ל, ושספריו השפיעו יותר מכל על המיתוס של מלחמת-העצמאות, ש"אין כל ספק שהיוזמה לפתוח במלחמה באה מצד ערביי ארץ-ישראל. ליישוב היהודי בארץ-ישראל לא היה כל אינטרס שתהיה מלחמה. היפוכו של רבר. האינטרס אחר ליטיה-צבאי המובהק שלנו היה שהמדינה היהודית תקום בלא שפיקודת-ידים".

את מסקנתו לא ביסס לורר על בדיקה אמפירית, אלא על הנחה מיתית, המפרשת את המימצאים. הקביעה שלא היה ליהודים אינטרס במלחמה כמעט מובנת-מאלה, ולכן כמעט אין לה משמעות. השאלה הרלוונטית היא: אם היו ליהודים אינטרסים שהיה אפשר לקדם אותם באמצעות מלחמה, והתשובה לשאלה זאת היא: כן.

האינטרסים היו הרחבת גבולות המדינה היהודית מעבר לאלה שהוקצו לה או"ם, צימצום מיספר התושבים הערבים במדינה היהודית ומניעת קשיים דמוגרפיים שלה בעתיד, וכן מניעת הקמתה של מדינה פלסטינית בין המדינה היהודית ובין ירדן (שנקראה אז עבר-הירדן).

על פי מימצאי מחקר על מלחמת-העצמאות, ששלושת כרכי הראשונים יראו אור בשבוע הבא, אנסה להשיב על השאלה מה היו המטרות האמיתיות של מנהיגי היישוב היהודי בתחילת מלחמת-העצמאות.

● ארץ-ישראל השלמה בשלבים

א סטראטגיה כוללת לא נוסחה על-ידי מנהיגי היישוב ומפקדי-ההגנה, לא לקראת המלחמה ולא בימי המלחמה. לכל היותר נוסחו תוכניות מיבצעיות (כמו תוכנית ר', למשל) והיה פער גדול ביניהן ובין ביצוען. חוקר בן זמננו יכול לשחזר את המטרות של מנהיגי מלחמת-העצמאות רק על-פי התבטאויותיהם ומעשיהם, ועל-פי ניתוח האירועים.

המטרה הלאומית של היהודים במלחמת-העצמאות היתה הגשמת מטרות הציונות. לפני שהחליטה עצרת-האו"ם על חלוקת ארץ-ישראל, ביקשו ראשיה-היישוב להבטיח שהחלק היהודי של ההחלטה הצפויה הזאת ייושם באמצעות הכוחות הצבאיים שסרו למשמעתם, וסברו שזאת מטרה

גלילי משוחח עם דיין הנח"יה לנרש את הערבים

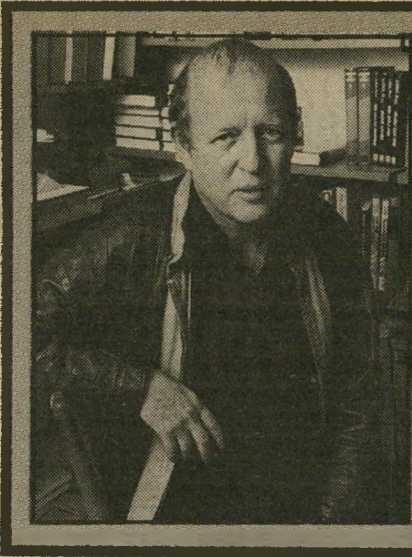
בן-גוריון נואם הסכם סודי עם עבדאללה

מקובל להניח כי הערבים הם שפתחו במלחמת העצמאות בסוף 1947, כדי למנוע את ביטול החלטת החלוקה של ה"א.ר.ס".

עכשיו בא החוקר אורי מילשטיין, ואף נר את התיק: שהנהגת היישוב היהודי היא שפתחה במלחמה, כדי למנוע את ביטול החלטת ה"א.ר.ס", להרחיב את גבולות המדינה היהודית שנקבעו בהחלטה, לגרש את הערבים ולמנוע את הקמתה של מדינה פלסטינית.

עד כה נטענו טענות מסוג זה רק מצד שטאל, כגון במחקרים של ד"ר ישראל בר, ששטח פלאץ, יוסי אמוני ואחרים. עכשיו באה הניקודת מצד ימין.

מסקנות אלה כלולות במחקר על מילחמת העצמאות והקמת המדינה, שיופץ 12 בדצמבר. שלושת הכרכים הראשונים יופיעו בשבוע הבא בהוצאת "זמורה ביתן". בעמודים אלה תימצא הד"ר אורי מילשטיין כמה מן המסקנות שלו על נושא זה.

לחברי ועדה ביטחון שלא היו מרד צים מהצהרת-מתנות זו, הדיע בין גוריון: "יש לנו תוכניות על שכם, דמשק, קאזה". האם אלה היו המטרות הטריטוריאליים הנסתרות?

ביטחון ועדה ביטחון, שהתקיימה אחרי חודש שים (ב-1 בפברואר 1948), ניסח בך גוריון שוב מטרות-על לאומיות: על מה אנחנו מגינים עכשיו? לא על המדינה, לא על הקיים. יש עכשיו ניסיון — וניסיון רציני, הכי רציני עד עכשיו — לחסל את הציונות. אנחנו נלחמים נגד זה, ואין לפי שעה שני תפקידים. יש רק תפקיד אחד, תפקיד של מלחמה על אפשרות הגשמת הציונות. אם היה כיוון אחד, איש לא יישב בחר הזו, איש לא יישב במסד הזה. כך חושב ויחשבו כל ציונים, אשר מוכן למסור את נפשו רק על זאת... לא קיים שום דבר בארץ. אם אנחנו מדברים על הקיים, הקיים כביכול הוא בית-קלפים, ואינו קיים בכלל".

מסקנה: המלחמה אינה רק על הגנת הקיים (שאינו אלא בניין-קלפים); מטרה-תיה הן טריטוריאליים והמגורסיות.

היה זה ניסוח רוויזיוניסטי של מטרות המלחמה. חבר ועדה ביטחון דוד רמז, שהיה נאמן לרסוריקה האידיאולוגית של תנועת העבודה, הסתייג מדברים אלה וניסח את מטרות המלחמה במונחים הגנתיים: "אנחנו לוחמים להגנת החלטת האומות המאוחדות". נראה שרמז לא ידע על ההסכם עם עבראללה, שנועד לסכל את החלטת-ה"א.ר.ס" או ידע ולא הבין את משמעותו, אחלי ידע הבין ואמר מה שאמר רק למען הפרוטוקול, אף שהיה זה דיון חסוי בגליון הראשון של שבועון ההגנה בסחונה, ב-18 בפברואר 1948, התפרסמו שתי רשימות על מטרות-המלחמה: הרי קטע מאחת הרשימות: "לנצח במלחמה זה תפקידנו היום. למגר את האויב בשדה-המלחמה זה התפקיד הקונקרטי (המחשבי) המיידי, תפקיד השעה. ישנם תפקידי הדרך: התיישבות, חלוציות, עלייה, הקמת המדינה, תחית התרבות. וישנו תפקיד מיידי אשר כרגע מתכנסת לתוכו כל משמעותו של חוץ-ישראל בדורנו, תפקיד מיידי אשר רק בביצועו יובטחו קיומם ואפשרות הגשמתם של התפקידים הגדולים המקובלים של דורנו, והתפקיד הזה הוא לנצח במלחמה".

הרי קטע מרשימה אחרת: "מהי מטרות מילחמתנו לכל מלחמה יש מטרה, ובהתאם למטרה זו נקבעים האמצעים ומתוות דרכיה-המלחמה. מהי מטרת מלחמתנו? לשבור את כוח התוקפנות הערבית, להגן על קיומנו, להגן על ביצוע החלטת-האומות ולהקים את המדינה היהודית".

בשתי רשימות-מוראל אלה ניכר סיגנונו של ראש-המפקדה הארצית, ישראל גלילי, שאמר אחרי 11 יום (29 בפברואר) לכמה חיילים, לפני צאתם לחזית, שתפקיד ההגנה הוא "לשבור את התקפת האויב ולגונן על תהליך הקמתה של המדינה היהודית, (למען) הגשמת הציונות, תוכנה והיקפה: עם ישראל מקובץ, חופשי ועצמאי בארץ".

● בנל כיבוד אדמה

ב מיקוד העליון היה גלילי נציג האסכולה הנצית הסיפוחיסטית. מבחינת היחס לערבים, קשה למצוא הבדל בינו לבין הרוויזיוניסטים. בארבעת התורשים הראשונים של מלחמת העצמאות עדיין נותר גלילי בהתבטאויותיו. אבל אחר כך הבע את רעותיו בגליון.

ב-8 באפריל אמר לסימי קורסה-קצינים הראשון של ההגנה: "הסכמה היהודים להחלטה העצרת נראתה כסיכוי יחיד למנוע מלחמה, כשם שנראתה ככסיס ביד-לאומי בהתנגדות פני אלי-מות ערבית".

"... אריבנו, המפירים את החלטת-ה"א.ר.ס" והנלחמים לשליטון בכל הארץ, כבר מחקו ממילא את גבולות ה-29 בנובמבר, ועתה גבולות מדינתנו ייקבעו על-ידי גבולות כוחנו. התוקפנות הערבית מבקשת לרחוף אותנו אל מחוזה לגבולות הארץ. שיעור כוחנו הוא שיקבע לאן נהדוף את תוקפינו. אפילו על השטח המקוטע שנועד למדינה היהודית, בהחלטת ה-29 בנובמבר, א-אפשר להגן בתוך גבולותיו; לא-כל-שכן על השטח שאנו זכאים לו.

"אנו נחרג מהגבולות המדומים בכל שנוכל. שיעור הכוח הממשי הוא שר יקבע את התחומים הטריטוריאליים של עצמאותנו בארץ-ישראל. הגבולות המדיניים יהיו חופפים את גבולות השטחים שנשחרר מידי האויב, פרי כיבושינו."

גלילי ניסח בנאומו זה שתיים ממטרות המלחמה: כיבוש שטחים למען גבולות-ביטחון, וכיבוש השטח שאנו זכאים לו, ואת הזכאות קובעים הישגי התיישבות בכל שטחי ארץ-ישראל, בלי להביא בחשבון זכויות כלשהן של הפלסטינים. כלומר, הזכאות היא על כל ארץ-ישראל. מבחינה זאת אין, אפוא, הבדל בין עמדתו העקרונית של גלילי, שהיה אז אחד ממנהיגי מפ"ם, ובין העמדה הרוויזיוניסטית, אז, ועמדתם של אנשי "ארץ-ישראל השלמה" (גוש-אמונים) כיום. אם יש הבדלים, הרי הם בניסוח ובטאקטיקת פירסום-הכוונות.

בנאום זה של גלילי התגלתה המחלוקת בינו לבין בך גוריון, שבגינה הודח מתפקידו אחרי זמן לא רב. אולי נתן דרור לשונו משום שחש בהרחת הקרובה, וזה היה חלק ממלחמת-המגן האישית שלו. העמדת תפיסתו, ארץ-ישראל-השלמה עכשיו, מול תפיסת בך גוריון — ארץ-ישראל השלמה-בשלבם — שנראתה לו מתונה ופשינית.

בחורש הראשון של המלחמה עדיין רובר על שאיפה לירידות יהודית-ערבית.

החל בחורש השני היו אנשי המחלקה המדינית והמדור הערבי בסוכנות היהודית כמעט היחידים

טראטגיה-דברית של בך גוריון (ובחורש של גלילי וחבריו), שמטרתה היתה למנוע את הקמת המדינה הערבית בחלק מארץ-ישראל.

בפומבי ובמוסדות רישמיים דיברו מנהיגי היישוב על שיטות יותר ויותר התקפיות להשגת מטרות צבאיות הגנתיות — לשבור את הכח הצבאי הערבי — כדי שלא יוכל לפגוע ביהודים ולמנוע את הקמת המדינה היהודית.

אליעזר ליכנה, אחד מאנשי ההגות הביטחונית במפא"י, ואחרי מלחמת ששת-הימים מראשי התנועה למען ארץ-ישראל השלמה, ניסח בעיתון דבר (ב-12 בינואר) את תפקידי ההגנה להפריע לערבים לגייס כוח, לשבש את הכנותיהם לפלוש לארץ-ישראל בצבאות סדירים, ולפגוע באויב בכל מקום. המטרה המיידית היא לבטל את רצון הלחימה של האויב. על ההגנה להציג אלטרנטיבה, שלום בכל מקום, או מלחמה טוטאלית.

ליכנה טבע אז את המונח "שלום-אמת". הוא כתב: אם לא יהיה שלום, שמשמעותו הכרה מלאה של כל הערבים בזכות קיומה של המדינה היהודית והימנעותם ממעשי-איבה נגדה, יכאו היהודים את המלחמה אל בתי הערבים.

ליכנה לא הכיר, אפוא, במלחמה מוגבלת, וראה את המאבקים בין ה-יהודים לערבים במלחמה מוטאלית, בניגוד לתפיסתם של אנשי המחלקה המדינית. השקפה כוחנית זו צברה תומכים רבים.

אחרי מלחמת-העצמאות היה למנהיגי מפא"י ומפ"ם, שהיו מסוכסכים ביניהם, אינטרס משותף להעלים את המטרות האמיתיות של מלחמת-העצמאות מעיני הציבור ולהעמידן על מטרה אחת: הגנה על המדינה היהודית מפני התוקפנות הערבית, דהיינו, מלחמת-איך-בירה.

את המטרה הזאת הם השיגו בעזרת סופרי-הצד ומשוררי-הצד, שהבליטו שבהם הוא חיים חפר, והיסטוריונים מגויסים שהיו תועמלנים של המפלגות הפוליטיות.

ה"היסטוריונים" אלה היו כרובם אנשי-צבא שוליים בתחום המיצע, שהועלו לדרגות בכר

גירוש הערבים מרמלה למחרת הכיבוש אותו הדבר, אבל בשלבים

שראו בשלום את אחת ממטרות המלחמה, והם אמנם הוזכרו מטרה זאת בדיוניהם עם הפיקוד העליון ובתוכירים ששלחו אליו.

ב-13 במרס 1948 הגישו אליהו ששון וחיים ברמן לבך גוריון תוכנית להקים מדינה ערבית, בחלק השני של ארץ-ישראל, והציעו "לנהוג במדיניות שלנו כך שיישאר לערבים מוצא, ולנו אפשרות של חיפוש נקודות-מגע".

היה זה קול קורא במדבר, מנוגד לאס-

רות, ואחרי שהשתחררו קודמו באוניברסיטות בלא שום יחס להישגיהם המדעיים.

מהבולטים שבהם הם אל"מ (מיל') הפרופ' יהודה ואלך, ראש הקתדרה להיסטוריה צבאית באוניברסיטת תל-אביב, ואל"מ (מיל') הד"ר מאיר פעיל, שעשה את הדוקטורט שלו באותה ארץ ניבירסיטה, והוא כיום הסמכות "המדינית" של המסון לחקר כוח המון ביד מבוקין, מיסודם של ותיקי ההגנה, ותיקי הפלמ"ח והתק"ס.

נתן זך

דיוקנו של רבולוציונר כטייח בפנסיה

ראיון בלעדי

שימעון צבר, לשעבר פירסט, צייר, סופר, עיתונאי, קריקאטוריסט. יליד תל-אביב, בציר 1928, למד בבית-ספר הדתי ביל"ו, חבר בבית"ד ובאצ"ל, שרת אחר כך בגדוד החמישי של הפלמ"ח. נפצע. תלמיד הסטודיה המפורסמת של שטרייכמן וסטימצי. בעל זיקה חזקה לריאליזם הסוציאליסטי וביחוד עם נפתלי בזם, משה גת, גרשון קניספל, דן קור, דני קרוון, אברהם אופק ורות שלום — חבר קבוצת התשעה שהוקמה כמישקל-שכנגד לאופקים חדשים הנוטה להפשטה שבהנהגת זריצקי. כותב גירעון עפרות: "הלהט המהפכני שלו לא מנע בעדו מלרשום ירשומים מצויינים ביותר בדומה לחבריו, עסק ברישומים של פועלים ובתיירות... הוא גם צייר הפגנות אלימות עם מיטרה וסוסים: על סוס של אצ"ל, אמן הרנסאנס, הושיב שוטר עברי ואלה בידו..." (סיפורה של אמנות ישראל, ערך בנימין תמוז). הומוריסט, סטיריקן בעל מעורבות פוליטית-סוציאלית עמוקה, עורך ומייסד דפים צהובים — קובץ ספרותי ואמנותי שיצא לאור, חדפעמית, ב-1967, בהשתתפות עמוס קינן, אליה רביקוביץ, רודי פרלוב, מאיר וילזטיר, יגאל תומרקין, אורי ליפשיץ, יונה פישר ונתן זך. מחבר חרוזים שחורים, מחברת שירי nonsense שגונים בעלי עוקץ סאטירי וסוציאלי, קרובים ברוחם לשירי ה-nonsense הרציניים (שלא הולחנו) של ג'ון לנון.

בסוף שנות ה-50 וראשית שנות ה-60 שימש כקריקאטוריסט ובעל טור בהעולם הזה, וכאן פירסם את פיתגמי טוסבראדיני האלמותיים שלו, פרי החוכמה שבנסילות פיתגם מוכר וחכום והעמדתו על ראשו — או הושבתו על אחוריו. הפיתגמים היקנו לו חסידים רבים ועד היום רבים זוכרים לו אותם לטובה. בהצטרפם לטורי "עוזי" של בנימין תמוז ואחר כך עמוס קינן, לילקוט הכזבים הפלמ"חי, למיפעלם הפולקלורי-הומוריסטי של דן כראמוץ, אפרים תלמי ואפרים קישון, ולתוכנית-הרדיו הפופולרית שלושה בסירה אחת, רשמו סופרים ועיתונאים מחוננים אלה את אחד הפרקים המקוריים ביותר בתולדות הספרות הישראלית שלאחר מלחמת-העצמאות והכשירו את הקרקע לספרות הומור, סאטירה ואבסורד בישראל. בכך פעלו, אולי בלי שידעו זאת, יד ביד עם טובי היוצרים של "דור המדינה" וסייעו לשינוי פניה של הספרות (והעיתונות) בישראל.

בסוף שנות ה-60 השקיע צבר עבודה רבה בספר המפלות שהפרק הראשון שלו ראה אור עוד באותם דפים צהובים בצד שירים (שמעולם לא כונסו) של נתן זך ו"עיונים" דרמאטיים (שלא כונסו אף הם) של קינן. ספר המפלות תורגם לאנגלית והופיע בראשונה בהוצאה היוקרתית של פנגוויין — הצלחה ביקורתית ומפלה פי-נאנסית.

מהעולם הזה עבר שימעון צבר להארץ, שבו נתפרסם בעיקר בזכות הרשימות הסאטיריות שלו, וכן רישמי מסע ייחודיים שהופיעו בעיתון בלוויית איורים מעשי ידיו. עד מלחמת ששת-הימים נתנה מערכת הארץ, ובראשה העורך גרשום שוקן, גיבוי מלא לסופר השנוי במחלוקת, מתעב המימסד ובעל העמדה הפוליטית הנחוצה. לאחר מלחמת 1967 התרבה מיספר הקוראים שביטלו את חתימתם על העיתון במחאה על הניסיון למסוך טיפות רעל באופוריה הכללית, מידי האיש שהיה בין הראשונים שחזו את תוצאות הכיבוש הישראלי וקראו לפיתרון בעיית הפליטים והקמת מדינה פלסטינית.

בשלהי 1967 יצא שימעון צבר לגלות פוליטית. כמוהו כמקסים גילן, כאורי ריוס ואחרים. מאז, במשך 22 שנה, לא ביקר בישראל אלא פעם אחת בלבר בדצמבר 1988, אף כי הוסיף, לעיתים רחוקות, לפרסם רשימות פה ושם. לפני מיספר שבועות נתגלה פתאום יושב בקפה פראק בתל-אביב. עטור זקן צהבהב, מישקפיים שחורים לעיניו הכחולות בהירות, בידו מלך לכן. התברר כי בא לביקור קצר מאנגליה שבה חי מרבית שנות גלותו. כשביקשתי ממנו שיגדיר את מצבו הקיומי, השיב ברוח טוסבראדיני הבלתי-ינשכה: טייח בדימוס. באותה הזדמנות נתן לי עותק של מחזה חדש שכתב, אם תרצו ואם לא תרצו — אין זו אגדה, מחזה פוליטי בחמש מערכות וסוף דבר, אשר פרק ממנו יתפרסם במדור זה. אם חברים מספרים על ישו לעמוס קינן, מושל יריחו וילות פראנקפורט העליזים של יוסף מונדי, גטו וסנדרוס ירושלים של יהושע סובול, אפרים חזור לצבא של יצחק חוללו שערוריות שבהן היו הצנוורה, הכנסת ובית-הדין-הגבוה-לצדק מעורבות — חכו עד שיוצג מחזהו של צבר, אם אמנם יוצג כאן אי-פעם.

התוכנית — מילחמה

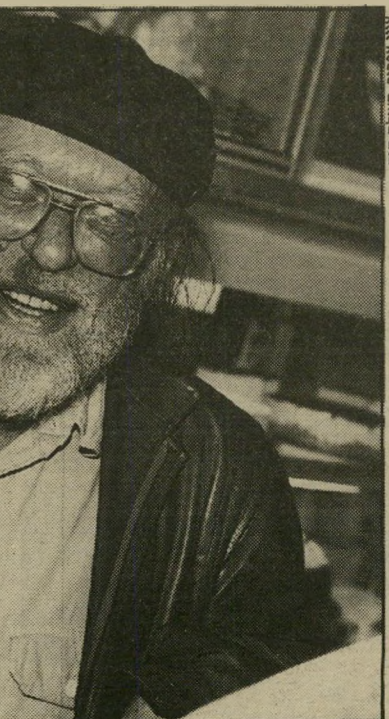
שאלה: אז מה התוכנית, שימעון? צבר: התוכנית — מילחמה. ריקסטורה צבאית. מי צריך כאן ממשלה. תראה, ליצחק שמיר ולארגס אין שום תוכנית פוליטית. מי שחושב שיש להם — שוטם. התוכנית היחידה שיש להם היא חיטול הערבים במסחה של מילחמה בסוריה. זו תפרוץ תוך כמה חודשים. מה, אתם לא מבינים את זה? אני כבר רואה את ההבנות בעיתונים. מכינים את דעת-הקהל. תן לי לספר לך עובדה אחת בקשר עם זה. כשהייתי כאן בפעם האחרונה, נפגשתי עם דן אלמגור יום אחדי והאנשים שהיו המפורסם שלו. כשישבתי אצלו הגיעה אליי שרת-תשלומן מקיבוץ-הירוק ראשי של צה"ל, שביקש ממנו שיכתוב מחרוזת חדשה של שירי-מילחמה הישנים כבר נמאסו. לשם מה להם שירי-מילחמה חדשים? זה כבר מתוכנן עד לפירסום הפרטים. תשאל את אבנרי, הוא בטח שם לב לה. זאב שיי כבר רמז על זה בחודשות.

שאלה: כששאלתי אותך מה התוכנית, לא התכוונתי ליחסי ישראל-ערב.

פוצניק. לפני שנתיים הפסקתי עם עבודות הבניין. בסוף זה כבר לקח לי שלושה ימים לטייח קיר. האצבעות כואבות. משעמם לי. אז התחלתי שוב לצייר. לא שאני צייר, כמוכן. וככה התחלתי גם לבקר בארץ. אני פשוט קורבן הנסיבות: טייח בדימוס.

שאלה: מה תעשה בצירים, תקריב גם אותם לנסיבות?

צבר: תתפלא לשמוע, סוסיאון ישראל הזמין אותי באוקטובר שעבר לערוך אצלו תערוכה. כמוכן שאין להם שום עניין בדברים החדשים שאני עושה. כל מה שמעסיק אותם זה גוסטלגיה. מה שעשיתי לפני 20, לפני 30 שנה. תבוא ללונדון ותראה מה אני עושה היום. דברים חדשים לגמרי. פיתחתי סוג של ציור: לא פיגוראטיבי ולא לא פיגוראטיבי. כולל גם זה וגם זה. מוכרחים לר-

שימעון צבר בתל-אביב: פה אני לא מועיל

אות. איראפער לתאר במילים. התחלתי עם זה בשנה שבה חייתי בפאריס.

אהבה נכזבת

שאלה: מה עשית בפאריס? צבר: נמאס עלי השיפוצים בלונדון והחלטתי לשפץ את פאריס. לא, ברצינות. הפסקתי את הדירה שהייתה לי בלונדון — אתה זוכר? — מסרתי אותה לאשתי לשעבר ולילדים שנשארו שם. האמת היא שכל זה היה אחרי שהתאהבתי באיון אמריקאית, שני מטר וחמישה סנטימטר גובה. אהבה נכזבת. החלטתי לברוח מה שיותר רחוק. ומה הכי רחוק מלונדון? — פאריס.

שאלה: למה חזרת? צבר: כי נגמלתי. כמה זה אפשר בגילי להיות מאוהב. עד שלושה שבועות. חזרתי ללונדון. עכשיו יש לי שוב דירה שם. כשעברתי שמתי קצת כסף בקרן פנסיה. את הבולים (לביטוח הלאומי האנגלי) לא שילמתי, אז מהם לא אקבל דבר. אבל אם אחיה בצמיצום ולא אבוא לישראל — אוכל לחיות מרמיה-פנסיה.

שאלה: מה עושים הילדים? צבר: הבן הבכור שלי רופא. אני מחבה שהוא ירוויח מספיק כדי שאוכל לשגור ממנו. הכסף הזה מהעולם הזה (הוא קיבל מיקדמה על חשבון הפרק מתוך המחזה ודברים אחרים שישלח) הוא

הכסף הראשון שהירווחתי בארץ מאז 1967. שאלה: מה פתאום מחזה? כתבת אותו בעברית ואחר כך תירגמת לאנגלית?

צבר: תראה, הדפסתי אותו בעצמי. יש לי מעבדת-מיללים קטן. האמת שכתבתי קודם באנגלית, כי לא היתה לי מכונת-כתיבה עברית. לקח לי שלושה חודשים להשיג מכונת-כתיבה עברית. מישוה כבר תירגם אותו לצרפתית. אני חושב שאפשר יהיה להעלות אותו — אבל לא בארץ. בלונדון כבר יש מי שמתעניין.

שאלה: ספר לי משהו על המחזה, אני עוד לא קראתי אותו.

צבר: במרכז שלו — דמותו של היטלר. הב-עייה של היטלר מעניינת אותי היום יותר מכל בעייה אחרת. מדוע לא לומדים אצלנו לקח מה שזאב? תראה, נהוג לומר: היטלר לא בן-אדם,

היטלר שד. אחרת גם אני וגם אתה היינו מסוגלים לעשות מה שהוא עשה. אבל אם הוא בן-אדם ולא שד — אני מנסה לחשוב לעצמי, מה היה קורה אילו התחרט. זאת אומרת, אם לא היה מתאבד ונקבר שם בפונקור שלו בברלין אלא שזר ומגיע לימינו אלה. הוא היה רואה בסלווייה סרטים על השואה ועל זוויות הנאצים, היה רואה את ערר מות הגופות, את הגולגולות. פתאום היה מבין מה הוא עשה, למה הוא אחראי. העיניים של הקורבנות היו מבעות אותה, רודפות אחריה. עכשיו הוא יודע שאת המיליונים שהשמיר הוא לא מסר גל להחזיר לחיים. אז הוא אומר בליבו: אסע ליש ראל ואסגיר את עצמי בידי היהודים. שיעשו בי מה שהם רוצים. אווה בראון, פילגשו, לא מבינה בריוק מה מתרחש במוחו, אבל היא מצטרפת אליו — מתוך נאמנות עיוורת. זהו סיפור המחזה.

שאלו אותי אם חשבתי על גבי-כשכתבתי על נושא האיש החורב בו. בלי שום כוונה לערוך השוואות, כמוכן. לא, אני לא מאמין שפתחתי כאן משואה שניה — בגרמניה או בכל מקום אחר. זה הכל צביעות גדולה. את הכסף דרי לקחו מה גרמנים. זה הכל מניפולאציה. פה גם אלוהים זה מניפולאציה. ברגע שאורי וזהו מאמין באלוהים, הוא יכול להרוג כמה ערבים שהוא רוצה. אולי הוא לא חושב בצורה כזאת, אבל בתת-ההכרה שלו זה מה שקורה.

מדוע לא אני?

שאלה: ואם אתה חושב כך, מדוע אתה לא אחד הנה להילחם יחד איתנו נגד הסיקריקים של נח?

צבר: מפני שאני יעיל יותר בלונדון. כאן אין לי ראש לעבודה. אני מסתובב כאילו שלקשתי אסיד (סם קשה). תבוא ללונדון ותראה מה עשיתי שם. אם אברהם מאפו, מנדלי, שלום עליכם יכלו ליצור תרבות עברית בגולה — מדוע לא אני? לחיות כאן פירושו להיות בן המעמד השלישי-ול-הגות מכל הפריבילגיות של המעמד השלישי. לא רציתי בזה וגם היום אני לא רוצה. מישוה הזמין אותי להיכנס-להתרבות. הלכתי ולא ראיתי שם

הלכה למעשה

דב איתן, כיום עורך-מישנה של העולם הזה ובאותם ימים מנכ"ל, מספר את הסיפור הבא על שימעון צבר שעימו שירת בגדוד החמישי של הפלמ"ח. בסוף שנות ה-50 הוצע צבר את עצמו לעבודה בהעולם הזה. נקבע שיקבל משכורת של 500 לירות לחודש. כעבור שבועיים הופיע צבר ואמר: אשתי נעמי אומרת 500? זה מעט מדי. אולי אפשר להגדיל קצת. אבנרי אהב את כתיבתו של צבר והמשיכורת הוגדלה. עובר עוד חודש וצבר מופיע שוב אצל דב איתן: אשתי לא מסתדרת גם עם 1000. אולי אפשר להגדיל עוד קצת. השיב לו איתן: אני מתפלא עליך, הרי אתה קומוניסט... השיב לו צבר-סוסבראדיני תשובה שאותה לא שכח איתן עד עצם (עצמות) היום הזה: שוטה שכמוך, אתה חושב שהקומוניסטים רוצים שכולם יהיו עניים? הקומוניסטים רוצים שכל בני-האדם יהיו עשירים...

אפילו ערבי אחד. ואתה עוד רוצה שאשלם כאן מיסים כדי לתמוך במרצחים האלה.

שאלה: אתה חושב שכל המאבק של השמאל הישראלי הוא לשווא?

צבר: האמת היא שהוא לא אפקטיבי. תראה את חנוך לוין: הוא אמר דברים בוטים ביותר. לפני 20 שנה. היום אפילו הוא התמסר. עכשיו הוא כותב על איך אי אפשר לחרבן, אי אפשר להשיג תנ"ך. אם הייתי נשאר פה כל השנים האלה, הייתי כבר מזמן מקבל את פרס ישראל...

ראיתי את זה במוסמיון. הם רוצים להציג ציורים שלי כדי לחזק את התודעה הציונית, שלא יגידו שיש אמנים שיצאו מכאן לגלות פוליטית. כשהייתי כאן בדרזמבר, ביקרתי במוסמיון ישראל. ראיתי שהמוסמיון כולו מוקדש ליהדות. מעט האמנות שיש שם היא רק קישוט כזה.

שאלה: איך אתה מתייחס היום לדברים שעשית, אז עשיתי, אז היה ראש אחר. אתה לא יכול תמיד לראות מה שהולך, לאן הדברים פונים.

משלמים בעד עייפות

שאלה: אתה עוקב משם אחרי מה שקורה פה? **צבר:** אני קורא שם עיתון עברי פעם בחודש, פעם בחורשיים. אבל משם יש לי פרספקטיבה ואני יודע מה הולך בארץ, מה הולך בעולם. לפני חמישה שבועות קיבלתי מיכתב מקבוצת חיילים. הם כתבו לי אתה מדבר מתוך בורות. אתה יושב בהנגליה שמרכאת את האירים 400 שנה. עניתי להם, אני חושב, תשובה טובה.

שאלה: כסיכום, בחשבון נפש, אתה מצטער על משהו? **צבר:** היו לי חיים טובים בתור בנאי. אני מצטער שהייתי מוכרח להפסיק. תראה, אז שילמו לי גם בעד שהייתי עייף. עכשיו אני עייף שבוע שלם ואף אחד לא נותן לי גרוש. העם הזה הולך לשבור את הראש. אבל בגדול. אולי הוא צריך לשבור את הראש. זה בעצם לא עם. אני ואת והמילחמה הבאה. קראתי את זה עכשיו בפעם הראשונה. לפני 20 שנה לא קראתי. אם הוא (חנוך לוין) לא השפיע — מה הייתי אני משפיע? מה הייתי מתנוון. לא היה לי — לא הייתי כותב, לא הייתי חי כמו שהייתי. אולי עכשיו מוכנים יותר

רות, לאמנות, להצלחה. אני פנסינר. אתה לא יודע איזה סיפוק זה להגיד למוסמיון ישראל: שקו לי בתחת. נדמה לי שבשביל זה אני מצייר היום יותר טוב, כותב יותר טוב.

הנה ייבי (ייבי הצטרף אלינו אותה שעה). אין כמו ייבי בספרות העולם. לא נעשה רע יותר, לא השתפר, נשאר כמו שהוא, על אותה רמה, וזה. אני חושב שהוא צריך לקבל את פרס ישראל. באמת הגיע הזמן. פרס ישראל לייבי!

תגובות

המשותף לסמיח אליקאסם ולרב ישראל אריאל

בראיון משותף עם המסוררים מחמוד דרוויש וסמיח אליקאסם שהתפרסם תחילה ב"אלמוסוור" הועתק במספר הארץ (10.2.1989), אמר המסורר סמיח אליקאסם: "אף פעם לא קיבלתי את הקוים המסוררטים על מפות ומכונים גבולות. אני לא מכיר בזכותם של סייקס או של פיקו לצייר את מפת מולדתי. מולדתי היא לפי המפה שציירתי בליבי — מהאוקיינוס האטלנטי ועד המיפרץ. אני מודה שאל-אנוולוס היא כיום ספרד, מבחינה מדינית, אבל היא נכללת במפת מולדתי הריג' שית. אלא שאני צריך ליצור איוון בין האני מאי מין' הרעיוני והרוחני שלי ובין המציאות."

סמיח אליקאסם שירטט בפרווה, המובנת לכל בן-תמותה, את גבולות מפת מולדתו: מן האוקיינוס האטלנטי ועד המיפרץ, לא פחות ולא יותר. זוהי המפה של אימפריה שאותה הקימו בדם וחרב הע'זים, הכובשים, בשיא התפשטותה. כדי למי נוע איהבנות, הוא גם סירס את שמה של ספרד בכך שקרא לה בשם של חבל ארץ אחד בדרומה של ארץ זו, היא אנדלוסיה.

לסמיח אליקאסם בנידמות בנף הישראלי, כמו למשל הרב ישראל אריאל, אשר פירסם אש תקד אסלס ארץ-ישראל לגבולותיה ענרפי הסקר רות. הלה, אף הוא רואה בחלומה את גבולות מר לדתו ב-ארץ-ישראל גדולה ורחבה מארץ מצ

ריות. בידי שניהם קושאנים וקבלות. הרב ישראל אריאל וסמיח אליקאסם לא למדו שום דבר אחר כי-לכך הרבה שנות סיכסוכים ושפיכות-דמים.

גבול הוא כורח היסטורי גם כימינו, ובמיוחד באיורים כמו המיורח התיכון, אשר שרם שירטט את הגבולות המוסכמים של מדינותיו. גבול הוא ביסודו מיתחם, ותפקידו ליצור תחושה של הגנה וביטחון. גבול שנמתח בהסכמה, הופך לשער פתוח ומכניס-אורחים. גבול בלתי-מוסכם בונה חומה וכורה תהום. גבול הנכפה בכוח נוסך שיכרון מופרז, אך לזמן מוגבל. משום שבמהרה הוא מעורר פחדים גדולים היוצרים אצל מקדשיו נטיה להזיז קדימה. גבול כפוי אינו יציב ומומין רואנש ופורענויות חדות לבקרים. גבולות מוטושישים ו"הלומיים" אינם מבשרים אחווה אל-לאומית וביטול מחיצות — אלא מצביעים על שאיפת התפשטות חסרת-מעצורים והכחשת הזולת וזכויותיו. אירופה המערבית הולכת ב"1992, לבטל את גבולותיה" מתוך הסכמה, משום שבתום מלחמת-העולם השנייה נקבע העיקרון של אי-שינויים של גבולות. כדי להפיל מחיצות — מרצון — חייבים קודם כל הגבולות — המוסכמים — להתקיים.

סמיח אליקאסם אמר עוד באותו ראיון: "עכ"ש, בשאני מבט על רבי-הקומות של קאהיר, אני מתקשה להאמין כי כל הדיירים בבניינים האלה הם ערבים, ומדברים ערבית. בעיניכם זה מובן מאליו: מה בכלל מחור בבניין שכל דייריו ערבים? אבל בשבילי זו חוויה מרגשת."

במילים אחרות אם סמיח אליקאסם היה מבקר בבניין מגורי בעיר הולדתו אלכסנדריה שבמצרים, בשנות ה-40 ותחילת ה-50, ומגלה שדייריו דיברו ביניהם ערבית, יוונית, מלטית, ספרדית, איטלקית, צרפתית, וחסגו יחד את חג הקורבן המוסלמי, ואת חג הפסחא הנוצרי-אורתודוקסי, ואת חג הפסח היהודי, ואת חג המולד הקתולי, היה בוודאי נתקף מפחדנש כמו כל אתנוצנטריסט, תהיה לאומיותו איוו שתהיה. בכרכי מצרים של פעם חי והתפתח הלבאנט. סוד יופיו וקיסמו של לבאנט זה היה בשלל צבעיו וגווניו האתניים. את אלה הרגו הקולוניאליזם והלאומנות.

אחרי 36 שנות חיים במדינת ישראל, החלום שלי הוא לשוב לאלכסנדריה, ולתור אחר השכר נות והבתים שבהם דיברו בכליל של שפות ול-שונות, שבהם דרו בכפיפה אחת והתחככו בני-אדם מאי-ספור לאומים, תרבויות וציוויליזציות, ושיריברו בשלל שפות. כך אני מבקש להחיות את זיכרונות עיר הולדתי הקוסמופוליטית והכרוכה. הלאומנות היא קללה ורודא.

ד"ר יוסף אלגזי ■

ספרים

אמנון אחינעמי

היצירה השחורה

היצירה בשחור
מאת מרגריט יורסנאר
מצרפתית: אביטל ענבר
ספרית פועלים וזמורה, ביתן

לכל מי שרואה עצמו שותף לנחלתה של תרבות המערב, המאה ה-16 היא צומת היסטורית-בתי שאין חשוב ממנו. ניתן אולי להשוותה למעמד הר סיני ודור המידבר במסורות ובתרבות היהודית. שכן המדובר במאה שבלעדיה לא היה כל מה שאנו רואים כיום כסיכנו מסוגל להתהוות ולהתפתח. שם נולדה, תוך חבלי לידה קשים, התרבות האירופית והמכניקה המכונה. הרנסאנס האירופי, להבריל מהרנסאנס האיטלקי, המוקדם יר-תר.

היתה זו המאה שזיעזעה לראשונה את הכנסייה הקתולית ששלטה שילטון בלי-מצרים במחשבה האנושית במשך כאלף שנים ופילגה את ההגמוניה שלה. היתה זו המאה שהולידה את תנועת הרפורמה בנצרות שגולת הכותרת שלה היא הכניסה הפרוטסטנטית. במאה זו נולד הרעיון שבלעדיו לא ייתכן לא מדע ולא רמוקטריה: הפלוראליזם, הגישה המעניקה לגישותיות וחרי-פשיטיו להשקפות-עולם שונות ומשונות זו מזו אשר תשכנה מעתה זו בצד זו. באותה מאה נולד ועשה את צעדיו הראשונים ההומאניזם, המעמיד

את האדם ואת זכויותיו הטיבעיות כמוקד ההתי-עניינות האנושית, במקומו של האל.

מרגריט יורסנאר, הסופרת הצרפתית הנודעת, נטלה על עצמה אתגר אדיר בנסותה לתאר את המאה ה-16 מבפנים, כביכול. לא פלא שכתבה וחזרה וכתבה את סיפורה זה בגיטרות שונות במשך תקופה של כ-40 שנה. הרומאן, שכן המדובר ברומאן ולא במחקר היסטורי, מתאר את המעבר מתמנות עולם אלוהית-כנסייתית מסודרת ומגו-ננת לעולם מודרני שבו שולט הספק ומתאמתות העובדות רק בעמל רב ובמצצעות ניטיות איך ספור — תהליך איטי וכואב. נזון, גיבור היצירה בשחור, בן המאה ה-16, מקדיש את חייו לחקר אמיתות שעד אז לא הורשה איש לדרוש אחריהן.

ערכו האמיתי של הספר הקשה והנפלא הזה הוא בתיאור המרוקדק של אירועי המאה ה-16 המשמשים רקע לייסורי איש הרנסאנס כבואו לא קור ולדרוש במופלא ממנו. קיימת מידה לא-מכו-טלת של שיטחיות ואטימות בראייה הפשטנית הרווחת, הרואה את המעבר מ"חשכת" מידהבי-ניים אל "אור" ההשכלה כמהלך פשוט וטיבעי, משחרר ופוקח עיניים. ההתפכחות, כפי שאנו תופשים אותה בתמימותנו, מן המסורת המחשבתית הדתית, לא היתה טיול שבו-בכונשפס וחדור חרות יצירה. היה זה, כאמור, תהליך איטי, מכאיב ומפחיד לכל מי שנתנסה בו במאות ה-15 וה-16 — כדרך שעורו מפחיד ומכאיב לכל מי שמתנסה בו בימינו אלה; למשל, לאותם חרדים הנוטשים אמונת אבות ועוברים למחנה החילוני. אלה כאלה נאלצו לא רק לנטוש דרכי מחשבה ואמונה שגור רות ומקדשות וכן מאגר ידע שנצבר בקשך אלף שנים — הם נאלצו ונאלצים לוותר גם על הבני-טחון, הנחמה, התיקוה והמחילה שרת אמורה או מתימרת להעניק למאמיניה.

לפיכך, נזון זה, המקדיש את כל חייו לחקר האמת ב"מערומה", הוא יצור אנושי נדרף ומת-ענה, לא רק מפני הכנסיה, כי אם — מה שקשה לא פחות — גם מפני הספק. כשהוא מרד מעליו במאמרים אדריים לא שריון המגן הרתי שגון על האדם האירופי במשך דורות והבטיח שכר לסיבולתיו בעולם הבא — הוא מוצא עצמו חשוף ופגיע, עירום ועריה, בעולם הזה.

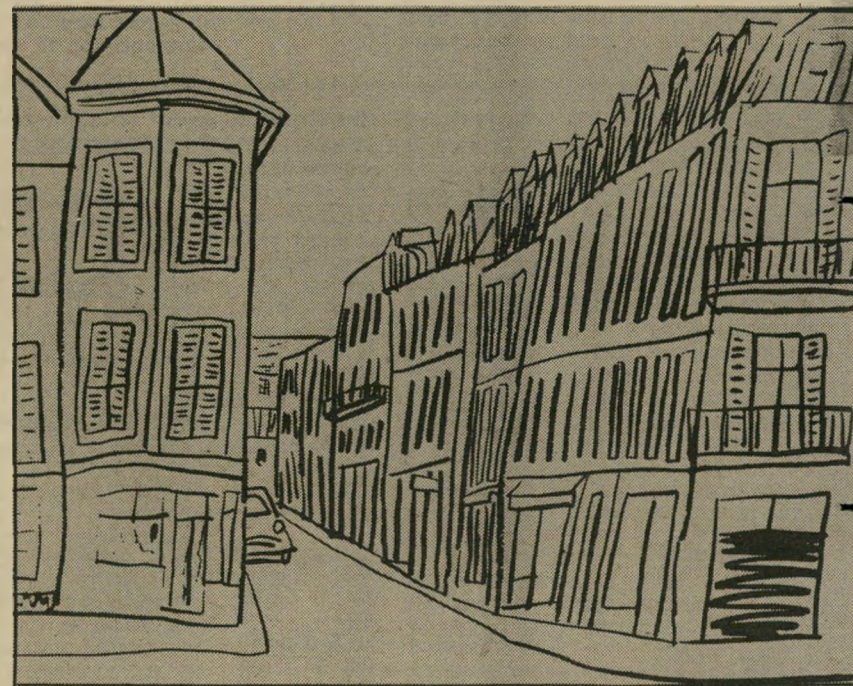
נזון הוא רופא, פילוסוף, פסיקאי ואלכימאי ברוח הימים ההם. הוא חוקר ובודק את גוף האדם, אך בעת ובענינו שלו. פועל-יוצא מכך בבניית שאמות-המידה של גיבור הספר, המושכלות הרא-שונים שלו, אורח הסקת המסקנות שלו — כל אלה זרים לנו לחלוטין. ואולם, אלה הם הכלים היחידים העומדים לרשותו בתור בן זמנו שלו, לא שלנו.

כבר אמרתי כי היצירה בשחור היא ספר מסר כך וקשה. יורסנאר מתארת את לבטיו הפילוסופיים של נזון כעניני שלו. פועל-יוצא מכך בבניית שאמות-המידה של גיבור הספר, המושכלות הרא-שונים שלו, אורח הסקת המסקנות שלו — כל אלה זרים לנו לחלוטין. ואולם, אלה הם הכלים היחידים העומדים לרשותו בתור בן זמנו שלו, לא שלנו.

אבל יורסנאר אינה מסתפקת בדמות פשטנית ואופיינית לתקופתה בלבד. היא הצליחה להפיח באותו נזון שלה רוח-חיים, להקים לפנינו דמות רבי-ממדית סבוכה ומלאת חולשות וסתירות. נזון ממשיך בדרך הקשה, רדוף קשיים, עומד על רגליו המיסד הרד-אח בו סכנה לעצם קיומו, כמי שכפאו שר, כמו לא מרצונו, כשהוא עבד לסקרנותו האינסלקטואלית שאינה יודעת גבול.

מטבע הדברים, אין זה ספר שקריאנו קלה, אבל תרגומו הנמלץ של אביטל ענבר הופך את הקריאה לקשה עוד יותר. בצרפתית קיימת שפה "גבוהה" שהיא, חרף זאת, מקובלת ומוכנת לקורא המשכיל. בנסותו לחקות רמה לשונית זו בעברית, נזקק כאן המתרגם לשפה מתחכמת ומליצית. מצאתי עצמי חוזר וקורא שוב ושוב אותן פיסקות כדי להבין במה דברים אמורים. לעיתים קרובות הסתתרה הכוונה בהכחיה מאחורי הפירושה הפתל-תלה של המתרגם. סיפורה של יורסנאר עוסק בדר-בדים מחשבתיים וריגשיים מסובכים ואינו נקרא בשקף וכלאחרי-יד גם במקורו. בעברית הופכת הקריאה בו למירוח מיכשולים.

אבל מי שמשלם עם הלשון ואף מתרגל אליה — מוזמנת לו כאן יצירת-מופת המעלה ברגישות ובעמקות את דמות דיוקנה של תקופה חשובה בהיסטוריה האנושית, תקופה הורה לנו כמעט לח-לוטין — לא כמעט בשל השינוי שהיא עצמה חוללה במחשבה האנושית.

שימון צבר: רחוב בפאריס, רישום. רק נוסטלגיה?

ריס"; אף הוא אינו מכיר בכל הגבולות של מינו ומשרטט 17 מערכות-גבול השאובות מן התורה, מדיכרי הנביאים ומדיכרי חז"ל, ולצידן הגבולות על-פי שיטות הרמב"ם ורש"י. מפותיו משתרעות מימת ון, ואדי חורון, מידבר פארן, אמצע הים האדום, מיפרץ טואץ, פורטיסעיד ומיפרץ אנטול-יה; במילים אחרות: ארץ-ישראל הגדולה הכוללת גם את כל טוריה, לבנון, עבר-הירדן, קפריסין, וחלקים מכורדיסטאן, ארמניה, עיראק, ערב הסע-עודית, מצרים ותורכיה.

מרהים הדימיון בין סמיח אליקאסם והרב יש-ראל אריאל. לשניהם תיאובן טריטוריאלי חסר-מעצורים. שניהם מסתמכים על זכויות היסטרי

לשמור. לפני 10 שנים, 20 שנה, אף אחד לא רצה לשמור. תיקח את ספר המספלות: יצא כפנוון. יצא אצל סיימון אור שווסטר (מ"ל אמריקאי מכר כר), יצא אצל פוספיאנו במילאנו, יצא אצל דר-וואל בפאריס (שלוחה של ההוצאה היוקרתית נאלי-סאר). הספר היה הצלחה גדולה בפאריס. היה בסטיסלר כמשך שלושה שבועות ואז מת מופמירו (נשיא צרפת המנוח) וכולם שכחו מספרים. אבל בארץ לא טרחו להוציא. איש לא התעניין, אולי חששו.

אבל מה אני מספר לך היסטוריה. אלה דברים עתיקים: 1973-1974. למדתי משהו מעבודת הבני-יין: לא לקחת יותר מדי ללב. אני מתכוון לספי

חרים
בניחני

מזל החודש: טלה השפעת המזלות על אופי הטלה

אור, סימן שההשפעות שיש במפת-הלילה שלו מהמזלות האחרים חזקות מאוד. חשיבות רבה יש למיקום שבו נמצא כוכב מרס. כוכב זה הוא השליט של מזל טלה. בן טלה שמרס במפת-הלילה שלו ימצא לדוג' מה במזל תאומים, יהיה מושפע מאוד ממזל זה. אם מרס יהיה בדגים זה יחליש אותו, יהפוך אותו לרגיש ולמסובך מדי.

הטלה ללא השפעות-לואי הוא אמיץ, בעל מרץ, תעוזה, דינמיות, מעוף ויוזמה. הוא החלוץ האמיתי, המצטיין בגילוי לב, נדיבות, עזרה ואחוות-אחים. הוא מלא התלהבות מהחיים עצמם ואוהב חרות וחופש. בעל יושר בסיסי וישרי ביחסיו עם בני-האדם.

הוא בעל חשיבות עצמית גדולה. לוחם למען הצדק, אופטימיסט ועושה הכל מכל

הלב. ההתלהבות מלווה אותו בכל שטח שבו הוא מתעניין. כמו ילד נדמה לו שהוא מגלה עולם ומלואו, והוא מקדיש זמן וכוחות ומרץ כל להניח הכל למען מסרה שבה הוא מאמין. הוא אוהב ספורט, טיולים, ציד או עזרה לזר. לט. סימס נאה, נאמן וחרוץ.

אבל לא הכל תמיד כל-כך רוד. במפות רבות שבהן זוויות קשות מתגלה הסימס השלילי או החלש של המזל, ודמותו תיראה אחרת מזו המתוארת כאן. לא יהיה זה אותו טלה סימפטי, ובוודאי שלא יהיה קל להסתיר דר עימו. רצונו העז להשיג את מטרותיו גורם לחוסר-התחשבות ברגשות הזולת.

מזל טלה הוא מזל ברור ובלתי-מסובך. נהוג לחשוב שבגלל היותו ראשון בגלגל-המזלות הוא עדיין לא הספיק להכיר ולא-סוף לו את כל המיכשולים, הקשיים והעיכובים שבהם נתקלים אנשים במרוצת חייהם. מכיוון שנחשב לתינוק של גלגל-המזל, לזה שיש לו זכות ראשונים על כל דבר, מייחסים לו אופי קל להבנה. זה לא תמיד כך.

מי שמכיר את האסטרולוגיה מקרוב, יודע שממה מורכבת ממיספר מזלות, כוכבים, מיקומם וההיבטים שהם יוצרים. כל אלה מספרים על האנדיווידואל. אבל כאשר מתייחסים למזל באופן כללי, אי-אפשר להיכנס לדקויות מעין אלה, ועל כן אין ברירה אלא לתת סקירה כללית על השמש, כמי שהיא מופיעה במזל טלה.

אם מישהו חושב שהוא אינו מתאים לתי-

דרך חיים ומיקצוע

אוהב פרויקטים נועזים, שיש בהם ממי-דת הסיכון וההרפתקה. רצוי שיהיה הבוס או לפחות עצמאי במיסגרת העבודה, וחו-פשה-הפעולה שלו יהיה מירבי. רצוי שלא יע-בוד במקום סגור או מוגבל, דוגמת מישרד או מאחורי שולחן-כתובה, אלא במקום שה-פעילות והדינמיות מודגשות. אסור לו לע-בוד במיסגרת הכופה עליו שיגרה נוקשה, בלא אפשרות של פיתוח ויוזמה. דיכוי פסי-כולוגי כזה עלול לגרום תוצאות הרסניות.

מיקצועות המושכים את הטללים קשורים במתכות, במכונות, בהנדסה, בעבודות חלוציות ופטריוטיות למיניהן. הוא עשוי להימשך לרפואה, בייחוד לכירורגיה. רבים מהטללים אוהבים לעבוד עם אנשים ולעזור. המזל העומד ממול, מזל מאזניים, משפיע עליהם לעיתים קרובות. זהו המזל המתאייס

הוא יכול להיות חותך וסרקסטי בדיבורו. חוסר-הרגישות לרגשות הזולת אינו נובע מאכזריות, אלא מתוך אגוצנטריות, חוסר-סובלנות וסבלנות, חוסר יכולת להבין ולק-לוט את קיומן של השקפות שונות משלו.

הביטחון העצמי העצום בהשקפותיו מביא אותו לכפות אותן על האחרים, מה שיוצר לו אויבים ומתנגדים. כשהוא מוגזם מתבטא אותו הביטחון העצמי של הטלה בשח-צנות ובכפייטיות. הרצון להתבלט חזק מאוד, ולכן הוא עשוי לנסות להיראות חשוב יותר מכפי שהוא באמת. הכבוד שהסביבה מעניקה לו חשוב לו מאוד. האגו שלו עלול להיפגע בקלות, כאשר הוא מגלה שלא אר-הבים אותו. הוא יכול להיכנס למאבקי-כוח. בדרך כלל אינו נוטר איבה לאורך זמן, בייחוד אם מפיסים אותו ומחניפים לו קצת. חוסר-השקט יכול לעיתים להביא לגי-סות-רוח, ולמרות שהוא עצמו ישכח במהרה

הטלה, מי שנחשב כתינוק של גלגל-המזלות, הוא, לדוב, אמיץ, בעל מרץ, תעוזה, דינמיות ומלא התלהבות. אבל לא תמיד הכל רוד

לזולת, ויכול להביא את הטללים להזדהות חזקה עם הסובלים ולבחירת מיקצוע שיע-זור וישרת את הזולת.

השנתיים הקרובות אינן קלות לבני טלה. מי שסובלים בימים אלה מבעיות כלשהן או ממצב-רוח עכור וכבד, יכולים להתנחם בכך שזה יחלוף, אבל לא מיד. בתקופה זו יסיקו הטללים מסקנות חשובות לגבי הקאריירה, ויתכן שרבים מהם אף יחליפו מיקצוע, תחום-עיסוק או שיעברו למקום אחר וינסו שם את מזלם.

תחום נוסף שיהיה על הכוונת בשנים הבאות הוא תחום המישפחה. התייחסות שונה ומסקנות חשובות יביאו אותם לבצע מיספר שינויים בדרך שבה הם חיים. וב-ינואר 1991 נראה אותם שלווים, מאושרים ויותר-שלמים עם עצמם.

את הפגיעות שפגע בזולתו, יתכן והזולת לא ישכח. הוא מוכן להיכנס לוויכוח ממושך, רק כדי להוכיח שהוא צודק.

מספריות

יש לו מחשבה מהירה, תפיסה מהירה כב-רק ואינטואיציה מפתיעה. הוא אינו שוקל את הבעיה על כל צדדיה ותוצאותיה האפ-שריות. אינו מתלבט, אלא מועל בצורה נמ-רצת ומיידית. התוצאות יכולות להיות מסו-כנות מאוד. ההחלטה שלו מהירה, עם כל החיוב והשלילה הכרוכים בתכונה זו. לגביו נכון לומר "נעשה ונשמע". למרות שהמח-שבה המופשטת אינה בהכרח מפותחת, הוא מצטיין בכושר דיבור וביטוי עצמי נמרץ וב-רור. כל עולמו יוצא מן האני שלו, ולכן הוא לוקח כל דבר באופן אישי.

קצת קשה בבית ובקרב המישפחה. ביי-שפחה חה שאינם מרגישים מוב-עורמים לכם לשטח חוכ-יוח. יתכן קילקול בסוכות

בטיס או בכיוב. נראה באילו חסבלו משיפון בבית. כדאי אולי לגלגל את השטיח. בעבודה מעט-כס מוב משהיה. חובל-לדבר עם הסמומים, לבקש תפקידים ולהוכיח שאתם טובים. ה-28 קצת מעייפים, וכדאי שלא תחכנו ימים מאסצים מדי.

ענייני כספים מדאיגים, אבל אין מה להיבהל, אלא בדאי רק להיות מסכנים יותר בתקופה זו.

נסיעות יכולות לסכן אתכם חשוב. הנחמים מבגינים עצמכם להיות מאוד זחירים. יש נטייה לסבול מקילקול ברכב או ממעורבות ב-תאונה. פגישות, ראיו-נות וישיבות שנקבעו לחשוב כדאי שיעשו ב-27 ו-29, גם כך הסיכוי שתהיו מרוצים מהתוצאות קטן ביותר. בתחום הרומנטי קורים דברים מעניינים. אתם מכירים אנשים חד-שים, אולם אל תצפו שהרומנים יחזיקו מעמד. הפעם מדובר בקשרים קיצרי-טווח.

ענייני כספים מסרידים ומדאיגים. זהו שבוע שבו אתם יכולים מסס להסתבך. כדאי שתפגשו מל-בצע עיסוק או להיכנס ל-הוצאות גדולות, אפילו קניות ומוסמים כדאי שיר-היו חתם ביקורת קפדנית. כדאי שתחדקו כל פעולה הקשורה בכספים. בבית מחרשים דברים מוזרים. מחס רכ עם בני הזוג מביא למריבות קשות, אבל התר-צאה היא שיוני למזבח. ודמה שכל מה שלא נאמר בעבר — נאמר עכשיו. זה חור ולא בעלי-חכם. מה שלא החלטתם בעצמכם יוחלם ביד הנוהל.

ה-22 וה-23 לא יהיו מן הימים הנוחים. מתיחות ואכזבה מאנשים קרובים. אתם נר-טים להתגב בקיצוניות, לכפות על אחרים את רצונכם ולגרוע בסופו של דבר נזק לעצמכם. התנהגות תורקנית וכ-פיתית מרחיקה מכם את מי שרוצים בקיר-בתכם. אתם מתלבטים בקשר להמשך עבודת-כם. אולם אין זה הזמן המתאים לעסוק בכך.

סכום-כסף עשוי להגיע בתחילת השבוע, אולם חשוב שלא תמחרו להוציא כספים. מצב-רוח כבד בין ה-27 ל-28 בחודש. אתם סרי-שים כעין פרשת-דדרים, ואינם יודעים לאן לבצע עבודה שחורה וס-עענסתם, אבל רק כך תוכי-לו להתקדם ולהשיג את המספר. חפצו את עצמכם עתים, משרתים דוד-ים לאנשים סביבכם, מה שעובד ורוד, ואף יוסיף חרדה בקשר לעתיד. אין פה לראו. הכל יסתדר. צריך רק להסתייג חודש. ענייני כריאות מסיבים התייחסות רצינית. אל תזניחו. בני מזל תאומים וסרפן מנסים להתקרב.

אתם ממחרים להתרגו, להתמרץ ולריב. אבל זה עובר לכם מיד. וכל זאת חסביבה קצת סובלת מהעניין. הבעי-יות שחיו בחודש הא-חרון מתחילות לחלוף ואתם מתחזקים. הס-פורטאים שביינכם יצ-טרו לחיות זחירים. יש נטייה להיפגע ולהיפגע. איזור העיניים רגיש במיוחד. בתחום הרומנטי נפתחת תקופת חדשה. הקשרים, שבי-הם חיייתם מעורבים, לא התאימו לכם. קשרים מתחילים סביב ה-28 וה-29 בחודש.

הבריאות שלכם או של ביי-שפחה גורמת לכם לדאוג. יתכן שתתבקשו לצאת לעזרתם של ה-סובלים. אבל חשוב שת-פילו קודם כל בעצמכם. עלול להיות שדבר-מה שהעדרפתם לא להתייחס אליו שוב ומציק ועלול להיות מסובך. במורה קצת מעצביה תגיע השבוע. זה קשור לסנייה מאוד אהוד. ענייני כספים מאוד מדאיגים אתכם. משהו לא מסתדר. חובעים מכם יותר מדי ובעסקים העניינים אינם מתפתחים לפי הסכופה. כדאי שתחייצו עם אנשים-מיקצוע.

הבריאות שלכם או של ביי-שפחה גורמת לכם לדאוג. יתכן שתתבקשו לצאת לעזרתם של ה-סובלים. אבל חשוב שת-פילו קודם כל בעצמכם. עלול להיות שדבר-מה שהעדרפתם לא להתייחס אליו שוב ומציק ועלול להיות מסובך. במורה קצת מעצביה תגיע השבוע. זה קשור לסנייה מאוד אהוד. ענייני כספים מאוד מדאיגים אתכם. משהו לא מסתדר. חובעים מכם יותר מדי ובעסקים העניינים אינם מתפתחים לפי הסכופה. כדאי שתחייצו עם אנשים-מיקצוע.

ענייני קריירה מאוד מעסיקים אתכם בימים אלה. התוכנית היתה לחת לכם קידום, סמכות או עבודה מעניינת, יציבה וד-בסמחה חופש ועצמאות. אולם משהו השתבש. לא מקימים את מה שהובטח לכם. והצפיפות העבודה שלכם מקשות עליכם ל-קבל סירובים ודחיות. העד-בוע רצוי לא לפעול בעניין. בשבוע הבא התנאים יהיו טובים יותר, וכדאי שלא תקלקלו את האפשרויות

בולל עיתוי לא-זכו. בתחום הרומנטי הפתעה פנישה עם מי שהייתם אהובכם לפני שנים. אתם מתחילים לצאת מהרגשות החלשה וחוזרים לעצמכם. שבוע הקרוב צפוי להיות מן החשוב על נסיעה לחו"ל עלול להי-תקל בקשיים לא-צמ-יים. לימודים, השתל-מויות ובחינות עלולים לגרום לבעיות. משהו עלול להשתבש או לר-דום לאכזבה ולהרגשה שאינכם יכולים להת-מודד עם העניין. אין זה נכון. המתניו ימים מדי-ספר, והמאבק ישתפר. ברומנטיקה טוב לחדש קשרים מן העבר, ולנקות את השטח.

אתם מתחילים לצאת מהרגשות החלשה וחוזרים לעצמכם. שבוע הקרוב צפוי להיות מן החשוב על נסיעה לחו"ל עלול להי-תקל בקשיים לא-צמ-יים. לימודים, השתל-מויות ובחינות עלולים לגרום לבעיות. משהו עלול להשתבש או לר-דום לאכזבה ולהרגשה שאינכם יכולים להת-מודד עם העניין. אין זה נכון. המתניו ימים מדי-ספר, והמאבק ישתפר. ברומנטיקה טוב לחדש קשרים מן העבר, ולנקות את השטח.

אתם מתחילים לצאת מהרגשות החלשה וחוזרים לעצמכם. שבוע הקרוב צפוי להיות מן החשוב על נסיעה לחו"ל עלול להי-תקל בקשיים לא-צמ-יים. לימודים, השתל-מויות ובחינות עלולים לגרום לבעיות. משהו עלול להשתבש או לר-דום לאכזבה ולהרגשה שאינכם יכולים להת-מודד עם העניין. אין זה נכון. המתניו ימים מדי-ספר, והמאבק ישתפר. ברומנטיקה טוב לחדש קשרים מן העבר, ולנקות את השטח.

אתם מתחילים לצאת מהרגשות החלשה וחוזרים לעצמכם. שבוע הקרוב צפוי להיות מן החשוב על נסיעה לחו"ל עלול להי-תקל בקשיים לא-צמ-יים. לימודים, השתל-מויות ובחינות עלולים לגרום לבעיות. משהו עלול להשתבש או לר-דום לאכזבה ולהרגשה שאינכם יכולים להת-מודד עם העניין. אין זה נכון. המתניו ימים מדי-ספר, והמאבק ישתפר. ברומנטיקה טוב לחדש קשרים מן העבר, ולנקות את השטח.

ה-22 וה-23 יהיו מאוד מתוחים. העומס, שרובץ עליכם, רב מדי, והאזרייה סביבכם מתרחבת. אתם נוטים ל-הגיב בקיצוניות ומתק-שים לשמור על יחסים טובים עם הסביבה. ב-החצית הראשונה של השבוע צפויה הפתעה נעימה. סכום-כסף עשוי להגיע. עיסקה שבה אר-תם מעורבים, תהיה מוצלחת. יתכן שתגיע ידיעה, שתבשר לכם על שימור במצבכם הכלכלי. נסיעות ב-28 או ב-29 בחודש צפויות. זה יאוזר אתכם.

שוב וכנסתם לתקופה של אדישות, חוסר-מרץ וקבלת הרין. אין חשק להיחלם. עכשיו צריך מסס להרגיז אתכם ולנע-ף ביי-שפחה אדומה ולר-הפת כדי להזיז אתכם מהלך-הרוח הכבד שבו שקעתם. אל תאכלו את עצמכם. ביי-חיים תווחו בין כה וכה אינכם חוקים כרגו. ולא כדאי שחתי-אמצו ותחלו. ה-25 וה-26 שוב מעמידים אתכם לפני בעיות בתחום הרומנטי. אולי הפעם תדעו לצאת מהעניין ללא מריבות וללא פגיעות נפשיות. בכספים כדאי שתחשכו.

אתם נהנים מחיי-החבר שגורים ותוססים. כבר הרבה זמן לא הייתם כל-כך מעורבים בין הבריות. בכל מקום מקיפים אתכם אנשים מעניינים ומוסיפים עני-יין לחייכם. עליכם להיות סופר-זחירים בכל מה שאתם אומ-רים. יש לכם נטייה לדבר יותר מדי ולטעות בחברים שלפניהם א-תם נפתחים. זה יסמנה נגדכם, ולכן היזהרו. בתחום הרומנטי אתם מתכוונים לבצע שיר-נויים. בעבודה אתם עומדים לפני קידום.

אתם נהנים מחיי-החבר שגורים ותוססים. כבר הרבה זמן לא הייתם כל-כך מעורבים בין הבריות. בכל מקום מקיפים אתכם אנשים מעניינים ומוסיפים עני-יין לחייכם. עליכם להיות סופר-זחירים בכל מה שאתם אומ-רים. יש לכם נטייה לדבר יותר מדי ולטעות בחברים שלפניהם א-תם נפתחים. זה יסמנה נגדכם, ולכן היזהרו. בתחום הרומנטי אתם מתכוונים לבצע שיר-נויים. בעבודה אתם עומדים לפני קידום.

אתם נהנים מחיי-החבר שגורים ותוססים. כבר הרבה זמן לא הייתם כל-כך מעורבים בין הבריות. בכל מקום מקיפים אתכם אנשים מעניינים ומוסיפים עני-יין לחייכם. עליכם להיות סופר-זחירים בכל מה שאתם אומ-רים. יש לכם נטייה לדבר יותר מדי ולטעות בחברים שלפניהם א-תם נפתחים. זה יסמנה נגדכם, ולכן היזהרו. בתחום הרומנטי אתם מתכוונים לבצע שיר-נויים. בעבודה אתם עומדים לפני קידום.

נדי
21 בדצמבר - 19 בינואר

האזניים
21 בדצמבר - 22 באוקטובר

סרטן
21 ביולי - 20 ביולי

טלה
21 במרס - 20 באפריל

דלי
20 בינואר - 18 במרס

עקרב
22 באוקטובר - 22 בנובמבר

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

שור
21 באפריל - 20 במאי

דגים
19 במרס - 20 במרס

קשת
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

בתולה
22 בספטמבר - 22 בספטמבר

תאומים
21 במאי - 20 ביוני

ועות סרגוסטי

ובין זיוית אברמסון

יכוח בין דינאלה שמי

ענת זיוית יקרות,

מאז פירסום הפרק הראשון במדור „איך להיות הורה“, אני קוראת אותך. בהתחלה קראתי רק ברפרוף, מאחר והפרקים הראשונים עסקו בבעיות של ילדים קטנים, וילדי הפרטים גדלו קצת.

שני הפרקים האחרונים עסקו בבני יות של ילדים יותר גדולים, ועל כן קראתי אותם בעיון רב, במיוחד את „אל תתערבו במריבות שלהם“ (העולם הזה 22.2.89).

אני מודה שבפסיכולוגיה אני חל־שה, אבל לעומת זאת במריבות בין יל־דים יש לי דוקטוראט. 10 שנים של מריבות בין שני בניי כל־כך השכילו אותי בנושא זה, עד שאני מרשה לעצמי לתרום לכם מעט מידעתי — לא ה־תיאורטיות, אלא המעשיות.

● המריבות בין ילדים כאות בעי־קר כדי למשוך את תשומת ליבם של

ההורים, אתן אומרות. ואני אומרת: לא נכון! המריבות בין הילדים באות כי כל אחד מהם רוצה במשהו אחר, וכמינהג הילדים הוא רוצה אותו עכשיו! משה כת תשומת־לב ההורים היא רק נספח של האירוע.

● אילו היה להורים הכוח להסתכל במריבות ילדיהם מן הצד, הם היו רר־אים שהילדים מפסיקים אחרי זמן את המריבות, אתן אומרות. גם על זה אני אומרת: לא נכון! המריבות תסתיי־ם כש אחד הצדדים ינצח בה — ועל פי רוב ינצח בה הגדול והחזק.

● הילדים רבים, וכך הם לומדים להתמודד עם רברים. כך הם לומדים מה זה כוח, שחר, השפעה, אימים, משא־ומתן, הסכם ופשרה. כך הם לומ־דים מה הן הדרכים שלהם להשיג מה שהם רוצים... אתן אומרות, ומצדדו־ת בשיתוף־הלימוד הזאת. אם זה כל־כך טוב, למה לא להרחיב את הנושאים?

למשל חשבון — אני אתן לך ארבע סטירות, אתה תיתן לי בוקס אחד, כמה אתה חייב לי ואולי תנ־ך — רוצה לראות איך היכה גידעון במדיינים? ולמה לא שיעור בפסיקה — אני אכניס אותך למקרה, ונראה אם הדם הנזלי שלך יהפוך למוצק?

עם כל הכבוד, יש לי ההרגשה שיל־דים יוכלו ללמוד מה זה שחר, משא־ומתן, השפעה וכו' גם אם ההורים לא יתנו להם להרוג זה את זה או לצרוח במשך שש שעות ביום. אגב, איך לומדים את זה ילדים יחי־רים?

● מסתבר שלא קרה אף פעם אחת שילד הויק לאחיו, כאשר ההורים הפסיקו להתערב, אתן פוסקות. עם כל הכבוד, לא נראה לי שאפשר היה לבדוק את כל המיקרים בעולם. אבל גם אם נגיש שילדים רבים פחות, ומזיקים פחות זה לזה, כשההורים אינם בסביבה, הרי שהסיבה היא שהגדול והחזק מ־

כאילו לשאוב כוח מהרפס, ואמרת בקול קרי: תסתדרו בעצמכם, אני לא מתערבת!

זה היה, כנראה, האות להמשך הרי־צה בין החרדים, כשהקטן בראש והגדול בעיקבותיו.

כל העסק לקח אולי דקה, שבסיומה נפל הקטן על המיטה ושבר את שתי שניו הקידמיות (כבר שיניים קבועות). כל הריצה התמלאה בדם, הילד הקטן צרח מכאב ומפחד, והילד הגדול רק צעק „אני לא נגעתי בך“

תוך כדי הטיפול בילד המבוהל והפ־צוע חשבתי לעצמי: איזה שר הכריח אותי לוותר לרגע על האינסטינקטים הבראיים של אם, שאומרים לה להפסיק כל מריבה בעודה קטנה:

כן, היינו כבר אצל רופא־השיניים. שני הכתרים יעלו כ־2000 שקל.

לאיזה אסכולה פסיכולוגית להגיש את החשבון?

דינאלה

אסף וגיא שמי: למה זה גרם?

האם כדאי להתערב במריבותיהם?

אני דווקא הייתי מציעה שתשתמש במה שקרה (אם כבר קרה, שלפחות תצמח מזה תועלת) כדי לומר לילדים שבוודאי תרשמו מן האירוע, כל אחד בדרכו, שמעכשיו והלאה בהחלט לא תתערבי עוד במריבות שלהם, מפני ש־10 שנות־התערבות הביאו למצב שבו קורה אסון ברגע שבו את לא מתערבת. ומכיוון שאת אינך יכולה להבטיח את נוכחותך המתמדת והניצחית, כדי ל־הפריד ביניהם, הרי החלטת לתת להם מעכשיו את ההודמנות למצוא דרכים עצמאיות ומוצלחות יותר לפיתרון סיכסוכים, כדי ששלומם הגופני לא יה־יה תלוי לעד בהתערבותך.

ולסיום, אם גם בעניין זה יש לך ולי־קוראים רבים הסתייגויות, אשווה את הסיפור לנושא השיעורים. כשהורים מכינים את השיעורים עם ילדיהם הם ש־ששבע שנים, ובאחד הימים הם מפסיקים, מפסיקים כמובן גם הילדים, ומייד יש ירידה דראסטית בלימודים. האם המסקנה צריכה להיות שעל ההר־רים להמשיך ולקחת על עצמם אחריות על שיעורי־הבית של הילדים, או שמא זה סימן לכך שילד לא היתה הודמ־נות להתאמן בלמידה ובעבודה עצמ־אית, והוא הפך תלוי וחסר־אונים וכ־מסקנה: האם לא כדאי להניח בידי את המשימה עד שלמד, תוך עידוד ותמי־כה, לקחת על עצמו את משימות־הלימ־שול?

זיוית

פעולה ביניהם, יגבירו בדרך־כלל את עוצמת המריבות בשלב הראשון, אולי כדי לבדוק אם אמנם מתכוון ההורה לבצע בעיקבות את השינוי שהוריע עלי.

מובן שמה שקרה אצלך, דינאלה, מדאיג ומרגיז מאוד. הרי את בעצמך כותבת ש־כל העסק לקח אולי דקה. האם את חושבת שיש לך האפשרות להבטיח את נוכחותך להרגעת הילדים תמיד, ובכל מצב, תוך דקה?

האם לא כדאי לנסות לאפשר להם ללמוד פיתרונות טובים יותר מן המרי־בות האלימות? הצעקה של הגדול „אני לא נגעתי בך“ נוגעת ללב. הוא כבר יודע שהוא „אשם“. הוא לא למד שכדי לריב דרר־המריבה לא פחות ממנו.

היחסים בין אחים הם הדרך הפשוטה והטובה ביותר שזימן הטבע לילדים כדי ללמוד יחסי־אנוש עם חברת־הש־ווים. להורים יש — כמובן — אל היל־דים יחס מיוחד, ותרני, סלחני, אף מתנ־שא, אולי מגונן, אולי מפנק, אולי מתב־טל. אבל לילדים אחרים אין סלחנות. איתם צריך להתדרר כעם שווים, וזה מה שעלינו לעשות אחר־כך במשך כל ימי חייו.

ילדים יחידים לומדים את זה — לא תמיד — ביחסים עם חברים, שגם בהם אנו מציעים שלא להתערב — לא כשהילד שלך מכה, ולא כשהוא מוכה.

מראה שילדים אינם מכים זה את זה, וא־את אחיהם הקטנים, מכות־רצח כשההר־רים אינם. ההסבר הוא פשוט בכך שהי־ל הגדול והחזק יודע שאין מי שיעצור אותו, ולכן מוטלת עליו האחריות לה־ציב לעצמו גבולות, והוא אמנם עושה זאת. הרי אין אנו עוסקים בילדים שיש להם בעייה קשה של אלימות, ושאינ־להם שיפוט־מציאות.

ילדים נורמליים אינם פוגעים ברצי־נות באחים הקטנים. עם זה יכולות, כמובן, לקרות תאונות. אלה יכולות לקרות — וקורות — גם, ובעיקר, בי־מישפחות שבהן ההורים מתערבים בק־ביעות במריבות — מה שמגביר ומנ־ציח אותן, כפי שכבר הסברתי. תאונות קורות גם כשאין מריבות.

● על מה שקרה אצלך אני אמנם חושבת שעלינו לקחת על עצמנו אחר־יות חלקית. כוונתי לכך שלא הסברנו או לא הרגשנו די הצורך, שאסור להר־רים לעשות שינויים ללא הכנה מספקת ומדוקדקת שלהם עצמם, וללא הסבר מוקדם לילדים, ובכל שיהיו משוכנעים לחלוטין בהגיון שמאחורי השינוי. מריבה איננה הרגע המתאים להר־יע על שינוי. ההסבר צריך לבוא מראש, ובאופן חיובי: „אני סומכת עלי־כם שתוכלו להסתדר, ואני מבטיה עכ־שיו שאנינו עוזרת לכם בכך שאני מת־ערכת.“ הצד ה־מרוויח“ בקביעות מן ההתערבות יתנגד לשינוי באופן נמר־ץ וינסה, בשלב הראשון, לבטל את „רוע־הגזירה. הילדים, תוך שיתוף־

הקטן והחלש צורח או בוכה, ובאופן כזה מפעיל את חושי־הצדק של ההורים, המתערבים, כפי שאת מציעה, להגנת החלש, והמנצחים (כועסים, משפילים, מענישים) בכוח עליונותם את ה־ג־דול“, שהוא, בדרך־כלל, איננו גדול כלל.

בריקה מדוקדקת של התהליך מגלה לעיתים קרובות מאוד שה־קטן והחלש מתגרה בגדול, כדי להתחיל את רצף האירועים המוכר לו היטב, שממנו הוא יוצא, בסופו של דבר, כשהוא מוגן ולי־עיתים מרוחם ומפוצה, בעוד שאחיו יר־צא ננזף, ולעיתים נענש.

כשההורים אינם מתערבים מתברר כמעט בכל המישפחות שהילדים מוצ־אים דרך להסתדר יפה ולפתור בעיות, ואינם נכנסים למריבות מיותרות.

● כשהילדים רבים לברם, הם אמנם לומדים ומתנסים בחוויה של איך יכר־לים בגיראם לחיות יחד גם כשיש בר־ניהם ניגודי־אינטרסים (תמיד יש). הם יצירתיים מאוד במציאת פיתרונות יפה־פיים — תהליך שאיננו מתרחש כשההורים משמשים שופט, ומחליטים במקום הילדים מי אשם, מי ישחק בצע־צוע, ובכלל מי צודק.

הצרחות במשך „שש שעות ביום“, או המריבות של 10 שנים, מתרחשות, דינאלה, לצערי, רק בבתים שבהם יש התערבות במריבות. כל עוד יש התער־בות כלשהי מצד ההורים — ישירה או עקיפה — לא יפסיקו הילדים לריב. ● הגיסיון שלנו עם אלפי מישפחות

שלום דינאלה, אין צורך לומר כמה הצטערתי ל־שמוע על השינויים של כנך. בהחלט צרה צוררה (ויקרה). אבל לעניין המריבות של הילדים לא אוכל להסכים איתך, וחובה היא בעיניי להסביר את הנושא קצת יותר, כדי שלא תהיה א־יהבנה גם אצל הורים אחרים, שכן עיקרון א־יהת־ערכות הורים במריבות הילדים נראה לי חשוב מאוד וחד־משמעי.

אנסה להגיב על־פי הסעיפים שלך: ● מובן שאת צודקת. מריבות בין ילדים באות גם מפני שכל אחד מגן על האינטרסים שלו. אלא שחשי־מדה, בר־ך־כלל באופן מידי, מגלים הילדים שהמריבות שלהם מהוות אמצעי אופ־טימלי להשגת תשומת־לב ההורים. האפשרות הזאת מהווה כשביל ל־לים פיתוי שמעטים עומדים בו. לכן, נוסף על המריבות הממשיות סביב ני־גודי־אינטרסים, מתפתחות אינסוף מריבות על נושאים קטנטנים ובל־תיחשבים, שכל שני ילדים נבונים יכולים בעצם להתמודד איתם בעצמם. אם להשתמש בלשונך: ה־נספח של האירוע“ הופך למוטיבציה מרכזית ב־90% מן האירועים.

● את אומרת שבלי התערבות ההר־רים ינצח, בדרך כלל, הגדול והחזק. לעומת זאת, בעיקבות התערבות ההר־רים מנצח בדרך־כלל הקטן והחלש, ה־לומד להשתמש בקטנותו ובחולשתו כמנוף להשגת כוח עקיף ומאניפולטי־בי רב יותר מזה של הגדול והחזק.

עורך־הדין מאיר זיו (מימין), עם שותרת) לא האמין למשמע אוזניו: השופט פסל את רישיון־הנהיגה שלו ל־2 שנה! אילנה אלון מדווחת על שלילת הרישיונות

צילום: חיים חזק

בעבירות־תנועה נידון גם ל־12 שנים של פסילת רישיון־נהיגה. מאיר זיו הוא עורך־דין השש למיל־חמה, ולכן עירער על העונש תוך שעה אחרי מתן גזר־הדין. הוא ביקש את רחי יית הביצוע, וכתב כי את נימוקי העיר עור ימסור תוך ימים אחדים. אחרי שישיב ולמד את הלשון המר מהמישפט, שכר מאיר זיו את שרותיו של עורך־הדין עמיקם לוייתן, מומחה לענייני־תעבורה, והוא אשר יגמק את העירעור עבורו. בינתיים נדחה כבר בי צוע גזר־הדין, ומאיר זיו ממשיך לנהוג במכוניתו המפוארת.

פסקהדין, שאני מערער עליו, ניתן על־ידי השופט דורון, אמר עורך־הדין לשופט העירעור ב־בית־המשפט המחוזי בתל־אביב. "אדוני, ענה לו השופט יוסף חגג־חיא, ראש ההרכב, כל העירעורים שלפניו הם על פיסקדין של השופט דורון."

השבוע, איתרע מזלו של עורך־הדין מאיר זיו, וגם הוא נידון לפני השופט אפרים דורון על עבירות־רכים, לא חמורה במיוחד. דינו נגזר ל־500 ש"ח קנס, ובגלל 67 הרשעותיו הקודמות

שלוש עבירות בשנה

השופט דורון (65) נראה כמו סבא טוב. גבר נאה בעל שיער־שי בה שופט, חביב ודובר במתקשפותיים. הוא מאחל לכל נאשם שיסע לשלום ושינהג בזהירות. הוא מכרז אותו בכרז את סוכה, ומעניק לו את ההגשה כי הוא מבין אותו וכי המיקרה שלו נוגע לליבו.

מספרים על נהג־משאית בן 60, שני אשם בכך שעבר צומת באור אדום. הוא עמד על דוכן־העדים והסביר לשופט כי אוטובוס, שעבר לפניו, הסתיר את די רמזור, ולכן יתכן שעבר אמנם באור אדום, אלא שהדבר קרה במיקרה, כמי עט שלא באשמתו.

השופט דיבר אליו בהבנה, התעניין במצבו המיטפחתי, שאל אם יש לו נכ־דים, ואחר־כך הסביר לו כי דווקא למען מיטפחתו עליו להזהר בכבישים. הנ־אשם הביט בשופט במבט של חיבה ואהבה. הוא ממש התרגש מדיבוריו הנעימים של השופט. כאשר הודיע לו בית־המשפט כי הוא שולל את רישיונו למשך שנתים, התעלה הנאשם על דוכן־העדים.

השופט דורון היה בעבר נשיא בית־המשפט הצבאי בדרום, במשך שנים רבות. אחר־כך פרש ומונה כשופט־תעבורה בתל־אביב. מזה 15 שנים הוא יושב באולם בקומת־הקרקע של בית־מישפט השלום, ושומע את צרות התע־בורה הישראלית. הוא נחשב כמחמיר ביותר מבין שופט־התעבורה.

כאשר היה עדיין אשר ארכל שופט־התעבורה, אמרו כי הוא מתחרה בחומי רת העונשים עם השופט דורון. אלא שארכל הועמד לדין לפני בית־דין מיטמחתי של השופטים, והועבר מתפקידו. כיום חזר ארכל למיקצו כעורך־דין, והוא מייצג נאשמים לפני בית־הדין לתעבורה, שאת ספסליו חבש עד לפני חודשים מעטים.

המוות בכבישים ותאונות־הדרכים, שהפכו מכתי־מרינה, גורמים להחמרת העונשים על נהגים עבריינים. היו אנ־שים רבים שהצדיקו את העונש החמור שהטיל השופט דורון על מאיר זיו. 67־הרשעות קודמות ואמרות שאינו כשיר לנהוג בכבישים! אמרו גם נהגים, ששמעו על כך. אלא שאם מחלקים את העבירות על פני 22 שנות־הנהיגה של זיו, מגיע לתוצאה הבלתי־מרהימה של שלוש עבירות לשנה.

גיליון־ההאשמות של זיו נראה מר־שים מאוד, 20 עמודים צפופים, ובהם הרשעות בעבירות שונות, החל בעביר־רות־נהיגה וכלה בתאונות־דרכים, אולי קצת יותר משל הנהג התל־אביבי המ־מוצע, אבל, לרברי מיטפסנים, הבקר אים כרינית־עבורה, זה עדיין לא מצ־דיק עונש לרזוגמה.

כמה כבר יכול בית־מישפט לעיר־

"אל תשלול את רישיון הנהיגה שלי!"

אילנה אלון, עורכת־הדין

ילי אלרואי (23), היא שחקנית מתחילה, יפה, מוכשרת ובת־מזל. והיה לה גם עורך־דין מעולה. באפריל 1987 נהגה גילי במכוניתה מביטה בהרצליה־פיתוח לבית־הספר למישחק בית־צבי ברמת־גן. כאשר פנתה מרחוב שלונסקי, ראתה רוכב־אופנוע, המאותת לה לעצור. היא היתה עדיין שקועה בשרעפים, והבינה את כוונתו רק אחרי כמה מטרים. כאשר עצרה, אמר לה השוטר כי עצרה אחריו בחריקת־בלמים, ושסיכנה אותו. "לא ידעתי על מה הוא מדבר. לא זכרתי חריקת־בלמים או עצירת־חרום."

"הוא רצה פרטים. לא היו ברשותי מיסמכים, והוא אמר לי כי עלי להביאם למחרת לתחנת־המיטטרה. הוא חקר אותי היכן אני גרה,

זוכתה בדין ובחירה באופניים

והיכן אני לומדת, ומה אני לומדת. סיפרתי לו שאני לומדת מישחק בבית־צבי והרגשתי מפוחדת לגמרי. נדמה לי שכאשר שמע שאני גרה בהרצליה־פיתוח ולומדת מישחק, הוא עלה לטורים גבוהים. "הוא דרש את מיספר־הטלפון בביתי וגם בבית־צבי ונתתי לו. אמרתי שיש לי בחינה, ושאני ממהרת לבית־הספר."

"למחרת בבוקר הוא טילפן לביתי, וכאשר לא מצא אותי בבית אמר לאמי שעלי להתייצב מיד במיטטרה ולהציג את מיסמכיי. הוא גם טילפן לבית־צבי, ושם הודיעו לי בהיססריה כי המיטטרה מחפשת אותי."

"כאשר באתי לתחנת־המיטטרה כדי להגיש את המיסמכים, הוא הושיב אותי בחדר גדול וריק והסתלק. כאשר חזר, אחרי חצי שעה, חקר אותי כאילו הייתי קרימינאלית גדולה. "אבי, שהוא עורך־דין, שלח אותי לעמיקם לוייתן, המומחה־לת־עבורה. כתב־האישום נגדי אמר שנסעתי ברכב בקלות־דעת, תוך סיכון כלי־רכב בכביש, ושכמעט גרמתי לתאונה. "סיפרתי מעל דוכן־העדים את האמת, וכל הזמן הרגשתי את עיניו של השוטר, שישב באולם, נעוצות בי. היתה לי ההרגשה שהוא מחפש את עיניי, וזה הביך אותי נורא. בסך הכל אני חושבת שהוא לא בחור רע, סתם נתקע לו ג'וק בראש."

השופט זאב מריד קיבל את טענותיו של הסניגור כי יתכן אמנם שהשוטר שמע חריקת־בלמים וחשש מפגיעה, אך לא הוכח כי הנאש־מת נהגה נהיגה מסוכנת. "החשש של השוטר היה סובייקטיבי בלבד, ולא מעוגן בעובדות בשטח", כתב השופט. גילי זוכתה מהאשמה. אחרי סיום לימודיה התחילה גילי לשחק בהצגה המלביש בהבימה, ועברה לגור בתל־אביב.

"כלי קשר לתוצאות המישפט, עוד קודם לכן, החלטתי להפסיק

שחקנית אלרואי
וכנס ג'וק לשוטר

להשתמש במכונית. עברתי לגור בעיר, וכאן מכונית היא ממש מיט־רד. אין לי היכן להחנות אותה, פקקי־תנועה איומים. לכן החלטתי לעבור לאופניים." סיפרה גילי להעולם הזה, כשהיא מלטפת בחיוך את אופניה החדשים.

אילנה אלון

ניסיתי לשכנע, אבל היא לא רצתה בכלל להביט בי. היא רצה לטלפון והתחילה לטלפן. נכנסתי לזעם. טילטלתי אותה, זרקתי את השפופרת, תפסתי אותה וניסיתי אותה מהטלפון. הוצאתי מהכיס את העלי הלבתי בראשה. היא לי כמה תחושות. היתה לי אכזבה מכל החיים, הרגשתי שאני אבוד ורציתי להתאבד.

בשיחה קודמת גיליתי לה את תוכנית להתאבד, והיא אמרה שלא איכפת לה. שרבים עושים זאת. שאני עשה מה שאני רוצה. זה חרה לי מאוד, הגעתי לאיבוד עשתונות.

ראיתי את עצמי זורק ברחוב, ללא תמיכה, כי גם בני נתנו לה גיבוי. ידעתי שצפויים לי גירושין בכפייה או אישפוז בבית חולים לחוליית. אלה היו האיומים שתמיד איימה עלי.

החלטתי להתאבד יחד איתה. התאבדות כפולה. אבל משום מה עשיתי טעות. הדלקתי את הגפרור לפני שהצטנתי את עצמי. רציתי להיזרק על המוקד, אבל משהו הרתיק אותי. אני לא יכול להסביר מה.

במקום זה רצתי כמו משוגע, כי העשן חנק אותי. ברחתי מהחדר ומצאתי את עצמי באמבטיה. שם ראיתי את התרופות ושמי אותן בכיס. לקחתי מכל הבא ליד, את התרופות

(המשך עמוד 16)
מחלת-נפש, אבל זה לא היה תרשתי. אחי הגדול היה מאושפז במשך תקופה קצרה, ומאז הוא נתמך-סעד. אני נתתי לו מריכס. המיקרה קרה לו בגלל בגידתה של אשתו. גם לבן-אח שלי, של אח אחד, היו בעיות פסיכיאטריות. כילד, למד בבית-ספר רתי, למרות שבהשקפותיו היה אנטי-רצתי. הוא הסתכן עם עצמו, אבל לא אושפז. התחיל להתנהג בצורה אדישה, ואז גויס לצבא. שם התאבד בידיה.

במשך השבוע האחרון, לפני המיקרה, הגיעו מים עד נפש. החלטתי לברוח מהבית ומכל הצרות. בשלה בראשי תוכנית. ראיתי בטלוויזיה את התכנית על סיכנון ויצנים שהקים לובה אליאב, והחלטתי לנסות להתגבר לעבודה שם. נזקקתי להמלצה, ולכן הלכתי למנהל בית-הספר ברעננה, שם עברתי, וביקשתי מיכתב-המלצה. הוא הסכים וביקש שאחזור ביים הראשון בבוקר, אז היה המיכתב מודפס עכור. חזרתי הביתה וארזתי את כל מה שאורקל לו. בשבת ציפתי שבני יבוא, הוא ידע על התוכנית. בני ומישפחתו אמנם באו בצהריים, אבל הוא עשה איתי ברוגז ולא פנה אלי. הוא כעס עלי בגלל התקיפה האחרונה שתקפתי את אשתי. זו היתה התקיפה שבגללה התי-לוננה עלי במישטרה.

במשך השנה האחרונה תקפתי את אשתי שלוש פעמים.

ביום הראשון, 7 בפברואר, הלכתי בבוקר לקבל את המיכתב מבית-הספר. עד שעה 10 הכל היה מוכן. ואז רציתי לכתוב מיכתב-פרידה, שידעו היכן אני. התחלתי לכתוב הרגשתי מועקה. רמעות ולגו מעיני. היה יום גשום, הייתי מקורר, הייתי בעצבים, ויצאו מישפטים מרבים, והסיגנון היה מר-כא. זה השפיע עלי ונכנסתי למצב שקשה לתאר.

(כאשר נשאל הנאשם על מה שכתב במכתב-הפרידה שלו, התקשה לדבר על כך. הוא נכזה, כשהוא מליט את ראשו בידייו והתייפח על רוב ההצדקות בקולו המועז. השופטים ביקשו מהסי-גיגורים לוותר על התקידה בקטע זה, מכיוון שמכתב-הפרידה הוכנס ממילא לתיק בית-הדין, כחלק מהראיות, והשופטים יוכלו לעיין בו ולהתרשם ממנו בעצמם. אחרי שהנאשם נרגע אמר לסניגורו: "אתה יכול להמשיך לשאול").

את הפרק השני של המיכתב השל-למתי כבר בבית-החולים, בקפסולה, כאשר אני ספוג כדורים. לאחר מעשה.

קשה לי מאוד לתאר את המיקרה. זו היתה דראמה שאני לא יכול להביט במילים. אני מעדיף לכתוב זאת. כדי להימנע מלחזור על הטראומה של המיכתב הזה.

בכל אופן, כתבתי אז מילה וקמתי, הסתובבתי בבית כמו משוגע. רצתי מחוץ לחדר, ואז שוב כתבתי, וחזרתי חלילה, אולי חמש-שש פעמים.

הרגשתי

שאני אבוד

כאשר ראיתי מהחלון שאשתי באה, קיפתי את הגייד ושמתי אותו בכיס. לא רציתי שהיא תקרא אותו. אינני יכול להסביר מדוע עשיתי זאת, לא הייתי במצב של סיקול-דעת, לא שלטתי בעצמי.

כדי לתאר את הרגעים הללו יש לחזור למעשים שנעשו בזמן תביעת המיכתב, בהתרחצות שלי. בכל פעם נזכרתי במשהו אחר ששכחתי לקחת. שמתי בכיס כל מה שהענייני ראיות, ושוב חזרתי לכתוב. הכל נעשה באיפול שלם.

כשהיא באה, התפתחה שיחה בקשר לשיחה עם עורך-הדין. כי לפני שהלכה, נתנה לי אולטימטום.

היא אמרה שאם עד השעה 12 לא אתן הוראה לעורך-הדין שלי לפתוח בחלי-גירושין, היא תתקשר עם עורך-הדין שלה, והיא יפתח תיק.

כשבאת, ניסיתי לרבר על ליבה. היא שאלה: "מלצת? אמרתי: "עוד לא". בישיבת מלצה להבין שאני לא יכול לסבול מצב מחוץ לבית. בגלל מצבי הבריאותי אני זקוק לבית, למיטרת.

לפסילה של שנתיים. גם זאת, בגלל הרשעותיו הקודמות המרובות.

הנאשם

נזכר

המיקרה השלישי אירע לפני זמן לא רב. נהג-מונית היה מעורב בתאונה, שהיה בה רק נזק לרכוש. הוא נאשם על כי לא נתן את פרטיו לנהג האוטובוס שנפגע.

כאשר הוזמן הנאשם לדיון לפני השופט דורון, הצהיר כי אינו זוכר כלל מיקרה כזה, וכפר באשמה. אחרי שהובא לנהג-האוטובוס והעיד מעל דוכן-העידים, חזר בו הנאשם מהכפירה ואמר כי מראה פניו של העד הזכיר לו את כל הפרשה, וכעת הוא זוכר כי אמנם היה מיקרה כזה. הוא הודה באשמה, והסביר שלא נתן פרטיו מכיוון שלא חשב שהוא האשם.

לנאשם, נהג-מונית מיקצועי, היו 40 עבירות קודמות. השופט דורון קבע כי מכיוון שהנאשם ניסה לאחז את עיניו בית-הדין בפעילותו, מגיע לו עונש חמור, והוא פסל אותו מלהחזיק ברי-סיון-נהיגה במשך 10 שנים.

בעירעור קיבל בית-הדין מישפט המחור זי שהנאשם אמנם נזכר במיקרה רק כאשר ראה את פני העד, ולא ניסה לתעתע בבית-הדין. העונש הוקטן מ-10 שנות פסילה לשישה חודשים בל-בר.

שפן

לפני אריה

השופט דורון הוא הרוגמה הקר-צונית לחומרת הענישה. בצידה השני של הקשת עומד השופט זאב פריד, הנחשב במקל ביותר. כל יתר שופטי-התעבורה נמצאים בין השניים. רבות נכתב על בתי-הדין שפסל את-בורה, השונים מיתר בתי-הדין שפסל במ-דינה. נאשם אינו זוכה בהם ליומם כי בית-הדין שפסל. הדיון הוא מהיר ועצ-בני: השופט, בדרך כלל, קצר-רוח, ואי-נו מוכן לשמוע סיפורים ארוכים. המיתוס אומר כי סיכויי של נאשם לצאת זכאי בבית-הדין שפסל לתעבורה קטנים מסיכויי של השפן לפני אריה. על כן בוחרים רוב הנאשמים בדרך הקלה, מורים באשמה ומבקשים רחמים. אם התמזל מזלם, והשופט היה במצב-רוח טוב באותו בוקר, העבירה אינה חמורה במיוחד וגליון-הרשעות-הקוד-מות של הנאשם אינו יוצא-דופן, מצדי-קה גישה זו את עצמה. הקנס המוטל על הנאשם קטן מהשכר שהיה עליו לשלם לעורך-דין כדי שייצג אותו.

אולם כאשר הנאשם מהמר וטועה, קורים דברים כמו אלה שהובאו כאן. נהג-מונית שרישיונו נפסל 10 שנים, או נאשם שרישיונו נפסל לצמיתות, אינם יודעים מה נפל עליהם. הרי אף בביעות-הלילה לא ציפו לעונש כל-כך חמור. וכאשר הם מגיעים מתנשפים למישרדו של עורך-הדין כדי לערער, הם יכולים רק לתקן את המעוות.

מרקליט לוייתן

כל העירעורים הם על פסיקדין של השופט דורון.

מיתות, והטיל על הנאשם פסילה של שמונה חודשים בלבד.

הפוליסה

שולמה

המיקרה אחר, לפני שנה, נאשם אדם בנהיגה ללא רישיון-נהיגה, רישיון-רכב ובטיח תקי. הנאשם, בעל חברה למשאיות ולטנדרים, הודה כי נהג אמנם במשך כמה ימים אחרי שפג תוקף רישיון-הרכב ורישיון-הנהיגה, אבל הוכיח כי אחד מעובדי-החברה שילם עבור פוליסת-הביטוח של הרכב וחייד אותה שעות ספורות לפני שנת-פס.

השופט דורון שמע את הסיפור, ראה כי לנאשם 50 הרשעות קודמות, ופסל אותו מלהחזיק רישיון-נהיגה לצמיתות.

גם נאשם זה, שנרדם מגור-הדין, מיר-האר-מיעשה לעורך-הדין לוייתן, כדי לתקן את הניתן לתיקון. בעירעור זוכה הנאשם מנהיגה ללא-ביטוח, על-סמך העובדות שהוכחו כבר לפני השופט דורון. הפסילה לצמיתות בוטלה, ועל שתי העבירות האחרות נידון האיש

עורים להתערב כדי להקטין את הער-נשז' שאל העולם הזה, ונענה בדוגממת הבאות.

בדרך

לרישוי

לפני שנתיים הועמד קבלן לע-בורות-תאורה לדיון, על כי נהג בד-מן פסילה. הנאשם (40), אדם אינטי-לינגטי, הריגש שהוא חדי-משפט, והיה בטוח שיוכל להוכיח זאת בבית-הדין שפסל. לכן לא טרח לשכור עורך-דין, וסר-פר לשופט דורון את מסכת העובדות: במישפט שבו נידון לפסילה רישיון, הוא נאשם בכך שעבר בצומת באור-אדום. כאשר עצר אותו השוטרי ליד ה-רמזור, שלל את רישיונו מינהלית, ולי-קח את הרישיון איתו. עד המישפט, במ-שך ארבעה חודשים, לא הוחזר הרישיון לקבלן מסיבות שונות, והוא לא נהג ברכב. בבית-הדין שפסל נידון לארבעה חודשי-פסילה. הוא הסביר לשופט כך שחר חריפאי כי נמנע ממנו לנהוג מינ-הלית וביקש לקח זאת מגור-הדין. השעה היתה 12 בצהריים, והשופט נאות לחכות עד שהנאשם יביא את ה-הוכחה לדבריו ממישרד-הרישוי.

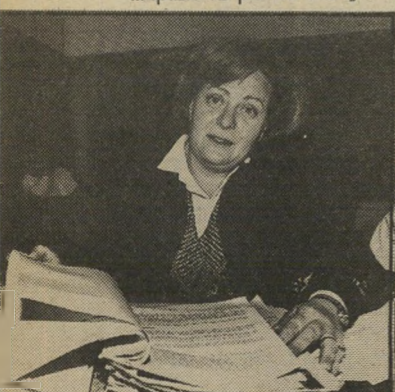
הנאשם יצא בדרך למישרד-הרי-שוי, כשהוא נוהג ברכבו. בדרך גרם לתאונה, ולא הספיק לחזור לבית-ה-דין מישפט ולקוח את הפסילה. עקב התאונה בדרך למישרד-הרי-שוי, הועמד הנהג בסופו של דבר לדיון רק בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, והיה בטוח כי יוכל להסביר זאת לבית-ה-דין שפסל, מה גם שהוא הצטייד באישור-משפוט חריפאי על העובדות.

הדיון בתק הגיע לשופט דורון, הוא שמע את דבריו הנאשם, קרא את מיכ-תבו של שופט-התעבורה, ראה את גלי-יתן הרשעותיו הקודמות של הנאשם, שכלל 50 עבירות, אך בסופו של דבר הרשיע את הנאשם, ופסל את רישיונו לצמיתות.

הנאשם האומלל, שהרגיש כי נעשה לו עוול גורא, פנה לעורך-הדין לוייתן וביקש ממנו לייצגו בעירעור. כאשר נידון העניין בבית-הדין שפסל המחור, הסביר עורך-הדין לבית-הדין שפסל את העובדות, ואמר שאילו היה עורך-הדין מופיע לפני בית-הדין שפסל, ית-כן שהיה מצליח לזכות את הנאשם כליל. אך לפני הרכב העירעור ביקש הסניגור רק הקלה בעונש. בית-הדין שפסל לעירעורים ביטל את הפסילה לצי-

קלינאית-תיקשורת קרנבלאו רציתי להזרק על המוקד...

תובעת אמסטרדאם בלעתי כדורים מכל הצבעים...

שלי ואת התרופות שלה. לבשתי רובון ויצאתי לחצר.

היום אני יודע שעשיתי טעות. היי-תי צריך לרסס את עצמי לפני שהי-צתתי את הגפרור. אבל ככה זה קרה. אז בלעתי את כל הכדורים מכל הצבעים ומכל הגרלים, ורצתי לבית-החולים מאיר. שם המשכתי לכתוב את המיכתב ומסרתי אותו לאחות.

עד כאן סיפורו של יוסף ששון. סניגורו, עורכי-הדין צבי רוזנברג ודן אשכנזי, אינם מכחישים את העובדות שכתב הנהג הנאשם. אבל הם טוענים כי הוא עשה את המעשה בגלל רחף רחף ואינו בריכוז, ועליכן לא היה אחראי למי-עשיו.

פסיכולוג שבדק אותו במעצר הס-כיד את עמדתו לבית-הדין שפסל, ופסי-כולוג מטעם המדינה שלל גישה זו. השופטים הם שיחליטו מה יעשה יוסף ששון ביתרת השנים שנותרו לו — אם יורשע ברצח יהיה עליו לבלות אותן בבית-הסוהר.

האומללים ביותר מכל הפרשה הם, כמובן, ילדיו של ששון. הם איבדו את אמם, ושומעים כעת על הסבל הגורא שעברו עליהם במשך השנים האחרונות. רוצתם אולם הם לא נזחו את אביהם, והם מטפלים בהגנתו המישפטית.

(המשך סעוד 20)

לנו המנהלת, כי עבורתנו הופסקה. שאלנו מה יהיה עם הזכויות שלנו. מה בקשר לפיצויים?

המנהלת אמרה שהכל בסדר היא דיברה עם מחלקת כוח האדם. ניקול שירתה בשירות שנתיים 11 חודש, ומגיעים לה 30 ימי חופשה המשלמים שלוש שנים מלאות בשב"ס, ומי שעובד למחרת הודיעה שהם לניקול שכוח אדם לא אישר את ימיה החופשה. במר לים אחרות, היא אינה זכאית לפיצויים. ניקול התקשרה עם דוד וילברמן מכווארס, והוא אמר שאיש לא פנה אליו בעניינה.

ניקול:

הבנתי ששום הליכה אותי שולל כשמועצה ממני את קבלת הפיצויים. אני נמצאת היום במצב גרוע. התגרשתי לפני שלוש חודשים וחיותי על מזון נות. אני מפרנסת יחידה בבית ויש לי שתי בנות קטנות. לא מעט גרם שרותי בשב"ס להרס חייה הנשואין שלי, כש נעדרתי מהבית ימים וילדות.

נתי את נשמתי לעבודה. עכשיו, כשאני פונה למקומות עבודה, שואלים מה אני יודעת לעשות, ואיזה ותק יש לי. מה אני יכולה לענות? שיש לי ותק וניסיון בפתירת מנועולים ודלתות-ברזל ולז הרי סוהרת זה לא מיקצוע, זה תפי קיד. תפקיד ששוחק את הבראדם.

ההנהלה מתעלמת

י ש באלה אי-סדרים וחריגות כי בכלא, שלעומתם. פרשת המיכנסים סיים" היא עניין פעוט. סוהרות שיתפו

שלנו יש גם אסירות המועסקות כמל- שניות, והן עולות לשוהם למישר לפי חות פעמיים בשבוע, ומדווחות לה על הנעשה באגפים. הדיווחים לא תמיד מדויקים, אך אף אחד לא טרח לבדוק.

"לא גנבתי, לא הרגתי"

ב פיטורין ובעלבנות ספגנו מ שוהם לא נגמר העניין. שבוע אחד רי החופשה הופיעו אצלי בבית שני שוטרים. הם אמרו שיש נגרי במישרת נתנה תלונה על מירמה וזיוף, וביקשו שאמצא מישו שחתום עובדי על ערכות. כדי שאגיע בתאריך הנקב לחקירה.

אמרתי להם שאני לא חתמת על כלום, ואף אחד לא חתום עובדי ערבות כי לא שדרתי, לא גנבתי, לא זייפתי ולא הרגתי אף אחד, ומדובר בסך הכל בוו-מיכנסים שקיבלתי.

השוטר התעקש ופנה אל הבת שלי, בת ה-15, שהיתה נוכחת במקום, וביקש שתחתום עובדי. שאלתי את השוטר אם הוא לא יודע שקטין לא רשאי לחתום. השוטר אמר שזה לא חשוב, ובזרף לחתום סתם. ואני נוכרתי באותו רגע שגם אני חתמתי. סתם" על המיכנסים, ומה קרה לי בעקבות החתימה.

ניקול ואני הלכנו יחד למישרת-נתינה. כולם ידעו שם שאנחנו הסוהרות מפרשת-המיכנסים. בפרחודור פי גשנו אסירה מנווה-חיצה שהתפלאה לפגוש אותנו שם. כששאלה מה אנחנו עושות במישרת, אמרנו לה שבאנו לחפש עבודה. השוטר שהיה שם אמר: "שלשתיכן מאותה חניגא" אמרנו לו שרדינו לא הגענו לאותה קטיגוריה. החוקר לא היה ודחו את החקירה

נמני אדוות, העולם הזה

2690

תשבץ השולם הזה

מאונך:

- מערות במדבר יהודה (מ);
- יצירת אבל מוסקלית; 10.
- מילת התראה; 11. מודד; 13.
- אחד התווים הקטנים של האותיות לשם נוי; 14. תולעת קטנה; 15.
- מין שרץ אדמה; 16. עיסס ענבים וזיתים; 18. מלת גוף לנסתרים; 20. רקב; 21. מדינה באפריקה המערבית; 22. אות בא"ב; 24.
- שם מופע של יגאל בשן; 25. אות הנצחון; 26. זמן לקיטת הזיתים; 28. שדה מוכן לזריעה; 30. מפקד בצבא; 31. הקי, סכב; 32. העלים עובדות; 34. כלי מיתרים; 35.
- כלי יריה עתיק; 38. נסע, עבר ממקומה; 39. קול גברי עמוק; 41.
- כסולם התווים; 42. מירת מרחק; 43. פר טיבטי; 45. פלטפורמה לבחירות; 47. גוף; 48. ראש הכישר (ח); 50. מתכת רכה; 51.
- עטין; 52. קליפת פרי הגפן; 54. אל המלחמה הרומי; 57. שבועה חמורה; 61. חג בדיר; 62. עם 74 מאוזן, ישוב ע"ש לילינגלום; 64.
- מילת זרז; 65. אויל; 66. צאצא; 67. זקן; 69. צמח ארום הפרחים; 70. גרע, חתך; 72. שחקן קולנוע (האדום קיין) (ש"מ); 74. ראה 62.
- מאוזן; 75. אחת מגבורות מגילת אסתר; 77. צד המצח; 78. עיר בשווייץ; 81. מלאך; 83. אביון; 85. מילת שאלה; 89. קמילה; 91.
- מייסד מדינת פנסילבניה באר"ב (ש"מ); 93. תו מוסקלי; 95. טאטא ונקה; 95. צעיר העדר; 98. רטוב; 100. מסך קולנוע; 102. סופר אירי; 103. שור צעיר; 104. קרבן מאוס; 105. מקום המשפט.

★ ★ ★

מאונך:

- מול, נגר; 2. הנהר הגדול בדרום אפריקה; 3. האבן העליונה ברימים; 4. אפט, אי; 6. ידית; 7. כוכב שבת כהיר בקבוצת נבל; 8.
- הקלף הטוב; 9. קצבה, כמות; 12. חיה ממש' הצבאים, 15. כנוי מליצי להשתפכות הנפש; 16.
- קס; 17. כלי נגינה; 19. מוזן ממקומה; 20. נופל; 21. משהו, שמץ (מ); 23. קריאת צער; 24.
- אינו צלוי ואינו מבושל; 26. חוסר מעש; 27. אויב; 29. יחידת עזר בבתי חולים; 30. חסר צבע; 33. נגה פתאום; 24. כסוי ראש, טורבן; 36. פרץ נחל; 37. לא

אביגיל ינאי

תן טרמפ לחייל

איתן עמיחי

הדברת מזיקים בע"מ

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 03-75-22-777

בשמירה על בריאותך ורכושך

1987

סוהרות סריץ ובן-חמו

היה גם רומן בין קצינה ואסירה...

ביומיים. אמרנו שלא נוכל להגיע כי יש לנו ילדים בבית. השוטר איים שיעזרו אותנו אם לא נגיע. חקרו אותנו ולקחו מאיתנו טכיעת-אצבעות. הסתכלו עלינו שם כעל עברייניות ותיקות והמצב היה משפיל ביותר. אני חנו לא יודעות אם יעמידו אותנו למי שפט. בינתיים כבר קיבלנו עונש כבד שהתבטא בהתייחסות איומה אלינו, כי פיטורין ובטיטוריים. קצינת-החקירות שאיתו דיברנו אמר שניפחו את הפרשה לממדים כאלה שכבר אי-אפשר לסגת. **עד כאן פיטורין.**

שאלתי את ג'וני סטטר, דובר שרות בתי-הסוהר, מדוע אולצו הסוהרות ניי קול בךחמו והסמלת דליה חזן להתפטר. הוא אמר: "שתי הבנות קיבלו דבר ממישרת ישראל במירמה, ואחרי ש הוברר העניין עימן, אופשר להן להתפטר ולא להיות מפוטרות, דבר אשר קיבלו וביצעו". הוא לא ידע לענות לשאלתי: אם אכן עברו השתיים עבירה כה חמורה, מדוע נתנה להן חיה שוהם מיכתב-המלצה?

פעולה עם אסירות. קצינות היכו את הבנות מדרך הניצוץ וההנהלה התעלמה מהעניין. היתה קצינה שנהגה לגנוב בגדים מסוהרות וקצינות. הוגשו תלרי נות לשוהם, לא היה מישפט והסוהרות הועברה לכלא של גברים.

היתה גם גניבה של סחורה מהקני טינה בשווי אלפי שקלים. לקנטינה יש גישה רק לקצינת-אפסנאות ולאסירה העובדת בצמוד אליה. לא נעשה דבר, והעניין נסגר ללא ועדת-חקירה וללא מישפט.

או המיקרה של האסירות הביטורניות שחנקו את הסוהרות רותם סעודה. הן טענו שקצינות היכו אותן, דבר שהיה נכון. גם שם לא נעשה דבר. היה גם רומן בין קצינה לאסירה. כולם בכלא ידעו על הרומן. במשך כמה חודשים היה חזונו הזה, האסירה והקצינה, לשיחת-היום בכלא. שום דבר לא נעשה, והקצינה משרתת שם עד היום.

אין סודות בכלא, ושום דבר לא נסתר מעיני המנהלת, כי חוץ מהדיווחים

חדרי

חובה לראות

תל-אביב: פלה הכובש, אינסר וויטטה, בנול הסילחסה ההיא, שדות החיפה האדומים, אשה תחת השפעה, קפה בנדר, חשוד, ירושלים: קפה בנדר.

תל-אביב:

*** **אשה תחת השפעה** (אלנבי, ארצות-הברית) — אשה על הגבול שבין השפיות לשיגעון, ורק האהבה יכולה לגאול אותה. מרטיו המופלאים של ג'ון קאסאבס. מיסחק

דמויותיו כך שכל רגע הוא בידור, שני נות, רומנטיקה ועוקץ. הצוות המיקצור עי לא מפר אחריו: ג'יימילי קרטיס מתגלה כקומיקאית אירונית. מייקל פאלין כגמגמן תמים וקורין קליין כמי האב המפסידן.

*** **נשים נשים** (לב, סוצ' נם בירושלים, ספרד) — קומדיה מטורפת על אוסף נשים על סף התקפת-עצבים, בגלל הגברים הכושלים שבחיותן. הכי מאי פדרו אלמודובר מבקש להיות התי שובה הספרדית לבילי וילדר וכרמן מאורה היא האלטרנטיבה שלו לשרילי מקליין של פעם.

*** **פלה הכובש** (מוס'און, דר מרק) — עובר-אדמה שוודי ובנו נמי

סירטי קולנוע בטלוויזיה

*** **ברונקו בילי** (יום רביעי, 22 במרס, 22.05) — קלינט איסטווד בסאטירה עצמית, כמוכר-נעליים-לשעבר המנסה, בלי הצלחה, לזכות בתהילה כאקדוחן וירטואוז בקירקס. חסידי הטוב, הרע והמכוער בודאי יתאכזבו מן הלעג של הכוכב-בימאי לדמות שפירסמה אותו.

*** **מיבצע חץ מקשת** (יום שישי, 24 במרס, 22.30) — צנחנים של בנות-הברית נשלחים לפוצץ את בסיסי הטילים הגרמניים ב-מלחמת-העולם השנייה. מייקל אנדרסון מביים צוות עמוס כוכבים ובראשם ג'ורג' פפארד, סופיה לורן, טום קורטני וג'ון מילס בסרט-מלחמה מסורתי משנת 1965.

*** **המירדף** (יום רביעי, 29 במרס, 22.05) — מערבון פסיכולוגי (1971) של רוברט מאליון ואלן פאקולה, על אשה לבנה שנחטפה על-ידי אינדיאנים, נאלצה להינשא לאחד מהם, ומוחזרת לבני עמה אחרי שנים. ביבי אנדרסון וגרגורי פק בתפקידים הראשיים.

יחיד במינו וגרדי בעוצמתו של ג'ינה רולנדס בתפקיד הראשי.

*** **אינטרווייו** (לב, א'מ'ל'ה) — פדריקו פליני מסביר לי צוות-טלוויזיה יפאני מה זה קולנוע, מפליג בויכרונות ומפגיש את מרצלו מאסטרויאני עם אניטה אקברג אחרי 30 שנה בסרט חם ומופלא. מומלץ ביותר.

*** **רג ושמו נרדה** (פ'יל'ת, תל-אביב, סוצ' נם בירושלים, בריס'ניה) — שירלי מקליין כמורה לפסנתר הרר אה לעצמה כייצור ללמד את תלמידיה לא רק מוסיקה כי אם גם דרך-חיים.

עדנה פיינר

בחר לך את ה"אוסקר" שלך

"העולם הזה" מגיש את הרשימה המלאה של המועמדים לפרס ה"אוסקר" בקטגוריות העיקריות. מוצע לקוראים לדרג לעצמם את ה"אוסקר" שלהם, ולהשוות לתוצאות הסופיות שיתפרסמו ביום חלוקת ה"אוסקר" ב-29 במרס.

הסרטי:

ריבר פניקס — מוטה על ריק דין סטוקרדל — נשואה לסאפיה

שחקנית מישונה:

ג'ואן קרואק — נערה עובדת ג'ינה רייזיס — תייר מזדמן פראנסס מקדורמאנר — סי

סיסי בוערת מישל פיינר — יחסים מסוכנים סיגורני ויבר — נערה עובדת

בימאי:

צ'ארלס קרייטון — דג ושמו ונדה

בארי לווינסון — איש הגנש מייק ניקולס — נערה עובדת אלן פארקר — מיסיסיפי בוערת מרטין סקורסזה — הפיתוי ה

צילום:

פיטר ביזו — מיסיסיפי בוערת קנרד הול — מקילה סאוריז ג'ון סיל — איש הגנש סוזן ניקודיסט — הקלות הבלי תינסבלט של הקיום

תסריט:

ביג — נרי רו ואני שפילברג מעריצה צמדדה — רון שלמון דג ושמו נרדה — ג'ון קליז איש הגנש — רונאלד באס ר ברי מורו מנרסה על ריק — נעמי פורר

תייר מזדמן (וורור) יחסים מסוכנים (לוריסרוור) מיסיסיפי בוערת (אוריון) איש הגנש (יוניסד ארטיסטס) נערה עובדת (פוקס)

הסרט הזר:

האנוס (הונגריה) המורה למוסיקה (בלגיה) פלה הכובש (דומרק) סלאם בומביי (הודו) נשים על סף התמוטטות עצ (ספרד)

שחקן:

ג'ון הקמן — מיסיסיפי בוערת תום האנקס — בן ראסטין הוסמן — איש הגנש ארוארד גיימס אולמוס — ל' סניור באהבה מאכס סון סידוב — פלה הכר בש

שחקנית:

גלן קלוז — יחסים מסוכנים ג'ודי פוסטר — הנאשמים מלאני גריסית — נערה עובדת מריל סטריס — זעקה באפלה סיגורני ויבר — נורילות בער

שחקן מישונה:

אלק גינס — דורים הקסמה קורין קליין — דג ושמו ונדה מארטיץ לנדאו — מאקר

מוסר יחסי

ארבע הרפתקאות של רנט ומיראבל (לב, תל-אביב, צרפת) — אריק רוהמר הוא פנומן. האינטלקטואל האמיתי של הגל החדש ב-צרפת, גם לדברי עמיתיו. הוא מתרענן ככל שהוא מתבגר. מוותר על כל יומרה ושפה מתנשאות, ומצי-ליח, בשפה משוטה ובלי שום קישוטים מיותרים, לחדור אל החוויות של הדיור הצעיר ביותר, מי שהיו יכולים להיות נכדיו.

סרט זה, שהוא כבן שנתיים, מחולק לארבעה פרקים, שבהם מעמת רוהמר את מוטיביו-העולם של בת-כפר לאלה של נערה עירונית. בפרק הראשון, המתרחש בכפר, הוא מניח את היסודות, כשה-שניים נפגשות בראשונה ומציגות את התייחסותן השונה לחיים ולטבע. בחלק השני מגיעה בת הכפר העירה, ונתקלת בראשונה בזוויות החדר, בדמות מלצר צעיר וחשדן, המאמין כי הלקוחות נועדו אך ורק כדי לרדת לחיווי. בחלק השלישי, עומדת ב-מיבחן מערכת-המסדר שלה, כאשר חברתה, שעי-מה היא מתגוררת, מספרת כיצד ראתה נגבת בח-נות כל-בו, וכיצד עזרה לה להינצל מאנטי-הביטחון שכמעט לכזו אותה. ובחלק האחרון לומדת בת-הכפר פרק בהתנשאות היומרתית של המנחמים

נכות הרגש

איש הגשם (שחק, תל-אביב, ארצות-הברית) — להיט-ה' חורף האמריקאי האחרון, ה-מרשים בגלל הופעתו של דאסטין הופמן בתפקיד הראשי. כאוטיסט, שירש שלושה מיליון דולר ונח-טף על-ידי אחיו הצעיר, המבקש את חלקו בירושה, מציג הופמן מישחק מדויק וקפדני להפליא, שאינו סוטה לרגע מן הגבולות המוגדרים שקבע לעצמו. הופמן תפס למעשה את מהות האוטיזם, בכך שיצר דמות העוסקת עד כדי קיצוניות חולנית בעצמה, ואין דבר בעולם היכול לחדור את תוך התחושה הנעול הזה. הוא אסוס לפני כל רגש של שימחה או פחד, חלודה או ציפייה. כל מה שהוא מבקש זה לשמור על שיגרה שעליה הוא חוזר בשקדנות ניצחית, כי השיגרה הזאת משרה עליו הרגשת-ביטחון של מציאות המוכרת לו.

סום קרוז, מולו, מתקשה יותר, ולוא רק משום שהתפקיד שהוא מגלם פחות מוגדר ויותר סתמי. ברנש בעל אמות-מסור מפוקפקות, משחו שנין נער-שעשועים לחרפתקן, זועם על אביו שלא העניק לו די אהבה ומנסה לחיות במסלול המהיר של החיים, אבל חסר את האמצעים ואת הכישורן כדי להישדר שם.

הצהובים האדימו

שדות החיטה האדומים (גרדון, תל-אביב, סין) — זהו הסרט הראשון מסין העמי-מית המוצג בישראל. מבוא מבטיח ומפתה להמשך, שצריך לקוות כי יבוא. יש בו חזיונות רבה, עוצמה חזותית בלתי-דגולה ורגעים מוטיים יפים, ודב-האהב, שהענק לו אשתקד בברלין, מוצדק בהחלט. הסרט מתחלק לשלוש חטיבות המובילות אותו בהדרגה מן ההומור הפולקלוריסטי אל טראגדיית האמיים. קל של מספר, בעזרתו נשמר מרחק מסו-יים בין הצופה לעלילה, מציג סיפור כפרי על נערה שהוריה העניים מוכרים אותה ליינן מזדקן חולה צרעת, שאותו אין רואים כלל על הבד.

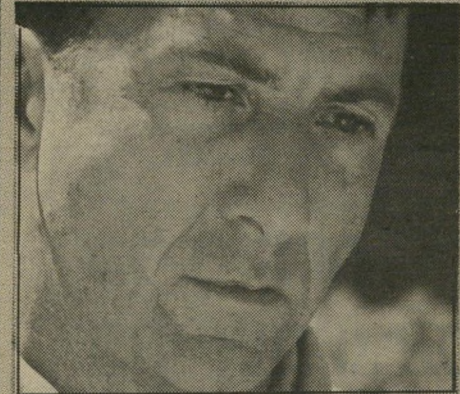
בחלק הראשון, ערוך בקצב ומבויים כמעט כמו מחול, מובילים סבלים את אפיריונה של הצערה אל בית החתן, תוך טלטלות נמרצות ומיזמורים רמים, שבהם מובעת התרעומת מן העיסקה שעשו הורי הנערה.

החלק השני מתחיל אחרי ליל-הכלולות, שבו מוצא הבעל את מותו באורח מיסתורי. האלמנה הסריה יורשת את היקב ונגשת במרץ לשיקומה, תוך התגברות על מכשלות שונות, בסצינות המזכיר-רות לעיתים את הקולנוע הסובייטי המקודם.

זואל מיקל — סרט צעיר, בימאי קשיש

לאמנות, וכיצד לנצל את חולשותיהם לטובתה. בקיצור, היא עוברת מסלול-התעוררות מן הקשי-חות המסרית הקרובה לאדמה, אל חגמישות הרב-משמעות שהיא תולדה של החיים המודרניים. זה נשמע אולי מפחיד, אבל רוהמר עושה זאת ב-חן טיבעי בלתי-מתיימר לחלוטין. הוא מצלם ב-16 מ"מ, ושתי שחקניותיו הצעירות מדברות אל המצי-למה בחופשיות נמורה. המצבים חמתוארים אמרי-נים ומוכרים והדילמות שהוא מעלה הן מן הסוג שכל אחד עומד לפניו. סרט מעניין ומלא קסם.

דאסטין הופמן — היזכה באוסקר

שני האחים חוצים את היבשת האמריקאית במ-כונית, ותוך כדי כך נוצרת ביניהם התקרבות חדר-נחית, כאשר קרוז עושה את כיברת הדרך הגדולה המפרידה ביניהם, אבל הופמן, בתנועה אחת קטנה מן הסצנה האחרונה, כאשר הוא משען לרגע את מיצחו על מצח האח, גונב ממנו את ההצגה כולה. הבימאי באדי לווינסון משמש כאן כשוטר-תמי-עה המוביל את השניים, ועיקר תרומתו שאינו מת-פתה לגלוש אל רגשנות מיותרת, או לניחותים פסי-כולוגיים עקרים. מיסחקם המצויין מסייע בידו.

הבעל מת בלילה-הכלולות

בחלק האחרון משתנה הטון לחלוטין. היפאנים מולשים לסין, והכיבוש מתואר בצבעים מחזיקים וחסדי-פשות, כאשר הצבע האדום, השולט בבד כבר מן הסצינות הראשונות, הולך ומתפשט, עד שהכל טובל בים של דם. האמימה והאכזריות תופ-סים את מקום המרץ וההומור.

חזותית, הסרט הוא חזיונה, הן בצביעוניות והן בשימוש שהוא עושה במסך הרחב. ואילו הספור, צורת הצגתו וגיוני השחקנים, מוכיחים שוב ושוב עד כמה משותפת ובינלאומית היא שפת הקולנוע.

**קו
אופ**

עם הכחולים שאצלנו - בקו-אופ הקניה על חשבוננו

מאה ועשרים זוכים ביום? וואו!
הם השתגעו! זה הרי יותר טוב מכל
ההגרלות האלה שיש להם...

אני לא מאמין...
בכל יום זוכה קונה בכל
אחד מ-120 סניפי הקו-אופ!

גם אתה משתתף
בהגרלה של
הכחולים?

בחיך. בתור כחול אני
יכול להעיד - שאצל
הכחולים אין שום טריק.
ושום שטיקים. אצל
הכחולים אין חכמות -
הם לא ירוקסו בול
כחול ברבע הכחול
וכל אחד לזכות יכולו

כל הקניות

בקו-אופ ובאלקטרוולין -

יכולות להיות שלך בחינם!

אתה קונה - אתה זוכה!

איך? פשוט מאוד: החל מ-12.3.89 (שלב א'), ייערך מבצע
החזר יומי בכל אחד מסניפי הקו-אופ.
הזוכה יקבל החזר מלא של סכום הקניה*
כל קונה - בכל סכום שהוא - רשאי להשתתף במבצע!
קנית? עלית בהגרלה? זכית בקניה שעשית!

סכום הקניה שלך - הוא המתנה שלך!

בול אחד כחול עושה הכל: בקש מהקופאית
את הבול הכחול. רשום את פרטיך האישיים, הכנס אותו לתיבת
ההגרלות ואתה בהגרלה!
מידי יום נערכת בכל סניף הגרלה. בכל יום תוכל לבדוק אם זכית
בקניה שעשית. אם זכית... הקופה שלך!

אצל הכחולים - כל סניפי הקו-אופ

משתתפים יום יום בהגרלה.

אצל הכחולים - זכית במקום שקנית!

**אין צורך בקטלוג, לא צריך למלא אלבומים בבולים,
אין צורך בחשבוניות ולא אוספים נקודות.**

זכיה נעימה בקניה נעימה עם הכחולים - של קו-אופ רשת הריבוע הכחול

* בתו קניה של הקו-אופ
המבצע יתקיים בכל סניפי קו-אופ רשת הריבוע הכחול כולל סניפי הרצליה, רמת השרון ורעננה פולל סניפי אלקטרוולין • שלב א' של המבצע יחל ביום 12.3.89
כל לקוח שירכוש מוצרים בתקופת המבצע, בכל סכום קניה שהוא, יהא זכאי להשתתף בהגרלות היומיות • כל קנייה נוספת מגדילה את סיכויי הזכייה.
המבצע בהתאם לתקנון הנמצא במשרדי קו-אופ. קו-אופ תפרסם ברבים במדעות את שמות הזוכים. ההשתתפות אסורה על עובדי קו-אופ ובני משפחותיהם

היפר קו-אופ • סופר קו-אופ של רשת הריבוע הכחול, קו-אופ רעננה, קו-אופ הרצליה ורמת-השרון

**קו
אופ**

**קו
אופ**

**קו
אופ**

**קו
אופ**

**קו
אופ**

והרבה הומור מן הצד השני.
לרעתי זהו ספר-ילדים.
אולי אגם ירצה להרוג או
רעתי אני מחמיאה לספר.
הוצאת פלפוט.

לרותי

נעמי רון

נרושה טריה ויפה

היא רק בת 20, אבל כבר הספיקה להיות נשואה זמן קצר ולהתגרש. אר מרת שהתחתנה צעירה מדי. היא גרושה טריה, יפה, נראית ממש טוב, 1.70 מטר, שיער שאטני ארוך.

אותך היא רוצה עם ראש על הכתף, פיים, נאה מאוד, בוגר, מבין, יודע מה שהוא רוצה, מעניין, עוסק בעבודה מעניינת, בסביבות גיל 25. שאל אותי על (2690/1).

תינוק בלי חתונה

בשבוע שעבר התפרסם כאן מיכתב של רווקה הרוצה תינוק. עם חתונה או בלי, לא חשוב, העיקר התינוק. חשבתי שהטלפון שלי יתפוצץ מרוב צילצול לים, אבל לאכזבתי, ולאכזבתי, צילצל רק אחד, שנשמע כאילו הוא לא יודע בריק על מה הוא מדבר, ותוך דקה ירד מן הפרק.

אז השבוע משהו דומה, ואולי לי (2690/2) יהיה יותר מזל מאשר לקודמתה. מדובר בגרושה בת 27, יפה, נשית, טובה, 1.70 מטר, בהירת עור, שאטנית, ירוקת עיניים, חברותית, סימפסית.

אני רוצה לרת תינוק, אבל קשה לי למצוא כרוז, כיוון שאני ארוכה ברגלי, היא אמרה לי. אני רוצה שהאב יכיר בילד, שיהיה לו איכפת ממני כאשר אהיה בהריון. היא רוצה אותך אינטליגנטי, גבוה, יפה, בעל כוח, 28 עד 30, רומנטי, גברי, בעל שיער יפה, לא קרחות, איש מצליח, אמיר. אני יודעת שצריך הרבה אומץ להחליט לגדל ילד לבד. היא אומרת, כבר שנה אני חושבת על זה.

טוביה צפיר (44) מספר שאחרי שנולד בנו הקטן, יונתן, השלישי במיספר, אחרי יואב ושלומית, הוא אמר לאשתו יעל, שהיא בת גילו בערך: בואי ננסה לעשות עוד בת, שתהיה אחות לשלומית. יעל אמרה שהיא תחשוב על זה, ותתייעץ עם הגינקולוג שלה. היא חזרה ואמרה שהגינקולוג המליץ על פסיכולוג טוב בשביל טוביה.

למלא את החלל

היתה לו מערכת יחסים ממושכת וטובה, זה נגמר, ועכשיו הוא מחפש מישהי שתמלא את החלל, שיאהב את זה כמו שהוא אהב את ההיא. (3/2690) הוא רווק בן 33, חיפאי לשעבר, כבר 12 שנים בתל-אביב, ואוהב את העיר הזאת, עצמאי, מתעסק ביבוא, 1.75 מטר, נאה, רחבת-פה, טיפוס מאוד ריר, מנסי, אוהב סרטים, טיולים, בילויים, שחייה.

אותך הוא רוצה פיקחית, נאה, רזה, מושכת, מעניינת, לא משנה לו מה גילו. לא ראיתי אותו, אבל הקול שלו בטלפון זה משהו משהו.

שמעתם את ההיא, בסידרה החדשה בטלוויזיה ורדים נועדו לעי שירים, אומרת לגיבורת הסיפור: גבר נדלדל כמו גמור, אשה מתחממת כמו מנהץ?

רותי תשמח

לקוראים שפנו אליי, ועכשיו הם מחפשים את המיכתב שלהם ולא מוצאים: זה לא שאין לי מקום. הבעיה היא

מיכלאות סולידריות עם מה?

שימרון פרס נכנס שוב למלכודת. עוד פאשלה שלו. הוא לא הבין מהו טיב המישחק.

זה קרה למפלגת העבודה שוב. היא הפילה את עצמה בפת. כשעלה הרעיון לקיים ועידה עולמית של סולידריות יהודית עם הדרגה, מיהרה מפלגת העבודה לטפס על העגלה. הוטל על מוטה גור לייצג את המפלגה במיכאעל. גור פעל נאמנה, יחד עם אנשיה ליכוד. כשהמיכאעל קרם עור וגידים, נוכחה מפלגת העבודה לפתע שהיא נכנסה למלכודת. אין זו ועידה סתם, אלא ועידה טעם יצחק שמיר, כשם יצחק שמיר ולמען יצחק שמיר. היא נועדה להפגין לעיני העולם והאמריקאים כי העם היהודי כולו מתייצב מאחורי שמיר ובריאותו, ערב נסיעתו לווינגטון.

אין הוא רוצה לקום בבוקר, הוא תופעה ידועה. הילד מסרב להיפרד מן ההורים ולהיעזב לבדו בחדר חשוך. בבוקר הוא עדיין עייף, ומסרב לצאת מן המיטה.

ההיכונים היומיומיים על כך הובילו את ה"ד"ר גידעון רון, אב לשלושה ילדים, לנסות ולחפש פיתרון לבעיה. אומר רון:

בטבע לא קיים מצב שבו בעלי חיים שולח את הצאצא הרך שלו לישון לבדו בחדר חשוך, ואין אף בעלי חיים אחר שקם בבוקר לפני שהוא משלים את מיכסת השינה שלו. השינה חשובה לילד יותר מאשר האכילה. היא נחוצה לשימור תהליכים פיסיולוגיים. ב-1953 גילה החוקר ג'ים הורן את "שינת החלום", ומאז הבינו החוקרים את חשיבות השינה. החלימה היא "סדר". מהחום עושה ככל המידע והתחושות שהוא אגר במשך היום. כאשר מעירים ילד לפני תום מיכסת החלימה, זה קורה ברוב הבקרים, פרט לשבת, המוח עוד לא הספיק להתארגן. התוצאה עלולה להיות שהילד יהיה פחות רגוע במשך היום, פחות מרוכז. הוא עלול להפריע יותר למורים בבית הספר ולהתחצף יותר להוריו. יש מחקרים המצביעים על קשר ישיר בין עצבנות ואלימות לבין חוסר שינה. ילדים בגיל 3 עד 7 זקוקים ל-12 שעות שינה לפחות. בני 7 עד 12 הספר.

ד"ר רון עם עינב, יואש ויהם בלי חלומות אין יקצה

זקוקים ל-10. בני 12 עד 18 זקוקים ל-9 שעות.

בשעה 9 בערב. לפני 1500 שנה חקרו הסנים את תפקודי הגוף, ומצאו שלא רק מיספר שעות השינה חשוב, אלא גם זמן השינה, באילו שעות משעות היממה. התברר שחשוב לילדים יירדמו לפחות שלוש שעות לפני חצות הלילה.

כפי שלא נוציא סוללה נטענת מן התקע, אלא רק בתום הטעינה, כך חייבים ההורים לשאוף לכך שילדיהם יתעוררו מן השינה בצורה טבעית. הבוקר, במישפחה מודרנית טיפוסית, הוא בדרך-כלל הזמן החלוח במשך היום. כולם ממחרים, ולא אחת עוזבים את הבית, לבית הספר או לעבודה, במצב רוח קטן.

כדי ליצור אווירה טובה בבוקר, יש להכין את הבוקר כבר בערב, כלומר: להתמודד עם ההשכמה כבר בערב, לראות לכך שהילד יילך לישון בשעה מוקדמת. כך אפשר לחסוך את ההתמודדות איתו בבוקר. למעשה, קל יותר להתמודד עם הילד בערב, מכיוון שהוא כבר עייף מן החינה פיסיולוגית. מבחינה גופנית הוא רוצה לישון, ורק הצורך הפסיכולוגי מחזיק אותו ער. בבוקר המצב מסובך יותר: הילד עייף פיסיולוגית, וגם באופן פיסיולוגי

ואכן, הימין היהודי התייצב כאיש אחד בוועידה שהתקיימה השבוע ב"ירושלים. אוהדי המערך התפלגו. אחד דים היו נאמנים לקריאת שימרון פרס ובאו. אחרים הבינו את טיב המישחק ונעדרו באופן הפגנתי או בלתי-הפגנתי. אנשי השמאל בכלל לא הוזמנו ולא שותפו. השם הרישמי: "ועידת ראשיהממשלה היהודית העם היהודי". לא נעשה שום ניסיון להפריד בין הסולידריות היהודית עם מדינת ישראל, שהיא כללית ואחידה, לבין ה"סולידריות היהודית עם ראשיהממשלה ומדיניותו, שהיא חלקית מאוד. תהיה הדרגתהסיום כאשר תהיה, הורשם כי עולם הוא שזה ניצחון אישי גדול של שמיר. שימרון פרס אינו אף כינור שני.

בראות סרבי השינה

בערב הילד אינו רוצה ללכת לישון. בבוקר אינו רוצה לקום מה עושים?

הילד שאינו רוצה ללכת לישון בע-

מישפט יהלום בכלא

התביעה עשתה תרגיל כדי לטרפד את החלטת ועדת השיחרורים.

אילנה אלון

מזה זמן רב מנסה עורכי-הדין ה"ר חיים מישגב להקדים את הדיון בעיר-עורו של משה יהלום לפני בית-המשפט העליון. אלא שהדבר לא עלה בידו. יהלום, אמרגן-לשעבר, הורשע בכמה מעשי-אונס, ונידון למאסר. הוא עירער על הרשעתו, והתביעה, מצידה, עירערה על קולת-העונש. מועד העיר-עור נקבע ל-18 באפריל. בינתיים הספיק יהלום לרצות שני שלישים מעונשו ועמד להופיע לפני ועדת-השיחרורים. מאחר שזה מאסרו (המשך בעמוד 39)

יוסי צביק, חדשות

ביבי ופלייר נתניהו:

במילה אחת: פרידה

היסודיות של נתניהו, הגימקים והיילה שהביא איתו מאמריקה הגדולה השפיעו. הוא הגיע לפיסגה. התיקשות פינקה אותו, בליכוד הריעו לו. היתה סביבו מין אווירה של סגירה. אחריכך, מוכן מאליו, נוצרה סביבו אווירה של קינאה. או התחילו העקיצות בתיק שורת וההתבטאויות בקרב המתחרים בליכוד.

נתניהו, איש צעיר העובד מסביב לשעון, שאינו סבור ששפוטות היא מילת-גנאי, לא נראה בהרבה אירועים נוצצים. כאשר "קפץ" לאחר מהם, הגיע לבד. נדיר מאוד היה להיתקל בו בחברות אשתו. שלא כנסות-פוליטיקאים אחרות, התרחקה פלייר מאמצעי התיקשות, למרות שהיתה פעילה בוויצ'ו, בארץ ישראל יפה ונאמה באי רועים שונים.

כך נולדה חרשת-השמועות. גם הור פעתה של פלייר לצד בעלה בעת טכס ההשבעה לכנסת ה-12 לא הורירה את רמת-ההתעניינות בנעשה אצל בני הווג.

לפלייר ולביבי אין ילדים משות' פים. בשיחות פרטיות התוודה נתניהו שזוהי נקודה כאובה לגביו. לעומת זאת, גם הרחוקים יותר רשו באחרונה בעוכרה שאין רואים את פלייר בציבור וש"ביבי מסתובב לבד". היו שסברו שבניגוד להתאקלמותו המ"טאורית של ביבי בארץ, לא הסתגלה אשתו לאורח-החיים פה. היו שהרחיקו לכת בהשערותיהם.

העובדות, כמו תמיד, קצרות יותר. ניתן לתמצת אותן במילה אחת: פרידה.

מידי בהשמנה. לקראת מירון-השביעיות בחרות שב נתניהו ארצה, כדי להתחרות על מקום בצמרת הליכוד. שיטות-העבודה המסודרות שלו, שעלי-פיהן חולקה הארץ לגזרות וריבועים, הפתיעו את הפוליטיקאי הישראלי המצוי, העובד ב"שיטת החברה", ושסיסתו היא: "יהיה בסדר".

בריים, הקול העמוק, המלחש משהו, והמיבט האמריקאי. (נתניהו בילה חלק משנותיו בארצות-הברית). פלייר השתלכה בשורה הארוכה של "הנשים של". חזותה הנאה ושפתה האנגלית סייעו בידה. חרי-עין הבחינו בקצב-העישון שלה, ובשאר סממני מתח ועצבנות. שמועות הסבירו את נטייתה לעשן במאבקה ה"אחרי שהתגרש הופיעה פלייר בישי ראל. היא התגייסה כהלכה ונישאה לנתניהו, שהיה אז לפני הוינוק ההת' חלתי שלו בדרך לפיסגה. אביה של פלייר היה יהודי, פליט מגרמניה הנאצית. הרכילות אינה שוכחת לקשר, כמובן, בין גירושיו של נתניהו לבין היכרותו עם פלייר, כשהיה עדיין נשוי. מייד אחרי נישואיהם מונה נתניהו על-ידי שר-החץ יצחק שמיר, לבקשת השגריר משה ארנס, כציר בשגרירות ישראל בווינגטון. הווג הטרי עבר להתגורר במושבה הדיפלומטית הכי פריט ליד וושינגטון. אחרי-כך מונה נתניהו כשגריר ישראל באר"ם ועבר עם פלייר לגירוש.

ביבי ביום הניצחון: בין שמיר ומרידור זרורים ביד

עסיסי, שלא עשה כותרות במדוריי הרכילות, מפני שנתניהו היה אז אורח מהשורה, ולא סופר-סטאר המפיץ סבי בו אור-כוכבים.

הרכילות (שהתפתחה מאוחר יותר, עת התחיל נתניהו להתפרסם) מספרת שנתניהו ופלייר נפגשו בארצות-הברית, אחרי שסיים את לימודיו באוני' ברסיטה בבוסטון. נתניהו היה אז נשוי, ואילו פלייר היתה אנגליה נוצרית, ולא נמנתה עם עדה-סגולה.

נתניהו שב ארצה והשתלב כאיש שיווק בחברת הרהיטים רים. בשקט בשקט נפרד מאשתו הראשונה. מני' שואיו הראשונים, יש לו בת בגיל 11, שאותה לקח עימו כשביקר באחרונה באנטבה.

אחרי שהתגרש הופיעה פלייר בישי ראל. היא התגייסה כהלכה ונישאה לנתניהו, שהיה אז לפני הוינוק ההת' חלתי שלו בדרך לפיסגה. אביה של פלייר היה יהודי, פליט מגרמניה הנאצית. הרכילות אינה שוכחת לקשר, כמובן, בין גירושיו של נתניהו לבין היכרותו עם פלייר, כשהיה עדיין נשוי. מייד אחרי נישואיהם מונה נתניהו על-ידי שר-החץ יצחק שמיר, לבקשת השגריר משה ארנס, כציר בשגרירות ישראל בווינגטון. הווג הטרי עבר להתגורר במושבה הדיפלומטית הכי פריט ליד וושינגטון. אחרי-כך מונה נתניהו כשגריר ישראל באר"ם ועבר עם פלייר לגירוש.

זאת היתה תקופת-הפריחה של נתניהו: התיקשות האמריקאית השתגעה על הצעיר הישראלי בעל הגיגים הצי-

ביבי נתניהו? כוכבת-תיקשות לטוב ולרע: כל אבן הנזקת על-ידו (נתן שצ'ונסקי — לאור"ם, אבא אבן — אישיות בלתי-רצויה בארצות-הערב מסויימות) עושה מעגלים רחבים יותר מאשר אבנים שזורקים אחרים. כל הצהרה שלו על הנושא החביב עליו — טרור — גורמת לפולמוס. כל תנועה חבר'מנית או חיור שלו זוכים בהע' רות, רשימות, הגיגים. וכל רכילות הקשורה אליו נשמעת עסיסית יותר, בינלאומית יותר.

אז הנה גילוי ראשון ובילעדי: בנימין ("ביבי") נתניהו ואשתו פלייר (פרח, בצרפתית), נפרדים. בשר חות עם חברים קרובים הגדיר נתניהו אקט זה כ"פרידה ידודית".

הפרידה אירעה לפני חורש וחצי. אז עזבו בני-הזוג נתניהו את דירתם בצפון תל-אביב: פלייר טסה לגירוש, שם מצאה עבודה כיועצת-השקעות. כיום היא מתגוררת ועובדת שם.

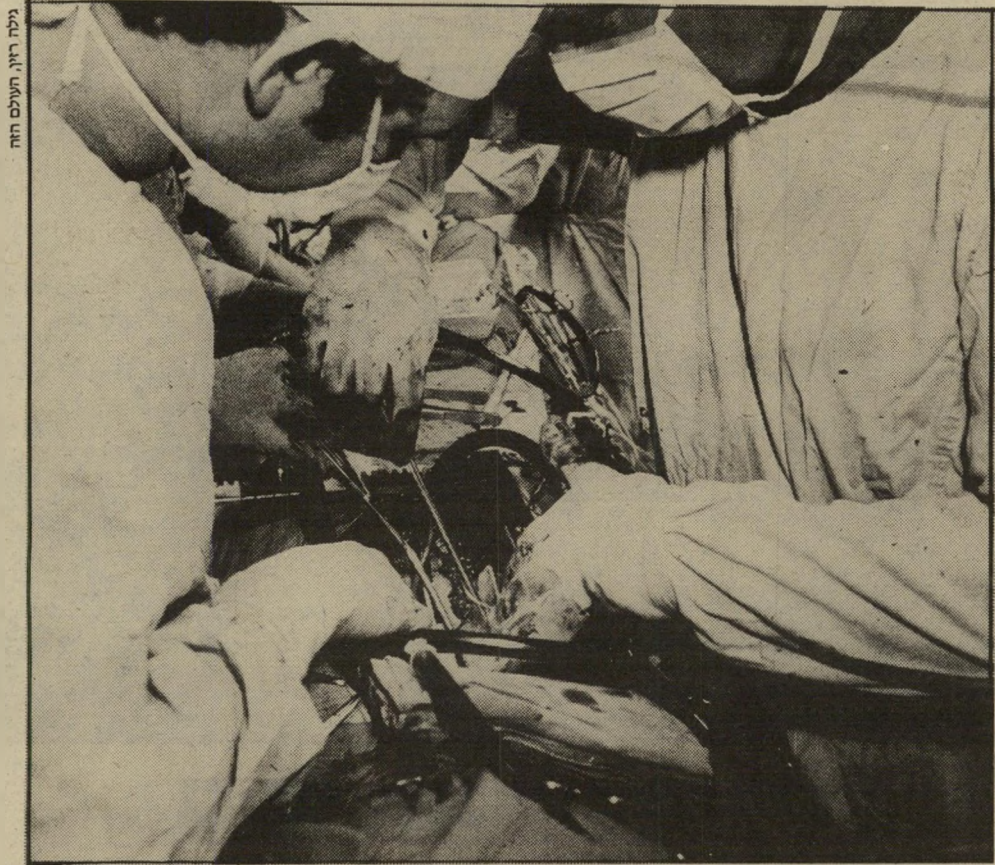
נתניהו עבר לבית-הוריו בירושלים, שם הוא לו, מרי פעם, כשהיה צריך ללון בירושלים, וביכר את בית-הוריו על פני בית-מלון. כך היה לפני שחלה הפרידה בין בני-הזוג. בשבועות האחר' רונים עבר נתניהו לשם לצמיתות — לפי שעה. השניים טרם פתחו בהליכים הרישמיים של גירושין, אך יפתחו בהם בקרוב.

לקראת גירושין

פלייר ובנימין נתניהו נישאו לפני שש שנים. קדם לכך סיפור

ביטוח השונות:

גילה רון, העולם הזה

ה קרה באילו כויים מראש.
תחילה התפרסמו סיפוריהם של הזקוקים להשתלת איברים בחו"ל. סיר פורים מזועזעים שסיפקו לעיתונים עמודים על גבי עמודים של דיווחים נוגעים ללב. הציבור כולו עקב בהרה אחרי גורל החולים, בייחוד הילדים שביניהם. נערכו מיבציה התרמה גדר לים.

אחר כך באה הגאולה — תוכניות ביטוח משכנעות, למיקרים של צורך בטיפולים בחו"ל ובהשתלת איברים. התוכניות פורסמו בהרחבה רבה, אך לא הביקורת הציבורית לא התייחסה אליהן, משום מה. הרבר נעשה כאן בראשונה. התוצאות מדהימות.

מה הן שוות?

ל תוכנית הביטוח האלה ש' מות שונים: חוכנית כרם הער תלוח (כיסוי רפואי משלים), המופעלת על ידי קבוצת ש. דנס, חוכנית שחיל — ביטוח רפואי משלים לטיפול בחו"ל, ביטוח ניתוחים בחו"ל של קופת החולים סכ"ב, התוכנית של קבוצת כלל (אררס חברה לביטוח, אריה חברה לביטוח, איתן חברה לביטוח) עם רפואה First class.

כל התוכניות מבטיחות למבוטחיהן כיצוד של השתלות ככר, לב, לבריאה והשתלות מחצצמות.

נוסף על הניתוחים והטיפולים פואיים בחוץ לארץ מבטיחות החברות השונות, ובראשן קבוצת הביטוח של כלל, טיפול ללא המתנה במרכזי הבריאות הגדולים בארץ, "מרכזי בריאות עם רפואה First class", רופאים ברפואה First class.

כניסת חברות הביטוח למערכת הביטוח היא דבר חיובי כשלעצמו. כעולם המערבי הולכים היום בדרך של הפעלת ביטוחי בריאות על ידי חברות ביטוח שונות או על ידי הממשלות (ביטוח בריאות ממשלתי). חברות הביטוח האלה "קונות" את השרותים הרפואיים מבתי החולים, מהמרפאות, מהרופאים הפרטיים.

תוכניות שונות של ביטוח בריאותי מבטיחות לתחרות בין המערכות הרפר איות השונות, וגורמות לעילות ול שיפור הטיפול ולהוזלת השרותים. הלכתי לבדוק את התוכנית השר גות לביטוח בריאות בארץ. מה הן שוות? ומה הן יכולות לתרום למערכת הבריאות בארץ האם הן עונות על הדרישות של הרפואה המודרנית? האם הן יכולות לספק קידום לרפואה, ול עזור לפתור את המצוקה הבריאותית הקיימת בארץ?

עד כמה שוות התוכניות בהקשר של ביטוח השתלות וניתוחים בחוץ לארץ? עד כמה שוות השתלות בחברות ביטוח לספק למבוטח טיפול ללא המתנה במרכזי הבריאות? וכו'?

לאחר את הרכבת

ת חילה התקשרתי אל חברת אררס וביקשתי לברר פרטים. הצגתי את עצמי כאדם הבורק את התנאים לצורך הצטרפות לתוכנית. הועברתי לנועם שריג, סוכן בכיר, האחראי לתוכנית.

ניתן לקנות, הסכיר לי באדיבות ובתכליתיות, "ניתוחים ללא תורים, כולל אישפוז ואחות פרטית, או אבחנה וטיפול על ידי רופאים מומחים מיק

יל, כהתאם לתוכנית המקורית של ההסתדרות. ברקתי את תוכנית שחיל. היא מיר ערת אך ורק לחברי קופת החולים של ההסתדרות הכללית. כל חבר ראוי להצטרף לתוכנית תמורת 60 ש"ח עבור כל שנת ביטוח, והם יהיו צמודים למדרהמירם לצורך שפורסם ביום 15.1.89. כך גורע לכל חברי קופת חולים של ההסתדרות הכללית מטופס בקשה להצטרפות לתוכנית שחיל, הכפופה לתנאי פוליסה מס' 1 לביטוח השתלות, ניתוחים וטיפולים רפואיים בחוץ לארץ. החברים קיבלו טופס זה בדואר.

מתבררהטופס מבשרים לנמען כי הבריאות היא עניין רציני, ובחמישה שקלים לחורש, הצמודים למדר, מע' ניקה לו קופת החולים הכללית ביטוח למיקרה השתלות איברים, ניתוחים וטיפולים סרטניים, שלא ניתן לבצעם בארץ.

בהתאם לפוליסה, יקבל כל מבטוח במיקרה הצורך עד כ-100 אלף דולר להשתלות איברים, ועד 30 אלף דולר לניתוחים ולטיפולים סרטניים מיוחדים. באותיות קטנות, בסוף הפוליסה, נאמר שהחוכיות לטיפול בחו"ל מותנות ב אישור משרד הבריאות.

דויד תגר, דובר קופת החולים הכללית, ושמואל סולר, דובר ההסתדרות הכללית, לא הצליחו להשיב באופן ברור לשאלתי: מה יהיה גורלם של חברי ההסתדרות שלא יצטרפו לתוכנית שחיל? האם הם לא יקבלו תמיכה של קופת החולים במיקרה שבו יהיה צורך בהשתלות?

רב פלג מסתייג מהסעיף בפוליסת הביטוח שלפיו, זכאות לטיפול בחוץ לארץ מותנית באישור משרד הבריאות. אומר רב פלג: "ועדת משיח היא רק ועדה ציבורית, ואינה מחייבת את קופת החולים הכללית. אם ועדת משיח תסרב לתת אישור למבוטחי שחיל, עדיין פתוחה הדרך לקבלת סיוע כספי לטיפול בחוץ לארץ."

לשאלתי, מה יקרה אם חבר קופת החולים, שאינו מבטוח בשחיל, יודק להשתלות בחוץ לארץ, האם הוא יקבל סיוע מביטוח שחיל או מכל קרן אחרת? ענה לי רב פלג בכנות: "הוא יהיה

סיפור תוכנית

במצב שבו הוא נמצא כיום. אך להערכתו של רב פלג, חברת הביטוח דיקלה תעבור עם מיפעלים וועדי עובדים, ולמעשה כל חברי ההסתדרות יצטרפו לביטוח שחיל.

הכללית יצטרפו לתוכנית שחיל, תוך שנה, תצבור חברת דיקלה בין 50 מיליון ל-100 מיליון ש"ח.

פלג הסכיר כי לדעתו חייבים לצבור קרן במשך לפחות חמש שנים, כדי להיות בטוחים שבמיקרה של "תה פרצות בעיות רפואיות, הרושות טי פול בחוץ לארץ, וספיקו כספי הקרן."

מה קורה לכסף?

ב שנה שעברה אישרה ועדת משיח 308 בקשות לביצוע טיפולים בחוץ לארץ, ביניהן 53 להשתלות ולבריאה, 32 השתלות בכר ו-10 השתלות כליות. בסך הכל 95 נסיעות לצורך השתלות.

נגיה לרגע שכל 95 האנשים שקיבלו אישורים שייכים לקופת החולים הכללית, ושכולם נסעו לחוץ לארץ ועברו השתלות. גם אז היתה חברת דיקלה צריכה לשלם להם רק כ-17 מיליון ש"ח.

אמיתי, "נגיה", מפני שלמעשה, מ-95 האנשים שנסיעתם לחוץ לארץ אישרה, לפי הסטאטיסטיקה, רק שני

אך במשך השבועיים שעברו מאז השיחה לא הגיעה הפוליסה.

הכל נשאר בממשלה

ה מודעות של חברת הביטוח כלל מבטיחות:

ברפואה First class אין צורך בוועדות של משרד הבריאות. ברע שהוחלט על ההשתלה, אתה מקבל סכום... האמנם זה כך?

התברר, כי אין זה בדיוק כך. כל אחד מהמבוטחים יצטרך לקבל אישור של "ועדת משיח" של משרד הבריאות, ורק אחרי קבלת האישור יוכל לנצל את זכותו לקבל את הסכום המובטח על ידי חברת הביטוח.

אם נגיה לרגע שכל אורחיישראל יצטרפו לאחת מהתוכניות של חברות הביטוח של קבוצת כלל, או לתוכנית שחיל, יצטברו סכומי עתק. מה יעשו חברת הביטוח בסכומי עתק אלה? את השאלה הזאת הפנתי ראשית כל לרב פלג, יו"ר אגף הביטחון הסרי ציאלי של ההסתדרות הכללית.

ההסתדרות עומדת מאחורי תוכנית שחיל של חברת דיקלה, השייכת לחברת הביטוח ההסתדרותית הסנה. פלג מאוד מרוצה מהתוכנית שחיל. להערכתו, תעבור חברת הביטוח דיקלה עם חברת העובדים, ולמעשה כל חברי ההסתדרות יצטרפו לביטוח שחיל.

אגה נשמעה בקולו, "אתה חייב להצטרף בחודש הקרוב, כאשר עוד אפשרי להצטרף בגילך."

האם בחברות האחרות של קבוצת כלל ניתן להשיג את הביטוח במחיר וול יותר? שאלתי.

"לא, ענה לי נציג של ביטוח אררס. ערכנו בדקה נוספת: אריאלה התקשרה עם חברת הביטוח אריה, ושוחחה עם אביגור אבירם. סוכן של ישראלית סוכנות לביטוח, שמילא ביום השישי האחרון תורנות במשרד אריה.

אנו קשורים עם הרופאים הטובים ביותר בארץ, העובדים עם בתי החולים אסותא, והמרכז הרפואי הרצליה. תקי בלי את הרשימה כשתצטרפי לתוכנית. ההצטרפות עולה עד 220 ש"ח לחודש, ענה אבירם.

כך, בשיחה טלפונית אחת, השיגה אריאלה מחיר זול יותר לאותה התוכנית בחברת "אר", והשייכת לקבוצת "כלל" כמו חברת "אררס".

סטלה התקשרה עם איתן. גם היא חברת ביטוח של קבוצת כלל. היא ניסתה לברר כיצד מסדרים את עניין ההשתלות בחוץ לארץ בעזרת תוכנית הביטוח החדשה, אך לא הצליחה לקבל הסבר מסוכנת הביטוח קרן חן, שהבטיחה בכל זאת לשלוח פוליסה ופרטים נוספים לכתובת שנתנה סטלה.

צועיים, או בדיקות במכונים פרטיים — גם במיכשור ממוחשב — כל אחד מהחלקים בנפרד, או שניים מהם או כל שלושותם יחד."

"כמה זה יעלה לי?" שאלתי. שריג ערך חישובים, שלפיהם עלותו של ה ביטוח First class הוא בין 126 ש"ח ל-270 ש"ח לחודש, והסכום צמוד למדר. המחיר תלוי במספר השרותים שהלקוח קונה.

"מה יקרה אם אורק להשתלת ככר או לב, למשל? מהו הנוהל? מי מחליט שאני ראוי לעבור השתלות אלה בחו"ל?"

"על זה מחליטה ועדה של משרד הבריאות, שבראשה תה עומד הר"ר משה משיח. תהיה אישור הועדה, תהיה רשאי לנסוע לחו"ל במענק שלנו, שהוא עד 180 אלף ש"ח — סכום המיועד לכיסוי כל ההוצאות, כולל הוצאות הד מלווה."

ואם ועדת משיח לא תמליץ על ניתוח השתלה בחו"ל, ותחליט שאני יכול לערוך ניתוח אצל רופאים First class בארץ?"

"זאת שאלה, ענה לי סוכן הביטוח בכנות, והוסיף: "יהיה בירור." מהו גילך, אדוני? התעניין שריג בהמשך. עניתי ש-72 בנוכח מלאו לי 55 שנים. אתה עלול לאחר את הרכבת, ה"

(המשך מעמוד 36)

הראשון, והוא התנהג היטב בכלל, היה ברור כי ישתחרר, תוך ניכוי השליש. ישיבת הוועדה נקבעה ל-15 בפברואר. כצפוי, דנה הוועדה בעניינו של הא מרגן והמליצה לשחררו.

אז נתקפה התביעה הכללית בפא ניקה. היה ברור לה שאם ישתחרר יהלום לפני שמיעת הערעור, אין כל סיכוי שבית-המשפט העליון יחזיר אותו לכלא, יהיו נימוקי הערעור של התביעה משכנעים ככל שיהיו. על כן מיהר מישו מתבכיעה, והצליח במקום שהסניגור נכשל.

מזכיר בהול נשלח לסניגור לתל-אביב ב-18 בפברואר. במזכיר הודיעו למישגב כי עליו להתייצב לערעור, שהוקדם ל-27 בפברואר. עד מועד זה קיוותה התביעה כי תצליח לדרות את שיחרורו של יהלום מהכלא, ויהיה

סוכן ביטוח מדנס (במסיבה) מי מרוויח? כמה?

את ההתבטאות של השר נתן לייחס לתוכנית הביטוח החדשה. חברות הביטוח ניצלו היטב את שטיפת-הימח של האזרחים התמימים על-ידי כל-התיקשות, המספרים ללא שום פרופרציה על ילדה מיסכנה הז

עוזי סלט, מנכ"ל קופת-ההחולים המאוחדת, היחידה שעדיין לא הצטרפה לתחרות תוכנית-הביטוח לטיפולם בחוץ-לארץ, ציין כך את המצב: "עובדים על הציבור בעיניים. תוכניות הביטוח להשתלחות למיניהן מיועדות

10 אנשים יורקו להשתלחות בחוץ-לארץ. יוצא, איפוא, שהקופה תוציא על השתלחות פחות משני מיליון ש"ח בשנה. לפי אותו החישוב, כ-32 איש יקבלו אישורים שונים לנסיעות לטיפולם בחוץ-לארץ — בסך-הכל דרושים לצורך כיוסי נסיעות אלה עוד 1.7 מיליון ש"ח.

מה תעשו בכחמישה-שי"ה מיליון ש"ח בקופה של "מכבי" עקב ביטוח-החובה של השתלחות בחוץ-לארץ? שאלתי את יוסי סרי-אל, דובר קופת החולים, "מכבי". תשובתו: "קודם כל כ-10 אחוזים מהכסום שנגבה ישולם לחברת הביטוח, "דולב" של קבוצת "פניקס" בביטוח משי"ה. אם סכום התשלום לנסיעות לחוץ-לארץ יעלה על שמונה מיליון הש"ח שנגבה מחברת הקופה, הם ישלמו את ההפרש!"

כל עניין ביטוח-המישנה תמוה. לכאורה זה סביר — חברות הביטוח מבטחות את עצמן מפני דרישות-יתר. אך במקרה זה, כשמדובר במיקרים ספורים של טיפולים בחו"ל, מיוחדים מאוד, אין כל סכנה של "התפרצות"

שלישים שייכים לקופת-החולים הכללית, כלומר: כ-65 אנשים, ורק כשליש מהם נסעו לחוץ-לארץ ועברו השתלחות. האחרים לא הספיקו לנסוע לקבלת ההשתלחה.

יוצא, איפוא, שכ-20 חברי קופת-החולים היו זקוקים לסינוע של קרן שנתל מתבטא בסכום של כ-3,600,000 ש"ח.

213 איש קיבלו אישורים מאותה הוועדה לנסיעה לחוץ-לארץ לצורך טיפולים אחרים. הבה נמשיך באותו החישוב, שלפיו שני שלישים מהם הם חברים בקופת-החולים הכללית, וכולם נסעו לחוץ-לארץ. הם היו זכאים לסינוע מכסימאלי של כ-54 אלף ש"ח כל אחד מהם, ובסך הכל כ-11.5 מיליון ש"ח. נחבר את שני הסכומים שהחברת דיקלה חייבת להוציא, בהתאם לאישורים, ונ"קבל סכום של כ-15.1 מיליון ש"ח.

זאת אומרת שלחברת "דיקלה" ולשותפתה, קופת-החולים הכללית, יישאר עודף בסכום של כ-35 מיליון ל-85 מיליון ש"ח בכל שנה מהתוכנית "ש"תיל"!

סמנכ"ל דיקלה, פרדי רוזנפלד, אינו מאשר את דבריו של דב פלג על היחס כלפי ועדת-מישח כלועדה ציבורית

הרובא החוקר ערך את הבדיקה הראשונה של תוכנית הביטוח הרבואית להשתלחות וטיכולים בחו"ל. התוצאות מדהימות. יהיו לחברות הביטוח רווחים של עשרות מיליונים. לאן יילך הנסף?

קוקה להשתלחות-כבר או על אב למישח פחה מרובת-ילדים הזקוק להשתלחות לב. הן הצליחו להכריח את המוסדות הציבוריים לתמוך בתוכניותיהן, ולה"פעיל אותן כמעט כחובה, החלה על כל אורח.

הגירסה הישראלית המקורי רית היא הסוכה מהמקובל בעולם. שרותי-הבריאות בי"א אין כאילו שכרו את שרותי חברות הביטוח. חברות הבי"א טוח, בעקפין או ישירות, מת"חלקות ברווחים עם שרותי-הבריאות תחת לקנות משרי-תיבה-בריאות שרותים טובים יותר ויעילים יותר.

ניתוח של תוכנית-הביטוח יכול להגיע למסקנה שהתוכנית אינן עוגנת על המטרות המקובלות, העומדות לפני תוכנית-הביטוח הבריאותית בחוץ-לארץ. נדמה לי, שהתוכנית האלה אינן מסוגלות לספק שרותים נוספים, לאפשר בחירה חופשית של המסלול הטיפולי מפני שמטבעי-הדברים — המיכנה האירגוני והחברתי של מערכת-הבריאות בארץ — לצורך מתן שרותים אלה הן יצטרכו לתמוך בע"קפיץ או ישירות בתופעה הנקראת "רפואה שחורה".

התוכנית האלה אינן גורמות לתרות בריאה בין הרופאים השונים והמוסדות השונים, מפני שרוב הרופאים, שאת שרותם ינצלו חברות הביטוח, עובדים ברפואה הציבורית — ממסלתית והסתדרותית.

תוכנית-הביטוח האלה מטעות את הציבור. הן הופכות את הפירמידה, בנות עוד מפלצת אירגונית ורעיונית היכולה רק להפריע למערכת-הבריאות לתפקד בצורה הנכונה, היעילה, החס"כנית. הן מונעות ממערכת-הבריאות להתארגן מחדש.

משוכנעני, כי תוכנית-הביטוח לטיפולם בחוץ-לארץ אינן פותרות שום בעיה רפואית בארץ, ומיועדות מראש אן-זרק למטרות רווח לחברות הביטוח. הן זורות חול בעיני הציבור, ומסיחות את תשומת-ליבם של האד"רמים למערכת-הבריאות מהחיפוש אד"רי פתרונות אמיתיים.

תוכנית-הביטוח הבריאותית יות יבולות להבטיח רווחים רק לחברות-הביטוח עצמן. זהו תבססם מיסחרי, המקדם מכבי"רות על-ידי ניצול סיסמאות הרי"מניסטיות לצורך השגת רוו"חיים קלים.

לאחוז אפסי מהאוכלוסיה. דובר משרד-הבריאות, גדי בן-ארי, לא היה מסוגל לענות על שאלתי כמה מהאנשים שאושרו להם הנסיעות ל"חוץ-לארץ" אכן נסעו וקיבלו טיפול רפואי. "אין לנו מעקב אחרי האישורים שלנו. אין לנו סטטיסטיקה", ענו לי ממישרד-הבריאות.

הוסרה-מעקב הזה הוא פיר"צה הקוראת לגנב. תוכנית-הביטוח למיניהן, הנתמכות היום על-ידי גופים ציבוריים גדולים כמו ההסתדרות הכללית ומישרד-הבריאות עצמו, אינן תורמות לשינוי "המצב העגום בשטח".

שר-הבריאות החדש, יעקב צור, בהופעתו הראשונה לפני ועדת-הע"בורה-הרווחה של הכנסת, הודה: "אם ימשיכו שיטות-העבודה הנפרדות, כאשר כל המערכות רואות לעצמן, נגזור התמוטטות על הרפואה הציבורית בישראל. התוכנית החדשה עלולות לגרום נזק למערכת-הבריאות ולהכניס אותה לאנדרלמוסיה נוספת."

של מגיפה. אין מגיפה של מחלות-לב, ותופעה כזאת אינה ידועה בעולם. גם לא ידועות מגיפות המביאות לצורך בהשתלחות-כבר.

כאן חברות-הביטוח מתחלקות בר"ווחים עם שותפים, ויוצרות חזית משור"תפת.

אילו היתה ממשלת-ישראל מבטחת את כל אזרחיה מפני הצורך בהשתלחות ובטיפולים מיוחדים בחו"ל, על פי המלצות ועדת-מישח, היה צריך כל בית-אב לשלם שני שקלים בשי"נה. כל השאר הוא רווח של חברות-הביטוח ושותפותיהן במזער"כת-הבריאות.

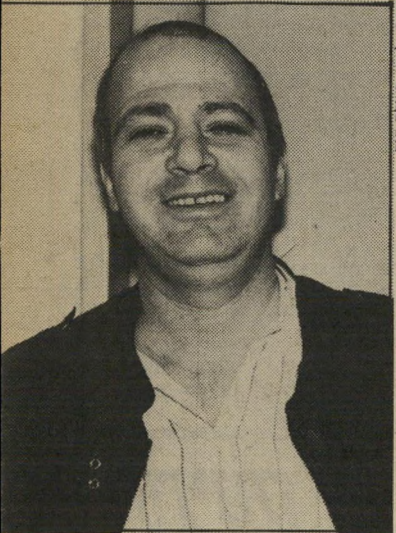
מיפלצת ביטוחית

דובר האיגודים המיקצועיים של ההסתדרות הכללית, דן עמשלם, הגיב בשיחה עימי על תוכנית הביטוח לחוץ-לארץ: "המצב בשטח הוא עגום מאוד!"

Typical costs of UK private treatment

Operation/Treatment	From	To
appendicectomy	£810	£1560
hernia operation	£790	£1520
hysterectomy	£1320	£2880
duodenal ulcer	£1200	£2280
cataract	£1140	£1620
tonsillectomy	£580	£1150
slipped disc repair	£1980	£3780
gall bladder removal	£1380	£2160
varicose veins	£740	£1380
bunion removal	£1010	£1630
knee cartilage	£1290	£2510
heart operation	£4560	£6540
breast lump removal	£660	£1200
hip replacement	£2100	£4020
prostate removal	£1320	£2820
nasal polyp removal	£530	£1260
prolapse repair	£1310	£2880
bowel resection	£1980	£2940

מחירי ניתוחים בבריטניה, המצב ענוס!

נאשם יהלום, בל התהליך —

פרקליט מישגב — רואה לא תקין

עדיין סיכוי שבית-המשפט העליון יחזיר בעונשו וישאירו בבית-הסוהר. "טעם לפגם". למרות המיבוק, לא התייצב עורך-הדין מישגב לפני בית-המשפט העליון, ושלח מיכתב: "כל ההליך של הקרמת הערעור נראה לאתקן על-פנינו. איש לא הזמין את הסניגורים לדיון בבקשה להקדמת הדיון, ולא ביקש את תגובתם..."

"ההקדמה הפתאומית לשמיעת הערעור מה-18 באפריל ל-27 בפברואר נועדה בוודאי לסכל החלטה של ועדת-השטחים בעניינו של המערער... רק אחרי שהתנגדותה בוועדת-השיחרורים נכשלה, היא פנתה לדרך של נקיטת הליך לזירוז הערעור..."

הסניגור הסביר כי יש טעם-לפגם בשמיעת ערעור מסוכך כל-כך בחשף, וכי הוא עוסק בשבוע זה במיפטר-רצח בחיפה, ולא יוכל להתפנות מעיסוקיו. שוטט בית-המשפט העליון קיבלו את טענות הסניגור ולא דנו בערעור בדי"חפות. הם הירשו לסניגור להכין את סיכומיו בכתב, כאשר הנאשם כבר משוחרר ומתגורר בתל-אביב.

רחל מרחלת על כל העולם

הרומאן של עדנה לב ואלי פפושדו

את הקול החם והנהדר של עדנה לב אהבתי מוזמזמן, עוד כשהיא התחילה בקאריירה בלהקה הצבאית. אני עדיין אוהבת. אם תשוב שלה הוא עדיין בראש מיצירה פיוזמונים הפרטי שלי. אהבתי את היופי שלה, שהוא היום בריוק כמו אז, ואני עדיין חושבת שאין הרבה נשים בעולם הנראות בג'ינס צמוד כמו עדנה.

השבוע סיפרו לי כי לב, שהתגרשה בימים אלה סופית מבעלה יורם שיינמן, נראתה פעמים רבות במקומות-בילוי בתל-אביב ובאילת בתחרות אלי (סונטטה) פפושדו, המלונאי הידוע, שי-

עדנה לב הולכים יד ביד

כולם קוראים לו "פפו". סיפרו לי שהם נראו מאוד ביחד, הולכים יד ביד, רכבים כאלה. רציתי לדעת איך הם הכירו זה את זה, אבל המקור שלי לא היה בטוח, והעלה את ההשערה שאולי זה קרה במסעדה הודית החדשה של רפי שאולי, או בסושי שלו או בסמושי, ורפי עצמו עוד היכרות ביניהם. ולמה שהוא לא יראג לעדנה? הרי הוא נשאר חבר טוב שלה, גם אחרי הרומאן הממושך שלהם, לפני שנים, שהיה אחרי הרומאן שלה עם יהודה ברקן ולפני בעלה הראשון, המיסעור הצרפתי ז'אן-ז'אק רלה-משהו, כבר שכחתי.

צילצלתי לעדנה. היא היתה חמודה, כתמיר, סיפרה לי על התקליט החדש שעליה היא עובדת, אבל לא רצתה להגיד אם יש או אין לה רומאן עם פפושדו, והסתפקה ב"אני לא רוצה לדבר על עניינים אישיים". חבל, כי רציתי לשאול אותה מה עם הרומאן הלוהט של פפושדו עם הרומאנית לשעבר שימקונה שזורין. אין דבר, אני מכטיחה לכדוק את העניין.

אנדה זימנר ישמחו שתהיה הפעם בת

מירה לב ודני מעוז הם, ביחדו, הכל בסדר

הכל בסדר!

השבוע התחתן משה אברהם צירא, בנו של הבאבא ברק, עם בחירת ליבו. היתה חתונה יפה, הרבה אוכל, המון שימחה, ובעצם מה היה חסר שם?

חשבתי שאולי אראה שם את מירה לב, שהיתה אהובתו של הבאבא-ברק בתקופה הרעה שלו. היא לא היתה שם. אבל הנשמות הטובות גילו לי שנישואיה לרואה-החשבון דני מעוז עלו על שירטון. הם כבר לא גרים ביחד, ורואים אותו מסתובב עם חתיכות צעירות. ומירה לב עצבנית ביותר, מאז שהיא חזרה מאמריקה, והיא פשוט לא יודעת מה לעשות.

חיפשתי בדחיפות את הבעל ואת האשה, אבל לא יכולתי להשיגם. אז ריינג'רדנתי ללורן, בתו של דני מנישואיו לניצה מעוז, ושאלתי אותה.

שלום לורן, זאת המרחלת מהעולם הזה. שמעתי שאביך עזב את הבית, ושהוא לא ביחסים הכי טובים עם אשתו, מירה לב?

"זה לא נכון, והם ביחד!"

"אבל ראו אותו במקומות שונים ולא עם אשתו?"

"זה לא נכון?"

"אז מה כן נכון?"

"הכל בסדר."

טוב. לשיתוף-פעולה רב יותר לא זכיתי.

קורות חיים

בקורות-חיינו כתוב שה'א' ליד 1938, ושבת 1956 הוא התגייס לצה"ל. הוא היה סגן-מפקד אוגדה, מפקד אוגדת-שיריון וסגן-מפקד גייסות-השיריון. הוא גם למד בחו"ל במסגרת שירותו הצבאי. הוא השתחרר מצבא-קבע לפני שנים אחדות בדירת אלון. יש לו אשה וחמישה ילדים.

ההמשך הוא כזה: עם שיחרורו מהצבא הוא קיבל ג'וב כמנהל מיפעל גדול בתחום תעשיית-הבנין. המיפעל היתה מאושרת. אחרי שנים ארוכות, שבהן ראו הילדים והרעיה את הבעל רק לעיתים רחוקות בחודש, בגלל התחייבויותיו למולדת, הם זכו.

השימחה היתה גדולה, אך לא לאורך זמן. האלון הזה גילה לפתע שבא לו לעשות חיים, ושבעצם הוא התרגל לא להיות כל-כך קרוב לבית. ואיך התגלגלו העניינים?

אשת האלון (מיל') באה בגפה למסיבה גדולה. שאלו אותה החברים איפה הבעל, אז היא ענתה בשלוות-נפש שהוא עזב את הבית לטובת ורתיכה צעירה. וזהו, יותר לא הוסיפה דבר.

אני עדיין מחכה למרסוס נוספים.

אנדה זימנר בהריון

מוזמן כבר לא כתבתי על הנרי זימנר, מיליונר-הבשמים, בן מיליונר, רווק עד גיל מאוחר יחסית, ומוזה כמה שנים בעלה של אנדה היפה, ואב לשני הבנים שלהם. ככה זה — כאשר מתחתנים, מככים פחות בעיתונות.

החרשות אצל מיספחת זימנר הן שער עכשיו הם גרו בשכירות בבית יפה בהרצליה-פיתוח, אבל עכשיו הסתיימה בניית הבית שלהם — כאותו המקום, אבל עוד יותר יפה — והם עברו לשם. חוץ מזה, אנדה שוב בהריון, ולא הייתי צריכה לטרוח ולהרים שפופרת-טלפון כדי לשמוע שהם ישמחו מאוד אם זו תהיה הפעם בת.

שהגיסארה כבר נצמרת בקושי לגוף. הפעם היא על הבימה בערב שירי-קאנטרי אמריקאיים, יחד עם חמישה נגנים, כשנושא הערב הוא אשה. שאלתי אותה אם השלאגר הנהדר עומדי לצד הגבר שוֹך, של זמרת שירי העם **מאמזי זינז**, כלול בתוכנית, והיא אמרה בוודאי, וסיפרה לי, כמעט בלי שגיאות, שווינט שרה תמיד "על נשים, ואיך שהם נרפקים מה גברים שלהם, אבל אם את אוהבת, את לא עוזבת. הוא יעשה לך דברים שלעולם לא תביני, הוא יכגוד בך, אבל זה גבר."

סוזי מילר וילדיה (1984) אם את אוהבת את לא עוזבת...

אבל לא סוזי. לא הספיקו לה שירי בת 12, והתאומים בני 10, **אורה וגיא** — עכשיו היא שוב "עם בטן", בחודש השביעי. כל התברות אומרות לה: כל הכבוד לך! והיא אומרת להן: למה כל הכבוד? ילדים זה הנאה, כית, ברכה: הם כבר גדולים, ועוד מעט יעזבו את הבית, והתאומים בעוד שמונה שנים כצבא, אז שיהיה תינוק...

החבר החסוי של גלי עטרי

הסיפור התחיל ככה: קיבלתי הודעה מאחד מהשפונים, שאני רי סומכת עליו, שהוא שמע, ממשהו שהוא די סומך עליו, שגלי עטרי מתחתנת, והיא מאוד מאושרת. תיכף נעשיתי מאושרת בשבילה, כי אמא שלי אומרת שחתונה זה אושר, בכל גיל, ובטח כאשר זה בא, כמו לגלי, בגיל הבשל של 37, אחרי רווקות ממושכת. הייתי בטוחה שיש לי כאן סיפור השער האחורי של הגליון הקרוב, וחיכיתי בהתרגשות רבה לפרטים על החתן. כאן הגיעה האכזבה הגדולה, כי כל מה ששמעתי היה שהגבר הוא בעל מיקצוץ עצמאי, לא שייך לעולם הבידור, גבוה, נאה, חתיך.

גלי, מאז שריכזתי איתה בטלפון בפעם האחרונה,

גלי עטרי
החתונה הנוכחית

רונה, החליפה את המיספר כבר איזה 300 פעם. כך שנאלצתי לבדוק את סיפורי-השבוע אצל מנהלה האיש, סולו יורמן. סולו החתיך לא היה שם, על הבוקר, ונפילתי על אחד מעובדי המיספר, שמוליק, שאין לי מושג מי הוא, וגם הוא לא רוצה כנראה לדעת עליי, כי הוא ממש לא התייחס למרחלת בכבוד המגיע לה. לדעתי.

הבחור אמר: "אני אעביר את ההודעה לסולו, ואם הוא יחליט שהוא רוצה לדבר איתך, הוא יחזיר לך טלפון." ממש נפגעי. מה זה פה, אמרתי לו, אני רוצה לקבל שיחת-טלפון ככל מיקרה: אם יש חתונה, יש סיפור, ואם אין חתונה, נראה כבר.

הוא אמר שיהיה בסדר, ואני חיכיתי בשקט. בצעריים קצת התעצבנתי, שוב צילצלתי, והפעם (סולו עוד לא בא) נפילתי על נחמד אחר, שאני דווקא מכירה, המפיק **ישראל אדם**, והוא אמר שאין חתונה, והכל זה שטויות וקישקוש. התחלתי להתייאש, עד שכעבור כמה שעות

סצירה כמו בסרטים

במיסגרת הפסטיבל שנערך סביב השר הטרי רפי אדרי היו הרבה רינונים והשמר צות שלא במקומן. אני חושבת שסתם מקני אים בו על זה שהוא התחתן עם אן-קלוד, בתו של דויד עמר, מהיהודים העשירים בעולם.

בין לבין הוא הספיק לערוך, ביחד עם גרושתו ג'ואן אדרי, את מסיבת הבר-מיצוה של בנו לירון. וזאת אולי הפעם היחידה שהמישפחה כולה התאחדה, מאז הגירושין.

כבר סיפרתי לכם על הידידות הרומנטית בין ג'ואן אדרי לבין גוון מורגן, השגריר של ארצות השוק המשותף בארץ. מורגן זה, גבר אלגנטי, תרבותי, גרוש ואב לשניים, הוא מטרה מוטנציאלית להרבה גרושות ורווקות המשתייכות למעמד העליון. יש לו כמה ידידות או מחזרות. אחת מהן היא אשת-החברה אליס קריגר, הנמצאת בחור דשים האחרונים בלונדון, שם היא סועדת את אמא החולה. אך גם יש לו קשר עם מחזרת אלמונית ועקשנית, שאת שמה אני לא יכולה לגלות עדיין.

אחת מחברותי, שהיתה בבר-המיצוה של לירון, סיפרה לי שהפסדתי סצירה נחמד

המנורכיסטים

בשבועות האחרונים נראה שמלכות היופי מתחרות ביניהן לא רק בתחרות עצמה, אלא גם על תשומת-ליבם של אנשי-התקשורת. מדי פעם אני שומעת על מלכת-יופי שירתה יריה לתי-קשורת, עשתה כמה כותרות, ואז המלכה האחרת משמיעה את דיבריה-הגות שלה, וחוזר חלילה. אחרי הצהרות-האהבה של מלכת-היופי ניקול הלפרין ובכרזתה, רוני מאנה, שדיברו על

קובי טרייביטש
זה נכון כעובדה —

אפשרות של נישואין, התעניינתי לדעת מה קורה לחברתו הקודמת של רוני, ימית נוי, מלכת-היופי של שנת 1987. ימית, הנמצאת בסיפור אהבה מלבב עם המיספר קובי טרייביטש, פרשה מחיי החברה והוזהר לטובת החבר והעבודה כדוגמנית.

השבוע נפוצו שמועות שהיא עומדת להינשא בקרוב לקובי. או לפני שאפספס משהו, דרינג' דרנג'י לקובי:

"מזל טוב, שמעתי שאתם עומדים להינשא."

הגיע אליי צילצול מאחותה של גלי, שוש עטרי, שגם היא הכחישה בתוקף את עניין החתן. נה. היא היתה מוכנה לספר לי רק שלגלי יש חבר, אבל מה, זהותו חסויה.

כאן נרגעתי. חתונה, אולי, עוד אין, אבל גם חבר זה כבר משהו. אחרי כמה שעות היתה לי הצתה מאוחרת: שוש שאלה אותי אם שמעתי את הסיפור מידיר משותף של שתינו, עוררדין נחמד. הכחשתי, כמובן, כי באמת לא שמעתי את הסיפור ממנו. אבל עכשיו אני חושבת: איך שוש חשבה שעוררדין היה עשוי לספר לי סיפור שאינו קיים? עכשיו אני באמת מבולבלת.

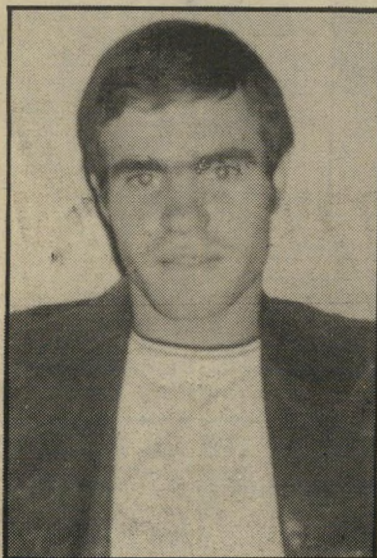
ג'ואן אדרי (משמאל) ובתה אורית
השגריר היה נכון

עמדה בסמוך וקלטת הכל. השגריר היה נכון מהעניין כי הוא לא רצה לעזוב את המקום, והוא גם לא רצה לאכזב את המחזרת שלו. מה אגיד לכם? זאת שיחת-היום במושב הדפלוטטית.

דה. המחזרת הגורלית של השגריר באה לבית אדרי, וביקשה שיקראו לשגריר מורגן. כשהוא ניגש אליה, היא עשתה לו סצירה כמו בסרטים, משהו בנוסח מי מפחד מווירג'יניה וולף, אלא שזה היה פחות קולני. אבל חברתי

רחוק וזועם

ומתגורר ביוהנסבורג, עדיין עוסק בטנים ועדיין כועס מאוד על דליה מזור. הוא היה רוצה לחזור ארצה, אך הוא קיבל שיחרור מוקדם מהכלא, כדי שיעזוב את ישראל לכל מקום שיבחר. מעניין איך יתפתחו העניינים כעת.

דויד גפן
כועס מאוד

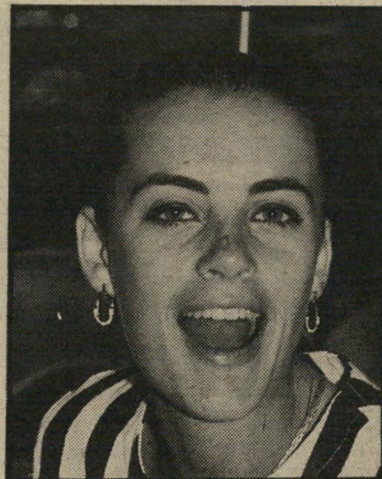
עכשיו, כשהעולם כבר הפך כפר אחד גרול בגלל כל אמצעי-התקשורת, יותר קל לי ליצור קשר עם השפונים שלי, המתגוררים או המ-טיילים בחו"ל.

בערב-שבת טילפן אלי השפיון שלי לענייני היבשת השחורה, וסיפר לי שהוא פגש את מרדכי הטנים דויד גפן, זה שהיה מעורב בסיפור-האהבה לוהט עם השדרנית דליה מזור.

לפני שאזכיר לכם נשכחות, אני רוצה לספר לכם שגפן, מרדכי-טנים מיקצוץ, עדיין כועס על השדרנית הפופולרית, והוא אמר לשפיון שלי שהוא עוד תשמע ממנו, ושלטענתו היא עשתה לו עוול נוראי. בזמן שהיא ניהלה עימו רומאן, היא היתה נשואה למהגרס אריה לוי. היו שם כל מיני האשמות, ובאישושה של הפיצוץ הזה התאחדו הבעל והמאהב נגד האשה המשותפת.

מזור עברה טראומה איומה בקטע הזה של חייה, ושנים אחדות לאחר-מכן היא נישאה לעורך-הדין יוסי שלוש. גם בעלה-לשעבר התחתן. הוא הכיר דיילת חמודה, ואחרי רומאן קצר הם נישאו.

דויד גפן עזב את הארץ, אחרי שישיב תקופה מסוימת בכלא וגם קצת באברבנול. מפני שטענו שהוא לא הכי בסדר בראש. אבל כיום הוא חי

ימית נוי

— אבל חתונה לא בקרוב

"זה נכון כעובדה, אך לא מדובר על חתונה בזמן הקרוב."

"תסביר לי?"

"אנחנו אוהבים מאוד, וטוב לנו ביחד. נראה שזה יוביל לחתונה, אבל יש עוד זמן."

"איך הקשרים שלך עם רוני מאנה, חברה הקודם של ימית נוי?"

"טובים. אנחנו בקשר-ידידות."

"נו, אולי תעשו חתונה משותפת?"

"זה נשמע נחמד. אני אחשוב על זה."

דליה מזור
טראומה קשה

סמון ימני

גן לימני

לדפוק ולזרוק

המלצת השבוע: בין שלל הדיווחים על כנס התע"מולה האש"ף בניו יורק, בהשתתפות של שמאלנינו המנוחלים, התעלה צדוק יחזקאלי מיריעות אחרונות של סוף-השבוע. שווה לפתוח שוב את העיתון ולק"רוא, כיצד הנידון דיוויד ברוזה עומד על הבימה חסר-אונים, בעוד ההמונים הפלסטינים זועקים ב"אכסזיה" של השר, לחזור לשכונותינו", שהחליף את "יהיה טוב" הברזואי.

לקרוא כיצד הונפו אגרופים פלסטיניים אל על, בעוד הישראלים חומקים בבושת-פנים מהאולם, או משפלים מבטיהם לריצפה, ופוכרים אצבעותיהם בשתיקה עצבנית, לצלילי ה"בילאדי בילאדי" הדו-עמים.

מומלץ לקרוא על הצטרפות השמאלנים, כאשר עמדו מול האמת הפלסטינית שהוטחה בפניהם בג' לוי, של "כל פלסטיני משוחרר ודמוקרטי", וכיצד יוסי שריד הופך לסמן ימני אחוזת-זית בכנס-הת"המות פלסטיני בניו יורק.

ועצוב לקרוא כיצד הפכו "שליחי המיצועה" הישראליים לשופר-תעמולה אפקטיבי ביותר של יחידות-ההסברה של ארגוני-הטרור, שעל-פי עדויות עד ועידה אומללה זו, לא יכלו לפלל לחשיפה תיקן שורתית שכזאת בארצות-הברית. ומיד לאחר מכן,

ואילו איתן פרץ מדגניה א', מלווה הקיבוצים הצעירים בצפון, קבע נחירות מעל דפי הדף הירוק של על המיטמר ש"צריך לשנות כיוון. עם נורמות שמוצאים היום בנח"ל, כמו השתמטות, ראש קטן והורדת-פרו-פיל, אין סיכוי לגייס כוחות ומשאבים חדשים לה-קמת ישובים חדשים. הנח"לאים של היום מצביעים ברגליהם. זאת התופעה הבולטת ביותר כיום בנושא הנח"ל, והגיע הזמן סוף-סוף להתייחס אליה."

מי יתן, ויתחילו להבין שם בתק"ם שמי שמסית נגד "התנחלויות" בהר, יתמרקו ישוביו בבקעה. ואם לא יפסק מסע-ההסתה נגד רעיון ההתיישבות בארץ-ישראל כולה, נאלץ לחיות במציאות חדשה בארצנו, שבה מונופול ההתיישבות שייך לגוש-אמונים, בעוד שמונופול ההתפרקות הופך נחלת התנועות הקיבוציות.

השאל החדש

מי שעוקב באחרונה אחרי הכרונות התל-אביביות, המתפרסמות חדשות לבקרים במוספי העיר ומ"קומוניה, מגלה שמזה זמן מתחולל מהפך רעיוני או אולי יותר נכון לכנות זאת שינוי אופנתי, בקרב דיעותיהם של מי שנחשבו בשנים האחרונות כגרעין הקשה שתמך אוטומטית בשמאל.

והנה פתאום צוץ להן כתבות-צבע על חוג צפון תל-אביבים, היושבים דרך קבע בקפה מילאנו, והיוצאים בערב להתנחל עם שירי רוק כבד סביב המדורה. צעירים העוטים מעילים שחורים והמצטרפים בחדווה לחוג לקולנוע של "נוער מולדת", וקורצים בעין אש-כנזית משובבת לקוראי עיתון העיר בעמוד השער.

אותם קצוצי-שער, מנוקבי-אוזן, שהיו בטוחים שה"הצבעה לשמאל מהווה חלק בלתי-נפרד מלבושם ה"חור, נראים היום מסתופפים יותר ויותר בקרב חוגים ימניים, ללא מורא, ללא משוא פנים.

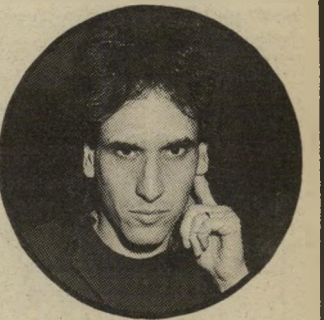
לפעמים נדמה ששיא ה"אמינות" התל-אביבית, פיסגת האוונגרד המקומי, היא נטילת חלק בפעולות של קבוצות רדיקליות תל-אביביות בצד הימני של האופנוע. ומעניין לראות איך שוכני נרגילה, מתבודדי שינקין ודובריהם בעיתונות התל-אביבית, שנשארו

אלמגור
אין זכאי

אלקאסב
רמי להאמין

ברזח
יהיה טוב?

הרחק מאחור בשמאל המסורתי, מתבוננים בבהלה בגל הימני הגואה המאיים להציף את בתיהם.

יומין P

זהו, הקמפיין של הנאציולוג הידוע דן אלמגור הצליח. החבר'ה כבר סידרו לו ג'וב בתור מנחה בתוכנית החדשה 40 שנות הומור, ובכך מנעו אולי את הצטרפותו של דן החביב לבתו, הבונה את ביתה בלונדון הבירה.

ולי נדמה, משום-מה, שאלמגור הזה לא היה זוכה בג'וב החדש, אילו לא מהומת-העניים שיצר בחודש-י"ס האחרונים.

דן ידע היטב, שהחבר'ה, שאולי כבר שכחו אותו, ייחלצו מיד לעזרתו, אם וכאשר יסתבך בקצת מולי-טיקה שמאלנית משתלמת. הרי הם יודעים להראות לעם ישראל הזה שאת קיקוניה-השמאל פשוט אי אפשר להחרים, אפילו אם גם רבין רוצה. הרי הוא, דן, לא בימין.

ומי שלא רצה את אלמגור שיבדר קלילות בצבא, יקבל אותו כל שבע, בסלון בבית, ישר בפרצוף.

מה מעציב?

אחרי הסברו של המאז"ל היוצא של מיפלגת-העבודה, עוזי ברעם, על תבוסת המפלגה בבחירות, שהסתכם במילים: "לא הצלחנו לשנות את התהליך הדמוגרפי..." לא התפלאתי לקרוא בשבוע שעבר את הירחוריו של יהודה צור בעל המישור, המדווח לקוראי הוותיקים בקיבוץ על הנעשה בנהריה, ביום שאחרי הבחירות המוניציפליות, בזו הלשון: "אתמול, חיצור נית לפחות, לא השתנתה נהריה בכלל. אותם בתי-הקפה, הפתוחים כבר משעות-הבוקר, אולם מוגהר-אוויר הסטריי וואויר-החורף צינור, אולי, איזו שהיא עצות על פניהם של יושבי בתי-הקפה שליד פינגווין, שהירחוריו בקול רם איזו דמות תהיה לנהריה עכשיו, ואיך שנתנה אופייה כשבראשה יעמוד, בפעם הראשונה, ראש-עירי שאינו אשכנזי, ואינו שייך לתנועת העבודה. לא ברור מה משני הדברים מעציב את יושבי בתי-הקפה יותר..."

ומעניין מה הפרע שם לצור יותר – התבוסה המיפ-לגתית או הנקודה האשכנזית...?

במדיונה

באר-שבע שופט טוב מדי

השופט לוי לוקח כל דבר לבב. אחרי שלקה בליבו. פסקי-הדין משתנים במשך שנים. גדי גולן

"כעורך-דין המייצג מזה שנים רבות לקוחות במישפטים אורחיים, אני לא זוכר עיני ועיוות דין הנגרם ללי-קוחותי, כפי שהדבר קורה אצל שופט בית-המישפט המחוזי בבאר-שבע, השר פס יוסף לוי."

עמיתיי ואני מבינים את הבעיות האישיות של השופט לוי, אבל עם כל הכבוד, זו לא סיבה מספקת כדי לגרום לכל-כך הרבה לקוחות נזק כזה. על אחת כמה וכמה הנזק הקשה הנגרם לנו, לעורכי-הדין. כמה שלא ניסינו לפתור את הבעיה, וכמה שלא התלוננו, אף אחד לא נוקט אצבע לפיתרון הבעיה. לא נשיא בית-המישפט ולא הנהלת בתי-המישפט בירושלים."

הדובר הוא עורך-דין באר-שבע, לנוכח מה שהוא מכנה "שערורייה מישפטית חסרת-תקדים". מצבו של אותו עורך-דין טוב יחסית. פסקדין בתיק שלו "מושהה" אצל השופט זה שלוש שנים כלכר.

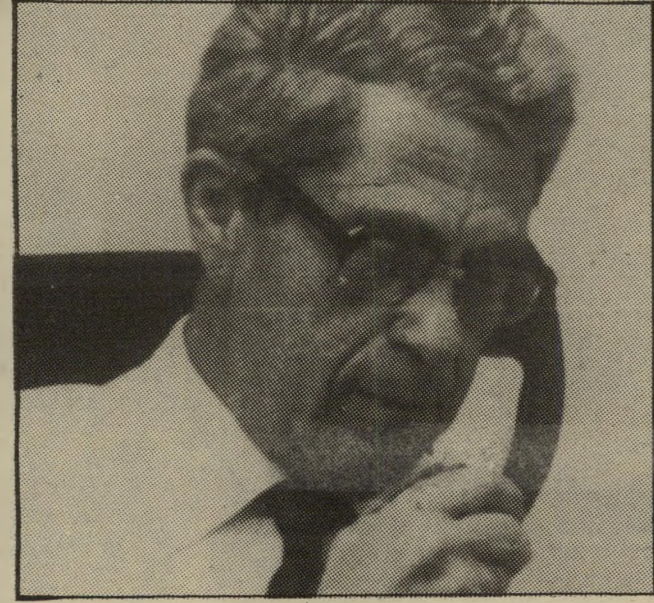
פרשת פסקי-הדין המושהים בליש-כחו של השופט יוסף לוי (60) בבית-המישפט המחוזי בבאר-שבע, מעוררת סערת-רוחות זה חודשים, והיתה מקור לתלונות רבות במשך שנים אצל נשיא

השופטים, וגם מבין עורכי-הדין בדרום, הביעו את הערכתם כי השופט לוי הוא שופט מן מיוחד, יסורי, מעמיק, ופסקי-הדין שלו הם מלאכת-מחשבת של עבודה מישפטית. לזכותו הם מציינים, כי אחרי 26 שנות שרות מישפטי, ולאחר שהגיע לגיל 60, יכול השופט לפרוש לגימלאות, ואילו השופט לוי לא עושה כן בשל מחויבותו למתן פסקי-הדין בעשרות התיקים המישפטיים שכבר הסתיימו. הסיבה העיקרית לעיכוב היא מחלת-הלב שלו ומותה של אחותו ממחלת-הסרטן.

ב-27 בספטמבר 1985 לקה השופט לוי בהתקף-לב. כמה חודשים קודם לכן, לקתה אחותו, דבורה לוי, מי שהיתה לעורכת הראשית של הירחון את, במחלת-הסרטן. השופט לוי החל ללוות אותה באופן אישי בכל הטיפולים הממושכים שעברה בבתי-חולים בתל-אביב ובירושלה. נשיא בתי-המישפט והמזכירות לא הוסיפו לו תיקים, אך אותם שכבר נדונו לפניו נשארו תקועים בלישכתו.

בשנה שעברה לקח השופט חופשה ארוכה, כדי לסיים את כתיבת פסקי-הדין בעשרות התיקים שסיכומיהם ניתנו כבר לפני שנים, אך לא עמד במתן החלטות המבוקשות.

בעיות אישיות. אין הציבור מחוייב לתת את הדין על בעיותיו האישיות של השופט לוי, טען פרק"ל, ליט, שהרגיש שהוא אומר את הדברים בכאב עמוק. יש כאן 37 תיקים מישפטיים, שמאחורי כל אחד מהם מסתתרים אנשים בעלי רגשות ובעיות קשות משלהם. כך, למשל, מדובר גם בשכירים, המצפים לפסיקתו של השר פס, כדי לקבל כספים שהם מצפים להם שנים. אסור שבעיותיו האישיות של

שופט לוי
מחלת לב, מות האחות

השופט ימנעו מהם לקבל את הצדק המגיע להם. בבית-המישפט המחוזי בבאר-שבע מרכז השופט לוי את כל הנושא של פשיטות-דגל ופירוק חברות. הוא השר פס היחיד המטפל בנושא זה.

השופט לוי יכול היה לסיים את הפרשה מבחינתו בהתפטרותו מהמערך, אלא שאינו מעוניין בכך, בשל חששו לנזקים שייגרמו למתדיינים אצלו. אם יתפטר השופט מעבודתו ויפ"רש לגימלאות, ייווצר מצב מבור יותר בבית-המישפט. כל התיקים המוחכים אצלו לפסקדין יועברו על-ידי הנשיא לשופטים אחרים, שיצטרפו לשמוע את כל התיקים מחדש, כאילו לא החלו בהם בכלל, דבר שיגרם להם לנזק חמור הרבה יותר.

השופט יוסף העדיף שלא להגיב. מנהלת בתי-המישפט בירושלים נמסר שהנושא הועבר לאימכר לטיפולו של מנהל-המערך, השופט מרדכי בך-דרור, הנותן את דעתו לעניין בכל כוונת-הראש הראוי לבעיה. העולם הזה 2690

שלום חלקי – מילחמה שלמה

נאביל שעת' איש אש"ף, היה היחיד שהכריז בכינוס השמאל הישראלי ואש"ף בניו יורק כי "תורת-השלבים אינה קיימת עוד."

אולם בטרם הצטרפנו למצהלות הגיל, התבררנו כי המשורר הערבי-ישראלי סמיח אל-קאסם, המרבה גם הוא לככב בכינוסים שמאלנים וערבים, קבע: "כל עוד יהודי אחד חי על אדמה פלסטינית – הבעיה בעינה. יש להבחין בין המדינה למולדת, המולדת שלנו צריכה להישאר שלמה, בניגוד למדינה שקמה על חלק מה-מולדת. הכרזת המדינה או הקמתה אינה סוף הדרך, אלא נשק... זו הסיבה שאנו מאמצים את החלקיות..."

ובתוך "הבילבול" שיצר אצלי שתי "היונים" הפלס-טיניות, הבנתי שהיה זה מאוד לא הוגן אם אפלה ביניהם, לאקבע ומי להאמין ולמי לא. וכך, מתוך הגינות מלאה – האמנתי לשניהם. יש מי שוויתר בהבל-פיו על חלקי פלסטין, ויש מי שלא!

בגלל אלה שלא ויתרו – אין למעשה לשמאל הישראלי שום סיבה למסיבה, וכדאי להם לזכור את סיסמתם הישנה והטובה. שמשכבר הימים, "שלום כולל במזרח התיכון" – כי גם הם יודעים ששלום עם חלקיקי פלסטינים פירושו מילחמה שלמה.

ופרקת ופרקת (לחן עממי)

כשהאמריקאים לוחצים להקפיא את ההתנחלות, וית, התק"ם מהדירין ואף התחילו לפרק התנחלויות. ביום שבו קראו בכיכר-מלכ"י ישראל להכניס שמי-נתי-ישובים לאש"ף, פירק התק"ם את היישוב חמי-דת שבבקיעת-הירדן. היישוב חמדת, שהוקם על-ידי חיילי-הנח"ל, אוזר רח על-ידי גרעין יתיר, שנשא את שם היישוב "הגוש אמוני" יתיר בהרצברון.

מאה חמש עשרה מילים על ברווז אחד

北 京 烤 鴨

材料 鴨 1 隻 6 斤 滾 開 水 1 杯

入 角 3 朵 五 香 粉 1 小 匙 糖 漿 1 杯

制 法

鴨 洗 淨 拭 乾 水 份 把 五 香 粉 放 入

鴨 肚 內 月 滾 開 水 燙 淋 鴨 身 多 次 把

入 角 糖 汁 澆 淋 在 鴨 身 上 盡 量 淋 勻

鴨 皮 將 雞 打 結 鴨 頸 狀 後 吊 在 通 風

處 乾 6 小 時 月 烤 箱 以 180° 烘 烤 1 小 時

即 可 取 出

בתל אביב יש למעלה מ-30 מסעדות סיניות, אבל "ברווז הזהב" יש רק אחד.
בתפריט שלנו תמצא כמאה מנות מעניינות, אבל המנה המעניינת ביותר היא "הברווז הפקיני".
אנחנו עושים אותו בדרך הנכונה: לאט לאט.
איך נהנים מברווז פקין?

או שמכינים אותו בבית לפי ההוראות המדוייקות שבמודעה, או שמרימים את הטלפון 03-491-873 ומזמינים מקום.
אגב: את הברווז הפקיני חייבים להזמין לפחות 24 שעות מראש, לשולחן של לא פחות מארבעה איש.
להשתמע.

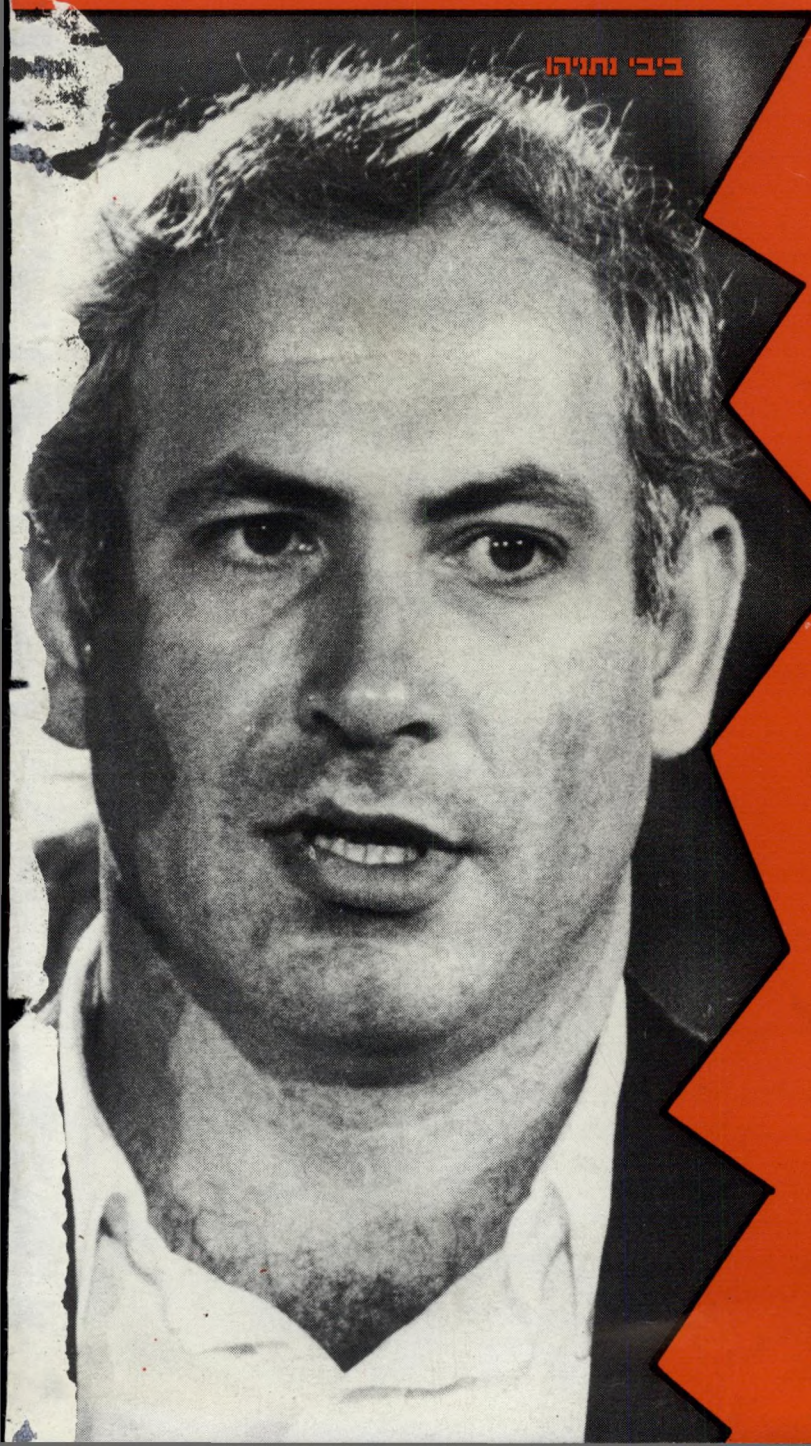
ברווז הזהב, מסעדה סינית רח' משה סנה 93 (דרך הרצליה, רמת השרון). טל. 491873. ליד הכפר הירוק לפני שדרת הברושים
ואחרי עצי הבנגה (בתחנת הדלק טופז)

מיז' באדר ב' תשמ"ט, 22.3.1989 מוספר 2690 שנה 53 המחיר: 5.00 שקלים (כולל מע"מ), באילת: 4.35 שקלים

העולם הזה

ביבי ואשתו

נפרדים!

ביבי נתניהו

פלר